

“ACILIN ÖYKÜSÜ 2019”

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Başar Cander
Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

MALATYA 2019

İnönü Üniversitesi Yayınları: 52

“**ACILIN ÖYKÜSÜ**” **2019**”

Hazırlayanlar

Prof. Dr. Başar Cander
Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

ISBN

978-605-7853-04-2

Sertifika No

26607

Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

Grafik Tasarım

Öğr. Gör. Bünyamin Bayram

Yayın Koordinatörü

Mesut Karataş

Düzeltili

Prof. Dr. Sibel Yıldız

Kapak Resmi

Özgür Bahçe

Adres

Merkez Kampüs, 44280 Battalgazi/MALATYA
0422 377 32 24 e-posta: yayinevi@inonu.edu.tr

Baskı

İnönü Üniversitesi Matbaası/MALATYA
Nisan 2019

Bu kitabın yayın hakkı Acil Tıp Uzmanları Derneğine aittir. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereği herhangi bir bölümü, resmi veya yazısı, yazarların ve yayımcısının yazılı izni alınmadan tekrarlanamaz, basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopisi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz. Yazıların içerikleri yazarları bağlamaktadır.

SUNUŞ

Tıp duayenlerinden Sami Zan, “Doktor acilde doktordur.” sözü ile acil tıbbın ne denli önemli olduğunu vurgular. Acil servisler, içinde yaşanan toplumu yansıtan aynalardır. Hastanelerin işleyişini anlamak için acil servislere bakmak yeterlidir. O nedenle “Acil servis hastanenin vitrinidir.” denir.

Toplumdaki kişi sayısı kadar öykü vardır acil servislerde. Bu mekânlarda yaşanmış öykülerin çeşitliliğini hiçbir tıp dalında bulmak mümkün değildir. Aynı anda komedinin de dramın da trajedinin de melodramın da yaşanabileceği yerlerdir buralar. Gündem hızlı değişir bu mekânlarda.

Acil tıp; zor, emek ve özveri isteyen bir daldır. Anlatacak çok öyküleri vardır burada çalışanların, hasta olarak gidenlerin, yardım bekleyenlerin. Yani ölümsüz kılınması gereken binlerce öyküye gebedir acil servisler. Acil Tıp Uzmanları Derneği bu amaçla yaşanan öykülerin ölümsüzleşmesini gayret edindi ve bir öykü yarışması tertipledi. Acilin Öyküsü 2019 adı altında açılan ve son başvuru tarihi 10 Mart 2019 olan yarışmaya 165 öykü gönderildi. Prof. Dr. Başar Cander, Sevtap Ayhan, Sultan Bedelciğil, Doç. Dr. Özlem Bilir, Dr. Öğr. Üyesi Oğuzhan Bol, Prof. Dr. Zeynep Çakır, Dr. Öğr. Üyesi Hasan Erbay, Prof. Dr. Mehmet Gül, Doç. Dr. Şükrü Gürbüz, Fatma Çetin Kabadayı, Dr. Öğr. Üyesi İlknur Tatar Kırılmış, M. Sc Nur İpek Önder Mert, Prof. Dr. Hakan Oğuztürk, Dursaliye Şahan, Prof. Dr. Cengiz Yakıncı, Prof. Dr. Sibel Yıldız, Doç. Dr. Sema Yılmaz, Uzm. Dr. Sevgi Yumrutepe’den oluşan seçici kurul değerlendirmeleri sonucunda birinciliği “Bir Tespah Hikâyesi” adlı öyküsüyle Mehmet Uhri ve “Ön Yargılı Bir Gece” adlı öyküsüyle Yayla Boztaş; ikinciliği “Beyaz

“Önlük” adlı öyküsüyle Kerime Sak ve “Kırmızı Balon” adlı öyküsüyle Sinem Baş; üçüncülüğü “Birileri Var!” adlı öyküsüyle Şükrü Gülsoy ve “Ellerin Ölü Açıklığında” adlı öyküsüyle Ceren Türkkkan paylaştılar.

Yarışmayı başlatmamızda bizlere büyük destek veren Acil Tıp Uzmanları Derneği’ne, değerlendirmeleriyle büyük emek harcayan seçici kurul üyelerimize, öyküleriyle yarışmamıza katkı sunan tüm katılımcılarımıza sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. Acil tıp eğitimine farklı bakış açısı getireceğini umduğumuz bu öyküler, insanoğlu var olduğu sürece devam edecektir. Her yarışmada daha iyiye, daha güzele ulaşmak dileğiyle...

Prof. Dr. Başar Cander

Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

İÇİNDEKİLER

Sunuş.....	III
1. Bir Tespîh Hikâyesi	
<i>Mehmet Uhri.....</i>	1
2. Ön Yargılı Bir Gece	
<i>Yayla Boztaş.....</i>	11
3. Beyaz Önlük	
<i>Kerime Sak.....</i>	17
4. Kırmızı Balon	
<i>Sinem Baş.....</i>	25
5. Birileri Var	
<i>Şükrü Gülsoy.....</i>	31
6. Ellerin Ölü Açıklığında	
<i>Ceren Türkkân.....</i>	39
7. Turuncu Şapka	
<i>Şura Karaca.....</i>	47
8. Acilin ve Acının Şahidi Olmak	
<i>Ali Yalçın.....</i>	55
9. Enkazdan Hayatlar	
<i>Asiye Selay Keskin.....</i>	65
10. Bir Acil Servis Öyküsü	
<i>Alp Korkut Perçin.....</i>	73
11. Leyla'm	
<i>Yasemin Çağan.....</i>	81
12. Mavi Adam	
<i>Ali Hakan Aydınoglu.....</i>	87
13. Acı Bir Sınav	
<i>Halil Ayhan.....</i>	95
14. Acı	
<i>Hurşit İlbeyi.....</i>	103
15. Yaşam Zinciri	
<i>İlknur Işık.....</i>	109

16. Fındıkkıran	
<i>Hatice Meraklı</i>	119
17. Geçmiş Olmasın	
<i>İbrahim Şaşma</i>	127
18. Hatırla	
<i>Ece İrem Dinç</i>	137
19. Murat Bey'in Ölümü	
<i>Yusuf Arman</i>	143
20. İyi ki Varsınız	
<i>Buket Çetin</i>	147
21. Cankurtaran	
<i>Fehmi Salık</i>	153
22. Yeni Kanarya Mezarlığına Çiseleyen Yağmur	
<i>Çiğdem Karakuş Saper</i>	159
23. Kader Yaz'ım	
<i>Rumeysa Önder</i>	165
24. Rapor Alma Hakkı (!)	
<i>Ömer Özkan Özdemir</i>	173
25. Katilimin Kahramanıyım	
<i>Zelal Gültekin</i>	181
26. Sessiz Çılgılığım	
<i>Tuana Bayraktar</i>	189
27. Tevafuk Bir Tesadüf	
<i>Yunus Laçın</i>	197
28. Her Şeye Rağmen	
<i>Fatma Çakmak</i>	209
29. Nacak	
<i>Ali Yücel Kara</i>	213
30. Üç Gün	
<i>Ali Uygur Selçuk</i>	217

BİR TESPİH HİKÂYESİ*

Mehmet Uhri

Emektar doktor abimiz emeklilik kararı almış, odasını topluyordu. Kitaplarının büyük kısmını bölüme bağışlamıştı. Kalanları kolilere yerleştiriyordu. Yardım etmek istedim, gerek olmadığını söylese de o ağır kolileri kaldırmasının kolay olmadığını biliyordum. Kısa sürede kütüphanenin kitapları kolilenmişti. Bir ara gözüm duvarda çiviye asılı eski ve hayli yıpranmış görünen tespihe takıldı. Tespihi işaret edip “Hocam sizden bir anı eşya almak istiyorum, bu tespihi alabilir miyim?” diye sordum. Duvardaki tespihe uzandı, elinde şöyle bir çevirdikten sonra cebine attı.

- Olmaz, onu veremem, başka bir şey iste.

- İyi de hocam bildiğim kadarıyla tespihle işi olanlardan değilsiniz. Dini konulara uzak durduğunuzu kendiniz söylerdiniz. Ne oldu da bu tespih bu kadar önem kazandı?

- Senin de namazla, tespihle işin yok, sen niye istiyorsun?

Bu sözler üzerine sustum. Çekmeceleri çıkarıp içinin boşaltılmasına giriştim. Kısa sürede odadaki kişisel eşyalar toplanmış hastabakıcının getirdiği bir tekerlekli sandalyenin üstüne yığılıp hocamızın arabasına doğru yola çıkmıştı. Servis hemşiresinin ikramı olan yorgunluk kahvelerimizi yudumlarken cebinden tespihi çıkarıp “bu tespihi neden vermek istemediğimi anlatayım da gücenme” diyerek anlatmaya başladı;

*Yarışma Birincisi

Yıllar önce sıradan bir Pazar sabahıydı. Hastane idari nöbetini yeni devralmışım. Önceki günün nöbetçisi acil serviste yoğun bakım gerektiren bir hasta olduğunu ancak yatak bulunamadığı için acil servis şartlarında tutulmak zorunda kaldıklarını bildiren bir bilgi notu bırakmıştı.

Nöbet odasına girmiş üstümü değiştirirken kapım çalındı. Hastane güvenlik görevlisi yanındaki hayli yaşlı beyefendinin nöbetçi şef ile görüşmek istediğini söyledi. “Buyurun” dememle o yaşlı adam koşar adımla yanıma gelip ellerime sarıldı ve “Doktor Bey bizi bu cehennemden kurtarın, yalvarıyorum. Bize bunu yaşatmayın” dedi. Elimi kurtarıp koltuğa oturmasını rica ettim. Oturmasıyla birlikte o koskoca adam ağlamaya başladı. Sakinleşmesini beklerken güvenlik görevlisinden aldığım bilgiler doğrultusunda acil servis yetkilileri ile kısa bir görüşme yaptım. Bilgi notunda sözü edilen ve yatak bulunamadığı için acil serviste sedyede bekletilen hastanın yakınıydı. Hastanın bilgilerine ulaşırken de sessizce ağlamayı sürdürdü.

Bir süre sonra torununun acil serviste yattığını, komada olduğunu, yoğun bakım yatağı bulunamadığı için ölmek üzere olduğunu anlattı.

Dedeyi de yanıma alıp acil servise yöneldim. Torunu 20 yaşındaydı. Dedenin söylediğine göre askerliğini güneydoğuda yapıp yeni dönmüştü. Bunalıma girip babasının beylik silahıyla kafasına ateş ederek intihar etmeye çabalamış ancak ölmemişti.

Biz inançlı bir aileyiz Doktor Bey oğlum. Bizde intihar en büyük günahtır.

- İyi de torununuz henüz yaşıyor, sakın olun.

- Anlamadın. İntihar etmeye kalktığı için anne ve babası hastaneye bile gelmediler. Gerçi gelinim onu yalnız bırakma-

mam için benden yardım istedi ama oğlum, insan içine çıkamayacak kadar büyük bir suç işlendiğini düşünüyor.

- Yani şimdi burada sizden başka kimsesi yok mu?

- Maalesef yok, Doktor Bey oğlum. Torunum yalnız başına sedyede can çekişiyor. Gelinim gizlice aramasa benim de habirim olmayacaktı. İlçe devlet hastanesi ilk müdahaleyi yapıp sevk etmiş. Yolda kalbi iki kez durmuş. Yoğun bakım yatağı bulunamayınca yol üstündeki en yakın hastane olarak size getirmişler. Dünden beri burada öylece bekliyoruz.

“Gerçekten de acil servis kabinlerinden birinde perdenin ardında seyyar monitöre ve otomatik solunum cihazına bağlı, kafasının sağ tarafı sargılar içinde, bilinci kapalı, sıırım gibi genç bir delikanlı sedyede yatıyordu. Hızlıca kan değerlerine göz attım. Açıkçası bu şartlarda hastaneye canlı gelmesi bile mucizeydi. Çok fazla dayanabilecek gibi de görünmüyordu. Acil servis hekimi durumun çok kritik olduğunu, yoğun bakım şartları sağlanmadığı takdirde saatler içinde kaybedileceğini ancak hiçbir yerde yoğun bakım yatağı bulunmadığını ve dahası başka merkezlerde de benzer durumda yatak bekleyen hastalar yüzünden can pazarı yaşanmakta olduğunu bildirdi.”

“Hastanın filmlerine tekrar göz attım. Kafatası ve beyin hasar görmüş olsa da hayati merkezler isabet almamıştı. Yolda kalbinin durmuş olduğu dönemde başka beyin hasarı olup olmadığını bilmiyor, hastayı uyutuyorduk. Hastaneye geldiğinden beri geçen süre içinde durumu yavaş yavaş da olsa kötüye gidiyordu.”

“Yaşlı dede tekrar ellerimi tuttu.”

- Onu böyle Araf'ta bırakma Doktor Bey. Bir şey yap. İki kapıdan birini onun için açmaya çalış. Ne olacaksa olsun.

- Çok zor. Hafta sonundayız ve tüm yataklar dolu. Yukarıda servislerde bile boş yatağımız yokken yoğun bakım yatağı bulmamız imkânsız görünüyor. Bulunabilseydi bir gün önceden bulunurdu. Torununuzun ertesi güne kadar dayanması da çok zor görünüyor.

- O zaman cihazın fişini sen çek. Bu cehennemî torunuma ve bana yaşatma.

- Bu sözlerden sonra bekleme koltuğuna çöktü ve yine “onu bırakmayın, o daha çocuk, bırakmayın onu” diyerek sessizce ağlamaya başladı. Dedeyi acil servis çalışanlarına emanet edip odama yöneldim.”

Hocamız kahvesini yudumlarken dayanamayıp araya girdim “Peki siz ne yaptınız? Çözüm bulabildiniz mi? Hoş şimdi aynı durum olsa yine çözümsüz kalma olasılığı çok yüksek, hiçbir şey değişmemiş gibi. Peki ya tespih?” diye sordum. Elindeki kahve fincanını masaya bırakırken “Bir çözüm olmalı” diye düşündüğünden söz etti. Anlatmayı sürdürdü;

Bir çözüm olmalıydı. 20 yaşında bir delikanlı ölmek istese de bir şekilde hayata tutunmuştu. Yoğun bakım için bilinen tüm yollar denenmişti. Özel hastaneler de delikanlının sosyal güvencesi olmaması nedeniyle hastamızı almıyordu. Çevre iller bile araştırılmıştı. Açıkçası anne babası gibi sistem de delikanlının başladığı işi bitirmesini istiyormuşçasına pasif bir tutum gösteriyordu. Veya ben öyle hissediyordum. Dedesi dışında kimse ölüme terk edilmiş bu delikanlı için üzülmiyordu. Öylece elimizin altından kayıp gidiyordu.

- Çaresizce telefon ile bir yerlere ulaşmaya çalışırken hastane koridorunda duvara asılı “Organ bağıışı hayat kurtarır.” ilanı gözüme çarptı.

“Evet ya, organ bağıışı, neden olmasın.” diye geçirdim içimden.

Birlikte briç oynadığımız eski bir dostumu, meslektaşımı hatırladım. Briç oyununu poker gibi oynayıp ortağı ile birlikte herkesi yanılttığım için bana çok kızardı. Ama burada kurallar kazanmamıza izin vermiyordu. Oyunun kurallarını azıcık değıştirerek bir fayda sağlanabilirdi.

Kaderine terk edilmiş herkesin ölmesini beklediğı o değıersiz delikanlı “birileri” için tekrar önemli hale gelebilirdi.

Nöbetçi anestezi uzmanı ve acil servis sorumlu hekimini çağırıp delikanlıya bir şans verebilmek için birlikte küçük bir hile yapacağımızı söyledim. Hastamızın durumunu bildirir sağlık raporu hazırlamalarını ve olabildiğince abartmalarını istedim. Anestezi uzmanı çekinse de yapılmak isteneni anlayınca itiraz etmedi. Koma durumunu gösteren Glasgow skorunu düşük tutmalarını özellikle istedim. Acil hekimi ve anestezi uzmanı meslektaşım ile birlikte abartılı sağlık durum belgesini imzaladık.

Odama dönüp hastane santralinden Sağlık Bakanlığı Organ Bağıış Merkezini bağlamasını rica ettim. Organ Bağıış Merkezi yetkilisine kendimi tanıtıp bir ihbarda bulunmak istediğimi bildirdim. Hastane acil servisinde sedye üzerinde beyin ölümü gerçekleşmek üzere olan ve organ nakli için uygun komada bir hastam olduğunu, hastamı hayatta tutabilecek yoğun bakım yatağı bulunmadığı için birkaç saat içinde kaybedileceğini ihbar ettim. Organ Bağıış Merkezi yetkilisine sağlık durum belgesini faksladım. Merkez yetkilisi yoğun bakım yatağı konusunda yapabileceğı bir şey olmadığını söyleyince “Ben size ihbarda bulundum ve bu ihbarı tutanak altına alıyorum, bundan sonra olacaklardan siz sorumlusunuz.” diyerek telefonu kapattım.

- Daha sonra Sağlık Bakanlığı ihbar hattını arayarak yine kendimi tanıttım. Organ bağış merkezi birimiyle olan görüşmemi ve aldığım yanıtı paylaştım. Bakanlığın organ bağışı konusuna bu kadar önem verip duyarlık gösterirken bulunan uygun donör ile ilgili bu türden bir olumsuz durumun basına yansımaları halinde tüm çabaların boşa gidebileceğini vurguladım. Sağlık Bakanlığı yetkilisi hastanın organlarını bağışlamış olup olmadığını sordu. Hastanın kimsesiz ve sosyal güvencesiz olduğunu, bu konuda bilgi sahibi olmadığımı ancak yoğun bakım yatağı bulunup yaşatılabilirse bu soruya açıklık kazandıracağımı, bu görüşmenin de tutanak altına alındığını bildirdim.

Kederli dedenin yanına gidip elini tuttum. Bir şeyler yapmaya çalıştığımı bundan sonra ona ne sorulursa sorulsun “bilmiyorum” demesi gerektiğini söyledim. Bir şey anlamadı ama yine ellerimi tutup “yaparım Doktor Bey oğlum, ben zaten ne bilirim ki?” dedi.

Yanından ayrılmadım. Zaman geçiyor herhangi bir haber gelmiyordu. Dede ise elindeki tespihe sarılmış dua okuyordu. Rengi solmuştu. Adamcağıza kötü bir şey olacak diye korkmaya başlamıştım. Biraz olsun kafasını dağıtmak için konuşturmaya çalıştım.

- Demek torunun kendi canına kıysaydı cehenneme gidecekti, öyle mi?

- Öyle derler oğul. Verilen canı almak en büyük günahdır, cehennemlik suçtur.

- Öyleyse torunun hayattayken “Fişini çekin, ona bu cehennemiyi yaşatmayın.” derken kast ettiğin cehennem hangi cehennem oluyor?

Bu soru üzerine bir süre durup yutkundum. Cebinden çı-

kardığı mendiliyle alnını silip ağzının kenarlarını kuruladı.

- Aklımız yettiğince inancımız gereği cehennem in ne olduğunu biliriz. Oraya gidenin yanıp kavrulacağını, kıyamete dek acılar içinde kalacağını inanırız. Bir de “Araf” diye bir yer in varlığına, sorgu meleklerinin cennet veya cehennem in kapılarından birini açmadan önce orada beklemek gerektiğine inanırız.

- Tamam işte! Neden Araf değil de cehennem diyorsun?

- Anlamadın mı? Cehennem Araf ile başlıyor. Araf dediğimiz yer de bir tür cehennem. Öylece bekliyorsun. Ne olacağını, ne zaman olacağını daha ne kadar bekleyeceğini bilemeden bekliyorsun. Meleklerin kapılardan birini açmasını gözlüyor ve bekliyorsun. Kapının önünde ne olacağını bilemeden beklemek var ya işte gerçek cehennem, o. Torunumun canından bezdiği yetmedi, kimse onu istemiyor, neredeyse sizler de nasıl olsa yaşamaz diye düşünüyorsunuz. Anası babası ölünce cehenneme gidecek diye utanç içindeler. Ama o yaşıyor. Hem bana hem kendine cehennemi yaşıyor. Torunum bunu hak etmedi, o daha çocuk.

“Başını omzuma yasladı. Tutamadığı gözyaşlarını mendiliyle kurulamaya çalışıyordu. Yanından ayrılmadım. Az sonra ardı ardına gelen telefonlar ile organ nakli merkezinin harekete geçtiğini ve hasta yakını ile görüşmek istediği haberi geldi. Dede, rolünü başarıyla oynayıp sorulan tüm sorulara ısrarla “bilmiyorum” yanıtını verdi. Bir saat içinde nasıl olmuşsa şehrin bir ucundaki başarılı organ nakilleri ile bilinen hastanede yoğun bakım yatağı bulunmuştu. Hastamız dedesi refakatinde ambulans ile nakledildi.

Heyecanla araya girip “Peki ya sonra ne oldu?” diye sordum. Bizimki fincanı çalkalayarak kahvesinin son yudumunu aldı. Fincan ve tabağı masaya bırakırken cebinden tespihi çıkardı, arkasına yaslandı. “Sonrası...” diye devam etti;

“Sonrası sıradan bir Pazar nöbeti şeklinde geçti. Ertesi gün nöbet iznine çıkıp sessizce sonucu izledim. Telefonumu da kapalı tuttum. Resmi olarak organ bağıışı yapılmamış olması organ nakli ile ilgili tüm süreçleri durdurmuş ancak hastamız yoğun bakım hizmetine kavuşmuştu. Uzaktan takip edebildiğim kadarıyla hastamızın ertesi gün ameliyata alındığını, sonrasında haftalarca yoğun bakımda kalıp uzun bir rehabilitasyon sürecinden sonra hafif bir beyin hasarı ile taburcu olduğunu öğrendim.”

“Bakanlık yetkililerinin ısrarı ile devreye giren organ nakli merkezinin hastamızın organ bağıışı yapmamış olduğu ortaya çıkınca uğradığı hayal kırıklığını kulaklarımın hayli çınlamasından anladım. O pazar günü yanlış alarm verdirip organ nakli bekleyenlerin umutlarıyla oynamış, nakli gerçekleştirecek ekibi de işinden gücünden etmiştim.”

“Yine de kendimi kötü hissetmiyordum.”

“Peki ya bu tespih?” bunu o dede mi size bıraktı?” diye üsteleince kafasını kaldırmadan elindeki tespihe bakarak anlatmaya devam etti;

“O nöbet sabahı ellerime sarılan dedeyi bir daha görmedim.”

- Aradan yıllar geçti. Aynı ilde ancak farklı bir hastanede, burada çalışmaya başlamıştım. Kapımda gençten bir karı koca belirdi. Yanlarında üç yaşlarında afacan bir de erkek çocuğu vardı. Delikanlı kendini tanıtmasa o gün biraz da şans eseri yaşama tutunan delikanlı olduğunu anlamam mümkün değildi. Dilinde hafif bir pelteklik dışında sağlıklı görünüyordu. Eşi ve oğluyla ziyaretime gelmişti. Beni nasıl bulduklarını sordum. Cebinden üzerinde ismim yazılı yıpranmış bir kâğıt parçası ve bu tespihi çıkarıp masama bıraktı. “Dedem bir süre önce rahmetli

oldu. Sizi bulup bu tespihi size ulaştırmamı ve elinizi öpmemi vasiyet etmişti.” diyerek elime uzandı. Kabul etmedim. Yanlarındaki afacan delikanlıyı işaret ettim. Ufaklık biraz da çekinerek elimi öpmek için yanıma gelirken çocuk ile adaş olduğumuzu fark ettiğimde gözlerim doldu, daha fazla konuşamadım. Geldikleri gibi sessizce gittiler.

- İşte bu tespih, o tespih.

Bir süre sessizce hocamızın elindeki tespihe baktık. “Şimdi sizi çok daha iyi anlıyorum hocam. Ben olsam ben de kimseye vermezdim.” dedim. Gülümsedi. Tespihi duvardaki bir çiviye astığını, bilinen işlevi için pek kullanmasa da bitkin ve bezgin hissettiğı zamanlarda çok iyi arkadaş olduğunu vurguladı.

Tespihi tekrar cebine atıp ceketinin iç cebinden çıkardığı emektar dolmakalemini “Bununla idare et, yardım için teşekkürler.” diyerek bana uzattı.

ÖN YARGILI BİR GECE*

Yayla Boztaş

Gece sarsılarak uyandım. İlk aklıma gelen, “Deprem oldu.” Son günlerde ardı ardına sallanıyoruz ya. “Bu da geçti şükürler olsun.” Alışalım diye mi bu kadar sık yineleniyor bu sarsıntılar?.. Ama geçmedi. Nabzım deliler gibi atıyor. O zaman yaşadığının deprem değil beni zaman zaman yoklayan ritim bozukluğu olduğunu anladım. Kalbim yine atakta. İnşallah bu kez inatçı gününde değildir, çabuk döner dingin haline. Kandırıcı sinyallere uymaz diye bekledim. Kimseyi rahatsız etmeden kalkmak istedim ama olası değil, kalp atışlarım daha da arttı. Sendeleyip yerime düşünce kızıma seslendim ambulans çağırсын diye.

Ambulans görevlilerinin yüzü çok mu asık, bana mı öyle geldi. Acaba özel sorunu mu var? Yoksa bana mı kızdı bu genç kadın? “Gece gece kalbi hızlı çarpıyor diye ambulans mı çağırılmış, ne şımarık insanlar var Tanrım! Al ilacını bekle!” mi diyordur içinden. Ama ben çağırmasam bir başkası çağırmayacak mı? Ambulans garaja çekilip üzerine tente örtülecek bir araç değil ki! İnsanın elinde mi zamanlama? Yağmur yağarken, hava çok soğukken ya da gecenin bir yarısı hastalanmak yasak mı? “Doğuracak kadına dur, sabahı bekle, gün ağarsın.” diyebilir miyiz? Bir yığın soru üşüşüyor aklıma. Sırası mı şimdi bunları düşünmenin. İyice tuhaflaştım.

*Yarışma Birincisi

Belki de şu an kalbi herkesten hızlı çarpan ben, özel ilgi bekliyorum. Hastalar yaralı bir çocuk, görevliler de şefkatli bir anne olmalı gibi. Saçmalıyorum işte. Böyle anlarda insan bencilleşiyor mu ne?

Bunları düşünürken ambulansa sorunumu sorup ilk müdahaleyi yaptı asık suratlı görevli. O üzerime eğilince hiç de somurtuk olmadığını hatta gözlerinde gizli bir gülümseme olduğunun farkına vardım. Birazcık konuşsa, ağzından bir iki kelime çıksa daha çok sevineceğim ya... Buna da şükür.

Kızım giriş işlemleriyle uğraşırken, beni içeri alıp gereken müdahaleyi yaptılar. Kendimi güvene almanın rahatlığıyla gözlerimi kapadım bir yandan da aklımca kalp atışlarımı saymaya çalışıyorum. Saçma ya, uykum kaçtığı geceler koyun kuzu saymaya benzemiyor. Kalbimin hızına yetişemiyor mırıldandığım rakamlar.

Birden acilin müracaat kısmından gelen koşuşturmalar, bağırışmalar ve bir kız çocuğunun acı çığlıklarıyla düşüncelerimden sıyrıldım. Dışarıda anlatılmaz bir hareketlilik yaşanıyordu.

Hızla açılan kapıdan sekiz yaşlarında bir kızın yattığı sedyeyi iterek içeri girdi hemşire. Kızın kavrulmuş saçlarını gördüm önce, sonra kabarmış kıpkırmızı yüzünü, ellerini, şakaklarına yuvarlanan göz yaşlarını. Küçük kız, insanın içini ürperten çığlıklar atarak geçti önümüzden. Sedyenin yanında, sarıya boyanmış saçlarının dibi, esmer tenine daha çok yakışan, yürüdükçe giydiği şalvarın ağı sağa sola yalpalanan kırklı yaşlarda, şişman bir kadın terliklerini sürterek yürüyordu. Belli ki annesi. Kızının elinden tutmuş bir yandan da “Kocam olacak o adama demiştin. Kıza üfletme ateşi, zıkkımlanacağın etin mangalını kendin yak diye. Yanan ateşe gaz dökülür mü? Ne oldu

şimdi yaktın kızı. Kafasız herif... Bu kıza bir şey olsun, aynı-
nı sana yapmazsam bana da Nazire demesinler, görürsün sen!”
diye söyleniyordu. Görevlinin “Lütfen bağırmayın. Nerede ol-
duğunuzu unuttunuz galiba!” uyarısıyla dilinin ucundaki daha
ağır sözcükleri tutup yüzünü buruşturdu. Perdeyle ayrılmış mü-
dahale odasının kapısında hemşire bu kez “Buraya giremezsiniz,
dışarıda bekleyin lütfen” diye durdurdu kadını. “Ayağının altını
öpeyim doktorum, bırak kızımın yanında durayım, bensiz onun
canı daha çok yanar. Bırak bir köşecikte bekleyeyim, yeter ki
görsün beni.” Hemşire doktora baktı. Bir an kararsız kalan dok-
tor, bakışlarıyla girsin işareti yaptı. Kadının tehditleri, ilenme-
leri, doktorun küçük kızı okşayan şefkatli cümlelerinin altında
kaldı.

Sanki kalbimin vuruşları azalmıştı. Belki de dikkatimi
yanan küçük kıza verip kendimi dinlemediğim için. Kapının ara-
lığından kadının kocası olduğu her halinden belli olan adam kor-
kunun daha da kavurduğu esmer bakışlarıyla içeriye göz atarken
görevli dışarıda beklemesini söyleyip kapıyı kapattı.

Odadan gelen ağlamalar giderek hafifledi. Annenin
başlangıçtaki hırçın sesi, yavrum, kuzumlu sözcüklerle yer
değiştirdi. Bir müddet sonra sağlık görevlisinin ittiği sedyede
küçük kızın kavrulmuş saçları, ilaçlanmış yanıkları; doktorun
omzunu okşayarak “Allah sizden razı olsun.” diyen çaresiz an-
nesi yeniden geçti önümden.

Kendi sorunumu unutmuştum. Doktora sormadan ede-
medim. “Çok mu derin yanıkları küçük kızın?” Yüzüme bakar-
ken “Yaranın derinliğinin doğru olarak tanımlanması ilk saatler-
de oldukça zordur. Ama görünüşe göre...” Bu ama içime bir sızı
olarak değdi. “Ama görünüşe göre...” Ne demekse...

Dışarıdaki telaşlı konuşmalar, açılıp kapanan kapılar,

dönen tekerlekler bitmiyordu. Ambulansa binerken eleştirdiğim ilgisizlik yakınması hiç de düşündüğüm gibi değildi. Görevliler yanımdan öylesine hızlı geçip gidiyorlar, serum verilen, müdahale gören hastalara öylesine sıcak, özenli davranıyorlardı ki bir saat önceki düşüncelerimden utandım.

Hemşire gelip nabzımı ölçtüğü sırada kapıda göründü on beş yaşlarındaki genç. Astım krizi geçiriyormuş. Nefes almakta nasıl da zorlanıyor. Hemen içeriye alıp oksijen vermeye başlıyorlar yanımdaki boş yatakta. Bölmenin perdesi çekilinceye kadar gözlerim onda kalıyor.

Karaya atılmış balık gibi çırpınıyor gencecik göğsü. İnip kalkan göğsüne, oksijen maskesinin altında nefes almak için savaş veren, çaresiz açılıp kapanan ağzına takılıyor gözüm.

Neredeyse nefessiz kalıp boğulacak. Alabildiği nefesin hırıltısı ürkütüyor beni. Bu halini görünce kendimi boğuluyor gibi hissediyorum. Onun annesinin de yanında olmasını istiyorum. Ne demişti küçük kızın annesi “Ben olmazsam onun canı daha çok yanar...” Öylesine genç ki; hastalığı da annesiz olmayı da yakıştıramıyorum ona.

Ben bunları düşünürken kapıdan yeni bir sedye girdi. Bu kez yirmili yaşlarda bir delikanlının inlemeleri geçti önümden. Koluyla gözlerini örtmüş, belki de bacağını bu şekilde görmek istemiyor. Sedyede uzanan bacaklardan biri kırılmış, derisini yırtıp dışarı çıkan kemik keskin bir bıçak gibi batıyor kalbime. Yattığı sedye kırmızı olmuş, delikanlının yüzü beyaz... Trafik kazası diye koşturuyor görevli. “İki kişi daha var, burada yer yok, onları diğer bölüme gönderdim Doktor Bey.” derken ben artık burada olduğum için suçluluk duymaya başlıyorum.

Son nabzım 95 olmuş. Geldiğimde 190’dı. İyi düşünüş. Aslında gördüğüm olaylardan sonra çıkması gerekirdi diye

düşünürken hemşireye “Bu gece ne kadar da yoğunsunuz.” dedim. Kolumdan tansiyon aletini çıkarırken “Bu da bir şey mi? Bu en sakın gecelerden biri. Sabaha kadar buraya o kadar çok hasta gelir ki!” dedi.

İşiniz zor. “İyi ki sizler varsınız.” derken ambulansa yüzü asık diye eleştirdiğim, yaka kartından adının Esra olduğunu öğrendiğim genç kadını düşündüm. Giderken ona rastlamayı teşekkür etmeyi, günlünü almayı koydum aklıma. Gördüklerim, yaşadıklarım onunla duygudaş olmamı sağlamıştı. Geç gelen bir anlayış diye kendimi suçladım. Nabzım normale inip serumum bittiğinde hemşire artık gidebileceğimi söyledi. Dışarıda bekleyen kızımın yanına geldim. İşlemlerimizi tamamladık.

Tam biz çıkarken daldı içeri siyah elbiseli, kirli sakallı o delikanlılar ve yoğun alkol kokusu. Koluna girdikleri, ayakta duramayan arkadaşları; yemyeşil yüzü, kendini bilmez haliyle ölü gibiydi. Belli ki eğlencenin dozunu kaçırmış, aşırı alkolün hışmına uğramıştı. Sanki onu bu duruma sokan sağlık elemanlarıymış gibi bağırıp çağıran gençler, arkadaşları için sedye isteklerini en iveren, öfkeli şekilde, tehditkâr tavırlarla ilettiler. Güvenlik görevlisinin yanlarına koştuğunu görüp rahatladım. Zorbaların uyguladıkları şiddet haberlerinden birinin yaşanmamasını dileyip kendimizi bahçeye attık.

O anda hemşirenin dediği “Sabaha kadar buraya o kadar çok hasta gelir ki...” cümlesini “Buraya her çeşit insandan hasta gelir.” olarak değiştirmek gerekir diye düşündüm.

Açık havaya çıkınca derin bir nefes aldım. Ambulansı bahçede görünce sevindim. Bana ilk müdahaleyi yapan görevlinin de aralarında olduğunu umarak kısacık bir mola vermiş beyaz önlüklülerin yanına yaklaşıp “Esra hemşire buralarda mı acaba?” diye sordum. İşlerinden biri “Biraz önce izin alıp gitti.

Sabah Alzheimer hastası annesi kaybolmuştu. Bulunmuş, karakoldan aradılar.” dedi.

İçimden geçen duyguları kimseye anlatamadan önüme bakarken kızımın koluna girdim. “Biliyor musun?” dedim “Ön yargılarımızdan kurtulduğumuz gün insanlığa daha çok yaklaşıcağız. Çağır bir taksi de evimize gidelim.”

BEYAZ ÖNLÜK*

Kerime Sak

Saate bakıyorum, yelkovanla akrebi ayırt edemeyecek hâldeyim ama gelip giden hastalarla ilgilenmeye devam ediyorum. İhtisas alanı olarak acili seçerken aklımdan hangi kahramanlık senaryosu geçiyorduydu şu an yerinde yeller esiyor. Takatim gittikçe azalıyor, her bir mitokondrimi en ince kıvrımına kadar kullandığımı hissediyorum. Mütemadi saflığı ve aceleciliğiyle yurdum insanı gece gündüz demeden, dur durak bilmeden geliyor. Anlatılan dertleri dinlerken çatlamak üzere olan bir sabır taşı mıyım yoksa şarjının bitmesine ramak kalmış bir robot muyum, kestiremiyorum.

Bir yanım nöbetin sıradan bir gece olmaya devam etmesini istiyor, öbür yanım farklı bir hasta görüp monotonluktan biraz olsun uzaklaşmak hevesinde. Ne var sanki? Dur durduğun yerde, bağla serumları, yaz ağrı kesicileri bitsin. Ama fena mı olur sıra dışı bir hasta gelse, uykudan kepenkleri seğirmeye başlamış gözlerim fal taşı gibi açılrsa, bitmek bilmeyen saatler saniyelere dönüşürse? Şu düşündüklerine bak Zeynep, sen ki birinci sınıfta elması ilk kızaran öğrenci olmak için kuş gibi hafif kitapları deviren kız, sen ki sınıf panosundaki isminin yanında en fazla yaldızlı yapışkanı olan uslu, örnek öğrenci, ne oldu sana? Nasıl çıktın? Harrison'ın iç hastalıkları kitabı altında mı kalıp ezildin? Yoksa insan mıknaatısı yerküre mi seni kendine çekti?

*Yarışma İkincisi

Bugüne dek bir TUS bekledi benden A’dan Z’ye her şeyi bilmemi bir de birinci sınıfa başladığım andan itibaren yelpazesi geniş ahiret sorularıyla beni terleten komşularımız. Hâlâ bana ameliyat izi olan bedenlerini aniden teşhir edip yaralarının ağrısının ne zaman dineceğini sorduklarında yahut kızlarının neden çocukları olmadığına dair benden bir cevap beklediklerinde ben kâhin değilim, ben daha okuyorum deyip işin içinden sıyrılışım geliyor ama mesai saatleri dışında bile ruhumun giydiği beyaz önlükten kurtulamıyorum. Yine de bu geceki deneyimim TUS’a ya da komşularıma taş çıkarır cinstendi.

Saat 14.00 sularında karnında ufak bir şişlik olan dokuz-on yaşlarında üstü başı bakımsız bir erkek çocuğu geliyor. Kayıt yaptırmadan direkt beni görmek istemiş, bir şekilde başarıp yanıma gelmiş. Annen, baban nerede diye sormak istesem de hassas bir konuya dokunacağımı düşünüp yutkunuyorum. Şikâyetin ne, diye soruyorum. Kapüşonlu montunun fermuarını hızlıca indirerek karnındaki şişliği ortaya çıkarıyor. Şişliğin tanısını koyuyorum; hasta, yavru bir kedicik. Açık kalmış ağızım soru soramadan bir açıklama bekliyor, öbür türlü kapanmayacak. Çocuk yargıcın önüne savunmaya çıkmış gibi başlıyor anlatmaya; “Yolda buldum, çok yaralıydı, öyle mahzun ağlıyordu ki hemşeri abla.” Bir yandan taramalı tüfek gibi konuşan çocuk bir yandan işlemci hızı yavaşlamış beynimin sorduğu ebleh sorular; “Bu kedinin başına ne gelmiş; ne gelmişse gelmiş, bana ne, bu çocuk hemşehri olduğumuzu nereden biliyor ve dahası...” Kendimi toparlayıp sinirliyen kullanmayı en çok sevdiğim kelime ile anlatmaya başlıyorum; “Bak canım, burası hastane, onu veterinerine götürmen lazım, ben insan doktoruyum, hayvanlara nasıl müdahale edileceğini bilemem.” Çocuk; “Ha insan ha hayvan, ne fark eder hepimiz kardeş değil miyiz?” diyor. Biraz duraksamanın ardından da, “Ben seni hemşeri sandım

doktor abla kusura kalma, ne olur buncağızı tedavi et.” diye yalvarıyor sulu gözlerle.

Sulu gözlere mi kanıyorum, bana söylenen özlü söze mi bilmiyorum ama kendimi kedicik üzerinde operasyonlar yaparken buluyorum. Giriştiğim davranışı beynime de aklamam, kabul ettirmem lazım. O sebeple bir savunma da benden geliyor; “İnsan da bir hayvan en nihayetinde.” Beynimse cevabı yapıyor; “Evet Zeynep, öyle ama bizim cam batabilecek bir patimiz ya da kırılabilecek bir kuyruğumuz yok.” Hastamızın durumu vahim, çapaktan kapanmış gözler, cam batmasıyla havada askıya alınmış bir pati ve kanadı kırılmış bir kuyruk. Nereden başlasam bilemiyorum, bizlere karşı sürekli koz olarak kullanılan interneti elime almaktan başka çare bulamıyorum. Bakıyorum, böyle bir patiye ne yapılmış, patiler çok kanayabilirmiş, Batikon sürüp batan camı pensetle alıyorum, tereyağından kıl çeker gibi halloluyor, yara derin olmadığından çok kanamıyor, kendi hâline bırakıyorum.

Kedinin gözleri var mı yok mu onu bile göremiyorum. Serum fizyolojisi yavaş yavaş göz kapaklarına damlatıyorum. Yavrunun yanakları çapak yağmuruna tutuluyor. Çocukcağız olanları gördükçe dudağını sımsıkı ısırıp gözyaşlarını bastırma-ya çalışıyor. Tahmin ettiğimden çok daha kısa sürede kedicik çakmak çakmak gözlerle bize bakmaya başlıyor. İçime bir huzur doluyor. Kadın doğum stajından kalma, doğumlara yardım ettikten sonra hissettiğim yaşama sevincine benzer bir duygu içimi kaplıyor. “Bana bakma, koruyucu meleğin şurada.” diyerek kedinin masum bakışlarını çocuğa yönlendiriyorum.

Yüzdük yüzdük kuyruğuna geldik. Şaka gibi ama kırığın olduğu yeri sargı beziyle sabitleyip, fiyonk yapıyorum. “Oldu, bitti işte.” diyorum. Kedinin refakatçisine bir rahatlama geliyor.

Yamuk fiyonguma bakıp beni şarlatacağı diye yargılamasına mahal vermeden dört-beş saatte bir kedinin gözlerine tuzlu su ile pansuman yapmasını söylüyorum; tuzlu suyun nasıl hazırlandığını, silme çay kaşığı kavramını üzerine basa basa anlatıyorum. Kedinin kuyruğu için sabah bir veterinerine gitmesi gerektiğini söylüyorum ama oğlumuzun veterinerine verecek parası yokmuş, bir veteriner muayenesi de benden olsun öyleyse, diyorum. Üstümdeki önlüğü işaret ederek, abla bu önlük senin mi? diyor. “Evet” diyorum. Yalnızca, güzelmış, diyor. Biraz daha o gözlerle bana bakarsa önlüğü de çıkarıp vereceğim ama beni bırakıp kediciğe yöneliyor. Narin bir antika taşır gibi kediciği avucuna alıyor. Kediciği giderken bir eli havada Japon şans kedisini andıran duruşuyla bana el sallıyor.

Şans kedisi adrenalin arayan yanım için talih kuşu yakalamış olacak ki ilk veterinerlik deneyimimin enteresan geçecek geceme yalnızca bir girizgâh olduğunu tüm acil servisi kaplayan çürümüş et kokusundan anlıyorum. Çizgi filmlerde enfes bir kokuya doğru burunlarıyla sürüklenen karakterler gibi değil ama şöyle ya da böyle ben de bu dayanılmaz kokunun kaynağına doğru ilerlemiş bulunuyorum. Sedyenin üzerinde burnu parçalanmış, kirli yüzü kanlar içinde olan hemen hemen ellili yaşlarda bir adam görüyorum. Ambulans yolda boş giderken rastlamış, kaldırmış, getirmiş. Hasta konuşacak vaziyette değil, monitorize edilmiş, baygın yatıyor. Hayır, kokunun nedeni bu burun olamaz ama koku hakkında kafa yorulacak zaman da değil, yanımdaki kidemlimle birlikte kırmızı görmüş boğalar gibi kanayan bölgeye giriyoruz.

Burada çok ciddi bir hasar olmadığını gördükten sonra kokunun kaynağını aramaya koyuluyoruz. Kokuyu sobeleyen kidemlim bunca yıllık tecrübesine rağmen gördüğü manzara karşısında çığlık atarak ellerini hastadan ışıltıyla çekiyor ve

geriye doğru sıcıyor. Gördüğü şeyden o kadar iğrenmiş olmalı ki eldivenli ellerini bile birbirine sürüp silkeliyor. Ben de merakla olay mahalline bakıyorum; Sağ bacak komple simsiyah olmuş. Mat, hafif şişik ve pürüzsüz bir siyah. Başka zeminde olsa göze güzel gelebilecek ama insan vücudunda görünce ister istemez insanı sarsan bir siyah. Kıdemlimi bağirtan kısım ise dize kadar olan çorabı çekip çıkartınca karşılaştığı kurtların patır patır yerlere dökülmesi olmalı. Gravyer peyniri gibi delik deşik olmuş ayak parmaklarının arasında vızır vızır dolaşan kurtçukları görünce ben de boş bulunuyorum, irkilmemi gören biri koca bir kurt gördüğümü sanabilir. Ama zaten hep küçük gördüğümüz şeyler değil midir başımıza asıl iş açanlar? Sivrisinekler, virüsler, mantarlar, zararlı bakteriler ve daha bilmem ne bela...

Hemşireler yanımızda put gibi dikiliyor. Hepimiz ne yapacağımızı şaşırmış hâlde bir ayağa bir birbirimize bakıyoruz. Amca uyanmış, bizi ayağına bakarken buluyor. “Yürümekte zorlanıyorum ama ağrım yok kızım, zaten o mesele değil.” diyor. “Mesele daha ne olabilir ki amca? Bu ayak hâlâ ağrıyorken neredeydin? Bu ayak acillik değil morgluk olmuş!” diye haykırıyorum içimden. “Kaç gündür tuvalete çıkamadım.” diyor. “Amca kabızlığı sonra konuşuruz.” diyorum. “Hışım, ayağını ampute etmek... Yani ayağına veda etmek gerekecek.” , “Yok, bana daha önce de öyle dediler, ben istemiyorum.” diye itiraz edip hareketleniyor ama birden fenalaşılıyor. Muhtemelen septik şoka bağlı fibrilasyon... Ardışık beş kere verilen 200 volta rağmen bana mısın demiyor. Tüm prosedürleri uyguluyoruz. Fakat en nihayetinde resüsitasyonu sonlandırma kararı veriyoruz. Hayat sanki biraz önce hiçbir şey olmamış gibi davranıp acil serviste son hızda devam etse de benim beynim fırtına sonrası sessizliğe dalıyor. Amcanın hikâyesini ve haddinden fazla geciken ziyaretinin sebebini merak ediyorum ama bu merakı gide-

rebilecek kimsesi yok, nice kimsesiz gibi onun hayat öyküsü de bir muamma olarak kalacak. Odunlaşmış bacağı da tam istediğı gibi onunla birlikte kalacak. Kıdemlim ellerini kaskaç gibi yaparak çorabı geri çekiyor. İnsan görmek istemediğı, üstesinden gelemeyeceğı şeylerin üstünü örter, biz de amcanın üstüne beyaz çarşafı çekiyoruz.

Kendimi asistan odasına attığımda kıdemlimi, oturduğu yerde kollarını bağlamış, gözleri uzaklara dalmış şekilde buluyorum. Beyaz önlüğünün kollarının biraz daha uzayıp ona sarıldığını hayal ediyorum. “Ha ha” diye kısa ve öz bir kahkaha patlatıyor. İçimden, hah tamam, şimdi tam oldu, diye geçiriyorum. “Belki burnu kendi kokusuna dayanamadığı için yere kafa atmıştır.” diyerek biraz önce kendini güldüren yersiz esprisini benimle paylaşıyor. Kötü bir insan değil kıdemlim, biliyorum. Sadece gerginlikle baş etme yolu biraz farklı. Yalnızca o değil, bizler gülmeden trajedilerden soyutlanabiliyor olsaydık trajikomedî diye bir sanat alanı gelişmezdi herhâlde. Kahkahasına kaldığı yerden devam ediyor. Bir yerden sonra kahkahaları histerikleşiyor ve hıçkırıklara dönüşüyor.

Onun bu hâlini daha fazla görürsem kendimi tutamayacağım... Sırtımı dönerek bu küçük odada ona tanıyabileceğim en geniş özel alanı tanıyorum. Ortalık sakinlediğı için kıdemlimle konuşmadan anlaşılarak kendime kısa bir dinlenme izni veriyorum. Beyaz önlüğümü omzundan silkeleyip kollarımdan geriye doğru süzerek çıkarıyorum. Ayaklarımı ayak kapanı ayakkabıların esaretinden kurtarıyorum, çorapları da çıkarınca derin bir nefes alan ayaklarımı iyice gerip ayak başparmaklarımı külteliyorum. Gözüm bir süre ayaklarımda takılı kalıyor, gözümün önüne birden bire kurtlanmış ayaklar gelince ayaklarımı sofanın üstündeki beyaz önlüğümün altına saklıyorum. Koltuğa cenin pozisyonunda kıvrılıyorum. Önlüğümü üstüme doğru çekerken

biraz önce çektiğimiz beyaz çarşafın altında kendimi buluyorum. Öylece duruyorum. Kıdemlimin iç çekişleri ve bugünün muhasebesini yapan beynimin flaşladığı görüntüler arasında huzuru bulmaya çalışıyorum. Ben ağlamak istemiyorum, hayır ağlamayacağım, bugün değil, belki sonra...

KIRMIZI BALON*

Sinem Baş

Gecenin karanlığına bakıyorduk boş boş. “Ben böyle bir şey görmedim.” diyordu annem. “Ben hayatımda böyle bir şey görmedim. O uçuşan tüpler, o iğneler... Doktorların hiç konuşmadan anlaşması... Küçük çocukğu hiç korkutmadan nasıl da yaptılar tüm o işlemleri Zerrin?”

Gerçekten de öyle olmuştu.

Saatler saatler önceydi. Kızımın elinde bir balon vardı, kırmızı. Rüzgârsız, ılık bir bahar havasıydı. Durakta otobüs beklerken yanımıza gelen baloncunun tek kırmızı balonuna gözünü dikmiş, ısrar kıyamet aldırmişti onu. Otobüste, yanımıza oturan bir tıp öğrencisi, balonla oynayan kızımın kolundaki sivilceyi görmüş “Ablacım sen bir doktora götür kızını, bu sivilce normalden büyük.” demişti.

Hepsi bu.

Bileğine bağlı kırmızı balonuyla otobüsün hırıltılı motorunun ninnisinde kucacımda uyuklamaya başlamış olan kızım ve ben... Bir anda neye uğradığımı şaşırılmışım. Sordum: “Bir sivilce bu, ne olabilir ki, neden götüreyim ki doktora?”

“Ablacım, kızının ağzından da koku geliyor. Bence bir götür.”

*Yarışma ikincisi

Otobüsten indiğim durakta, karşıma çıkan hastane ve kocaman “Çocuk Acil” yazısı... İnsan kimi zaman “Bunların hepsi bir tesadüf olamaz.” diyor. Acil servisin kapısından içeri girerken kızım şiddetli şekilde kustu. Fıskırır gibi bir kusmaydı bu. Hastabakıcılar ve hastane görevlileri yetiştii. “Ne oluyor?” dedi hastabakıcı. Kızım o küçücük hâliyle özür üzerine özür dilemeye başlamıştı bizden. Hastabakıcı, bir hemşireye seslendi. Kızımın saçını okşadı “Güzel kız, neden özür diliyorsun? Bu tip şeyler olur, hemen temizlerler orayı, gel seni doktor abilere ablalara bir gösterelim, bakalım neden kustun?” dedi. Benim elim ayağım titredi. Sabah her şey normalken bir anda neler olmaya başladı böyle, diye düşünmekten kendimi alamıyordum.

Hastabakıcı kadın ve bir hemşire, kızımı alarak içeri girdiler; ben de peşlerinden... Kızım “Anne!” diye sesleniyor, ben de ardından “Buradayım kızım, hemen arkanızdayım!” diyordum ama sesimin titremesine engel olamıyordum. Ateşine baktılar, normal. Tansiyonuna baktılar, normal. Her şey normal. Sadece uykulu, ağız kokusu var ve kustu. Ha, bir de şu sivilce... Biraz sonra doktorun odasına girdik. Odanın kapısını kapatır kapatmaz dışarıdaki o kalabalık, çocuk ağlamaları, hastalıklar, yerin yedi kat dibinden geliyormuş gibi hissettiğiniz uğultu... Hepsi dışarıda kalıyor. Orada iki kişi var aslında: Doktor ve hastası. Ben bile orada sadece elçiyim. Kızım kendisi anlatamayacağı için ben anlatacağım ne olup bittiğini.

Doktor, genç bir arkadaşı. Gözlerinin parıltısından anlıyordum, işine tutkundu. Kızımla ilgileniyor, detaylı muayene ederken sorular soruyor, gülümseyerek dinliyordu. İnsanın böyle durumlarda içini büyük bir rahatlık kaplıyor. Artık emin ellerdesiniz, biliyorsunuz. Korkulacak bir şey kalmamış gibi geliyor. Sanki doktor muayene edip teşhisi koyar koymaz o hastalık, kızımın izlediği çizgi filmlerdeki gibi, uçuşarak uzaklaşacak.

Oysa öyle olmuyor. Birtakım tahliller gerekiyor en doğru teşhis için. Bizden de istedi. Hemen kan aldırma bölümüne geçtik. Hemşirelerin sabırlı, ilgili tavırları da rahatlatıyor insanı. Kızım artık uyuklamayı da geçmiş, neredeyse uyumaya başlamıştı. Bir türlü uyandıramıyorlardı. O anda koptu her şey zaten. Çocuğu uyandırmaya çalıştılar. Kolundan sarsıyor, burnunun üzerine hafifçe dokunuyor, ayaklarının altını gıdıklıyorlardı. Kızımda hiç tepki yoktu. “Yavrum!” diye seslendim, hemşire bana baktı ve “Bir saniye, doktoru çağırıyorum.” dedi. Bulunduğumuz oda bir anda boşaldı. Koltuğu yatırdılar. Doktor koşarak değil, sanki uçarak geldi. Çocuğumun yüzünü yana doğru çevirdiler. Donup kalmıştım. İçimden haykırmak geliyordu, “Bir şey yapın, ne olur bir şey yapın!” diye bağırarak, üstümü başımı parçalamak, duvarlara vurmak, elimde ne varsa fırlatıp atmak, oradaki her şeyi devirmek geliyordu. Herkes koltuğun çevresine toplanmıştı. Doktor kızımın üzerine eğilmiş bir şeyler yapıyor, çevresindeki hemşire kalabalığından hiçbir şey göremiyordum. “Ne oluyor, ne yapıyorsunuz?” diye sordum, hemşirelerden bir tanesi “Kızınızı uyandırmaya çalışıyoruz, isterseniz çıkın.” dedi. Kan verme odasında, az önce çocuğumun bileğinde takılı kırmızı balon ile kalakalmıştım. Ayak altında durmamam gerekiyordu ama kızımı görmek istiyordum. Bir anda doktor anlamadığım bir kelime söyledi, hemşire, damar yolu açıldı, dedi; bir serum bağlanırken aynı zamanda iğne ile başka bir ilaç verdiler. Sonra bir tane daha. Havada uçuşan enjektör kapaklarının, ampullerin haddi hesabı yoktu. Kızımın çevresinde dört hemşire sürekli bir şeyler yaparak dönüp duruyordu. Bir doktor daha geldi. Dışarıdaki uğultu artmıştı. İnsanlar içeride neler olduğunu anlamak için kapıdan kafalarını uzatmaya başladılar. Hastabakıcılardan bir tanesi, “Kapatın kapıyı, bir şey yok.” diye seslendi diğer hastalara. Kapı kapandı.

Küçücük kaldım orada. O kan alma odası, o sandalyeler, o iğneler, tüpler, masalar, üzerlerindeki kağıtlar büyüdü, büyüdü, büyüdü... Ellerimi dizlerime vura vura küçülüyordum sanki. “Kızım!” diye diye küçüldüm, küçüldüm, olduğu yeri delip geçen bir kara delik, bir siyah nokta oldum sanki. Nefesimi tutuyordum, sonra tutamıyordum; içimde volkanlar patlıyor, her bir hücrem “Kızım, kızım!” diye inliyordu da ağzımdan tek ses çıkmıyordu. Doktor “Haydi arkadaşlar acele edin!” dedikçe ömrümden ömür gidiyor, giden ömrümü kızımınkiyle birleştirsün diye dualar ediyordum Rabbime. O doktorların, hemşirelerin küçücük bedeninin çevresinde kan ter içinde çabalamaları, vücudumun her parçasını demir gibi ağırlaştıran korkunun tam ortasına, umudu mız gibi kazıyordu. İnsanın çaresizliği, insanın aciz olması, insanın hiçliği ile yüzleşirken o hiçlik okyanusunda boğulmaktan beni kurtaran, işte o gün, o acildeki doktorların canhıraş çabası oldu. Bana yıllar, yüzyıllar gibi gelen o zaman dilimi aslında birkaç dakikadan ibaretti. Doktorlar giderken yüzlerini gördüm, ışıldıyorlardı. Hemşire yanıma geldi “Ablacım, kızın için yatış verdi doktor, bir süre burada misafir edeceğiz sizi.” dedi. “Yaşıyor değil mi?” diye sormak istedim ama sıkışım dişlerim ayrılmadı birbirinden. Uyuşmuş dudaklarımı aralayıp “Yaşa...” diyebildim sadece.

Kızım, az sonra koluna bağlı bir serum ile gözlem bölümüne alındı. Gözleri kapalıydı ama en azından nefes alışverişlerini duyabiliyordum. Az önceki doktor tekrar geldi yanıma. Elimde tuttuğum kırmızı balona baktı önce. Sonra “Hanımefendi, kızınızı bir süre burada tutmamız gerekiyor. Çok yüksek şeker çıktı. Ailenizde şeker hastası var mı?” diye sordu. “Eşimin babası, babaannesi... hepsi.” diye yanıtladım. “Tamam, siz ailenizle görüşün, yatış için işlemleri başlattım ben. Kızınız ve refakatçisi için pijama, terlik, çamaşır gibi hazırlıklarınızı ya-

pın.” dedi. O arada kızım mırıldanmaya başladı. Doktor hemen yanına yaklaştı. “Prenses!” dedi gülümseyerek. Kızım gözlerini aralayarak doktora baktı. Doktor yüzüne doğru eğildi, elindeki muayene ışığı ile gözbebeklerine baktı. Diğer doktor geldi sonra. Durumunun şimdilik sabit olduğunu, ancak diyabet için yatış verdiğini, bizim de eğitim almamız gerektiğini konuşarak uzaklaştılar yanımızdan. O anda fark ettim annemi. Hiç sesini çıkarmadan bir köşede oturduğunu. Gözlerinden sicim gibi akan yaşların oluşturduğu o ışıklık yolda kızımın birlikte oynadıkları o eski zamanların güzel anılarını. Güneşli günlerde, deniz kenarında şezlonglara kurulup da içtiğimiz o güzel, taze meyve sularını. “Anne!” dedim, “Anne, sen hep burada mıydın?”

“Buradaydım güzel kızım.” dedi bana. “Hep buradaydım, yanında, yakınındaydım.”

“Anne benim yüzümden mi oldu?”

“Yolda giderken taşa takılınca, taşı da kendini de suçlamazsın kızım, yoluna devam edersin. Bundan sonra siz de yolunuza devam edeceksiniz, sen de hep kızının yakınında, yanında olacaksın.”

Evet, şimdi bambaşka bir hayata başlıyorduk ailecek. Diyabeti öğrenecektik. Savaşmayı ya da hafife almayı değil, onunla yürümeyi öğrenecektik. Odasına çıktık, kızımı yatağa yatırdılar, kırmızı uçan balonunu başucuna bağladım, uyanınca görsün, sevensin diye.

BİRİLERİ VAR*

Şükrü Gülsoy

- 112. Evet çocuklar, 112 de acil servisin numarası yani ambulansın.

- İtfaiyecilerin numarası kaçtı öğretmenim?

- 110 dedim ya biraz önce.

Gözlerim buğulanmış pencerelerden birine takıldı. Çok fazla anlaşılmasa da dışarıda yağan karın içime işlenen karanlığı hissederek duraksadım. Dökülmüş sıvasının altından yer yer kendisini gösteren büyük taşlı duvarlarıyla, bu çok eskilerden kalma sınıfın tam ortasında dikiliyordum. Yıpranmış pantoları, yarım yamalak bereleri, atkılarıyla sağımda ve solumda sıralanmış öğrencilerim; yeşil, mavi, ela renklerle bana bakıyor, ağzımdan çıkan kelimeleri almaya çalışıyorlardı. İçlerinden biri kızarmış burnunu elinin üstüyle silerken bir başkası dağınık kirli saçlarını kaşıyor, en öndeki benim umursamadığımı düşünerek göz ucuyla pencereyi kolluyordu.

Beş aydır çalıştığım bu okul en yakın ilçeye yetmiş kilometre uzaklıkta, dağların arasından kendisini çıkarmaya çalışıyormuş gibi görünen Bozova’da, küçük, eski bir köy okuluydu. İsmi “Ovalı” olsa da bu köy, toprakları çorak, pek verimsiz bir köydü. Biraz hayvancılık da olmasa açlığın, sefaletin vurgun yapacağını tahmin etmek zor olmuyordu.

*Yarışma Üçüncüsü

- 112'ye haber verince ambulans mı geliyor öğretmenim?

Kıvırcık kumral saçlarının altındaki yusuvarlak, kızarık yüzüne bakarak:

- Evet Ahmet, 112 ambulans için arayacağımız numara-
dır, dedim.

- Öğretmenim bizim köye de ambulans gelir mi?

Soru cümlesi sınıfta yankılanıp diğer çocuklar ağzım-
dan çıkacak cevabı merak ederken bir şingirtidir koptu. Yusuf
Amca elinde zille dersin bittiğini ilan ediyordu. Biraz önce so-
ruyu soran ve cevabını merakla bekleyen ahali birden deli gibi
koşarak kapıya yöneldi. Kara tahtanın önüne doğru çekildim ve
çocukların hızlıca dışarıya, yağın karın altına akışını izledim.
Ama bir şeyi çocuklardan çok kendimin merak ettiğini anladım.
Ambulans buraya da gelir miydi?

- Bak ne diyor Mithat Hoca, ambulans diyor, gelir mi
köye diyor?

Köyün her hanesi gibi ayakta durmaya hâli kalmamış,
birkaç köylünün arada bir uğradığı, eski bir ekmek fırınından
bozma kahvehanede benimle alay eden Cumali Dayı bu so-
ruyu gülererek sormuştu. Sınıftan çıktıktan sonra hatta okulun
bitmesinin ardından zaman geçmesine rağmen bu sorunun neden
aklımdan çıkmadığını anlayamıyordum. Keşke köy halkından
birilerine sormasaydım diye kendime kızarken, pişmanlığımın
önüne geçen bir hisse kapıldım. İçimdeki meraka karışan, öğ-
rencilerime, köylüye, tüm bu köye sahip çıkma duygusu beni
dolduruşa getiriyordu.

- Niye gelmesin ki?

- Hoca biz hastamızın gözüne bakıyoruz, Allah korusun eğer fazlalaşırsa vesait mi var doğru düzgün Bozova'yı aşacak? Bir Allah'ın kulu soruyor mu hâlimizi? Dağların geçme dediği yerden, bu karın altında kim yola düşer?

Benim ciddiyetimin farkına varan köylü de alaydan vaz-geçip içindekileri dökmeye başlamıştı. Onlar konuşurken varlığımın olması gereken yerden çok uzaklarda, dağların, iklimlerin, fikirlerin geçit vermediği bir köyde yalnız kaldığını, gurbet türkülerinin acı ezgilerini duyar gibi hissettim. Sonra geride bıraktığım memleketlerdeki zenginlik, eğlence, umursamazlık manzaraları gözlerimin önünden bir bir geçti. Hissettiğim yalnızlık, daha değerli şeyler için mücadele etme düşüncesinin önüne geçmesin diye bir an önce kendime gelmek istedim.

Kahvehaneden ayrılırken hiçbir şey söylemeyişiim, apar topar lojmanın yolunu tutmam köylüyü sinirlendirmiş olmalı ki homurtular arkam sıra geliyordu.

- Hocanın okumuşluğu var da fikri yok!

Okulumun yanındaki tek odalı lojman Bozova'nın en diri, en yeni yapısıydı. Bu evin benden önceki öğretmenin bizzat kendi emekleri sayesinde yapıldığını öğrendiğimden beri eser bırakmanın bir hatıradan çok daha fazlasına eşdeğer olduğunu düşünüyordum.

Kar kesilmişti. Odamın ortasındaki sobaya birkaç çalı parçası daha attıktan sonra yatağıma uzandım. Ellerimi başımın altında birleştirdim, tavandaki sıralanmış ağaç gövdelerini seyre başladım. Yarın havanın pek soğuk, pek keskin, yerlerin de nasıl cam gibi olacağını düşündüm. Sonra aklıma öğrencilerim, onların soruları, kahvehanedeki konuşmalarımız

geldi. Köylülerin söylediklerini tekrar gözden geçirince içinde bulunduğumuz coğrafyanın verdiği imkânsızlığı, bu yokluk karşısında muhtaç olduğumuz şeyleri düşünmeye başladım. Zaten uyumakta zorlanıyordum, o gece başım ağrıyana kadar uykuya dalamadım.

Sabah okula geçerken ağızımdaki bir parça ekmeğin ve onu bastıran zeytinin verdiği tatla gece gördüğüm rüyayı hatırladım. Yere basarken kaymamak için dikkat ediyor, bir yandan etrafa, okula yaklaşan çocuklara bakıyor, bir yandan da rüyama odaklanmaya çalışıyordum. Bozova'nın görkemli dağları parça parça dökülürken evleri kaplayan beyaz örtünün kalktığını, buzların eridiğini, yanımdan kuvvetli bir ırmağın aktığını, tepemde de kocaman bir güneşin beklediğini gördüm. Rüyamı hatırlayınca sanki tekrar yaşıyormuş gibi etkisine kapıldım. Bu arada sınıfa gelmiştim bile.

Çocukların biraz merak edip sonra konusunu kapattıkları soruların ve kahvehanedeki tartışmanın ardından beş; başımın ağrısı eşliğinde uyuyakalıp gördüğüm rüyanın ardından dört gün sonra, belki de hayatımın sayılı hatıralarını yaşayacağım o günün sabahına uyandım. Biraz sonra her zamanki kahvaltımın üstüne bir bardak daha çay içecek ve okula geçecektim. Çocuklara anlattığım acil numaralar konusu çoktan işlenip geride kalmıştı ve açıkçası ben de iki gün daha düşünüp merakımı bir kenara kaldırmıştım. Öğrenecek, öğretilecek, yaşanacak, yaşatılacak daha çok şey vardı.

Boğazımın kuruyup yorgunluğun iyiden iyiye kendisini gösterdiği saatler genelde okulun bitmesine az zaman kala başlıyordu. Çocukların dersi bitirip okulu terk etmelerinin ardından sınıfta kalıp bir ayağı boşa çıkmış eski dolabın tamiri ile ilgilen-

mek istedim. Ben onunla uğraşırken hâlâ okuldan çıkmadığımı fark eden Yusuf Amca sınıfa gelip ne yaptığımı anlamaya çalıştı. Beraber on dakikaya yakın dolapla uğraştıktan sonra Yusuf Amca önde, ben arkasında okuldan çıktık. Dış kapıyı kapattığım anda kapının hemen üstündeki sac tenteyi tutan demir çubuklardan biri sol yanıma düşüverdi. Düşen demir parçasının yerde çıkardığı sesi duymam, o tarafa bakmam ve yere düşmem bir oldu. O anla ilgili hatırladığım tek şey kafamın tam üstüne düşen tentenin ağırlığı, acısı ve gözlerimin kararıp yere kapaklanmamdı.

Olaya tanık olan Yusuf amca önce şoka girmiş ardından beni tentenin altından çıkarmış ve okulun biraz daha ilerisindeki evlerden yardım çağırmak için çırpınmaya, bir oraya bir buraya koşturmaya başlamış. Yusuf amca'yı gören birkaç köylü yanıma gelip beni lojmanın önündeki beton düzlüğe kadar taşımışlar. Fakat ben o sıralar baygın olduğum için hâlimin ne şekilde olduğunu bilmiyordum. Bu kısımları sonradan köylüden dinleyerek öğrendim ki içler acısı bir durumda, başımın yarısı kıpkırmızı olmuş bir hâlde yerde uzanırken etrafımdakiler beni önce öldü zannetmişler. Sonra kanımı durdurmaya çalışmışlar, ellerinden ne geliyorsa yapmışlar ama içlerinden kırık çıkıktan anlayan birinin bir an önce hastaneye yetiştirilmem gerektiğini söylemesiyle işin rengi değişmiş. Köydeki iki üç at arabasıyla muhtarın seksen beş model Renault'u dışında tekerlekli bir aracın olmaması bizimkilerin umudunu hepten yıkmış. Cumali dayı günler öncesinde kahvehanedeki konuşmamızı hatırlamış olacak ki ağlayarak:

- Vay hoca vay! Nasıl da bilmişsin başına geleceği. Keşke gelmeseydin bu köye, demiş.

Tentenin altında ezilişimin ve Bozova'nın dağlarını aşacak, kara buza meydan okuyacak tek bir yiğidin bile bulunamayışının ardından iki saate yakın bir süre sonra kendime geldim. Gözlerimi yarım yamalak açtığımı görenler hâlâ nasıl da ölmediğimi konuşuyorlardı. Burnuma gelen beklemiş kan kokusu ve başımın sarhoş eden ağrısı, olan biteni hatırlamaya çalışan zihnimi daha da bulanıklaştırıyordu.

Ölüme inat köylüleri terk etmeyişim onları her ne kadar şaşırtsa da birdenbire tekrar bir arayışa sevk etmişti. Fakat hiçbir yerden, hiçbir şeyden fayda alamıyorlardı. Odamda bir sürü insan, kimisi bakıp çıkıyor, kimi ah vah ediyor, birisi sobayı harlayıp beni ısıtmaya çalışıyor, bir diğeri de başucumda Yasin okuyordu. Kendimi toparlayıp en yakınımdaya Yusuf amcaya:

- 112'yi arayın, dedim. Bir yerden 112'yi arayın, yardım isteyin.

Dediklerimi dinledikten sonra, lojmanın kapısında sigara içen muhtarın kolunu tuttuğu gibi evine sürükleyen Yusuf amca, belki hiçbir zaman bu kadar çevik olmamıştı. Muhtarın evinden telefon eden köylüler alacaklarına hiç inanmadıkları hâlde yardım istemişler. Karşılarındaki ses nereye yardım istediklerini sorduklarında bile,

- Bozova'ya, Bozova'ya gelir mi ambulans? Hocamız ölüyor! Çok kar var, biz çıkamıyoruz ama siz gelin, demişler.

Konuşmalarının ardından ümitsiz olduklarını benden gizlemeye çalışarak yanıma geldiler. Sadece Yusuf Amca,

- Aradık hocam gelecekler, biraz daha sabret, uyu sen istersen, yorma kendini, dedi.

Onlarla bu konuşmayı yaparken akşam ezanı çoktan okunmuştu. İnsanın ezanı dinlerken kendi salasının da hayalini

kurması pek acıydı. Gerçekten de bazı zamanlar öleceğime o kadar inanıyordum ki belki bu inançla devam etsem tekrar uyanamayacağım bir uykuya dalabilirdim.

Vakit gece yarısına yaklaşırken, ben yatağında, gözlerim tavanda sıralanmış ağaç gövdelerinde, sobanın uğultusu ve dışarıdaki rüzgârın sesiyle, sıcaklığımın içinde kaybolmaya yakinken etrafımda sadece birkaç köylünün kaldığını fark ettim. Artık düşüncelerimi toparlayamadığımı, vücudumun büyük bir bölümünü hissedemediğimi anlayabiliyordum. Arada sırada duyduğum, dışarıda bekleyen köylülerin sesleri bazen çok uzaklardan geliyormuş gibi kulaklarımda yankılanıyordu. Hayatın çok kısa, zamanın çok hızlı, anıların çok fazla, acıların ve sevinçlerin çok büyük olması aklımdan akıp geçiyordu. Geçmiş günler, gelecek güzellikler, ailem, arkadaşlarım, işim, öğrencilerim, köylüler... Galiba ölüyordum artık. Sanki benim için dağların arasına büyük bir mezar açılmıştı. Karla, buzla, taşla kaplı bir mezar. Ömrümün bittiği yerin Bozova olacağını tahmin edemezdim.

Bütün bunlardan sonra uzaklardan gelen ölüm olmadı. Dışarıdan gelen bağrısmalar, koşturmalar, kapımın hızlıca açılması ve odayı dolduran köylüler bir anda her şeyi değiştirdi.

- Geldiler! Vallahi geldiler, billahi geldiler! Kaldırın hocayı çabuk!

Gözlerim yarı açık, olan biteni köylülerin kollarında sallana sallana izliyordum. Dışarı çıktığımızda, köyün biraz ilerisine düşen, hemen karşıımızdaki Göktepe düzlüğünün üstünde kocaman, renkli bir kuş gibi, ışıklarını saçarak bekleyen helikopteri gördüm. Öyle heybetli bir sesi vardı ki etrafımdaki tüm gürültüyü bastırıyordu. Muhtarın otomobili benim için hazır-

lanırken, ben dağları, ovaları, karları, buzları, coğrafyayı hatta fikirleri aşır Bozova'ya kadar gelen bu yiğitleri düşünüyordum. Kurtulduğumu anlamıştım ama artık o da önemli değildi. Benim merakıma, çocuklarımla sorularına, köylülerin umutsuzluğuna bulduğum cevap beni gülümsetmeye yetiyordu.

ELLERİN ÖLÜ AÇIKLIĞINDA*

Ceren Türkkan

“Bir, bir, iki.”

İşte, demişti annem, dağların doruklarına uzanan çam ormanının göbeğinde, hani efil efil esen rüzgâr taşırken ıtırli kokularını ilkyazın. Bir, bir, iki. Tıpkı seksek gibi. Eğer kardeşin bir kez daha bayılırsa evde biz yokken, bu rakamları tuşlamalı-sın, Meltem. Sonrasında ambulans adı verilen bir araba gelecek, içinden dört sarı yelekli kahraman inecek, tıpkı okuduğun çizgi romanlardaki gibi. Sen de kardeşini alıp hastaneye götürmelerine izin vereceksin. Diğer süper kahramanlara benzemez onlar, ne uçma yetenekleri var, ne bileklerinden örümcek ağıları fırlatırlar, ne de avuçlarından ışık topları saçarlar. Ama bir özellikleri var ki hepsinden daha elzem. Hızlıdırlar, çok hızlı. Kardeşin bayıldığında mesela, onu iyileştirecek güçlere teslim ederler çabucak. Öyleyse korkmayacaksın onlardan, çünkü böyle zor zamanlarda, onlar, ölümden dirim hâsıl eden Rab’bin yarattığı kanatsız meleklerdir.

Derler ki bazı zamanlar vardır, unuttuğumuzu zannettiğimiz anılar geçmişten kopup gelerek hafızanın oltasına takılır. Gariptir, hangi hatıranın, çocukluğun ezgili ve renkli yollarını kat ederek yükselip ne zaman su yüzüne çıkacağı pek öngörülemez. Bazı anlar vardır, bir uğursuzluğu doğanın gelişigüzel devinimleriyle haber etmeye çalışır insana.

*Yarışma Üçüncüsü

Asumana kor gibi dağlanan güneş kurşuni bir alacakaranlıkla örtölür, şahlanan fırtınanın gürültölü gelişı ispiyonlar az son-
ra yağacak olan yağmuru. Bilirsin, kardeşim, ben geçmişı du-
yumsamakta pek iyi değılimdir ama sezgilerim remil döküp fal
bakan kocakarıları da aratmaz. Ne bulutlanan gökyüzü rahatsız
etmişti beni o gün ne de yağmurun ilk sepelemeleri. Esasen, ağır
ağır pişen kahveyi cezveden taşırdığımda sezmiştım bir şeylerin
ters gittiğini. Az evvel elimden bıraktığım Zülfü Livaneli'nin
“Huzursuzluk” romanı da ana şahitlik eden komik bir cilvesiydi
sanki mukadderatın.

Yine de şıpır şıpır su seslerini duyana dek kalkmadım
oturduğum hasır iskemleden. Belki tembellikten, belki umursa-
mazlıktan. İrkildiğimi hatırlıyorum, neden aşağı inmeme bu ka-
dar uzun sürdü diye işkillendiğimi. Kalkıp möbleli, iki katlı dai-
renin banyosu önünde dikilmiştım sonra, kapıyı üç kez tıklattım,
hay Allah, bu şıpır şıpır su sesi de neyin sesi?

“Nevra?”

Sükunetle oyalanan dilin bir şeyler anlatmaya çalışıyor-
du bana. Şıp şıp şıp. Ve neden çocukluğımın kırılan parçala-
rı arasında ilk o anıyı hatırladım sonrasında, inan bilmiyorum.
Belki çam ormanlarını sevdiğimden, belki evde ansızın bayıldı-
ğın gün korkudan tir tir titrememden.

“Bir, bir, iki” diye sayıklayarak acil rakamlara dokun-
duğumu anımsıyorum. Titrek parmaklarım canhıraş çığılıklarına
karışıyor. 112 Acil Servis...

Uykuya yatırdığım üç yaşındaki bebeğim hangi ara
kalkıp da birkaç parmak aralanan banyo kapısından içeri süzöl-
müştü, banyonun zemininde, küvetten taşan kızıl suların oluş-
turduğu minik birikintilerle ellerini birbirine çarparak şıpır şıpır
oyarken, sen hiç duymuş muydun o sesleri, durumun vahame-

tinden öylesine uzak, gözlerini kapatmış uzanırken?

Karşılaştığım manzara karşısında uğradığım şoktan mıdır bilinmez, senin yarattığın ve tuza bastırılmış keskin bir us-turayla resmettiğin cinayetinin her çizgisi, her ayrıntısı öyle net, öyle aydınlık mihlanmış ki zihnime, inan, bir an olsun çıkmıyor aklımdan. Gençliğinin cinayeti, katili kurbanıyla bir olan. Nem ve rutubetin tavan köşelerini mesken tuttuğu o izbe banyoda, dışarıdaki kırçillaşan gökyüzünden bir parçayı kendine pay biçen loşlukta, kana batmış mermer küvetin iki yanına düşmüş ellerin dün gibi aklımda, ellerin ki ölü açıklığında.

Ve ben çıkık bilek kemiklerinin arasındaki mesafeyi Araf’a benzetmedim değil o an. Cehenneme inanmazdın sen oysa, inanan bendim. “İnan bana.” derdin. “Cehenneme inanmak, inanmaktan daha ürkütücü, abla. Keşke, bu dünyada işlediğimiz günahların bedelini ödeyeceğimiz bir cehennem olsa!”

Anlamadığım o kadar çok şey var ki Nevra. Aslına bakarsan, bileklerini boydan boya çizmiş öyle uzanırken, çok zamandır görmediğim bir huzur vardı yüzünde. Livaneli’nin romanında geçen Horatius’tan bir sözü hatırlamıştım: “Ölmek isteyen kurtarmak, öldürmekle birdir.” Ama seni kurtarmamı istememiş miydin sen de? Bu yüzden kitlelemedin kapıyı, açıp girebilmem, seni kurtarabilmem için. İşin doğrusu ve dürüstçesi şu ki sen uzun zamandır kurtarılmayı beklemiştin... Kanlı bileklerin arasında açılan uçurumda!

İlkin, dudaklarının kıyısına iliştirdiğin tebessümlerinin yok oluşunu izledik birlikte ağır ağır. Yüzünün eski bir romanın sayfaları kadar sararıp solmasını, göz altlarına mor halkaların eklenmesini sonra. Günden güne zayıflamana, her gün özenle tarayıp at kuyruğu yaptığın saçlarının tiftik oluşuna birlikte üzülmüştük, birbirimizden habersizce. Defalarca kez konuşmak

istedim seninle ama bilirsin, bir sağırla anlaşmaktan daha zordur seninle konuşarak anlaşmak. Zaten oldum olası da böyle değil miydin? Neye bu kadar hırpalandığını hiç anlatmazdın. Kış mevsimineydi belki öfken, hiç sevmezdin bu çetin mevsimi. Oysaki bir aylık ömrü kalmıştı mevsimin, neden bekleyemedin? Kadranından akrep ve yelkovanı sökülümüş ayrı bir zamanla tüketmekteydin ömrünü. Bense iyi olduğuna inanarak kendimi kandırırdım.

Yalnız, arada yoklamıyor değildi göz bebeklerim ahvalini. Odanın birkaç parmak aralanan kapısından seni dikizlerdi. Ucuz lastiklerle birbirine yapıştırılmış, yarım yamalak desteklenmiş mektuplar görürdüm ellerinde. Hiç üşenmeden, gece yarısına kadar okurdun her birini. Sonra çenen ve dudakların titremeye başladılar ince ince. Bu çocukluğundan beri gelen bir huydu sende, gözyaşlarının erken habercisi. Odandan hiç çıkmaz olmuşsun. Öldür Allah, gözlerini kitaplardan ayırmaz oldun. Okumayı severdin ama, hangi ara parmakların arasındaki sayfalar Sait Faik'ten medet ummayı kesip Tezer Özlü'ye, Sylvia Plath'e geçti? Bir şairin unutulmaya yüz tutmuş dizeleri mi sürükledi seni cinayete yoksa?

Yazarlığa öykünürdün küçüklükten beri. Arada bir şeyler karalıyordun boş kağıtlara. Aslında hüznülmü olmaya hep biraz meyyaldin. Yabanıl, uzak kelimelerle çattığın bir direnişti yaşamak, yüreğini tutuşturan özleme karşı bir direniş. Kimi özlediğini çok iyi bilirdim, seni terk edip giden sevgilin, ardında bir alay mektup bırakmıştı sadece. Koyu renk saçının bir tutamını alnının son kıyısına, kaşının üzerine düşürmekten hoşlanırdı. O gittikten sonra mı karar verdin bir katil olmaya?

Ayyuka yükselen siren sesleri bizim kurtarıcımız, ikimizin. Bir, bir, iki, tıpkı seksek oyunu gibi indiler. Soğukkanlı

yüzleri ve yaşama gösterdikleri saygıyla dört kişi indi ambulans-
tan, dört sarı yelekli süper kahraman. Hatırlıyor musun, küçük-
ken süper kahramanlara inanırdık. Ben hâlâ inanıyorum, Nevra.
Marvel kahramanlarına değil, işte şu çın çın öten sirenler, göğe
yükselen mavi ışıklarla insanı yaşama bağlayanlara. Sedyenin
ambulanstan indirilişi, senin uzman eller tarafından sedyeye ta-
şınışın sonra, hepsi senin belirlediğin şu akrepsiz, yelkovansız
zamanın ürünü sanki.

Durum, hâl ne olursa olsun, hayata bağlı olmanın ışıltı-
ları, hâleleri yanıyordu gözlerinde dördünün. Nikbin sesleri,
kucağımda bebeğimle ambulansın içine devrilmemem için da-
marlarıma zerk ettikleri görünmez bir güç gibiydi. Derin de-
rin nefesler alıp verdim. Çam ormanları, ıtır kokan rüzgârları
anımsadım sessizce, gözlerimin önünde kanlı bileklerin. Trafiği
yarıp geçen ambulans Acil Servis'in kapısının önünde durdu-
ğunda, öyle büyük bir nedamet hissettim ki... Alay etmek için
aradığımız asılsız bir ikileri, sırf bir iki gün işten kaytarmak için
rapor sırası beklerken acil kapılarını işgal ettiğim günleri, sonra,
acil koridorlarında uykusuz geceler devşiren doktorlara boşuna
sataştığım meseleleri hatırladım. Şimdi hangi yüzle "Çekilin!"
diyebilirim, hangi yüzle "Acil hasta var!" diyebilirim?

Rahmetli annem mahir bir terziydi. Düğmeleri söken
güçlü parmakları, yerine yenisini diktği fermuarları, pedallı
dikiş makinesinin dönen çarkı hep bir muammaydı bizim için.
Anlamazdık bu zanaatın yolunu yöntemini, sadece izlerdik. En
çok da yırtılan, sökülen yamaların birbirine dikilişini izlemeyi
severdik. Tekmil giyitin üzerindeki kusurun kapanması hoşumu-
za giderdi belki de, bütünü bozan detayın yok olması, pürüzün
silinip uçması. Şimdi sırma ipeklerden naylon kumaşlara kadar
devinen iğne ve ipliğin senin derine batırılması ne can yakıyor,
bir bilsen. İki yana pervasızca açılan teninin dikilmesi. Bütünü

bozan kusurun yok edilmesi çok daha çetin şimdi.

Ama becerememişsin Nevra, olmamış. Dikine kesmen gerekirken boyuna kesmişsin bileklerini. Ve biraz daha derine batırmalıymışsin geniş ağızlı usturayı. Bunu Acil Servis'teki kıvırcık saçlı, ufak tefek doktor söyledi. Onun da adı Nevra'ymış. "Biraz daha geç kalsaydı, elimizden bir şey gelmezdi" diyor. Merak ediyorum, bebeğim, o şıpır şıpır seslerle gülücükler saçarak girmeseydi banyoya, seni ne zaman fark ederdim? Aciliyetin kutsallığını inan, her işini yaşam ve ölüm arasında gerilen ince bir ipin üzerinde yapan ama buna rağmen dilimizdeki sivri eleştiri oklarına, galiz sözlere hedef olan Acil Tıp mı hatalı, yoksa insanoğlunu ihmalkârlığı mı?

Bileklerini diken doktora gönüller dolusu minnettarlığım ile dikilmişken yanı başında, acil tıbbı bir kez daha şükre diyorum. Aslında mesele biricik kardeşimin kurtarılması değil. Yolun henüz çok başında olan bir genci hayata dâhil etmenin becerisi. Yaşayacak günlerin var, Nevra. Nice çetin, çetrefilli kış mevsimlerinin ardında, karın altından incecik boynunu kaldıran bir kardelen çiçeği gibi umut dolu yaz mevsimleri. Hiç geçmeyecek gibi görünen soğuk havaların ve yağışlı mevsimlerin bir sonu var. Sen tazecik bir fidansın henüz. Ömer Seyfettin'in "Bahar ve Kelebekler" öyküsünü hatırla. Ne çok severdin bu hikâyeyi. Düşünüyorum sonra, senin gibi nice genç, taze beden geri döndürülmedi mi hayata? Yolundan sapmış ruhların eline, istikameti bahar ve kelebeklerin yoluna çeviren pusulayı tutuşturuyor mu Acil Tıp? Bu doktorlar, bu sterilize koku, bu çığırta beyaz ışıklar, kapısı, binası, sirenleri, ayyuka boylanan mavi ışıkları, zırhlı araçları, sedyeleri, sarı yelekli memurlarıyla her biri, yaşamaya, yaşama arzusuna açılan en geniş kapı değil mi?

İşte, dört kanatsız melek, bir hayat tarzı, acil tıbbın ni-

metleri. Şükürler olsun hepsine. Eğer biraz olsun geç kalsalardı, bugün mezar taşının başında beklemeyecek miydim?

Bir, bir, iki. Tıpkı seksek gibi. Yaşama geri dönmenin şerefine, kardeşim. Yaşama geri dönmeni sağlayan bir ikiye, acil servise şimdi, hepsinin şerefine!

TURUNCU ŞAPKA

Şura Karaca

Bir aralık gecesinde, herkes elini ayağını çekmişken caddelerden, tek tük yanarken ışıklar evlerde, nöbetteyken sokak lambaları, içimin sıkıntısıyla baş edemeyip atmıştım kendimi sokaklara. Çelik gibi soğuktu hava. Üzerimde kalın bir palto; yamalı, başımda iplikleri tiftiklenmiş turuncu bir şapka... Tırabzanın kenarında bulduğum, iki yıldır kafamdan çıkarmadığım turuncu şapka... Kışı içinde barındırmayan turuncu şapka... Bana ait olmayan ama benden olan turuncu şapka...

Bir yılın sessizliğinde ilerliyordum yollarda. Yitip giden zaman gibi atıyordum kimi zaman adımlarımı, kimi zaman akmayan zaman gibi... Zamanın içine giriyordum bilhassa. Bazen saniye oluyordum bazen dakika. Yılları bile sığdırabiliyordum küçük bir ana. Ben zamanın bekçisiydim. Öldürmüyordum zamanı içimde. Bütün ömrüm belki de bir anda toplanmıştı. Küçük turuncu bir şapkanın içinde... Küçük turuncu bir şapka... Bir yolun kenarında bulduğum...

Zaman geçiyordu, yollar değişiyordu, evlerin ışıkları teker teker sönüyordu. Uyuyordu insanlar. Evlerin bacalarından ruhları çıkıyor, etrafta koşuşturuyor, başka sokaklardan ruhlar buraya geliyor, buradaki ruhlar başka sokaklara gidiyordu. Benim ruhum içimde, beni uyutmayı bekliyordu. Uyuma vakti mi şimdi? Turuncu şapka varken hele ki başımda. Turuncu şapka... Uçurumda biten çiçek gibi yolun kenarındaki tırabzana takılmış ponponuyla ayrı düşmüş turuncu şapka...

Titrek lambalar kalmıştı şimdi kaldırımlarda. Rüzgâr bekçilik ediyordu yollara. Aslında en çok da bana... Yeri geliyor dost gibi sarmalıyor beni. Ben de basıyorum kafamı göğsüne anlatıyorum en ağır derdimi. İki yıl... Dile kolay iki yıl geçmiş ama ben geçememişim olanlardan. Geçmem de mümkün değil zaten. Bir nebze olsun sönmedi içimde yanan ateş. Tutuşturdu beni, kül oldum da yeniden yeniden alev alıp yanmaya devam ettim. Bu zamanlardı işte turuncu şapkayla aramda oluşan bağ. Turuncu bir şapka... Yaralarımı sarmaya çalıştığım turuncu şapka... Yolun kenarında yokluğa karışmış turuncu şapka...

Rüya vaktindedir şimdi köy ahalisi. Derin sessizliğe büründü çünkü meydan. Bir ölüm sessizliğidir zaten rüya vakitleri. Yaşıyordur şimdi herkes kendi âleminde korkularını, sevinçlerini, üzüntülerini... Bazı kişiler rüyalarından rüyalara gezmeyi sever. Gördüğü bir rüyayı bir daha görmez. Ama kimileri vardır ki tek bir rüyanın içerisinde saplanıp kalmıştır. Gözünü her kapattığında aynı şeyi yaşamaktadır. Öyle bir rüyadır ki bu... Neler yaşanacağını bilirsin, her ayrıntısını ezberlersin, hatta müdahale edip değiştirmeye çalışırsın olanları. Ama rüya âleminde o rüyaları asla değiştiremezsin. Çekip gitmen gerekir ama dedim ya saplandın mı bir kere çekip gitmen imkânsızlaşır.

Oturdum meydana'daki kahvehanenin önüne. Zihnim yavaş yavaş çekti beni iki yıl öncesine. Öğle vaktiydi, dışarıda da bir tipi... Kıvrılmışım sobanın yanına bir kedi misali. Güğümlerdeki sular fokur fokur kaynadıkça, taşan su damlaları cıs cıs sesler çıkartıyordu odanın içerisinde. Yanan odunun çıtırtısı da dâhil olunca ahenkli bir şekilde bütünleşiyorlardı... Ninni gibi geliyordu bana bu ses. Gömüldüğüm yastığın içerisinde bir çukur vardı sanki. Yavaşça çekiliyordum o çukura doğru. Ruhum bedenimden ayrılıyor, rüyalar âlemine gidiyor gibiydi.

Oğlum Ahmet, duruyordu evin kapısının önünde. Be-yazlar giyinmiş, nasıl da fiyakalı olmuş öyle. Oğlum deyip ya-nına koşuyordum. Rengi solgun Ahmet'in, gözlerinin ferî uçup gitmiş. "Neyin var yavrum?" diye sordum. Cevap vermeden baktı gözlerime dermansızca. Aldım kucağıma. Taşidikça ha-fifleşti Ahmet'im. Kuş gibi kaldı kucağımda. Evin içine sokup yatırdım onu cam kenarına. Perdeleri sonuna kadar açtım içeriye ışık girsin diye. Sobanın kovanındaki kileri karıştırdım ateşin can-lanması için. "Üşüdün mü oğlum?" diye sordum. Yine gelmedi oğlumdan bir ses. Dizime yatırdım, kahverengiye çalan saç-larını okşadım. "Uyuma sakın Ahmet'im! Bak; gökyüzü açık, güneş batıyor mis gibi. Dışarıya bakarsan canlanırsın. Uyuma Ahmet'im! Oğlum, uyuma!"

Kapı alacaklının çalışı gibi öyle gümbürtüyle çaldı ki yerimden nasıl kalktığımı bilemedim. Kalbim kulaklarımda atıyordu. "Bilal" diye sesleniyorlardı bir yandan, bir yandan da camlara, kapıya vuruyorlardı. Elim ayağım boşaldı birden. Acı bir su yükseldi yemek borumdan ağzıma kadar. Yanıyordu her tarafım çirayla tutuşturulmuş soba misali. "Hayrolsun inşallah." diyerek açtım kapıyı. Köyün muhtarıydı gelen. Yanında da bir-kaç komşu çocuğu...

"Bilal" dedi muhtar. "Bilal, Ahmet okuldan gelirken araba çarpmış. Uçuruma yuvarlanmış. Bir ekip gitti kurtarmak için, ambulans da çağırdık. Yetiş! Yetiş, gözüne kurban! Çocuğu hastaneye götürelim."

Kaynar suyu dökmüştü muhtar, birkaç cümle ile tepem-den. Ne giydim ayağıma veya bir şeyler giydim mi üzerime, hiç bilmiyorum. Evden nasıl fırladım, nereye doğru gittim, nasıl koştum? Bunların hiçbirini hatırlamıyorum. Birileri bir şeyler söylüyor ama işitmiyorum, nefes alıp veriyor muyum, bunu bile

hissetmiyorum.

Köyün dışına çıktığımızda çevre yolunda boylu boyunca battaniyenin üzerine yatırılmış Ahmet’imi gördüm. Anlının tam ortasında süzülüp gelen kana ilişti gözlerim. Dizlerimin üzerine çöküp saçlarını okşadım.

“Ahmet’im.” dedim gür bir sesle. “Uyan oğlum, bak baban burada.”

Açılmadı oğlumun gözleri. Burnunun ucuna yaklaştırdım kulağımı, nefes alıyor mu diye. Yavaş yavaş alıyordu nefesini. “Yaşıyor mu?” diye soranlara “Yaşıyor ya. Niye yaşamassın?” diye çıkıştım.

Muhtar koluma girip beni ayağa kaldırmaya çalıştığında anladım sağlık ekibinin geldiğini. Oğlumun yanından uzaklaştırdılar beni. İki kişi indi ambulandan. Oğlumun üzerine eğilerek bir şeyler yaptılar. Gözümü oğlumun ve sağlık ekibinin üzerinden bir saniye bile ayırmamaya çalışsam da siyah tül, perde çekiyorlardı sanki gözümün önüne. Gördüklerim bir netleşiyor, bir bozuluyordu. Dünya bir dönüyor, bir duruyordu. Kalbim sıkışıyordu. Nefes... Nefes almakta zorlanıyordum.

Sedyeye yatırıp ambulansın içine soktular Ahmet’i. Oğlumun yanına girmeye çalışsam da girdirmediler. Ambulansın ön koltuğuna oturmam gerektiğini söylediler. Dediklerini hızlıca yaptım. Kapılar kapandı. Şoför aracı çalıştırdı. O acı siren çalmaya başladı. Daha önce keskin bir bıçak gibi saplanmamıştı bu ses içime. Şimdiyse her geçen saniyede acı çektiriyordu. Sürekli arkaya bakıyordum, arkamdaki camdan bir şeyler görebilir miyim diye. Perde kapalıydı. Ambulans son hızla asfaltın üzerinde çukurlara gire çıka ilerliyordu. Küçük minik karlar rüzgârla karışarak ambulansın camına şiddetle çarpıyordu. Dualar dökülüyordu dilimden, “Ahmet’im yaşasın!” diye.

Ambulanstan sürekli anonslar geçiyordu.

“Falanca kız yurdunda acil hasta var.”

“Hasta, falanca hastaneye teslim edildi.”

Yol uzadıkça uzuyordu, dilim, damağım kurumuş, dua eden yüreğim yorulmuştu. Bu öyle bir korku ve endişeydi ki hiçbir kelimeyle tarif edilemiyordu.

İlçenin içerisinde bulunan hastane görününce bir rahatlama geçti çarçabuk yüreğimden. Gelmiştik. “Peki, oğlum iyi miydi?”

Acil kapısında durdu ambulans. Kapıda bekleyen birkaç hemşire ve bir doktor indirilen sedyenin başına geçti. Hızla sürükleyip götürdüler kırmızı çizgiyi takip ederek. Peşlerinden ben de koştum. Almadılar beni içeriye. Kapının önünde volta atmaya başladım. Etrafımdaki beyaz duvarlar üzerime üzerime geliyordu sanki. Koridor sıkıştıyordu kemiklerimi kırarcasına.

Koluma gençten bir adam girdi. “İyi misiniz?” diye sordu. Soruya cevap verecek takatim bile yoktu. Adam, beni sandalyeye oturtttuktan sonra köşedeki sebilden bir bardak su getirdi. Bardağı uzattığında fark ettim gözlerindeki merhameti. Hâlden anlıyordu besbelli. Yüzünden elbiselerine doğru kaydırdım gözlerimi, beyaz bir önlük vardı üzerinde. “Doktor musunuz?” diye sordum. Başını salladı usulca.

“Oğlum Ahmet, kaza geçirdi, durumu hakkında bilgi verir misiniz bana?”

“Bakın, önce sakın olmanız gerekiyor. Oğlunuzun kayıt işlemlerini yapmamız gerek. Kimliği yanınızda mı?” Başımı sağa sola salladım. Evden öyle bir çıkmıştım ki kimlik falan gelmemişti aklıma. Durumun bu kadar ciddi olacağını kestirememiştim bile.

Muhtarın sesini duydum koridorda. Yanında oğlu Murat da vardı. Yanıma hızlı adımlarla gelip tek bir solukta “Ahmet nasıl Bilal?” diye sordu muhtar. Sorgulayan gözlerle doktora baktım. Doktor muhtara hitaben “Yakını mısınız?” diye sordu.

“Köylerinin muhtarıyım.” diye cevap verdi muhtar. “Ama kardeş gibiyiz.”

Anlayarak başını salladı doktor. “Hastanın kimliği lazım. Getirebilir misiniz?”

Muhtar ile göz göze geldik.

“Evin içine girdiğinde karşına bir dolap çıkacak. Dolabın içerisinde asılı yeşil ceketin içinde.”

Cümlem biter bitmez muhtar cebindeki telefonu çıkartıp birilerini arayarak uzaklaştı oğluyla yanımdan. Doktorun ne zaman gittiğini görmemiştim. Koridorda sağıma soluma baktığımda kimseler kalmamıştı. Duvarda asılı olan saate ilişti gözlerim, altıya on vardı. Hava kararmıştı çoktan. Hiç kimseden ses seda çıkmıyordu. Kalktım yerimden usulca. Ayağımda çorap yoktu, abdest almak için giydiğim terliği giyivermişim.

Aradan ne kadar zaman geçti, kaç volta attım, kaç kere sığmadı kalbim göğsüme, kaç kere bağırmanın eşliğinden döndüm, bilmiyorum.

Muhtar geldi yanıma. Çay getirmiş. Kimliği sordum. Evrak işlerini hallettiklerini söyledi. Sessizce oturduk öylece. Karton bardaktaki sıcak çay, yavaş yavaş soğumaya başlıyordu. “Bir yudum bari iç Bilal, salma kendini.” dedi muhtar.

“Boğazım düğümlü be Hayri, yutkunamıyorum bile.”

Kapı açıldı. Doktorlardan birisi ürkek adımlarla çıktı. Yüzünde üzüntüsünü saklamaya çalışan bir ifade vardı. Karşım-

da dikildi. Biliyordum, hissetmişim kötü bir şeyler söyleyeceğini. Yine de bir umut. Belki ben yanıliyordum.

“Uğraşlarımıza rağmen Ahmet’i hayata döndüremedik. Başınız sağ olsun.”

İki cümle... Bu iki cümle içinde bulunduğum durumu öyle bir değiştirdi ki. Ellerim hissizleşti. Kulaklarımda bir çınlama... Gözlerimde iri iri yaşlar... Benim biricik oğlum, şu hayat-taki tek varlığım... Ölmüştü. Yüreğim kaldıramadı elbette ki bu durumu. Bir kayanın altında küçücük bir karınca nasıl eziliyorsa öyle ezildim. Yeryüzü ayağımın altından kayıp gitti. Dik mi durmalıydim bir baba olarak, yoksa şuraya oturup feryat fıgan ağlamalı mıydım?

Birden sıçradı kan beynime. O ana kadar oğlumun derdiyle düşünememiştim. Oğluma birisi çarpmıştı. Onu birisi öldürmüştü. Kalbim kinle, nefretle atmaya başladı. Hastaneden öyle bir çıktım ki arkamdan seslenenlere kulak asmadım bile. Etrafıma bakındım, nasıl bulabilirdim oğluma çarpanı. Arkamdan koşup nefes nefese kalan Hayri’ye seslendim, “Beni, oğluma çarpan adama götür; gözünü seveyim.”

Yatıştırmaya çalışıyordu muhtar beni ama nafile. Öfke-min ateşi, evladımın acısıyla harlanmıştı bir kere. Sönmeyecekti. İnadım karşısında muhtar çaresizce arabasını getirip götürdü beni, adamı en son gördüğü yer olan olay mahalline. Polisler çoktan gelip incelemeye başlamıştı bile orayı.

Arabadan inince ilişti gözlerime yolun kenarındaki tı-rabzanın kırık yerine takılmış olan ponponu kopmuş, turuncu şapka. Turuncu şapka... Ahmet’imi kışın soğuğundan koruyan turuncu şapka...

Aldım elime turuncu şapkayı. Koklayıp bastım göğsü-

me. O an içimde ne bir öfke kaldı, ne de nasıl olduğuna dair sorgulama. Ahmet'im bir şekilde ölmüştü. Tüm gerçek buydu. Taktım kafama turuncu şapkayı. Düşen ponponunu da soktum cebime. Ahmet'im benimleydi artık.

ACILIN VE ACININ ŞAHİDİ OLMAK

Ali Yalçın

Bir ambulansın acı siren sesinin getireceği haberleri hiç birimiz sevmeyiz. Eskilerin “Canavar düdüğü” dedikleri bu ses, haberdan haber doğurur, acıdan acı... Huzursuzluk önce emniyet birimlerinin telsiz konuşmalarına yansır, oradan da bize... Derken, etkisi dalga dalga büyür. Olay her ne ise; yeri, sebebi ve ilk duyumda neler olduğu yansır konuşmalara. Herkes kendine düşen kısmıyla harekete geçer. O anda unutursunuz sırtınızdaki yedi sekiz kiloluk kamerayı, elinizdeki tripotun bir o kadar ağır çirkinliğini. Göreviniz kutsaldır. Haberdan habere koşturursunuz. Alışkınsınız ölümlere lakin ölümün haber değeri de olmalı! Hayati bir kareyi yakalarsanız, hem tanınırsınız hem de prim alırsınız maaş ötesi...

Geçenlerde, şehit cenazesinde bir vatan evladının şehit oluşu haberi, objektifime takılan babanın gururlu ve asil duruşunun gölgesinde kalmıştı. Annenin yürek dağlayan haykırışları ise alışıldageldik ve sıradandı. Velhasıl, haber bize yansıyan karelerden şekillenir. Oradan da zihinlere kazınır defalarca.

Yorgunluk nedir bilmeyiz. Müge Anlı’nın sunduğu programda uzun süredir kameramanlık yapan ve kalp krizi sonucu hayatını kaybeden Ercan Akbıyık’ın kalbi belli ki uzun strese dayanamamıştır. Ölüm, meslektaşımızın payına, bize de haber koşturması düşmüştür. Çünkü “Büyük haber” peşinden koşturmak, etkili haber yapabilmek için varsınız.

Büyük haberlere imza atmak için hafızalarımızda hay-

ranlık duyduğumuz üstatlarımız yok değildir. Üzerinden kaç yıl geçerse geçsin, Halepçe Katliamı'nın fotoğrafçısı Ramazan Öztürk, hepimiz için, devrimci Che Guevara'nın fotoğraflarını çeken iki Kübalı fotoğrafçı Liborio Noval ve Roberto Salas hükümdededir. Kısacası onlara da özeniriz.

İşimiz savaş muhabirliğinin kardeşçe tonları üzerine kuruludur. Hayat; sevinçleri kadar hüznüleri ile gerçektir lakin çektiğimiz kareler ayrıca acımasızdır. Bu acımasızlık, etkisi oranında dalgalar oluşturur zihinlerde. Bazen de kamu algısında. Haberin kendisi birçok kamu kurumuna ve çalışanlarına etkir, canlar yanar mesela! Canlar yanar ama adı üstünde: Haber!

Acil servisteyim. Sarı, yeşil ve kırmızı çizgilerden yeşile uyarak yürüdüm. Yeşil en güvenlisi! Az ileride tekerlekli sandalye münakaşası verenleri sakinleştirmek gibi gereksiz bir duygu uyandıysa da karışmadım. Rahat görüntü alacağım uygun bir yer bulmalıyım...

Görüntü alabilmek için daha önce aldığım yazılı izni beyan ediyorken o tanıdık anonslar peş peşe geldi. Birazdan, Ankara Numune Hastanesinin acil servisine, emek yoğunluğuyula, mevzileneyeceğim. Yoksa ayrıntıları atlarım. Askerin namusu hükmündeki silahı misali, mesleğimin namusu kameramın hakkını veremem yoksa!

Etrafıma bakıyorum. Herkes teyakkuzda. Zincirleme trafik kazası beklenenin üstünde yıkıma sebep olmuş olmalı. Kulak kesiliyorum: Üç ölü ve çok sayıda yaralı varmış.

Sağlıkçılardaki telaşa bakıyorum. Bahanelerle, her türlü darp için fırsatlar kullanan potansiyeller değil de Allah'tan özel yetkilerle donatılmış şefkat meleği görünümündeler. Onlara ait birkaç olumsuz haber malzemesi verdiğimi hatırladım. Yüzüm kızardı...

Tavırlarından acilden sorumlu olduğu anlaşılan bir hekim etrafa talimatlar yağdırdı. Değişik bölümlerden doktor takviyesi istendi. Sağlıkçılar, kazanın büyüklüğü oranında son hazırlıklarını gözden geçirdi. Ben de... Evet, ben de hazırdım beni derinden etkileyeceğini bilemediğim olaylar zincirine...

Ambulansların acı sireni yaklaştıkça yaklaştı. Nefesler tutuldu. Yüzler gerildi.

Yeni mezun olduğu her hâinden anlaşılan doktorun dudakları kıpırdıyordu. Ona kalsa belki de burada çalışmayı istemezdi diye geçirdim içimden. Duasına gayriihtiyarî “âmin!” dedim.

O dehşet anı geldi. Feryat figanlar eşliğinde yaralılar ve muhtemelen ölümler alındı içeriye. Durumlarının ağırlığına göre odalara yönlendirildiler. Acili yönetmek savaşı yönetmek gibi bir şey! Hem can pazarını yönetmek hem de acilin bunun dışındaki rutin işlerini kesintisiz sürdürmek... Görebildiğim her alandaki samimi çabayı gözlemledim. İçim titredi. Acil personeli dendiğinde akla gelen hemen herkes Azrail ile burun buruna, bu acımasız savaşı kazanma derdinde!

İlk görüntülerimi aldım. O arada kadraja, tekerlekli sandalyesinde gözleri ağlamaklı bakan bir yaşlının sükûneti de girdi. Kameramı az ileriye çevirdim belli ki az önce gelen yaralıların bir yakını boş çuval gibi yere yığılı verdi. Onunla ilgilenenler dikkatimi bile çekmedi.

Üzerinde “Resüsitasyon Odası” yazılan odada belli ki apayrı bir dünya var. Tecrübeli bir gözlemci olarak damar yolunu, solunum yolunu açanların, kalbe masaj uygulayanların zamanla yarışan çırpınışlarını her kapı aralandığında gördüm. Arkamda, sağımda solumda kısacası bütün boşluk ve koridorlarda hastalardan ve hasta yakınlarından oluşan ve gitgide artan

kalabalık...

Bu hengâmeden memnun olmayıp da acil gözükmeyenlerin homurtularından rahatsız oldum. Nedense onlar daha sabırsız! Acil değıller ama aceleleri var!

“Burada doktor yok mu?” diye kulağımanın dibinde bağıran birinin sesiyle irkildim.

Daha sakın bir yere çekildim.

O sırada birinin yalvarmalı hâli dikkatimi çekti. Bir sağlık çalışanına:

“Affedersiniz, girişteki masada, yeşil çizgiyi takip et dediler takip ediyorum dönüp dolaşıp buraya geliyorum! Yardımcı olur musunuz? ” diye sorması yoğunlaşmamı böldü.

Yeşille diğer renkleri karıştırıyor olmasın, fikrime içten içe tebessüm ettim. Yanına refakatçi istiyor tüm samimiyetiyle!

Yeni siren sesleri... Yeni hastalar... Yeni koşuşturmalar...

Zihnimden yükselen şeytansı fikirleri def ediyorum.

“Bir hasta taşınırken sedyeden düşüşünü çeksem! Sonrasındaki arbedeyi! Veya bir doktor darp edilirken! Bir hemşire yerlerde saçından sürüklense!..” Lanetli Şeytan!

Dudakları kıpırdayan yeni doktorun hafızama misafir yüzünden utandım. Ne sedyeden düşsün hasta ne de bir hemşire yerlerde sürüklensin! Her şey normal seyretsin! Acı acı gülümsedim gibime geliyor. Burası acil, normal kelimesi hiç de örtüşmedi.

Kulakları tırmalayan acı çığlık üzerine ben de mevziimi değıştirdim. Bir kadın, koridorda sere serpe yatıyordu. Başında-

ki çılgılık genç bir bayanın. Güvenlikçiler bayanı sakinleştirmeye çalıştılar.

Tekerlekli sandalye münakaşası yaman bir kavgaya dönüşmüş! Acillik vaka artıyor dedim içimden. Derken görüntüye başka bir kalabalık girdi: Beş on kişilik gurup acil servisin girişini doldurdu. Önde bir adam ve yanında bir sürü koruma kılıklı diğer adamlar. Öndeki adam, acilin her köşesini bilme noktasında tecrübeli adımlarla, yanımdan geçti. Arkasındakiler öyle saygıyla takip ediyordu ki ben de uydum onlara.

Adam ilk rastladığına adeta kükredi:

“Bakan danışmanıyım! Sayın bakanın bir yakını yoğun bakıma yatacak, işlemler çabuk bitsin diye acilden giriş yaptıracağız!”

Muhatabı; eliyle, ilerdeki bayan doktoru işaret ettikten sonra sindi adeta:

“Efendim doktor hanıma sorsanız, ben temizlikçiyim de...”

Muhatabının kuzu melemesini andıran sesi bakan danışmanına belli ki cesaret kattı. Cepheye sürülmüş askerin en önündeki komutanı edasıyla doktor hanıma yaklaştı. İçimdeki şeytan yine hareketlenmişti: “*İyi bir görüntü karesi çıkacak,*” diye sevindim.

Doktor hanım konuyu anlamakta zorlandı ilkin, anlayınca da gayet sakin bir dille:

“Hastanız burada mı?” diye sordu.

“Hasta evde!”

“Eee, tamam getirin hastanızı görelim, ne gerekiyorsa yaparız.”

Bakan danışmanı, bakanın ne demek olduğundan zerre kadar haberi olmadığı anlaşılan doktora çıkışmayı en temel hak bularak diklendi.

“Doktor hanım, Bakan Bey’in talimatı var, başhekim de arandı biz gelmeden...”

O sırada hemşirenin uzattığı kalp şeridine daldı doktor. Adam bu saygısızlığa asla tahammül edemedi.

“Bu ne saygısızlık!”

Doktor hanım hemşireye, “EKG normal” dedikten sonra aynı sükûnetle:

“Efendim, sanırım anlatamadım. Hastanızı görmeden, gerekli ön tetkikleri ve gerekirse danışmaları yapmadan bu talebinizi karşılayamayız.” diye cevapladı.

O sırada yanındakilerden birisi bir nüfus cüzdanı uzattı:

“Kimliği efendim.”

Doktor hanım kimliğe baktı lakin durum değişmedi:

“Beyefendi, hasta gelecek, kimlikle olmaz.”

Bakan danışmanı artık bakan hükmündeydi:

“İşiniz zorluk yaratmak! Başhekime çıkıyorum! Hakkınızda ne gerekiyorsa yapacağım! Millete çekirtmek neymiş göreceksin!” dedi, tehditlerini uzatarak.

Doktor hanım, bir kâğıda kendi kaşesini basarak, kâğıdı adama uzattı.

“Bilgilerim burada en azından kimi şikâyet edeceğinizi bilirsiniz.” dedi.

Keşke kameram yüzüne bağırılan bu doktorun saygın

asaletini çekebilseydi!

Bir süre önce gözüme ilişen ve sandalyesinde sakın oturan yaşlı adam işini bitirmiş, nur yüzüyle acilden çıkıyordu. Ağlamaklı gözlerinden eser yoktu. Beni fark etti, kamerama yuvasında küçücük kalmış gözleriyle baktı. Bu denli huzur veren bir tebessümün resmini almıştım.

“Allah’ım! Devlete zeval verme! Allah cümlesinden razı olsun!..”

Acil sanki daha bir kalabalıklaşmıştı.

Acilin trafiğini etkilememeye dikkat ederek gerisin geri döndüm. Doktor hanım, yüzü pancar hâliyle telefonda konuşuyordu. Usulen sokuldum. Tepki almamak için kameramı yanıma saldım.

“...Başhekim Bey, kim olursa olsun, hastayı görmeden ne yapabilirim ki? Tamam, bilginiz var da ben bu şekilde yatış yapamam, polikliniklere gitsin o zaman...”

Doktorun yüzü daha bir kızardı, ilk defa öfke yüklüydü o tertemiz sima... Telefon konuşması bittiğinde doktorun gözlelerinden bir damla yaş yanaklarından süzüldü.

“Allah kahretsin! Bu kareyi kaçırmamalıydım!”

Doktor hanım kısa sürede toparlanıp kendi işine döndü ama ben hâlen kaçırdığım karenin pişmanlığındaydın. Biri bana çarptı da dalgınlığımdan sıyrıldım. Bana kös kös bakıp özür bile dilemeyen adama kızamadım. Acil serviste her şey olur...

Kendi öz ormanı göğüs kıllarının tıraş edilmesine izin vermediği için kalp şeridi çekilemeyen adam, ben de dâhil tüm acildekilere küfretti. Belli ki bu beyefendi de şikâyetle gidecekti. Adamın göğüs kıllarını kışkandım. Kendi tüysüzlüğüm erkekli-

ğimin eksik tarafını yüzüme bir şamar gibi çarpıvermişti. Normalde biri küfretse çok tepki verirdim!

Yeni bir hareketlilik başlamıştı. Koşuşturmalar, arka arkaya çekilen sedyeler, güvenlik personellerinin ortamı yönetmek için gösterdikleri azami çabalar...

Ambulansın acı siren sesiyle alelacele dış kapıya yöneldim.

Arka arkaya iki ambulans yanaştı. Ortalık, “İleri” aşmalı” bir savaş alanına dönmüştü birden. Konum aldım...

“Doktor çağırın! Bacağı koptu!”

Bacağı kopan yaralı görüntü alanıma girdi. Derken daha başkaları... Feryat figanın tüm seslerini kayda aldım. Çığlıklar bir süre kulağımda çınladı.

Orta yaşlı bir erkek hasta, elinde, idrarını koyduğu kabı bulunduğu hâlde, son görüntümü mahvetti ama yapacak bir şey yok o an için. Adam bununla da yetinmedi. Elindeki kabı burnuma uzatarak:

“Bunu nereye bırakacağım?” diye sordu. Cevabımı da beklemeden gitti. Ancak sesi hâlen kulağımda:

“Burada ilgi yok! Güya hastaları dış kapıda karşılayacaklarmış!”

Az önceki gibi, hastaların dış kapıdan nasıl karşılandığını görse, özel hürmet isteyen bu adam eminim hayatında karşılanma istemezdi... Arkasından bakakaldım bir süre. Dalgınlığımdan sıyrılınca da apar topar “Resüsitasyon Odası”na yöneldim. Mahşeri kalabalık sanki bu odanın önünde toplanmıştı. Azrail’den adam kaçırmak için ne kadar kalabalık olurlarsa o kadar faydalı olacaklar gibi...

Yerimi kontrol ettim... Kesintisiz kayıttayım.

Yeşil elbiseli bir doktor, üstü başı kan olduğu hâlde diğer müdahale odasına geçti.

İki görevli personel az önceki doktorun çıktığı müdahale odasından bir sedye çıkardılar. Arkasından yeni mezun doktor çıktı odadan. Terden ve kandan sıırıslıklam elbiseleri umurunda bile değildi. Yüzünde, bir hayatı eşikten döndürmenin huzuru vardı. Yakın çekimde gözlerindeki sevinci kaydettim. İşte bu! Yakalamam gereken kare buydu! Yüzüne sevinci bir bütün olarak giyinmiş doktor beni görmedi bile!

Hayata döndürülen hastanın sedyesini taşıyanlar yanımdan geçerlerken, adamın şaşkın hâlini de kaydettim.

“Öldürmeyen Allah öldürmüyormuş!” diyen görevliye tebessüm ettim.

O anda bir şey oldu. Sanki yer gök çatladı. Sanki zaman durdu.

Gözü dönmüş bir gurup hasta yakını, diğer müdahale odasından çıkartılan ve beyaz bir örtüye sarılı olmasından öldüğü anlaşılan yakınlarının başında dövünmeye başladılar. Saçını başını yolan, sağa sola saldıran... Derken yeni bir dalgalanma... Bu kez daha çılgın olanlar ortaya çıkıverdi. Nerede sağlık çalışanı gördülerse saldırıya geçtiler.

“Kurtaramadık ne demek!” sesleri uğultuya karıştı.

Uğultunun sahipleri bu kez yeni mezun doktoru fark ettiler. Doktor neye uğradığını şaşırды ama bu an çok kısa sürdü.

Güvenliğin müdahalesi yetersizdi. Azgın kalabalık azdıkça azdı... Azgınlık hiçbir sınır tanımadı...

Dağıldıklarında yeni mezun doktorun üzerindeki kan

bu kez kendi kanıyla birleşmişti. Doktorlar toplandılar başına...
Bayan doktoru kayda aldım... Ağlaması yüreğimi dağladı.

Sonra bir sedye üzerinden önümden geçti genç doktor.
Yüzünde hâlen o masumiyet sevincinin izleri vardı.

“Ey öldürmeyen Allah! Ne olur öldürme!”

Sanki kendi sesimdi kayda giren...

Askerin silahı namusuydu. Benim de kameram...

Kameram da ilk defa namusunu bu denli korumuştı...

ENKAZDAN HAYATLAR

Asiye Selay Keskin

Gözlerim açık mı kapalı mı, bilmiyorum. Hayatta mıyım yoksa artık bir ölü mü, bilmiyorum. Durun, bunu hissediyorum. Vücudumun geneline yayılan sıcak, sıcacık bir acı hissediyorum. Etrafım kapkaranlık. Hayatta oluşuma ikna ettim kendimi ama dünyanın neresindeyim, inanın, fikir dahi yürütemiyorum. Yanımda kimler var, göremiyorum. Ağlamak istiyorum, canım yanıyor çünkü. Ağlamaya başlıyorum. Canım daha da acıyor. Susuyorum ben de. Her yerimin uyuşmaya başladığını hissediyorum. Özellikle belimin... Sonra, başımın ağrısı şiddetleniyor. Uyuyakalıyorum o sıra. Yorgunum sanırım. Uzun süre uyumuş olmalıyım. Gözlerimi açtığımda çevremde insanlar var. Birkaç kişi, tanımadığıma kısa bir sürede emin olduğum kişiler, etrafıma doluyor. Bana yardım etmek istediklerini anlıyorum. Hepsinin sesi birbirine karışıyor. Neler söylediklerini merak dahi edemiyorum. Bir süre öylece tartıştıktan sonra gürültü kesiliyor. İçlerinden birinin ambulans çağırma fikrini duyabiliyorum. Diğerlerinin, şehir merkezine uzak olduğumuz için ambulans çağırmamızın şimdilik bir işe yaramayacağını söylediklerini de tabii. Onlar beni yarımsız da kurtarabilirmiş, sıkıştığım yerden. İnsanlık ölmüş mü canım, onlar hemencecik halledebilirmiş gayet tabii.

Yine uykuya daldığımı hissediyorum. Belki de gözümün önündeki ışık yine kaybolmuştur oradan, o kadar. Gözlerimi tekrar açtığımda her yerim acıyor. Gördüğüm o insanlar beni

sıkıştığım yerden çıkarmak için uğraşıyor. Belimden bacaklarıma doğru, muhtemelen belime aldığım bir darbeden kaynaklanan, bir uyuşukluk hissettiğim için tedirgindim ama artık öyle bir ağrı saplanıyor ki oraya; hissetmemek daha iyiydi, diyorum hiçbir şeyi. Dayanmam gerektiğini söylüyorlar, az kaldı. Onlar kendinden emin, tek parça çıkacağım buradan. Belimin ağrısı şiddetlenmese, içim daha rahat olacak ama nerede... Gözyaşları birikiyor göz pınarlarıma doğru. Ağlamazsam canım daha az acır diye düşünüyorken kendi çılgılımla irkiliyorum. Etraftakiler içlerinden en iri yarı olanları seçip, çılgınlıklarına aldırış etmeden taşıyorlar beni, bir arabanın arka koltuğuna. Elbette, sırtıma doğru yayılan tarifsiz bir acıyla birlikte...

Artık birer kahraman onlar. Benim bir borcum var hepsine. Can borcum... Beni o enkazdan çekip almasalar kim bilir ne hâlde olacaktım... Minnettarım onlara. Yine uykuya dalıyorum. Bu sefer yorgun hissetmiyorum. Bayılmışım. Muhtemelen acıdan. Artık hissedebildiğim belimin acısından...

Uyandığımda bir hastanedeyim. Kalabalığa ve gürültüye bakılırsa acil serviste... Ne kadar çok insan kaza geçirmiş, herkes mi bugünü bulmuş! Ölüm haberleri geliyor bir oradan bir buradan. İnsanların gözlerindeki ışığın sönüşünü anbean görmek, felaket bir durummuş. “Herkesin bambaşka bir hikâyesi var.” derlerdi de pek anlayamazdım. İşte şimdi taşlar yerine oturuyor. Herkes farklı bir hâletiruhiye içinde, gerçekten... İçlerinden birinin sözleri geliyor kulağıma: “İnsan yaşamaya doyamıyor. Her şeye fazlasıyla aldanıyor ve sonunda hepimiz üzülmüyoruz. Doğal bir şey belki ama bizde enkaz yaratıyor. Ellimizde ölünce erken, altmışı görünce tam vaktiymiş gibi görüyoruz. Kaza geçirince başkasına, evde otururken fenalaşınca kadere yüklüyoruz tüm sorumluluğu... İnsanoğlu, asla akıllanmaz, asla...” Onun da bir yakını kaybettiğini anlıyoruz ama o, üzüntüsünü dışa vurmak

istemeyenlerden. Evine döndüğünde ağlayacak, uzunca bir süre; biliyor ama belli etmiyoruz...

Az bir zaman sonra öğreniyorum ki benim geçirdiğim kazadan birkaç saat önce bir otobüs devrilmiş ve tüm bu hastalar, şimdilerde lanetledikleri kazadan sağ kurtulmaya çaba gösteren insanlar... Büyük sabır gerek, çok büyük güç gerek; bu zorlukların altından kalkabilmek için. Büyük çoğunluk, eski akıl sağlığına sahip olamayacak. Belki ailesinin tamamını belki de uzuvlarının tamamını bir arada göremeyecek hayat boyu. Hastane personeli şahit oluyor bütün bu olanlara, duygu sellerine. Karşıdan bakınca alışılabilir miş gibi geliyor bunca sarsıntıya ama bana sorarsanız hiç hayalimdeki kadar monoton değil, memuriyetin bu hâli... Hele ki şu an gözümün önünde oluşan acil servis kareleri... Burada, tam da burada, hayatın gerçekten zor olabileceğini hissediyor insan. Her günü burada geçen biri akıl sağlığını nasıl koruyabilir, inanın bilmiyorum. Doktorlar, hemşireler koşturuyor her yerde. Bir tanesi yanıma geliyor, güler yüzüyle. Omuriliğimle ilgili bir operasyon yapılması gerektiğini söyleyip beni ameliyata hazırlıyorlar. Ah, diyorum; o insanlar karşıma çıkıp beni kurtarmasalar, şimdi enkaz altında ilk yardım bekliyor olacaktım, kim bilir kaç saat... Neyse, ameliyata alınıyorum.

Kazayı ufak hasarlarla atlatabilecekken olay yerinde şanssızlık yaşamış olduğumu, ameliyatta da oldukça zorlandıklarını söylüyor doktorlar. Ama diyorum. Ben kurtuldum. Beni onlar kurtardı; tüm yıkıntılardan, gözyaşlarımın bile tamamından çekip aldılar beni. Hem de en kuvvetli olanları çekip aldı... Beni bilmeden; ailem, arkadaşlarım ve daha nice tanıdıklarımın yapmayacağı kadar atak davranıp hem de hep birlikte kararlar vererek kurtardılar beni. Onlar benim kahramanlarım...

Yani, öyle sanıyordum... Ameliyata girdiğimi bile doğru dürüst anladığımı söyleyemem. O karanlık ve tabii ki yemyeşil odaya girdiğimde çok bitkindim. Bir de üstüne verdikleri nar-koz etkisini gösterince etrafı incelemeye bile fırsat bulamadan kapandı gözlerim. Ameliyat ne kadar sürdü, bilmiyorum. Ne kadar ciddi bir sıkıntım var, hatta bedenimde nasıl bir sorun oluştu, bilmiyorum. Uyandığımda, bir odaya alınmışım. Soğuk, bembeyaz odada bana hangi duygular, fikirler hükmediyor, bilmiyorum. Doktorum geliyor ve ekibiyle ameliyat sonrası bazı tetkiklerimin yapılacağını söylüyor. Peki ama neyim olduğunu merak ediyorum. Ne durumdayım, bilmek istiyorum. Zaten şimdi önemli bir şeyim yoksa beni oradan kurtaranlar sayesinde olmalı. Kazadan sonra, bilincim tam anlamıyla yerine gelmemişken gözümün önünde belirenleri hatırlıyorum da ancak o zaman aklım başıma geliyor. Sırtım ağrıyordu, hem de çok... Belimde de emin olamadığım bir sancı oluşuyordu sıkça. Şimdiyse hissetmiyorum onca acıyı. Doktorlarla konuşmak istiyorum. Kötü şeyleri de duyabilecek gücü kendimde buluyorum artık. Doktorların söylediğine göre, belime aldığım bir darbeyle başa çıkmak varken çevredekilerin yanlış müdahalesi sonucunda omuriliğimin zedelenmesiyle vücudumun belden aşağısı tutmaz olmuş. Bunu duyduğum saniyelerde, kelimeleri anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde birleştiremiyorum. Karşımdakilerin sarf ettiği sözlerin hiçbirine inanmıyorum. Gülmek geliyor içimden. Gülüyorum ve bu gülümseme, sırayla kahkaha ve hıçkırarak ağlamaya dönüşüyor. Doktor, gözünü kaçırıyor benden. Onun da üzülüğünü biliyorum bilmesine ama kendini tutmak zorunda. Rahatça ağlamak bana serbest olduğu için huzurlu hissediyorum galiba şu anda...

“Ne yaptığını kendi bile bilmeyen, yalnızca iş olsun diye sana yardım eden insanlar.” diyor doktor; “Yani senin deyimin-

le; kahramanların, seni sağlığından, bedenini de en doğal tepkisi olan hareketlerden etti ama sen asıl buradakilere; gerçek kahramanlarına güven ki elimizden geleni yaptığımızdan emin olalım birlikte.”

Ne düşüneceğimi bilmiyorum. Ne hissedeceğimi bilmiyorum. Burası bir özel hastane olmadığı için, kaldığım odaya iki hasta daha geliyor. Birinin aile büyükleri yanında ve sürekli ağlaşıp bağrışıyorlar. Neyse ki ailem burada değil, beni görse-ler kim bilir nasıl üzülrlerdi... Acil servisin kalabalık oluşuyla ilgili sitemlerinden sonra, iyi ki oradan kurtulduklarını söylüyor hastanın babası. Ayrıca sağlık personellerinin hepsi de çok ilgisizmiş. Oğlunun hâlini görmüyorlar mıymış? Doktor, bir hemşireyle beraber odaya geliyor; yanımdaki hastayı muayene etmeye. Kaza sırasında bacağı sıkıştığı için sağ bacağını kesmek zorunda kalmışlar. Doktor Bey, eğer hasta ve ailesi isterse protez bacak konusunda elinden geldiğince yardımcı olabileceğini belirtse de, sonraları adının Mehmet olduğunu öğrendiğim hastanın babası İbrahim Bey, doktoru dinlememekte ısrar ediyor. Hemşire Hanım araya girip Mehmet Bey’in kazayı yine de ucuz atlattığını ve herkesin elinden geleni eksiksiz yaptığını, yapacağını söylüyor. Bunun üzerine baba daha da sinirleniyor ve hemşireye, daha çok genç ve bilgisiz olduğunu, dahası; oğlunun tek bacakla yaşamını sürdürecekt olmasını asla anlayamayacak olduğunu ve bu yüzden daha fazla saçmalamaması gerektiğini kibar olmayan ifadelerle, ayrıca bulunduğumuz kattaki tüm hastaların da rahatlıkla duyabileceği bir ses tonuyla, belirtiyor. Hemşire neler yapması gerektiği konusunda bir an şüpheye düşse de gülümseyerek karşılık veriyor hasta babasına ve doktorundan izin isteyip odamızdan ayrılıyor. Bu sahneyi hafızamda birkaç kez canlandırıyorum ama hiçbirinde bu soğukkanlılığın görüntüsünü kolayca oynatamıyorum kafamda... Kolay değildi, biliyorum.

Bu tepkiyi vermek kesinlikle kolay değildi ve bu hemşire daha tahmin edemeyeceğim sayıda hasta yakınıyla diyalog yaşamak zorundaydı. Açık olmam gerekirse, kadının peşinden gidip ona sarılmak geldi içimden ama şansa bakın ki bunu artık ne kadar istesem de yapamazdım... Benim iki bacağım da yerli yerindeydi. Tam da Mehmet Bey'in babasının istediği gibi... Gel gelelim, bu iki kemik parçası pek bir şeye yaramayacaktı artık. Henüz zorlukların farkında değildim ama biliyordum, isyan etmek hiçbir işe yaramayacaktı.

Diğer oda arkadaşımдан bahsetmeye geldi sıra. Onun vücudunda öyle bizimkiler gibi kalıcı ya da ciddi hasarlar yok neyse ki. Meşakkate pek de gerek olmayan bir kırık var kolunda, doktorun güler yüzüyle söylediğine göre. Hikâyesine gelecek olursak, kaza yapan otobüse kız kardeşiyle binmiş Leman. Leman'ı ziyarete gelen kardeşi, hamile olduğunu onunla birlikteyken öğrenmiş ve bu mucize haberi eşine vermek için Leman'la birlikte bir an önce yola çıkmaya karar vermişler. Bavullar toparlansın, biletler alınsın derken, haberi aldıkları günün akşamı yola çıkmışlar. Yolculuk başlamadan önce de, annelik duygusunu içinde yavaş yavaş besleyip büyüttmeye başlayacak olan abla, bilet parasının üstüyle marketten ucuz bir defter almış. Epey kalın olanını seçmiş özellikle, hamileliğinin her gününü not alacakmış çünkü. Yavrusunun ona hissettirdiklerini, onun varlığını öğrendiği ilk günden itibaren belgeleyecekmiş. Gözyaşları eşliğinde doldurmuş o ilk sayfayı... Sapsarı yaprağın üstündeki mavi mürekkep yer yer dağılmış, mutluluk gözyaşlarının buruşturduğu sayfalar ona hayatının en heyecanlı gününü hatırlatacakmış çünkü üstünden uzun yıllar geçse bile... O defter, o sarı yapraklar ve gözyaşları, Leman'ın kucağında duruyor şimdi. Saatlerdir bakıyor ona. Ağlamıyor ya da doktorlara sayıp sövmüyor, ablasıyla yeğenini kurtaramadılar diye. Sadece defte-

rin ilk sayfasını tekrar tekrar okuyup duvara bakıyor. Başka tepki yok. Acaba diyor mudur, bunları yaşamak yerine bedenimin belli bir kısmı tutmasaydı ya da bir bacağı mı verseydim diye... Burada herkes mutsuz; tabii, iyi bir anısı olup da buraya düşen kimse yok koca hastanede. İnsanların çoğu umutsuz, en talihsiz olaylar kendilerinin başına geldi sanıyorlar. Doktorlar umutlu; hemşireler, hasta bakıcılar, ambulans şoförleri umutlu... Onlar kurtarıyor her gün onlarca insanı. Umut olmazsa yaşam da olmaz, bunu en iyi onlar biliyor. Düşünüyorum da, ben dayanamazdım. Sabahtan akşama dek işini layıkıyla yap, sonra herkesin seni azarlamaya hakkı olsun. İnsan sağlığının kötüye gittiği her durumdan seni mesul tutsunlar. Her şey iyiye giderse, daha görececek günleri varmış... O kadar.

Yalnızca bir akşam boyunca gördüm burada olan biteni. “Onların yerinde olsam çıldırırdım.” diyorum. Kim olsa çıldırır! Yanılıyorum, önceliği kendi hayatı olmayan kahramanlar var hayatta. Yaşarken değerini bilmemiz gerekenlerin başında gelen sağlık, can, hayat... onlara emanet. Düşüncesi bile kucaklıyor insanı. Öyle yalnızca işini yapmak için baş koyulacak bir yol değil bu. Alışılacak, öğrenilecek bir zanaat de değil. Kahraman olmak, insanın doğasından gelir. Sabır gerekir, çokça zorluğa göğüs germek gerekir. Kendi çocuğundan önce diğer çocukları büyütmektir. Kendi annelik, evlatlık rolünden önce başkasınınkini önemsemektir. Yirmi dört saat nöbetten sonra iki gün kendini bilmemektir belki de...

Burada geçirecek birkaç gün zamanım varsa daha nice gözlemler yaparım ama dedim ya, bir akşamda benim kafama dank eden bunlar oldu. Acilde farklı hayatlarla tanıştım, odaya geçince farklı... Çok kahraman tanıdım: Bir yanda ilk bakışta kahraman sandıklarım (Sonu kötü biten bir tanışma oldu ne yazık ki.) bir yandaysa her saniye hayat kurtaran ama mütevazılık-

la fedakârlığın harmanı sonucu oluşmuş, önlüklerini de sırtlarına geçirdikleri gibi birer meleğe dönüşen gerçek kahramanlar... O gerçek kahramanlar olmasa dünya durur. Kalpler durur. Hayatlar durur. Umutlar son bulur. İşte tam da bu nedenle, maruz kaldıkları tüm psikolojik ve fiziksel şiddete acilen dur demek gerek. Varlıklarıyla güvende hissettiğimizi hatırlamak gerek. “Beni Türk hekimlerine emanet ediniz!” diyebilmek gerek. Şu an hasta yatağımdan kalkıp hepsine sarılarak ağlamak geliyor içimden. Yapamıyorum. Yürüyemiyorum. Çığlıklar geliyor kulağıma, acil servisten. Derin bir nefes alıyorum, buradaki herkesle aynı anda. Biliyorum, artık kahramanlarının yanında ve güvendeler.

BİR ACİL SERVİS ÖYKÜSÜ

Alp Korkut Perçin

Gece yarısıydı. Bir davul vardı Arif Bey'in içinde, duyuyordu. Güm- güm- güm- trak- sus- güm- güm- sus- güüüm. Davulun içini dolduran boşluk aslında bir huzursuzluk hissiydi. Ama uykusu da bırakmıyordu peşini, oynatamıyordu bir yerini. Davulun titreşimi azaldı, biraz rahatladı. Rüyası ilacıydı şimdi. Biraz gülümsedi yatakta. Düşünde memleketini görüyordu. Kardeşi Memo'nun doğum günüydü. Döşekte yatan, sıska anacığının vücudunda kalan son kanı emip yamuk dünyaya tostoparlak gelen Memo'ya karışık hislerle baktığını hatırladı. Kendi doğumunu hatırlayamadığından kıskanıp kıskanmadığından emin olamadı bu fakirhanede doğan zengin suratlı tosuncuğu. Hayatlarının geri kalanında olacakları hissetmişti aslında Memo'ya ilk baktığı anda; Arif üretecek, Memo tüketecekti.

Güüüm- trak- trak- güm- sus- güm- güm- güm. Arif bey korkuyla uyandı, yatağın kenarlarına tutunacak gücü ancak bulabilmişti. Ter içindeydi. Güm-güm-güm-güm. Rahatlardı yine. Sıcak basmıştı üzerini açtı, gözlerini kapattı. Güüüm- suskunluk- güm- güm- güüüm- suskunluk. Birden bire boşluğa savruldu, çok korktu. Yüzündeki ter damlacıkları, kendi yaptığı kızakta kasabanın yokuşundan aşağı kayan küçük Arif'in yüzüne çarpan kar taneciklerine dönüştü. Yine rahatlamıştı. Kışın kızak, yazın tornet yapar; gece gündüz ürettiklerini nasıl daha konforlu, daha hızlı hâle getirebilirim diye düşünürdü. Yaptığı oyuncağı Memo ile denerler, Memo hiçbir zaman denemeden memnun kalmaz,

eleştirilerini sıralar, bizimkinin şevkini bir güzel kııardı. Yaptığı oyunağı kullanmaya hevesi kalmayan Arif, Memo'nun eleştirileri doğırtusunda daha mükemmelini yapmak için kolları sıvar, dünya ile ilişkisini keserdi. Oysa kardeşı Memo; Arif'in yaptığı kızakları, tornetleri uygun fiyatlara kasabanın çocuklarına çoktan satmış ve paraları cebine doldurmuş olurdu.

Yatağı birden büyük bir çukura döndü sanki, boşluğa çekiliyordu. İçindeki ritim yine bozuldu, düzeldi. Şimdi de düşün-de askere gidiyordu. Kendisini askere uğırlayan arkadaşlarının kollarında bir yükseliyor, bir alçalıyordu. Uğırlamaya gelenler arsında sadece iki güzel göz onu ilgilendiriyordu. Esmacı'nın iki güzel bakış taşıyan, vadesi hasret gözleriydi bunlar. Güüüm-boşluk, güüüm- boşluk. Boşluklar uzamaya mı başlamıştı ne? Uğırlamaya gelen davulun ritmi mi, kalbinin ritmi mi gevşemişti, ayırt edemedi. Kulaklarında sirenler çalıyordu. Düşünde kendini uğırlamaya gelen dost dolu arabaların kornaları mıydı bunlar? Ya sırtında hissettiğı acı? "Tezkerene tez kavuş kahramanım." diyen bir dost pençesi mi? Yoksa yorgun kalbinin kan almayan bir bölgesi mi? Kalbiyse kalbi! İlk kez olmuyordu ki bu! Askerden döndüğünde Esmacı'sını kardeşı Memo ile evlenmiş bulduğunda da kulakları aynı uğıltuyu, sırtındaki aynı pençeyi, kalbindeki aynı gümbürtüyü hissetmemiş miydi? Esmacı'nın gözlerinde artık hiçbir umut göremediğı o lanet gün bütün bunlar olmamış mıydı?

Dehşet içinde tekrar uyandı. Askerdeyken çelik bir kapıya sıkıştırdığında kopan parmağının acısı gibi değildi bu göğsündeki acı. O zaman dışından bir şey kopmuştu, şimdi ise içinden bir şey kopuyordu. Kalbi olmalıydı bu, hayatı boyunca sessiz isyanlarını içine gömdüğü. Artık sorun besleyecek hâli kalmamıştı ki şimdi o da isyan ediyordu. Yaşlı yalnızlığının başucunda duran dolabın üzerindeki ışığı açtı, acil telefon rehberini açmadan te-

laşla telefonuna uzandı. Hafızasının acil kutusundaki “Bir artı bir iki eder.” tekerlemesini tekrar etti ve 112’yi çevirdi.

Karşıdan kısa sürede gelen yanıt bile kalp ritmini düzelmesine yetti. Sorgulayan bir erkek sesine aldırmadan aklındaki-leri hızlıca anlattı.

- Oğlum uykuymdan çarpıntı ile uyandım, kalbim düzensiz atıyor, kulaklarım uğulduyor, sırtım ağrıyor.

- Daha önce herhangi bir hastalığınız mesela bir kalp rahatsızlığı, şeker falan var mıydı?

- Yok, ilk kez oluyor, pek doktora gitmem, yalnızım ve çok korktum, acil bir ambulans yollayabilir misiniz?

Hastalığının etkisiyle korkusu büyüdükçe büyüyordu. Bir an karşısındaki ses Memo’nun ki gibi geldi ona. Eğer öyleyse hâli haraptı. Telefonun karşısındaki Memo türü bir insansa, önce benzin boşa gidecek diye ambulansı yollamamaya çalışırdı. Ancak bir çıkarı olursa, örneğin; önce notere giderek bütün mirasını kendisine bıraktığını gösteren bir belgeyi imzalarsan lütfen yardım ederdi. Noterdeki işlemler sırasında ölmezsen, yolda ölebilmen için hastaneye en uzun yoldan gelmesini şoföre tembihlerdi. Memo, Arif’in tüm zenginliklerini paraya çeviren bir hesap makinesi gibiydi. Arif’in kasabadaki saygınlığını, kendisi için politik kazanca dönüştürmekte hiç tereddüt etmemişti. Partilerdeki çıkarlarını nakde çevire çevire, siyasi partilerin birinden kovuldukça ötekinde semire semire bugünlere gelmişti. Onunla birlikte semiren Esmacık kısa sürede neredeyse tanınmaz hâle gelmişti. Allahahtan bütün organlar yağlansa da gözler, aynı kalıyorlardı. Gözler belki de bunun için bir türlü doymak bilmiyordu. Hele Esma’nın paraya tok, duygulara aç gözleri; Arif’in gönlünde her zaman geçiş üstünlüğü olan çaresiz kimliklerdi. Gel zaman git zaman; kasabada Arif’in saygınlığı, Memo’nun

yükselmesini sağlarken; Memo'nun tükettikleri, Arif'in utançla kasabadan ayrılmasına neden oldu. Böylece belki yağlar değil ama yıllar birikti sıra özlemiyle beraber, Arif'in yapayalnız gurbetteki kalbinin damarlarında.

Güüüm- uzun bir boşluk, güm- güm. Telefona inledi. Karşıdaki, ses:

- Efendim bugün ambulanslarımız o kadar gereksiz meşgul edildiler ki, olayın ciddiyetini ve çağrınızın doğruluğunu kontrol etmek durumundayım. Kusura bakmayın. Şimdi bana adınızı, telefonunuzu ve adresinizi verin hemen size döneceğim.

- Tamam, adım Arif; telefonum ve adresim de bu. Bekliyorum!

Demek ki ülkede bir tek Memo yoktu. Bir sürü Memo sırf eğlence için, hayati sistemleri meşgul edip gerçekten ihtiyacı olanları kaderlerine mahkûm ediyorlardı. Sırasını bekleyenler çaresizlik içinde öbür tarafa geçerken, onun için bu taraftaki Memoların nüfus içindeki oranları gittikçe artıyordu. Telefon çaldı. Karşısındaki belli ki bir Memo türü değildi.

- Tamam, Arif Bey ambulansımız şimdi verdiğiniz adrese geliyor.

- Teşekkür ederim oğlum, bekliyorum.

Derin nefes almak istiyordu, bu sırtında, kolunda hissettiği; Azrail'in, kendine dostça yol göstermek adına dokunduğu avuçlarının basınçları mıydı? Belki de hayatında ilk kez gerçekten çaresiz durumdaydı. Her soruna çözüm üreten gücü tükenmişti işte. İlk kez birilerine muhtaçtı. Bu muhtaç olduğu insanlara saygısını göstermek adına toparlanmaya çalıştı. Ama yapamadı. Ne uzamış sakallarını tıraş edebildi ne de buruşmuş, düğmesi kopmuş lekeli pijamasını değiştirebildi. Kapısı çalın-

mıştı bile!

Gelenler karşılarındakinin durumunu bir bakışta anlayabilecek kadar deneyimliydiler. Bir tarafta hayatları için gereken enerjiyi sürekli başkalarından emen, çevrelerindeki kaynakları tükenince sağlık personeline gözlerini diken “sağlıkçı tüketicileri” vardı. Karşılaştığınız zaman karanlık bir yörüngeye çekilirken, hastalığını tedavi için değil ama hasta olmadığını ispatlamak için çalışır dururdunuz. Diğer tarafta ise ancak çok ciddi, bilemediği bir tehdit karşısında kalmış; doğanın disiplinli ritminin dışına itilme tehdidini, korkusunu yaşayan “sağlıkları tükenmekte” olanlar vardı. Acil sağlıkçıları, sadece karar vermek için değil, ayrımı da çok süratle yapmak için evrimleşmiş kişilerdi. Bu adamın ikinci gruptan olduğunu anlamaları uzun sürmedi.

Hayat, neler tanıklık ettiriyordu insana. Yaşamını tüketen çoğunluğun verdiği hasarı, bu bir avuç insan kurtarabilecekler miydi? İçinde bir şeyin bitmediğini söyleyen güvenilir ses kötümser olanı bastırmıştı. Kalbinden taşan gümbürtü izole edildiği çeperlerine geri dönmüştü verilen ilaçlarla. İlk kez karşılıksız verilen yaşam önerilerine dört elle sarıldı. Hareketsiz kalmaya çalışıyor, oksijen maskesinden gelen havayı derin derin içine çekiyordu. Ambulansın sesi eşliğinde; kendisine sorulan, geçmiş ile ilgili tüm sorulara doğru yanıtları vermeğe çalışıyordu.

Çaresizliğini umuda çeviren yoldaşlarının hiçbirini gözden kaçırmadan izliyordu. Ölecekse bu insanların yanında ölmek, yaşamını kuşatmış Memoların yanında ölmekten çok daha iyiydi. Belki de Tanrı’nın dürüst yaşamına verdiği ödüller buradan başlıyordu. Yaşayacaksa bu yüzleri, bu ifadeleri belleğinde Esmankilerin yanına kazımalıydı ki, günü gelince bir teşekkür edebilsin. Bir anda benliğini yeni bir endişe kapladı. Ya bunlar mahşerin atlılarıysa ve onu Memoların önüne bırakıp

giderlerse? Eninde sonunda bu grup belki de sadece hastayı Acil Servise kavuşturmakla görevliydi. Hastaneler hakkında duydukları kafasına üşüştü. Bir sedyede bırakılacaktı belki de. Derdini anlatamamak hayatının özetiydi ama yanındaki sağlıkçıların enerjileri, ona başka bir boyutun gücünü hissettirmişlerdi, artık karamsarlık olmamalıydı.

Ambulansın kapısı açılıp gecenin serinliğine indirildiğinde kırmızı ve mavini yanıp söndüğü, acil servisin merkezde olduğu binaları ritmik aydınlatıp kararttığı bir manzaranın içine girdi. Sedyesi hızla sanki yaşamın sosyal katmanlarını geçiyordu. Acilin önünde, gecenin ayazında, başka bir hastanedeki doktoru tartaklarken güvenlikle yumruklaşanlarla; eşlerini döverlerken, toplum tepkisi kaynaklı yaralarla damgalananlar ilk aşamayı geçmek için bekletiliyorlardı. Yakınlarını yakan öfkeleri, biraz daha önce muayene olabilmek için birbirlerini tutuşturmak üzereydi. Az ötede gündüz başka hastanelerde yazılan ilaçları ücretsiz alabilmek için aç gözleriyle yetkili bir doktor kovalayan bedavacılar toplanmışlardı. Daha ileride polisler arasında, şehvet ticaretini çocuklara bulaştırmak isteyen iktidarsızlar kayıtlara geçmemenin pazarlığı içindeydiler. Acil servisin bölmelerini kayarak geçen sedyesinde, bu engellere takılmadan geçmenin verdiği umut yeniden gücünü kazanmasını sağladı Arif Bey'in. Yaşam bardağının dolu tarafını göreceği yerde boş taraflarını kafasına takıp intihara teşebbüs eden bir kadının kıskançlığı içsel- leştirmiş gözlerinin önünden uçarcasına geçtiler. Kendi dokularının hamallığı ile cezalandırılmış, şişman insanlar, ironik olarak bu yükü taşıyabilmek için nefes nefese abur cubur yiyorlardı bir muayene odasının önünde. Yaşamlarını başkalarınınkilerin üstüne inşa etmiş, geçimsiz, tatminsiz ifadeli, yaşlı tembel tipleri arkalarında bırakırken, komprador bir Memo "Bu saatte dostu olan hastane başhekiminin gelip bir yakınını muayene etmesini"

talep ediyordu pahalı giyiminin gururu ile. Sedyeye hızla kendiliğinden açılıp kapanan bir kapıyı geçti ve durdu. Evet, Arif Bey'e göre, diğer hastaların hatalarına düşmemiş ve sanki insanlara hayatı cehennem eden yedi kusuru az önce arkasında bırakmıştı. Kendisini buraya getiren ekip, kendisi ile ilgili olduğunu sandığı bilgileri, süratle anlamadığı, galiba bir cennet diliyle, buranın yerlisi olduğu belli olan grupla paylaştı. Sanki kısa bir sürede tüm hayatı özetlenmiş, verilecek kararı bekler hâle gelmişti. Vücudu çeşitli göstergelere bağlanmış ve soruşturma başlamıştı. Sıranın ruhuna gelip gelmeyeceğini bilmiyordu. Aslında ruhunun hesabını veremeyeceği pek bir şeyi yoktu. Rahatladı, kaderi toprak hatlarıyla dünyaya bağlanmıştı. Dolaşım sistemine renkli bir sıvı bağışlayan serum şişesinde kendi ümitlerinin yansımasını görüyordu. Yansımalarından gerçeklere gözünü çevirdiğinde kalbinin, biraz önceki krizine benzemeyen bir sıkışma ile büzüldüğünü hissetti. Esmâ'nın gözleri bir doktor kıyafeti içinde kendisine bakıyordu. Bu bir zaman çatlağı mıydı? Kendi olduğu gibi bu hâliyle, Esmâ'nın on yıllar önceki hâlinin önüne mi düşmüştü? Yoksa bir konum çatlağı mıydı? Yıllarca önceki kasaba yerine bir hastanenin acil servisinde mi kesişmişti kavuşamayan kaderleri? Bayan doktor onunla konuşmaya başladı:

- Ben kardiyolojiden Doktor Serap, çok ciddi bir kalp krizi geçirmişsiniz. Tekrarlama olasılığı yüksek ihtimal olduğu için size bir anjiyo yapılması gerekiyor. Biraz sonra arkadaşlarımız size bilgilendirme formlarını getirecekler. Okuyun uygun bulursanız sizi hemen müdahale odasına alalım.

- Uzman sizsiniz ve nedense size güveniyorum doktor hanım. Tavsiyelerinize uyacağım.

Doktor bir kez daha elindeki notlara göz gezdirdi. Yüzünde çocukça bir gülümseme belirdi.

- Sizi görür görmez benim de size içim ısındı. Ama şimdi dosyanızdaki doğum yeri ve yılına bakınca anladım ki, siz bizim ailemizin değişmeyen sohbet konularının yegâne kahramanı amcamsınız! Sizi gördüğüme çok sevindim. Daha da fazlası, daha iyi şartlar altında görüşebilmek için elimden geleni yapacağımı bilmenizi istedim. Tekrar hoş geldiniz!

Bu hayat şakacıydı. Arif Bey, hiç olmazsa bu sefer, memnuniyetle kaldırabileceği bir şakanın kahramanı olmaktan memnun arkasına yaslandı, yeğenine gülümseyerek ve gururla baktı ve gözlerini kapattı.

LEYLA'M

Yasemin ağan

90'lı yıllar... Altı yıl hevesle okuduğum Tıp Fakóltesinden, mezun olduktan sonraki ilk görev yerim: Yozgat'ın küçük bir kazası. Mesleğe başladığım sağlık ocağı, çevredeki üç dört köyün nüfusuna bakan; ufacık, üç göz odalı kerpiçten sıvalı bir binacık. Eylül ayında tayin olduğum kaza, aylardan aralık olunca, dış gıcırdatacak bir soğuğa, ayaza, dona teslim oluyor. Ben doğma büyüme bir şehir çocuğu, hayatında hiç soba yakmamış biri olarak, üşümekten ziyade beceriksizlikle boğuşurken; sağlık ocağımızın biricik demirbaşı: sağlık memuru İsmail ağabey, sağ olsun imdadıma yetişiyor. Soba yakmanın bir sanat olduğunu ve incelikler gerektirdiğini öğretiyor. İsmail ağabey, şimdi benim de görev yaptığım sağlık ocağında, söylediğine göre on sekiz yıldır, bir gün bile sektirmeden görev yapmakta. Benim gibi birçok çömez doktoru karşılayıp uğurlamış, güler yüzlü ve yardımsever biri. Sağlık ocağına en yakın köy olan Pınarcık'ta oturuyor. Ben ise sağlık ocağının hemen arkasında, lojman olarak tahsis edilen tek katlı, iki odalı, çevredekilere kıyasla bakımlı sayılabilecek bir evde oturuyorum.

Gencim, yirmi beş yaşındayım. Fakólte bitene kadar ciddi olabilecek her türlü gönöl ilişkisinden uzak durmuşum, bütün gayretimi okulu uzatmamak için sarf etmişim. Bu küçük kasabada, olağan dışı bir şey olmazsa, en az dört yıl kalacağımın bilincindeyim. Serde idealistlik de var... Yurdun her köşesinde ve mümkünse yardımın daha zor ulaştığı köşelerinde görev

yapmak üzere yemin etmişim. Geldiğimin ilk ayı dolmadan İsmail ağabey, saygıda kusur etmeyerek ama biraz da abilik yapmanın raconuyla, beni bir köşeye çekti. “Doktor Bey, köylü milletine bu kadar yüz vermeye gelmez, sen yapabileceğini yap, gerisi için güzel canını sıkma.” dedi. Hâlbuki bana göre, görevim dışında yaptığım ekstra bir şey yoktu. Sanırım İsmail ağabeyin beni uyarma sebebi; muayene sürelerimi olağandan daha uzun tutmam, dert dinlemeyi görevin bir parçası saymamdı.

Bilmediği ya da farkında olmadığı şey, bu muhabbetleri daha çok kendi can sıkıntım için uzun tuttuğumdu. Küçük bir yerde, mesleğim dışında bir hayli boş vakte sahiptim. En büyük derdim: küçük tüplü televizyonumun bir türlü çekmeyen anteniydi. Her mesai bitiminde, İsmail ağabey ile yılmadan anten mesaisine başlıyor; birimiz televizyon yanında, diğerimiz evin çatısında konuşlanıyor; anteni, çeken bir noktaya getirmeye çalışıyorduk. Tam anteni ayarlayıp çatıdan indiğimizde, bir rüzgârla hop en başa dönüyorduk. Halime acıdığından olsa gerek, benim öğrencilik yıllarımdaki emektar gezerçaların yanına İsmail ağabeyin evindeki fazla radyo da eklenmişti. “Müzik ruhun gıdası demişler Doktor Bey, ben de gençken radyomu dünyalara değişmezdim.” diye kendince motive de etmişti sağ olsun.

Bir cuma akşamı... Hava her zamanki gibi rüzgâr, don, ayaz... İsmail ağabey ile yine anten mesaisine koyulduk. Bu sefer İsmail ağabey damda, ben televizyonun yanında durup, pencereden haberleşiyoruz. Cızırtılı, karlı bir görüntü gelip gidiyor. İsmail ağabey, tam seçemediğim kelimelerle antene söylenirken, sağlık ocağının önüne paldır küldür bir traktör yanaştı. Bulduğum pencereden, traktörü kullanan benim yaşlarımda bir delikanlı, yanında traktörün kaportasına ilişmiş yaşlıca bir adam seçebildim. İkisi de hızlıca inerek, arkadaki römorka koşturdular. İsmail ağabey, damdaki konumu itibariyle traktörü daha

net görebildiği için, kızgınlıkla söylenmeye başladı. “Hayrola İsmail abi?” dedim. “Doktor Bey sonunda başımıza bu da geldi” dedi. “Ne oldu ki?” dedim. İsmail ağabey damdan inerken, “Köylü kısmına bu kadar yüz verirsen sonu böyle olur. İneği de muayeneye getirmişler!” diye söyleniyordu.

Anlamaya çalışarak, traktöre doğru hışımla yürüyen İsmail ağabeyin peşinden gittim. Işıkları kapalı sağlık ocağına bakınan traktördekilere, arka bahçeden çıktığımızı görünce hızla yanımıza koştular. Yaşlı amca römorktaki ineci işaret ederek: “oğlum, elini ayağını öpeyim kızımı kurtar” diye kollarıma sarıldı. Şaşkınlıkla, delikanlının kapağını indirdiği römorka yanaştık. Ben ağzımı açmaya fırsat bulamadan İsmail ağabey; “utanmıyor musunuz koskoca doktora inek getiriyorsunuz...” diye söylenmeye başlamıştı ki sesi kesildi. Römorkta koca bir inegin yanı sıra, köşeye boş bir çuval gibi yığılıp kalmış bir kütlenin hafifçe hareket ettiğini gördük. Gece karanlığında seçebildiğim kadarıyla incecik, yüzü bembeyaz olmuş, yirmili yaşlarda genç bir kızdı bu. Anlattıkça eşi olduğunu anladığımız delikanlı, telaştan dili sürçerek konuşmaya başladı. Yakınlardaki bir ilçeye mal dediği büyükbaş hayvanları almaya gitmiş, köye dönüp inekleri indirmeye başladığında, yardım etmesi için karısına seslenmiş fakat sesini duyuramamış. Biz bu arada, beraberce genç kadını römorktan indirmeye başlamıştık. Genç kadını yerinden kaldırmaya çalışırken yoğun bir kanama geçirdiğini fark ettim. Yığıldığı yer kan içindeydi. Paniğimi hissettirmemeye çalışarak, İsmail ağabeye içerideki sedyeyi getirmesini söylerken, delikanlı kekeleyerek anlatmaya devam ediyordu; “Leyla, Leyla!” diye avazım çıktığı kadar bağırdım. “Doktor Bey, bizim iki tane itimiz var, havlayarak paçalarımı çekiştirdiler, Leyla'nın yanına götürdüler, avlunun bir köşesine büzülmüştü, nasıl kucaklayıp römorka attığımı bilmiyorum...”

Son ineği indirmeye fırsatım olmadı, aldım getirdim kusura kalmayın.” dedi, mahcupça.

Leyla'yı sedyeyle içeri taşıdık. Genç kadının hafif bir inilti dışında sesi çıkmıyordu. Hastayı konuşturmaya, neresinin ağrıdığını, başına ne geldiğini öğrenmeye çalışıyordum ama inleme dışında bir yanıt alamıyordum. En yakın ilçe hastanesi yarım saat uzaklıktaydı. İsmail ağabeye hemen ambulans çağırmasını söyledim ve refakatçileri odadan çıkartarak, genç kadını muayene etmeye koyuldum. Genç kadın diğerlerinin odadan çıktığından emin olunca, kesik kesik anlatmaya başladı. İstemeden üçüncü çocuğuna gebe olduğunu fark etmişti ve bakamayacakları korkusuyla doğurmak istememişti. Gebeliği sonlandırmak için kına içmişti. Biraz sonra da keskin bir karın ağrısı ve kanama başlamıştı. Anlattıklarını duyunca paniğim daha fazla arttı. Acilen kürtaj yapılması ve kanamanın sonlandırılması gerekiyordu fakat bunu sağlık ocağı koşullarında, gerekli malzeme ve kadın doğum uzmanı olmadan yapmam imkânsızdı. Hızlı bir damar yolu açtım ve progestan verdim. Genç kadın çekinerek anlattıklarının aramızda kalmasını istedi. Ailesinin gebelikten haberi yoktu, babasından ve eşinden çekiniyordu. Onu rahatlatmak için bunu kabul etmiş gibi yaptım. Damar yolu açtığım yarı baygın hastayı, İsmail ağabeyin gözetimine bırakarak, koridor- da bekleyen delikanlı ve babanın yanına gittim. Hastanın düşük yaptığını, kanaması olduğunu ve profesyonel bir müdahale için hastaneye gitmesinin şart olduğunu anlattım. Delikanlı, vakit kaybetmemek için traktörle götürmeyi teklif etti. Ben, ambulansın gelmek üzere olduğunu, kanamaya şimdilik müdahale edip ilaç verdiğimi ve en doğrusunun ambulansı beklemek olduğunu söyledim. Zira bu durumdaki bir hastayı, o soğukta, yirmi kilometre hızla, içinde inek olan bir römorkta gönderemezdim.

Ambulansın gelişini dört gözle beklerken, hastanın ka-

naması nispeten hafiflemişti. Delikanlı, karısını görüp göremeyeceğini sordu. Rahatsız etmemek ve yormamak kaydıyla izin verdim. Hasta bir nebze de olsa, daha iyiydi. Delikanlı yavaşça karısının yanına yaklaştı, başucunda eğildi, genç kadının alnındaki teri okşar gibi silmeye başladı. Usul bir sesle “Leylam, Leylam!” diye sayıklayarak, saçlarını sevmeye başladı. Bu çaresizlikte belki de en güzel ilaç şimdilik buydu... Genç kadın gözlerini açtı, eşine gülümsemeye çalıştı, dönüp soran gözlerle bana baktı. Sorduğu şey, gerçeği anlatıp anlatmadığımdı. Gülümseyerek yavaşça kafamı salladım. Dönüp minnetle eşine baktı. Rahatlamıştı...

Soğukkanlı görünmeye çalışarak dakikaları saydığım sırada, ambulansın ışıkları sağlık ocağının kapısında belirdi. Uzun süredir tuttuğum soluğumu koyuverdim. Leyla, el çabukluğuyla sedye içinde ambulansa taşınırken, sağlık görevlilerine bilgi verip tuttuğum raporu ellerine tutuşturdum. Bu sırada ihtiyar baba yanıma yaklaşarak, duyulmasından korktuğu bir sesle “Ben traktörle peşlerinden gitsem geç kalmış olmam değil mi Doktor Bey oğlum?” dedi. Hastaneye vaktinde yetişememekten, kızının yolda ölmesinden korkuyordu. Ağlamaya çekinen amcanın omzundan tutarak “Kalmazsın amcacım merak etme, kızın iyi olacak. Yalnız ineği sağlık ocağına getirdin, hastaneye de götürme.” dedim. Dolu gözlerle gülmeye çalıştı. İneği, onlar hastaneden gelene kadar misafir edebileceğimizi söyledik İsmail ağabey ile. Ambulans delikanlıyı da alarak hareket etmişti.

Amca, İsmail ağabey ve ben, soğuktan ve durumundan iyice huysuzlaşmış olan ineği zorlukla römorktan indirdik. Bizim odunluğun bir köşesine bağladık. Eşi bulunmaz bir tedarikçi olan İsmail ağabey, “Ben onun karnını doyururum, sen merak etme.” diye rahatlatı amcayı. Ambulansın peşinden onu da hastaneye uğurladık.

Her şeyin yolunda gitmesi için, içimden dualar ederek lojmanın yolunu tuttum. Peşimden İsmail ağabey; “Anteni yarına bırakalım mı Doktor Bey?” diye seslendi. Dönüp yüzüne baktım. O da benim kadar sarsılmıştı ama eşi bulunmaz bir görev adamıydı. Şu anda antenin bir önemi ve acelesi olmadığını söyleyerek İsmail ağabeye teşekkür ettim, iyi geceler diledim. Gözleriyle anladığını anlattı, el ederek uzaklaştı. Eve girdim, geçmek üzere olan sobaya iki odun attım. Gözümün önünden delikanlının karısının saçlarını sevişi gitmiyordu... Televizyonu açtım. İlk açılışta gayet net bir şekilde çalıştı. Neşet Ertaş söylüyordu, elinde bağlamasıyla. Gözlerimin dolmasına engel olamadım. Hayatımın hiçbir gecesinde, bir şarkı sözündeki temenniyi, içtenlikle Tanrı'dan dilediğimi hatırlamıyorum...

“Mevlam ayrılık vermesin göğde uçan kuşa Leylam...”

MAVİ ADAM

Ali Hakan Aydınoglu

İnsana dair tüm duyguları şehrin sokaklarından, köylerden, kasabalardan toplayarak bünyesine çeken dev bir mıknatıs gibidir hastaneler. Acı, sabır, hüznün, kızgınlık, korku, isyan, teslimiyet hepsi bir arada yaşar hastanelerde. Kavgacı insanların acilin camlarında patlayan öfkesine, babasını kaybeden bir çocuğun isyanına, derdine şifa bulan birisinin duasına, solumun sıkıntısı çeken yaşlı bir hastanın son nefesini, miadından önce doğan bir bebeğin ilk nefesine ekleyen döngüye şahit oluruz.

Hastalık bir kaostur. Yaşamın doğal akışına karşı işlenen bir tür faili meçhul suç. İnsan olarak suçlu biz olmasak a suç mahalli bedenimizdir. Suçun failini bulma sorumluluğu doktorların sırtındadır. Bu nedenle hastaneleri karakollara benzetirim ben. Gelir, teslim oluruz. Önce kimlik bilgilerimiz sorulur, el izimiz alınır sonra neyiniz var, nereniz, ne zamandan beri, nasıl oldu gibi sorular sorulur, adli sicil kaydı gibi tıbbi kayıtlar taranır, yazılır çizilir, karar verilir. Ya zakkum tadında ilaç cezasını evde çekmek üzere salıveriliriz ya acilde gözlem altına alınırız ya da tutuklanıp yoğun bakıma yatarız.

Benim hikâyem, bin dokuz yüz doksan dokuz yılının mart ayının son gününde, acil servisle tanışmamla başladı. On üç yaşıyordum. Tırnak kadar çocukken, tarihi bu kadar net olarak nasıl hatırladığıma şaşmamak gerek. Hiç aklımdan çıkmadığını söyleyebilirim. Yaşadığım o korkunç olayın her anını kare kare ezberlenmiş savaş filmi sahneleri gibi taşıyorum beynimde. O

andaki acıyı, dehşeti o günkü tazeliği ile hissetmiyor olabilirim ancak hiçbir ayrıntısını unutmadım. Unutmam da mümkün görünmüyor, sadece böyle yaşamaya alıştım.

O gün, babamla birlikte bana bisiklet almak için çarşıya gitmiştik. Evimizin yakınındaki çarşı her gün gelip geçtiğim bir yer olmasına rağmen baharın ısıltısı mıdır yoksa aylardır beklediğim bisiklete kavuşacak olmamdan mıdır, her zamankinden daha büyük, daha ihtişamlı ve daha parlak görünmüştü gözüme. İnsanlar daha hareketli, etrafımdaki her şey daha renkliydi. Mutluluktan ayaklarım yerden kesilmiş, beklediğim an gelmiş ve bisikletime kavuşmuştum. Babamla yaptığımız anlaşmayı da çocukça bir ustalıklı bozmuştum. Anlaşmaya göre bisiklet için biriktirdiğim harçlıkları ortaya koyacaktım, babam eksikliğini tamamlayacaktı. Ustaca sergilediğim davranışlarımla babamın kalbine giden en kısa damarı hemencecik bulur, sert mizaçlı görünen dev gibi adamı sevimli bir pandaya dönüştürmeyi anında başarırdım. Bu taktiğimin işe yaramadığı vaki olmamıştır. Yine öyle oldu ve param cebimde kaldı. Ödemenin tamamını babama yaptırdım. İlkbaharla birlikte oyun sezonuna güzel bir başlangıç yapmıştım. Altımda bisiklet, cebimde bir tomar harçlık, mutluluğumu paylaşmak için arkadaşlarımla buluşmaya can atıyordum. Bisiklet pazarlığının sonuna denk gelen halam, bana güzel bir kask hediye etmişti. Keyfime diyecek yoktu. Yanı başımızda ağır aksak ilerleyen trafik, korna sesleri, arabaların yanıp sönen fren lambaları içimde bir karnaval havası uyandırmıştı. Tam o sırada sokağın öteki ucunda, polisleri taşıyan servis arabası belirdi. Duruyor, kalkıyor, yavaş yavaş bize doğru yaklaşıyordu. Okul çıkışında her gün rast geldiğim servis arabasını görmek bu kez bende tarifsiz bir sıkıntıya ve hatta telaşa neden olmuştu. Bir an bisikletime polislerin el koyacağı vehmine kapıldım. Aslında

daha üstüne bile binmemiştim. Babamın arabasını ne zaman durdursalar, ehliyet ruhsat sorduklarına şahit oluyordum; bunu bizim iyiliğimiz için yaptıklarını bilmeme rağmen polislerle yüzleşmeye cesaretim yoktu. Bisikletime ruhsat almamız gerekiyor muydu? Ehliyete ihtiyaç var mıydı? İşte bunu sormayı akıl edememişim ve kendi kendime kızıyordum. Her konuda yerli yersiz sorularla babamı bunaltan ben, nasıl olur da böyle bir konuyu göz ardı ederdim. Bisikletimi kaybetme korkusu tüm benliğimi sarmıştı. Ne yapacağım konusunda hiçbir fikrim yoktu. Zaman benim için daralıyordu. Tam o sırada sokağın ilerisinde, kaskı bana verdikten sonra yanımızdan ayrılan halamın bir dükkândan çıktığını gördüm. Planım hazırды. Bisikletimi babamın dizlerine dayadım ve halama bir şey söylemem gerektiğini söyleyerek oraya doğru fırladım. Tam halama yaklaşmışım ki korkunç bir patlama oldu. Savrulduğumu ve başımın trafik levhasına çarptığını anımsıyorum. O andan sonrası belleğimde yok. Patlamanın şiddetinden olsa gerek kendime geldiğimde ambulansa olduğumu fark etsem de hiçbir şey duymuyordum. Aniden beliren korkunç ses kulaklarımı sağır etmişti. İçimdeki korku ve tedirginlik öyle zirve yapmıştı ki acı hissetmediğimi fark ettim. Belki de başımda durup gözlerini kırpmadan bana bakan, anlık göz kaymalarıyla tepemde asılı, ışıklı bir ekranı süzen sağlık görevlisi, “Koluma saplanmış bir hortumdan damarlarıma sızan seruma bir şeyler katmıştır.” diye düşündüm. Soğuk bir ürpertinin kucağında taş kesilmiş bir heykele dönüşmüştüm. Bir müddet sonra yavaş yavaş çevremdeki sesleri duymaya başladım. Başımı hafifçe kaldırmaya çalıştım ama boynuma takılan boyunluk buna izin vermedi. Siren sesleri eşliğinde sarsıntılı yolculuğumuz devam ederken üzerime çöken uyku hâline yenik düşmeye başlamışım. Gözlerimi kapadığım anda babam aklıma geldi, işte tam o an sonsuz bir acıyı ilk kez hissettiğim andı. “Baba, baba!” diyerek

avazım çıktığı kadar bağırdım. Kolum, bacağım, yüzüm her yanımla yanmaya, karıncalanmaya başlamıştı. Üşüyor, titriyor ve ağlıyordum. Titremelerim öylesine arttı ki beni annemin yemek pişirirken kullandığı alüminyum folyo benzeri bir şeye sardılar. Çırpınarak sedyeden kurtulmak istedim, olmadı. Sedyeye sabitlendiğimi fark ettim. Hiçbir çabam sonuç vermiyor, hiçbir hamlem içinde bulunduğum kâbustan beni çıkarıp almaya yetmiyordu. Soluğumun yettiği kadar tekrar bağırdım. Gerisi silik ve bulanık, net bir resim yok kafamda. Gözlerimi yeniden açtığımda hastanede, acil serviste olduğumu anladım.

Acil servis savaş meydanı gibiydi. Boşlukta birbiriyle çarpışan boğuk ve acıklı sesler, telaşlı bir koşuşturmaca başımı döndürmüş, kan ve ilaç kokusu genzimi yakmıştı. Kolu bacağı parçalanmış, yüzü yanmış, vücudunun her yerine bir şeyler saplanmış insanlar gördüm. Görünen yerleri kan revan içinde kalmış insanların polis mi patlama yerindeki diğer insanlar mı olduğunu anlamak pek mümkün değildi. Yaralılarından birinin polis olduğunu yırtık postallarından anlamıştım o kadar. Acıdan bağırarak insanların yükselen feryatlarında babamın sesini aradım. Yoktu. Beni bulacağından, gelip sarılacağından, beni kurtaracağından emindim. Çünkü o benim kahramanımdı. Başım ne zaman dara düşse yanı başımda belirir, beni en çetrefilli çocuksu belalardan anında kurtarırdı. Şimdi en gerçek, en acımasız ve şiddetli olduğu kadar ürkütücü bir bela vardı başımda. Ona en çok ihtiyaç duyduğum zamandı ama babam yanımda yoktu. Yalnızlıktan korkmuyordum. Beni ürküten ve derinden sarsan şey babamın hiçbir zaman gelmeyeceği endişesiydi. Bu fikir düşüncelerime dolandığında soğuk ve derin, tarif edemeyeceğim ölçüde gaddar, yalçın ve karanlık bir uçuruma doğru sürüklendiğimi hissediyordum. Zaman ilerledikçe patlama anıyla ilgili sahneler hafızamda daha net belirmeye başlamıştı. Ben halama doğru ko-

şarken, babam tam da patlamanın olduğu yerde kalmıştı ve ben ona ne olduğunu görememiştim.

Acilde bizi, üzerindeki önlükte kan lekeleri yüzünden neredeyse beyaz alan kalmamış bir doktor karşılamıştı. Beni getirenlerden kısaca hikâyemi dinledi. Anladığım kadarıyla patlama yerinin biraz uzağında yerde yatarken bulmuşlar beni. Patlamanın şiddetiyle tuz buz olup etrafa saçılan camlar yüzünden sırtımda, bacaklarımın ve kollarımın arka kısmında yüzey-sel küçük kesikler varmış, beni kafa yaralanmasının olumsuz sonuçlarından koruyan şey başımdaki bisiklet kaskıymış, kırık kaskı kafamdan çıkardıklarında başımdaki şişliği görmüşler, anlamışlar ucuz atlattığımı.

Sedyeye bağlı duran ellerimi ve ayaklarımı çözdüler. Boyunluğumu çıkarttılar. Beni yavaşça yatağa aldılar. Doktor, adımlı, nerede oturduğumu, olay sırasında ailemden kimsenin yanımda olup olmadığını sordu. İsteddiği her şeyi bir çırpıda söyledim. Muayeneden sonra elini alnıma dayadı. Eldiven plastiğinin soğukluğuna rağmen içindeki merhametin sıcaklığını iliklerime kadar hissetmiştim. Bana iyi olduğumu, korkmamam gerektiğini söyledi. “Uyumamaya çalış, bir ihtiyacın olursa bizden kimi görürsen seslen.” dedi. Doktora, babamı sordum. Güven veren sesiyle “Merak etme sen, buraya getirdilerse bulurum onu, kimlik tespitleri yapılıyor yaralıların,” dedi. İçimi ferahlatmıştı, içimde kabaran minnet duygusunu ifade edecek kelime bulamadım o anda. Aklıma cebimdeki bisiklet param geldi. Elimi cebime attım, paraları çıkarttım ve doktora uzattım. Gülümsedi, yanımdan geçmekte olan bir görevliye uzattı paralarımı. Görevli, aldığı paraları hızlıca saydı, bir kâğıda bir şeyler yazdı, imzaladı, kâğıdı bana verdi. Kâğıdın üzerinde ismim, görevlinin ismi ve tamı tamına cebimdeki paranın miktarı yazılıydı. Sonra üzerimdeki elbiseleri kestiler. Acil hemşiresi bedenimdeki cam

parçalarını, kan pıhtılarını, tozu toprağı temizleyip bir güzel pansuman yaptı. Elinin çabukluğu karşısında şaşırıp kalmıştım. Bana sünnet kıyafetine benzer bir şey giydirdiler.

Doktor ve hemşire yanımdan ayrıldılar. Zaman geçtikçe acildeki hareket ve uğultu azaldı. Yaralıların ilk müdahaleleri yapıldıktan sonra sedyeye konulup bir yerlere götürüldüğünü görmüştüm. Acil gözlem odasında üç kişi kalmıştık. Uyumam gerektiğine göre benim için ailemden birilerinin gelmesini beklemek ve serum şişesinden süzülen damlaları saymaktan başka çare yoktu. Ne kadar dirensem de göz kapaklarımın ağırlaşmasına engel olamıyordum. Uyku ile uyanıklık arasında gidip geldiğim sırada dördüncü yatakta birinin yattığını fark ettim. Beyaz çarşafı tepesine çekmiş öylece hareketsiz duruyordu. İçimi, ölümle ilişkilendirdiğim bir ürperti kaplamıştı. Dikkatimi iyice yoğunlaştırarak baktım. Çarşaf hareketlerinden yatan hastanın nefes aldığını anlamıştım. Çarşaf aniden dalgalandı ve altından ilk önce mısır püskülü renginde kalın telli saçları, masmavi yüzüyle yaşlı bir adam belirdi. Kafası kocamandı ve geniş bir ağız vardı. Adamla göz göze geldiğimde kalbim duracak sandım. Nefesimi tuttum. Gözlerimi kaçırmaya çalışsam da içimdeki merak duygusu korkuya galip gelmişti. İri adam, yatağında doğrulmuş, derin derin nefes almaya çalışıyordu. Sadece yüzü değil üzerindeki askılı atletin açık ettiği uzuvları da maviydi. O yaşıma kadar ne yaşadığım yerlerde, ne de televizyonda ona benzer mavi bir adam hiç görmemiştim. Tuhaf olduğu kadar ürkütücü görüntüsüyle onun ölüm meleği olabileceği bile aklımdan geçti. İyiden iyiye korkmaya başlamıştım. Mavi Adam ile göz göze gelmemeye çalışıyordum. Çarşafımı tepeme çektim, bir müddet kımıldamadan durdum. Göz hizamda, çarşaftan küçük bir delik aralayarak yeniden baktım adama. Mavi Adam durumu fark etti ve kalın dudaklarının köşesinden küçük

bir tebessüm döküldü. Mavi Adam'ın tavrı içimi ferahlatmaya yetmemişti. O sırada benimle ilgilenen doktor geldi yanıma. Benimle saran ürperti ve göz ucuyla Mavi Adam'a fırlattığım kaçamak bakışlarımı fark etti. Bu kez eldivensiz eliyle aynı şefkat duygusunu yaydı alnıma. Kulağıma eğilerek usulca “Korkmana gerek yok, o Mavi Adam, benim hastam, çalıştığı maden ocağında gümüş tozu yüzünden bu hâle gelmiş.” dedi. Rahatlamıştım. Hemşirenin nabzımı saymak için dokunmasıyla irkildiğimde bir müddet uyumuş olduğumu anladım. Gözüm dördüncü yatağa ilişti. Mavi Adam, yerinde yoktu.

Bir terör saldırısı nedeniyle maruz kaldığım patlama yüzünden acil servisle kesişen yolum, ardından karşılaştığım Mavi Adam ve beni yıllar sonra yeniden hastaneye sürükleyen kader. Aslında hayat dediğimiz şey, törpüleyen ve acıtan ama geriye dönüp bakıldığında içinde hikmet barındıran, pişiren ve olgunlaştıran hikâyeler zinciri değil midir? Acil servisler, ister çalışan ister hasta olarak gelenler olsun insan hikâyeleriyle doludur. Hastanelere, koridorlarda beklerken gördüğümüz sıradan hastalar dışında başka şeyler de gelir. Dağ köylerinden saman dolu sepette köy yumurtası, tütün ve alkollü içki içilmesi yasak olsa da koklanması serbest olan seksen derece alkollü tütün kolonyası gelir ziyaret saatlerinde. Katılım payını verince yol parası kalmayan gariban, servetiyle bırakın hastaneyi nabız satın alacağını zanneden görgüsüz kodaman, pijamasından dışarıya sarkan hortumun ucundaki idrar torbasını “Yangında ilk kurtarılacak” demirbaş gibi tutan yaşlı amcalar, iğneden korktuğu için zırlayan haşarı çocuklar, sivilcesini kanser zanneden ergenler, rapor peşinde koşan okul kaçağı âşıklar gelir. İntihar, kaza, düşme, zehirlenme, boğulma, zührevi hastalıklılar, istismar, yanık, donma, bilumum kriz vakaları gelir. Beyefendisi, arsız, jiletçisi, vesikalısı, şairi, komutanı, ırgatı, politikacısı, seyyar satıcısı ge-

lir. Yatakhane katlarına kantinden abur cubur arabası, acile yeşil reçeteli ilaç için yalvaran müptela gelir. Bazen alışılmış bir ağrı usul adımlarla girer kapıdan bazen hayati öneme haiz bir telaş, siren sesleriyle gelir. Gündelik yaşama dair ne varsa gelir ve gider. Ancak iki şey, bu efsunlu binalara otağ kurup saltanat sürer ve her zaman kendini hissettirir: “Yaşam ve ölüm!”

Aldığımız her nefesin; yaşamın ilk nefesi gibi iştiyaklı, verdiğimiz her nefesin son nefes gibi telafisiz olabileceğini çocuk gözlerimle gördüğüm o günden sonra ne yazık ki babamı bir daha hiç görmedim. Benimle ilgilenen doktor, adı Levent’ti. Geçen pazar veda yemeği düzenledik. Emekliye ayrıldı. Ondan boşalan nöbet günlerini ben devraldım. Mesleğime başladığımdan beri acilde bana muayene olan ürkek ve tedirgin gördüğüm her çocuğun alnına, Doktor Levent’in o günkü elleriyle dokunuyorum. Çünkü bana göre, acile gelen her çocuk, on üç yaşındayken acilde gördüğü yaralılardan değil, Mavi Adam’dan korkan çocuktur.

ACI BİR SINAV

Halil Ayhan

Çocukluğum babamın görevi nedeniyle küçük sınır kasabalarında geçmişti. Küçük sınır kasabalarında geçirdiğimiz o yıllarda birçok şeyin eksikliğini çok fazla hissetmememize rağmen, eksikliğini hissettiğimiz şeylerin yokluğu nedeniyle onların değerini ve takdir etmeyi de çok küçük yaşlarda öğrenmiştim. Kasabanın elektriği, suyu ve doktoru yoktu. Küçük dünyamda birçok şeyin yokluğunu hiç tasa “Etmemiş” sadece bir kenara bırakmış sadece ebeveynlerimin sağlık sorunlarını kafama takmıştım. “Zira ailemizin sağlık karnesi notu hep zayıftı. Sanki her birimiz girdiğimiz sağlık sınavlarından ikmale kalıyor yıl sonunda ikmal sınavlarını zar zor geçip hayata, mola verdiklerimiz yerden, yeniden devam ediyorduk.” O yıllarda kasabada doktor olmadığından babam ve annem hastalanacak ve onlara bir şey olacak diye ödüm kopardı. Evimizin karşısındaki mayınlı sınırlar bana ölümle yaşam arasında kalmış olan ince bir hat çizgisi hissini uyandırırды. Babam çok sık hastalanırdı. Annem evde devamlı ada çayı, nane limon, ıhlamur, hatme çiçeği kaynatır ve hepimize içirmeye çalışırdı. Yıllar sonra kasabaya ilk doktorun atandığı günü ömrüm boyunca hiç unutmadım. Çünkü gelen doktor o gün zehirlenen ablamı hayata döndürmüştü. Zaman içerisinde Doktor Bey ve ailesiyle ailem arasında kurulan kadim dostluk uzun yıllar boyunca hep devam etti.

Sağlıklı olmak ve sağlıklı bir nefes almak dünyalara bedeldi. Bunu aklımın bir kenarına hiç unutmamak üzere o küçük

yaşımda not etmiştim. Yaşadığım müddetçe şifa veren ellere ne kadar teşekkür edip ne kadar vefa duysam da bunların minnet duygumu ifade etmede içten içe hep ne kadar yetersiz kaldığını hissettim.

Yıllar sonra o küçük sınır kasabasından ayrılmıştık, artık büyük şehirdeydik. Ailemde yaşanan sağlık sorunları sanki o küçük kasabadan bizimle beraber taşınmıştı ve büyük şehirde giderek büyümüşü. Acil servisler, hastaneler, eczaneler, doktorlar hep ikinci adresim olmuştu. Hastanenin acil servisinden birlikte giriş yaptığımız ama o acil kapısından tekrar beraber çıkamadığımız anne ve babamı kısa zaman aralığıyla ardı ardına kaybetmiştim. Yaşadığım bu sıkıntıyı daha sonra eşimde yaşamıştım. Onun da çok genç yaşlardan bu yana yaşadığı ağır sağlık sorunları vardı. Atlatabilmesi için uzun yıllar beraberce mücadele ettik ve mücadelemiz hâlen devam etmektedir. Yapılan ameliyatlar, alınan kemoterapiler, girilen radyoterapi seansları, kontroller ve periyodik devreler hâlinde yapılan bir sürü tetkikler, tahliller, muayeneler ile geçen yıllar en güzel zamanlarımızı bizden alıp götürmüştü. Hayat beni sağlık yönünden çok yormuştu. Kendimce yaşadığım ufak tefek sağlık sorunlarını hastanelerden bıkkınlığım nedeniyle ihmal edip durmuştum. Eşim ise kadınlık ve annelik içgüdüleriyle durumumu sezinliyor ve beni doktora götürmek için yalvarıp duruyordu. Doğrusunu söylemek ya da itiraf etmek gerekirse, doktora gitmekten ve olumsuz yanıt almaktan çok korkuyordum. Ama içten içe de artık zamanımın geldiğini ve sağlık öykümün yazılmaya başlandığını hissediyordum. Kendi sağlığını gereksiz korkum nedeniyle uzun bir süre ihmal etmiştim. Bu ihmalkârlığımın başıma açacağı sorunları ilk başlarda hiç bu kadar önemsememiştim.

2017 yılı Haziran ayının ilk haftasıydı. Havaaların sıcaklık derecesi giderek yükseliyordu. Haftanın son iş gününde, sabahın

erken saatinde uyanmışım. Evden neşeyle ayrılmış ve bu güzel havayı bulmuşken biraz yürüyüş yaparak değerlendirmek istemişim. Şehrin cadde ve sokakları daha hareketlenmemiş, koca şehir derin uykusundan henüz uyanmamış gibiydi. Uzun bir yürüyüş yaptıktan sonra biraz dinlenmek için bir parkın bankosuna oturdum. Karın boşluğumun sağ tarafında zaman zaman gelip giden ağrı yine başlamıştı. Hemen eve doğru yola koyuldum. Eve vardığımda banyoya girip bir duş aldım. Karın boşluğumda başlayan ağrım bir türlü dinmiyordu. Eşimi ürkütmek istemiyordum. Ona biraz yorgun olduğumu ve uyumak istediğimi söyledim. Yatağa uzandığımda ağrı sırtıma doğru yayılmaya başlamıştı. Geçen sene de çok ağır bir pankreas iltihabı geçirmiştim. Bilgisayarımı gizlice açıp insan vücudunun anatomik yapısını dikkatlice incelemeye başladım. Ağrımın nedenin kendimce ya apandisit ya da yine bir pankreas iltihabı olabileceğini düşündüm. Ağrım gittikçe şiddetini artırıyor, zaman ise hızla geçip gidiyordu. Ağrım artık dayanılmayacak bir hâl almıştı. Eşıme hastaneye gitmem gerektiğini, eğer hastanede yatmam gerekirse bana küçük bir çanta hazırlamasını söyledim. Eşim telaşlandı. Hemen bir ambulans veya taksi çağırmak istedi. Ben ise acımı saklayarak onu teskin etmeye çalıştım ve ekledim;

- O kadar merak etme, sen en iyisi oğlanı ara hemen gel-sin. Benim onunla gitmem daha iyi olur.

Biraz sonra oğlum, beni acile götürmek için arabasıyla kapıda belirmişti. Evden çıkıp aşağı inmek için asansöre bindiğimde, kalan son takatimin yavaş yavaş kesildiğini hissediyordum. Zar zor arabaya binmiştim. Bize çok yakın olan hastanenin yolunu tutmuştuk. Ağrımın şiddeti gittikçe çoğalırken, alnımın üstünde biriken ter damlaları şakaklarımdan aşağı dökülüyor, beş dakikalık yol ise bir türlü bitmek bilmiyordu. Başım dönüyor, gözüm kararıyordu. Hastanenin acil kapısına vardığımızda

kendimi kaybetmek üzereydim. Bana doğru tekerlekli sandalye ile koşturanları hayal meyal seçebiliyordum. Oğlum acilin girişinde kayıt işlemlerini yapmış ve barkotları almıştı. Gişedeki görevli personel, benden bankoda duran avuç içi damar okuma cihazına elimi koyup avuç içi tarama yaptırmamı istiyordu. Ayağa kalkacak gücümün olmadığını fark edince:

- Buyurun geçin, sonra hallederiz diyerek bizi hemen içeri yolladı.

İçerde bir sedyeye uzandım. Acil servis yine çok kalabalıktı. Genç bir hemşire oğlumun elindeki dosyayı ve barkotları almış, kendince bazı kayıtlar yaptıktan sonra ateşimi ve tansiyonumu ölçmüştü. Mübarek ramazan ayındaydık, niyetli olduğumdan tansiyonum daha da düşmüştü. Vücudumun her yerinden sanki boncuk boncuk ter fışkırıyordu. Genç bir doktor şikâyetimi dinlerken bir yandan da beni muayene etmeye başlamıştı. Geçen sene de daha hafif olan ağrıyla aynı acile gelmiştim. Yapılan tetkikler sonucunda ağır bir pankreas iltihabı geçirdiğim anlaşılmış ve uzun bir süre aynı hastanede yatarak tedavi olmuştum. Beni muayene eden doktor, hemşire hanıma bazı direktifler verirken bir yandan da bilgisayar kayıtlarına bakıyordu. Hemşire hanım beni yan tarafta bulunan ve araları perdelerle ayrılmış olan salona almıştı. Damar yolu açılmış ve bana serum verilmeye başlanmıştı. O anlarda duyduğum ağrıyı ömrümün hiçbir döneminde duymamıştım. Büyük salonda bulunan diğer sedyelerde yatanlara bakıyordum. Herkesin değişik bir ağrısı ve farklı bir hikâyesi vardı. Hepimiz acildik, acildeydik ve hepimiz bir an önce iyileşip sağlığınıza kavuşarak buradan çıkıp gitmek istiyorduk. Acilde nöbetçi olan doktorlar ve hemşireler ise büyük bir gayretle ağrılarımızı dindirmek için çabalayıp duruyorlardı. Onların hiç bitmeyen nöbetleri devam ediyordu.

“Gözler kalbin aynasıdır.” derler. Zira acildeki herkesin o anlarda kalbinden geçen ve gözlere yansıyan ortak ifade, bir an önce sağlıklarına kavuşmaktı. Zaman ilerliyor, dakikalar saatlere ekleniyordu. Karanlık bastırmış gece olmuştu. Yanımdan geçen hemşirelere yalvaran gözlerle bakıyor, ağrımı dindirmele-ri için onlardan yardım bekliyordum. Hayatta bazı anlar vardır ki insana o anlarda dünyayı bağışlasınız, gözü görmez ya; işte bende öyle bir anı yaşıyordum.

Aldığım serumlardan sonra ağrım bir nebze azalmıştı. Daha hayatının baharında ve yolun çok başında olan oğluma bakarak kendimi teselli etmeye çalışıyordum. Ona içimden sağlıklı, mutlu bir ömür diliyordum. Görevimin henüz bitmediğini ümit ediyor, Allah ömür verirse sorumluluklarımı tamamlamak ve sağlıklı olmak için sürekli dua ediyordum. Birden tüm hayatım bir film şeridi gibi gözümün önünden geçti. Bir an geçmişe ait bir anımı hatırlarken gözlerimde hafif bir gülümseme belirdi. Üniversite yıllarında kuzenim Gülşen ile beraber dışarıda seyyar bir satıcıdan yediğimiz kokoreçten ikimiz de zehirlenmiş ve geçen epey ilerlemiş bir saatinde ambulansla acile kaldırılmıştık. Kuzenimle beraber acilde tahta bankoda acı içerisinde kıvranırken, karşımızda oturan yaşlı bir teyze durumumuzu yanlış anlamış olacak ki, yanımıza gelerek bize epey nasihatle bulunmuştu;

- Bakın daha çok gençsiniz. Hem birbirinize çok yakışıyorsunuz. İntihar etmek bir kurtuluş değildir. Hayat her günü ve her anı yaşanacak kadar güzeldir.

Teyzenin bu sözleri karşısında duyduğumuz acıyı unutmuş, kuzenimle beraber gülmeye başlamıştık. Yanımızda bulunan dayımın oğlu ise muzipliğine devam etmiş ve yaşlı teyzenin sözlerini tasdik etmişti.

- Sorma teyze bunlar başımıza çok sorun açtı.

“Teyze biz sevgili değiliz, kuzeniz.” dememize rağmen yaşlı teyzeyi bir türlü inandıramamıştık.

Geçmiş anılarım arasında gezinirken, benden yapmam istenen kan-idrar tahlili, ultrason ve röntgen çekimlerini hastanenin üst katında yaptırmış, sonuçları yattığım yerde beklemeye başlamıştım. Yatağımın yan tarafında yatan yaşlı adamın kalbinden rahatsız olduğunu, yapılan konuşmalardan anlamıştım. Yaşlı amca biraz karamsar duygulara kapılmıştı. Yanında duran ve elini sıkıca tutmuş olan yaşlı eşine söylediklerini duyuyordum;

- Eh hanım belki vade buraya kadardır. Çekirge bir sıçrar... İki sıçrar... Ama üçüncüde yakalanır...

Duyduğum bu sözler beni çok üzmüştü. Herkesin kendi acısı diğerlerine göre çok daha ağırdı. Belki o yaşlı amcanın acısı benimkinden daha fazlaydı.

Yaşam ah güzel yaşam, ah birde sınırlı olmazsan...

Bambaşka duygulara kapılmış yaşamı düşünmeye başlamıştım. Yaşam önce tatlı bir merhabayla başlıyor ve nedense hep hüznü bir elveda ile bitiyordu. Bir yanımız sevinci, bir yanımız ise hüznü barındırıyordu. Her birimiz bir gün bir merhabanın sevincine, diğer bir günde ise bir elvedanın hüznüne yaşamımızın bir gün, bir yerinde, bir şekilde ansızın rastlıyorduk. Yüzümüze vuran acı gerçeğe karşılaştığımızda bazen ne yapacağımızı bilemediğimiz o zor anlarımızda, bazen geçmişteki anlarımıza, bazen ebedi sevdiklerimize ve bazen de her zaman yanımızda olan sayılı kadim dostlarımızın yüreklerine sığınmaya çalışırız. Onların varlığı, onların yakınlığı, onların duaları bizlere güç verir ve bizleri yeniden hayata bağlar. O zor ve yalnız anlarımızda bazen de yanımızda hiç kimseyi bulamayız. İşte o anlarda ortada yalnız biz ve bir de karşımızda duran tatlı veya acı şekilde geçmiş, anlarımız vardır. Ben de geçmiş anılarımın beni teselli

eden vefalı limanlarına sığındım hep. Nihayet sabırsızlık içinde beklediğim karar anındaydık. Beni kontrol eden doktorum yanıma gelmiş, ve konuşmaya başlamıştı;

- Geçen seneki kayıtlarınızı da buldum. Maalesef yine ağır bir pankreas iltihabı geçiriyorsunuz. Sizi bir süre hastanemizde misafir edeceğiz. Bu süre zarfında sadece serumla besleneceksiniz. Sizi geçen sene tedavi eden doktorunuzla da ayrıca görüştüm.

Saatlerdir ayakta başucumda bekleyen oğlumun gözleri dolmuştu. Hayatın insana ne getireceği ve insandan ne götüreceği hiç belli değildi. Üzülmelerini istemiyordum. Onu eve gönderip, ihtiyacım olan birkaç parça eşyayı hemen alıp getirmesini istedim. İşte yine ilaç kokusu sinmiş ama oldukça temiz olan tek kişilik odadaydım. Yaklaşık üç hafta o odada uykusuz geceler geçirmiştım. Yatamıyor ve oturamıyordum. Bana bu arada ERCP işlemi yapılmıştı. Sağ kolum şişmiş, sadece sol kolumdan serum almaya başlamıştım. Damar yolu açmak ve kan almak için hemşireler damarımı çok zor buluyordu. Damarlarım kaybolmuş ve sanki her biri kendini ulaşılmaz olan derinliklerde saklamıştı. Ama Başhemşire Duygu Hanım canımı hiç yakmadan hemen damarımı bulmayı başarmıştı. Sabah akşam beni ziyaret eden doktorum Sayın Yekta Bey'in üstün bilgisi ve candan yakınlığı sayesinde yavaş yavaş eski sağlığıma kavuşmaya başlamıştım. Sırf serumla beslendiğim için yemek yemeyi özlemiştim. Ramazan ayı bitmek üzere olup, bayram yaklaşıyordu. İkmale kaldığım sağlık sınavını çok sıkı çalışarak atlatmıştım. Hastaneden taburcu olduğum gün durup durup ardıma bakmıştım. Acilde yan tarafımda yatan, acil servis arkadaşım, o yaşlı amcanın ömürlük yol arkadaşına söylediği o söz nedense aklımdan bir türlü çıkmıyordu. İçimden herkese sağlıklı günler ve iyi dilekler temenni ederken çok sevdiğim bir sözü haykırmak istiyordum.

“Hayat olduğu müddetçe ümit vardır...”

ACI

Hurşit İlbeyi

Güneye bakan toprak damlı evlerin bitişik nizam sıralandığı sokakta, birlikte yürüyorduk. Annemin ayağındaki kısa topuklu kundurası sokak tozuna bulanmıştı. Çiçek desenli, beli büzgülü kısa elbisesinin altında bohem pantolonu vardı. Kendi diktiği bayramlık elbisesi eskimeye yüz tutmuştu. Devletin verdiği ikramiye kuponuyla alınmış Sümerbank basmasıydı. Oyali yazma örtülü siyah saçları omuzlarına dağılıyordu. Yandan gördüğüm buğday tenli benzi solgundu. Yüzü ağlamaklıydı. Akli evde bıraktığımız bebekteydi belki. Bebek tahta beşikte uyurken çıkmıştık evden. Sürekli uykudaydı. Hastaydı. Süt dolu şişe biberonu beşiğin içindeydi. Ama içmiyordu. Kız kardeşime emanet etmiştik bebeği. Komşu kadına, çocuklara bakarak olmasını tembihlemişti annem. Bir avuç Türkistanlı göçmendik çıkmaz sokakta. İçlerine kapanıktı Özbek komşularımız.

Babam işteydi. Devlet çiftliğinde bekçiydi. İzin alamamıştı demek. Yoksa benimle göndermezdi annemi. Onu çok sevmeyi, yarı yaşında olduğu için kıskanırdı. Annemi kendisi götürürdü mutlaka. Daha ilkokul çağında bir çocukla salmazdı uzağa. Okula başladığımda ne çok sevinmişti ikisi de. Babam, okumayı çabuk öğrenmem için, bir kitap alıp getirmişti bana. Kapağında “Teksas” yazıyordu, sayfalarında çizgi karakterler konuşuyordu. Ne güzeldi çizgi roman okumak. Okurken, kırmızı ırbalı İngiliz askerleriyle savaşan Çelik Bilek ile birlikte maceralar yaşıyordum. Okulun ilk günü, önlüklü fotoğrafımı çekirtmişti babam.

Beyaz yakalı, arkadan beli kuşaklı siyah önlüğümle ve elimde çantamla gülümsüyordum fotoğrafta. Diz üstü şortumu annem dikmişti. Babam da resim çektirmişti, dört cepli bekçi üniformasıyla. Başında ay yıldız armalı şapkası, tabanca kılıflı palaskası, boru paçalı düğmeli pantolonu ve Sümerbank ayakkabısıyla, esas duruşta poz vermişti fotoğrafçıya. Çerçeveletip evin duvarlarına astığı Hayat Mecmuası'nın posterlerindeki, asker üniformalı Mustafa Kemal Atatürk, Mareşal Fevzi Çakmak ve Kazım Karabekir gibi vakur bakıyordu.

Fotoğrafta, saçları örgülü komşu kızı da çıkmıştı, babamın arkasından geçerken. İri çekik gözleriyle dönüp bakmış objektife. Anneme yardıma gelirdi hep. Annem de onu sever, birlikte radyoda Yurttan Sesler Korosu'nun söylediği türkülerini dinleyerek ev işiyle uğraşırlardı. Aralarında beş-altı yaş vardı. Bazen birlikte Hayat Mecmuası okurlardı. Annem yeri geldiğinde nakış işlemeyi ona da öğretirdi. Evdeki yastıklar ve örtüler, annemin işlediği nakışlarla süslüydü. Patiska kılıflı yastıklarda, karyola örtüsünde, sedir yastıklarının üzerinde ve elbise askısı örtüsünde; renkli ipliklerle işlenmiş ceylanlar su içiyor, tavşanlar zıplıyor, kelebekler uçuyor ve güller açıyordu. Camekân büfe raflarına dizilmiş kar beyazı danteller ve karyola eteğini süsleyen danteller annemin eseri idi. Elinde sürekli ya dantel miliyle, ya da örgü şişleriyle, gece gündüz, yaz kış demeden bir şeyler işlerdi. El örgüsü bebek patikleri, kardeşlerime hırkalar, bana ve babama yün kazaklar... Evimizin her yerinde anemin göz nuru, el emeği, alın teri vardı. Ana kokusu sinmişti her yana.

Su deposunun yanındaki göçmen mahallesi her zamanki gibi sessizdi. Dev küp biçimindeki depoya dolan suyun uğultusu duyuluyordu yoldan. Tenha sokakta hızlı adımlarla yürüyen anneme, kısa adımlarımı uydurmaya çalışıyordum. Kerpiç duvarlı avluların ahşap kapıları örtüktü. Sabah saatlerinde bir evin açık

penceresinden duyulan radyoda, Arkası Yarın tiyatrosu yayılıyordu sokağa: “Dr. Sigismund Deruga hakkında dava açılmıştır. Deruga, eşini öldürmek suçundan idamla yargılanmaktadır.” Annem, hiç kaçırmadığı radyo tiyatrosunu bile umursayacak hâlde değildi.

Sokağın bitiminde buzhane binasının önünden geçtik. Sıcak yaz günlerinde buzhaneden giden buz kalıpları çarşıda satılıyordu. Testereyle kesilen buzlar, ikinci vakitleri kapış kapış gidiyordu. İş paydosu filelerde taşınan kalın buz parçaları, erimeden evlerdeki sofralara yetiştiriliyordu. Etrafı tek katlı evlerle çevrili top sahasında, mahalli takım futbolcuları antrenman yapıyordu. Üç direkli kalede duran eldivenli kaleciye sırayla şut atıyorlardı. Geniş arsanın diğer ucunda çam ağaçları görünen sağlık ocağına gidiyorduk. Kiremit çatılı, tek katlı, beyaz badanalı iki bina vardı avluda. Biri lojmandı sanırım.

Ceylanpınar Sağlık Ocağı Binasının çevresi kalabalıktı. Çocuklu kadınlar, nahiyenin tek doktoruna muayene olmak için avluda sıra bekliyordu. Sırtlarını duvara ve ağaçlara dayamış kadınların birçoğu yerlere oturmuştu. Mor fistanlı, yüzleri, dudakları dövme, burunları hizmalı Arap kadınlar, ağrıdan ağlayan çocuklarını avutmaya çalışıyordu. Başları boncuk oyalı tülbent dolamalı kadınlar, kendi aralarında Kürtçe dertleşiyordu. Kimi kadınlar kucağındaki bebeği emziriyordu. Küçük çocukların bazıları yalın ayaktı. Entarili kız çocukları annelerine sokulmuş mızızlanıyordu. Lastik donu düşük oğlanlar, göbeği açık dolaşıyordu. Üstü başı kirli, ağzı burnu akan çocuklar bağırarak ağlıyordu. Havada uçuşan karasinekler rastgele yere konuyor, anneler bebekleri sineklerden korumaya çalışıyordu. Diz boyu etekli, beyaz önlüklü, elinde şırıngayla dolaşan genç bir hemşire, aşı bekleyen anneleri içeriye çağırıyordu. Müstahdem, hiçbir Türkçe bilmeyen aşiret kadınlarına Arapça veya Kürtçe

tercüme yapıyordu.

Silindir biçimli yüksek buğday silolarının ardında tren düdüğü duyuluyordu. Demiryolu, Suriye sınırından geçiyordu. Sağlık ocağı binasına, muayene olmaya gelmiş erler girip çıkıyordu. Caddenin karşısındaki Seyyar Jandarma Birliğinden, talmim yapan askerlerin sesleri geliyordu. Haki üniformalı ve kepli askerler, botlarıyla yere sertçe basıp uygun adım koşarak, hep bir ağızdan marş söylüyorlardı: “Jandarmanın alayları koğuştur, koğuştur. / Benim yarım Jandarmada çavuştur, çavuştur.” Dikenli tel örgüyle çevrili geniş avluda, bir askeri cip manevra yapıyordu. Gözcü kulesindeki eli tüfekli nöbetçi asker, asfalt yoldan tek tük geçen köy ciplerine ve at arabalarına dikkat kesiyor, arada bir sağlık ocağının ağaçlı bahçesine çıkan hemşireye bakınıyordu.

Birkaç basamaklı kapı eşliğinde duran mavi önlüklü bir müstahdem, sıra numarası okuyup hastaları içeriye alıyordu. Sıra bize geldiğinde annemle birlikte sağlık ocağına girdik. Küçük koridordaki duvara asılı, çerçeveli siyah-beyaz fotoğrafta, hilal kepli bir hemşire sus işareti yapıyordu. Duvara asılı bir çerçevede “Veremden Korkma, Geç Kalmaktan Kork!” yazılıydı. Büyük afişte çizgi figürlerle verem hastalığından korunma yolları anlatılıyordu. Aralık kapıdan görünen beyaz önlüklü bir hemşire, bizi doktor odasına aldı. Hemşire, anneme paravanın arkasındaki sedyeye geçmesini söyledi. Kapının yanındaki küçük ahşap masanın gerisinde, beyaz önlüklü doktor sandalyede oturuyordu. Orta yaşlı erkek doktor, 1970 yılı masa takviminin sayfasına dolma kalemle notlar alıyordu.

Doktor ayağa kalktı, boynuna asılı stetoskopla paravanın arkasına gitti. Sedyede oturan anneme ne rahatsızlığı olduğunu sordu. Annemin doktora anlatmasıyla, sağ memesinin ağrıdığını

o an öğrendim. Çok üzüldüm. Memesinde kitle oluşmuş. Bebeği emziremiyormuş. Sütü pompayla çekip, biberonla bebeğe içiriyormuş. Doktor, memenin iltihaplandığını ve acil müdahale gerektiğini söyledi. Eğer apse derhal temizlenmezse tehlikeli olabilirmiş. Doktorun dediklerini tam anlamıyordum. Ama kötü bir şey olduğunu hissediyordum. Anneme ne yapılacağını merak ediyordum. Annemin bir an önce iyileşmesini ve buradan gitmemizi istiyordum.

Doktor muayene ettikten sonra, ilaç şişelerinin ve tıbbi aletlerin olduğu camlı dolaba gitti. Hemşireye gerekli malzemeyi hazırlamasını ve hastayı sıkı tutmasını söyledi. Hemşire dolaptan aldığı makası ve sargı bezlerini masaya koydu. Doktorun talimatıyla, ayakta duran annemi kollarıyla kavrayıp hareket etmesini engellemeye çalıştı. Ben annemin endişeli hâline korkuyla bakarken, doktorun elindeki neşteri fark ettim. Doktor, sağ elinde tuttuğu keskin neşteri, hızla annemin memesine vurdu. Çok korktum. Annemin acı dolu haykırışı beynimde çınladı. Yarılan memeden iltihapla karışık kan fışkırdı. Annemin memesine savrulan neşter, benim de canımı yaktı. Fışkıran kanlar, doktorun önlüğüne ve yüzüne sıçradı. Doktor seri hareketlerle iltihabı temizledi. Hemşirenin yardımıyla açılan yaraya sargı bezlerini bastırdı. Bezler hemen kanlanıyor, üstüne yenisini sarıyorlardı. Annemin çığlıkları yüreğimi parçalıyordu. Ellerini yumruk yapıp sıkıyordu. Bir elini ağzına götürmüştü. Yumruğunu ısıırıyordu. Dayanılmaz acılar içinde kıvranıyordu. Annem yere düşmesin diye ağlayarak sarıldım.

Odadan nasıl çıktığımızı hatırlamıyorum. Annem avluda yatıyordu. Çektiği acıyla yerde kıvranıyordu. Haykırışları göğse yükseliyordu. Yeri yumrukluyor, acı girdabından kurtulmak için parmaklarıyla toprağı kazıyordu. Ellerinin arasına toprak parçaları, çakıl taşları, kuru otlar doluyordu. Topraktaki otlara tu-

tunup yerde sürükleniyordu. Otları koparıyor, taşları avcunda sıkıyordu. Yüz üstü debelendiği yerde, gözyaşları çağlayan kara gözleriyle bana bakıyordu. Çaresiz bakışlarındaki acı, yüreğimi dağlıyordu. Sadece kollarını tutabiliyordum. Sarılıyordum. Toprağa bulanmış darmadağın saçlarını okşuyordum. Ama acısını dindiremiyordum. Yerden kaldıramıyordum. Gücüm yetmiyordu. Annem tırnaklarıyla toprağı eşeliyordu. Birden bayıldı. Hareketsiz kaldı. Yüz üstü yerde yatıyordu. Gözleri kapanmıştı. Çevredeki kadınlar ve çocuklar öylece bize bakıyorlardı. Sadece seyrediyorlardı. Ana oğulun çaresizliğini. Kimsesizliği ve sahipsizliği... İnsafsızlığı ve vicdansızlığı...

Korku ve acıyla donakaldım. Zihnim bulanmış. Aklım durmuş. Bakışlarım puslu. Gözüm bir şey görmüyor. Ben de mi bayılmışım? Yoksa fırlayıp koşmuş muyum? Müstahdeme, hemşireye “Annem bayıldı!” diye haber mi vermişim? Annemi bir odaya alıp sedyeye mi yatırmışlardı? İyileşmesi için ilgilenmişler miydi? Annem odada yatmış mıydı? Eve nasıl gelmiştik? Bizi kim getirmişti? Hatırlamıyorum. Tek bildiğim, annemin bana acıyla bakan, yürek yakan gözleri... Ve acıya dayanamayıp bayıldığı... O anı asla unutamam.

Uğultular... “Geçmiş olsun komşu.”, “Başın sağ olsun.”, “Allah geride kalanlara can sağlığı versin.” diyen sesler. Duyarsız acımlar, yakınmalar: “Burası mahrumiyet bölgesi bacım.”, “Sürgün yeri.”

Annem bitkin bir hâlde yattığı sedirde, boş beşiğe bakıyordu donuk bakışlarla.

Beşiği kaldırdılar.

YAŞAM ZİNCİRİ

İlknur Işık

Yıl 1998 Eskişehir Devlet Hastanesi Acil Servisi...

Uykunun sıcacık kollarına kendimi bırakmışken sayıklamalarım çalar saat gibi annemi uyandırmış olmalı:

- Kızım!.. Yavrum!.. Ter içinde kalmışsın, hasta olacaksın uyan!.. Atlet, pijama getirdim. Hadi üşenme kuzum, değiştir üstünü, sonra yine yatar uyursun.

Kızgınlığımın annemin kırgınlığına dönüşmemesi gerek biliyorum. Adeta yaprak sarması misali büründüğüm ve bütünleşmekten mutlu olduğum yorganımı kafama doğru iyice çekiyorum.

- Anne yaaaa!.. Beni uyandırma demedim mi?

- Korktum kızım, sürekli sayıklayıp durdun, ateşin yükseldi sandım.

- Ne sayıklamışım ki? Hiçbir şey hatırlamıyorum. Ne güzel uyuyordum...

- Sakız, şeker, nemli deyip durdun. Karnın mı acıktı, canın şeker mi çekti, çay mı içmek istedin anlayamadım ben. Kör olasıca kulaklarım da izin vermiyor ki tam duyayım.

Çaresiz yatakta doğruldum. Kaçış yok o atlet, pijama de-
ğişecek. Yoksa valide sultan gardiyan gibi başımdan ayrılmaz.
Yaşımın, mesleğim, unvanım annemin nezdinde geçersiz, sadece evladı olmam önemli... Offf!.. Canım sıkıldı. Oysa nasıl ha-

yal kurmuştum. Deliksiz ertesi güne kadar uyuyacaktım. Öyle ki tedbiren fazla sıvı dahi almamıştım. Hayaller uyuyan güzel uykusu hayatlar baykuş mesaisi... Çamaşırlarımı değiştirmek için yatakta doğruluyorum. “İtaat et kurtul” prensibi inşallah huzura giden yolu aralayacak.

“Anne lütfen odadan çıkabilir misin?” diyorum. “Niye ki?” diye cevaplıyor. “Giyinmem gerektiği için olabilir mi?” diye sorduğumda ise “Aman... İşim yok sana mı bakacağım. Arkamı döndüm. Keyfimden beklemiyorum. Makineyi çalıştıracam, çıkardıklarını alayım diye duruyorum burada.” diye söyleniyor.

Eyvah!.. Bir çamaşır makinesi senfonisi eksikti. Hele o sıkma anındaki coşku yok mu? Beynimin tüm hücrelerini hazır ola geçirecek.

- Anneciğim yarın çalıştırsan olmaz mı?

- Sana kalsa hiçbir iş yapmayalım. Süpürge yapılmaz, çünkü kızım ders çalışıyor, misafir kabul etmemeliyim, üniversite sınavına az kaldı, televizyonun sesini kısmak gerek kız TUS’a hazırlanıyor. Aman çamaşır, bulaşık makinesini çalıştırma doktor hanım nöbetten çıktı. Ne zaman bitecek bu yasaklar? Sınavlara sen hazırlanıyorsun ama asıl çileyi ben çekiyorum.

Yorum yapmak ne haddime, çaresiz susuyorum. Kadıncağız yerden göğe kadar haklı aslında ama benim suçum ne ki... Diploma tarihi belli olmayan bir eğitim için gençliğimden vazgeçmişim... Engelli parkurları olan bir süreçten geçip sınırları olmayan zamansız bir hizmete talip olmuşum. Üstelik benden beklenenlerin sınırları da yok. En insani ihtiyaçlarımın da suçlanıp yargılanma olasılığı da çabası...

Başıma yorganımı tekrar çekip şekilden ekile girerek uy-

kuyu çağırıyorum. Bildiğim tüm teknikleri uyguluyorum ama nafile... Kaçtı bir kere, kim bilir kimlerin rüyalarına sinema perdesi germeye gitti.

Yarım saat kadar süren mücadelenin sonunda direnmenin nafile olduğunu anlayıp pes ediyorum. İyice gerinip birkaç kalkış denemesinden sonra önce oturmayı ve sonra da ayakta durmayı başarıyorum. İlk istikamet mutfak. Çay yoksunluğum başlamak üzere. Nöbetli sistemle hastanede çalışıp çay bağım-lısı olmayan var mıdır acaba? Allah’tan annemin emektar bakır çaydanlığı ocakta fokurduyor. İnanın şu anki ruh hâlimi teskin edecek tek bir ilaç var ise ancak mis gibi tomurcuk ve karanfil eklenmiş tavşankanı çay olabilir sadece.

Porselen kupama doldurup oturma odasındaki berjer kol-tuğa kendimi bırakıyorum. Dışarıda sarı turuncu bir telaş var. Sonbaharın renklerine öğleden sonra koşuşturmaları karışmış. Hastane randevusuna ya da güne giden teyzeler, olabildiğince ağır çekim hareket eden amcalar, dumanı üzerinde çıtır öğleden sonra simitlerini satmaya çalışan “Simitçiyaaaaaaaaaa!..” nidalarının sahipleri, eskiciler, overlokçular garip bir şekilde tezatlıklarının içinde ahengi yakalamış rollerini oynamaya devam ediyorlar.

Beynim format atılmamış bir bilgisayar gibi birçok uyaranı etkilenip kurgular oluşturup senaryolar yazıyor. Nöbetten kalma sadık baş ağrım da iyice hatırlatıyor kendini...

Dün bu saatlerde acil serviste vakalarla boğuşuyordum. Ne garip! Saatler önce yaşamla ölüm, sağlıklı hastalık arasındaki zincirin en önemli halkası iken şimdi basit birkaç insani ihtiyacımın tutsağı konumundayım.

Dünkü nöbetim stabil başlamıştı. Akşam saatine kadar çok da riskli olmayan vakalarla boğuşmuştum. Hastalarımın

hepsi uyumlu sayılırdı. İşgüzar hasta yakınları ve sabırsız refakatçilerdi beni yoran. Çoğu vaka acillik bile değildi. Gündüz polikliniklerin yoğunluğundan kaçan soluğu nöbette almış olmalıydı. Allahtan ekibimiz güzeldi. Ben hariç üç doktor arkadaşım daha vardı. Nöbetteki tek kadın doktor bendim bu arada. Ekip arkadaşlarımız olan üç hemşiremiz de canavar gibi. Oldukça tecrübeli ve dikkatlılerdi. Annemin “Pijama” tabir ettiği mavi takımlarımla tutuyorum nöbetimi. Ayağımda güven sesi çıkaran lacivert takunya terliklerim var.

Akşam yemeğine birazcık geç gitmiştim. Buz gibi bulgur pilavı ile üzerindeki yağı göstere göstere suda yüzen bezelye yemeğinden birkaç kaşık almıştım ki devam etmekten vazgeçtim. Çay eşliğinde şöyle torpilli bir tost alternatifi daha cazip geldi. Kantinci Burhan Bey sünecek yoğunlukta kaşar koyardı tostumuza. Tabii acısını diğer tostların malzemesinden çıkarırdı. Öyle ki büyüteçle baksanız zor gördüğünüz malzemeleri...

Acilin kapısından girer girmez arkadaşım karşıladı beni: ”Hah! Tansu, iyi ki geldin.” dedi. “Ne oldu ki Cem?” diye sordum. “Bir genç kız geldi. Konversiyona benziyor. Belki seninle daha rahat iletişim kurar.” Aslında bana da kıyamıyor. Gülümseyerek “tamam, ben ilgilenirim.” diyorum.

Muayene masasının bulunduğu alanın perdesini çekip girdim. Sedyede on altı-on yedi yaşlarında bir genç kız yatıyordu. Diz izi çıkmış eşofman ve solgun tişörtten oluşan kıyafeti evden apar topar getirildiği izlenimini veriyordu. Yanındaki annesi olduğunu tahmin ettiğim kadın sürekli yüzüne vurarak, “Hadi kalk artık!.. Kendine gel!.. Bak hepimizin işi gücü var. Akşam akşam acile döktün bizi.” diyerek uyandırmaya çalışıyordu genç kızı.

- Bana biraz müsaade eder misiniz? Hastayı muayene etmem gerekiyor.

Kadın yana doğru çekilirken:

- Ne zaman istediği bir şeyi yapmasak böyle numara yapar doktor hanım!

Hastaya seslendiğimde cevap vermiyordu ve tansiyonu 80/50 mmHg idi. Nabzını ölçerken taşıkardik olduğunu ve yerince dolgun atmadığını hissettim. Ayrıca cildi biraz nemliydi. Konversiyonu işaret edecek göz kırpmalarını da göremeyince ciddi bir tablo olabileceğini düşündüm. EKG, biyokimya, hemogram ve kapiller glikoz ölçümü istedim. Bu esnada hafiften kasılmaları başladı. Kan şekeri 40mg civarında çıkmıştı. Hemen %10 dekstroz ile düzenlemeye çalışırken hastanın öyküsünü anesinden tekrar aldım.

- Ailenizde şeker hastalığı olan var mı? Evinizde şeker ilacı kullanan var mı?

- Ben şeker hastasıyım doktor hanım. İlaç da kullanıyorum. Niye sordunuz ki?

- Evde şu an kimse var mı peki?

- Şey!.. Beyim dışarıda, hastanenin bahçesinde bekliyor bizi. Şey!.. Ablası var ama o evde...

- Hemen arayalım.

- Jetonumuz yok ki!

- Siz numarayı verin santralden bağlatırız.

Şüphelerimde haklı çıkmıştım. Evdeki ilaç kutuları boştu. Bu arada biraz kendine gelen genç kızın hemen midesini yıkadık.

Hastayı gözlem odasına alıp icapçı dâhiliye uzmanı ile görüşerek yoğun bakıma sevk hazırlığına başladık. Anestezi

uzmanları hasta yatışı yapmıyorlardı. Zehirlenme vakalarına da dâhiliye uzmanları karar veriyordu.

Genç kızın ailesine gerekli bilgilendirmeyi yapmıştım. Perişan olmuşlardı. Annenin gözyaşları dinmek bilmiyordu. Çaresizlik her hücrelerinden yansıyor. Ani bir hareketle iki elime birden sarıldı. “Estağfurullah” diyerek uzaklaştırmaya çalıştım. Sonrasında personel eşliğinde uğurladım. “İyi ki beni dinlemediniz. Bana kalsa hastaneye bile getirmeyecektim. Ablası ısrar etti.” dediğini duydum soğuk koridorlarda sedye tekerleklerinin sesi yankılanırken. “Allahım!.. Belki de kızımın soğuk yüzüne sarılacaktım bugün.” cümlesi şuursuzca dile takılmış nakarat gibi tekrar tekrar duyuluyordu.

Sıcak bir çayı hak etmiştim. Özellikle sıcak diyorum çünkü hiç bir zaman sıcak içmem, hatta bitirebilmem mümkün olmuyor. Personelimiz Sultan Hanım bu durumdan çok mustarip. Çayı beklettiğimiz için bardaklar sararıyormuş. Her nöbette “Yenice çamaşır suyuna yatırdım.” diyor. O hengâmede verdiği mesajı anlamam mümkün değil. Bardak sararacak diye çay içmememizi mi istiyor acaba? Çayla arama kimse giremez! Bizim aşkımız, kavuşulamamış bir sevgiliye duyulan özlem gibi...

Kendime torpilli bir tost söyledim. Bu arada Hakan da geldi. Bir sigara yakıp o da çay söyledi. Hayli sıkıntılı görünüyordu.

- Hayırdır Hakan ağzını bıçak açmıyor. Benim bilmediğim bir şey mi oldu?

- Yok Tansu. Gece nöbette bir vakaya çok üzülmüştüm. O aklıma geldi.

- Anlatmak istersen dinleyebilirim. Bilirsin iyi bir dinleyicimdir.

- Efe'yi biliyorsun. İşte onun yaşlarında bir çocuk vefat etti geçen nöbette. Eskiden olsa daha soğukkanlı karşılardım ama anne baba olunca duygusallık dozu artıyor sanırım.

- Neyi vardı ki çocuğun?

- Ambulansla genç bir çift geldi. Çevre yolunda on beşinci kilometrede trafik kazası geçirmişler. Adam ölmüştü. Bir süre bekletilip morga indirildi. Kadınının durumu çok kötüydü. On dakika sonra onun da kalbi durdu. Uzun süre canlandırma uyguladık ama döndüremedik.

- Eeee... Çocuk demiştin o nerede?

- Anlatacağım; bir süre sonra çiftin yakınları geldi. Deliye dönmüşlerdi. “Çocuk nerede? Ne yaptınız çocuğumuza?” diye feryat figan ediyorlardı. Meğerse araçta çocuk da varmış. Hemen polisi bilgilendirdik.

- Sonra buldular mı çocuğu?

- Bulmuşlar... Yaklaşık yarım saat sonra polis otosunda getirdiler.

- O da mı ölmüş?

- Evet ama biz yine de entübe edelim dedik ve ne gördük tahmin et bakalım?

- Ne bileyim?

- Laringoskobi yerleştirdikten sonra solunum yolunu tıkayan kocaman bir sakız gördük. Hani bizim Efe'nin çok sevdiği meyveli sakızlar var ya pembe renkli, ondan.

- Kuzummmmm sakız yüzünden mi canını kaybetmiş!

- Maalesef, tahminimce iki üç sakızı birleştirip çiğnemiş.

Tost yiyecek iştahım kalmamıştı. Gözümün önüne Efe

gelmişti. Onu pembe yanakları solmuş, sıcacık gülümsemesi yüzünde donakalmış hâlde düşünmek içimi ürpertmişti. Allahım! İnsan nasıl katlanabilir ki canından bir parçayı toprağa vermeye. Onunla birlikte tüm varlık sebeplerinin üzerine toprak atılmaz mı hiç? Yaşamak ne kadar anlamlı kalabilir ki böyle bir acının sonrasında?

Torpilli tostumu parçalara ayırıp masanın köşesinde bekleyen pisiciklere verdim. Çayım da buz gibi olmasına rağmen düğüm düğüm olup boğazımı yaka yaka ilerledi...

Sabaha karşı 06.30 gibi nöbet odasının telefonu çaldı. Ayaklarımı dinlendirmeye çalışıyordum. Şişmesine alışmıştım ama tabanlarımın yanma hissi çok rahatsız ediciydi. Arayan Gülşen Hemşireydi:

- Doktor Hanım bizim röntgendeki Emel var ya! Annesini getirmiş. Sizin görmenizi istiyor.

Emel, çalışkan bir teknisyendi. Bedenim kalkmamak için bağırırsa da kırmak istemezdim onu.

- Tamam, siz kaydını yapın hemen geliyorum.

Takunyalarım yorgunluktan havalanmayı reddediyordu ve sabahki tak tukların yerini uzun uzun sürünen tahta tabanlarımın çıkardığı sesler almıştı.

- Tansu Hanım, kusura bakmayın bu kadar işinizin arasındayken rahatsız ettim.

- Olur mu hiç Emel!

- Annemin çok ağrısı var. Aslında poliklinik sırası aldım ama sabredecek hâli kalmamış. Ben de; “Nöbetçiyim nasıl olsa, buraya gel.” dedim. Rica etsem bir ağrı kesici yaptırabilir misiniz?

- Önce bir muayene edelim istersen.

Emel başıyla onayladı.

- Geçmiş olsun teyzem! Ne şikâyetiniz var?

- Boyun fıtığım var benim kızım. Çok ağrıyor. Omzuma da vuruyor. O kadar ilaç içtim geçmek bilmedi.

- Tamam!.. Şöyle bir oturun ben bakayım.

Omuzlarını muayene ettim, ağrıyı açıklayacak seviyede sertti. Kalp ve akciğer seslerini dinledim. Teyzenin rengi biraz soluk gelmişti. Üstelik de cildi nemli nemliydi.

- Emelciğim nasıl olsa poliklinik saatini bekleyeceksiniz. Gelmişken bir şey atlamayalım. Birkaç tetkik isteyeceğim. Hem poliklinik muayenesi için hazır etmiş oluruz, işiniz daha çabuk biter.

- Neden ki? Bir şeyden mi şüphelendiniz?

Teyze de boncuk gözlerini bana dikmişti. Bakışları birçok soru cümlesi sıralıyordu.

- Tedbir amaçlı isteyeceğim, endişe etmeyin. İstek kağıtlarını yazdım. EKG, CK, CK-MB, hemogram ve biyokimya istedin.

- Ağrı kesici yaptıracak mısınız?

- Ağrı vücudumuzun sesidir. Bize birçok olumsuzluğu haber verir. Biraz takip etmek istiyorum.

Durumu annesine ve Emel'e izah ettim. Bu konudaki titizliğimi bildiği için itiraz etmedi.

Emel sonuçları takip edecekti. Acilin olağan ritmine kapılmışken elindeki röntgen kâğıtlarını sallaya sallaya yanına geldi. CK-MB referans değerinin biraz üzerindeydi. İlk EKG'sinde

sorun yoktu. Bir kontrol EKG'si istedim. Aslında nöbet saatim bitmişti. Gelen ekibe tek tek hasta teslimi yaptım ama Emel'in annesini teslim etmedim. İçimde garip bir huzursuzluk vardı. İkinci EKG çekilirken teyzenin başına gittim. Daha çıktıyı almadan MI belirtilerini fark ettim. Tedbir amaçlı damar yolunun açılmasını istemiştım. Hemen morfin ve oksijen direktifi verdim. Kardiyolojiyi aradım. Mesai yeni başlıyordu. Teyzeyi hızlıca kardiyoloji yoğun bakıma sevk ettik. Streptokinaz tedavisi başlanacaktı. Artık huzur içinde evime gidebilirdim.

Aslında acil servislerde yaşamla ölüm, hastalıkla şifa arasında dönüp duran bir döngü vardır ve bizler bu döngüyü oluşturan zincirin birer parçasıyız. Payımıza düşen halka değişkendir. Bazen acilin kapısının ilk girişinden itibaren sağlam halkalar birbirine eklenir. Güler yüzlü bir kayıt görevlisi, işini aşkla yapan dikkatli bir hemşire, tedbirli bir güvenlik görevlisi, duyarlı bir hizmetli... Hepsi zincirin bir parçasını oluştururlar. Peki biz bu zincirin neresinde miyiz? Bazen şifaya tutunan en son halkayız. Bazen de şifaya uzanan yolun ilk halkası... Yeri gelir zincirin kopan bir halkası olarak görürüz kendimizi... Oysa umutların bittiği yerde de devam eder döngü... Bazen kaçınılmaz sonun konforunu hazırlamak da yeni bir zincirdir.

FINDIKKIRAN

Hatice Meraklı

Babamın çoraplarını çıkarıyorum. Pratisyen doktor aceleyle “Uzan” dediği için, üstü başı ayarsız yatmış sedyeye. Hırpani kılıklı komedyenin kaldırıldığı sedyeye.

Dışarıda artık iyiden iyiye kışa yüzünü dönmüş sonbahar. Çınar yaprakları dökülüyor ahşap konağın önüne. Bazıları pençereye vuruyor, “Hadi bana eyvallah,” dercesine.

Babam, göğsüne taktıkları EKG cihazının kabloları arasında, hâlâ tam düzgün uzanamadığı sedyeye yerleşmeye çalışıyor. Ben çoraplarını çantama koyuyorum. Kardiyo cihazının cızırtıları, cebimdeki telefonun zırlıtısına karışıyor. Devre mülkte bıraktığımız annem merak etmiş dönmeyince, ekrandaki “Valide Sultan” yazısı öyle söylüyor.

Tam o esnada içeriye az önce sedyeden kalkan kaytan bıyıklı komedyen giriyor. Tekstini unutmuş masanın üzerinde. İlk defa bir ünlüyle burun buruna geliyor. “Affedersiniz hanımefendi, geçmiş olsun.” diyerek terk ediyor acil odasını. “Böyle mi tanışacaktık!” diyorum kendi kendime, bu söylediğimi ne ünlü duyuyor ne babam. Şimdi aklımdan bunları geçirdiğim için utanarak bakıyorum babamın gözlerine; “Merak etme, ben iyiyim.” diyor. Arada içeri girip çıkan hasta bakıcı kapıyı açınca görüyorum; yedi sekiz tane de yöresel kostümlü oyuncu bekliyor acilin önünde. Hepsinin de gözleri babamda ve benim endişeli bakışlarımda.

Acil, bir dizi sahnesi bugün. Kameralar, ışık, yönetmen koltuğu...

Ama doktorun Allah'ı var, biz dekoru yara yara içeri girerken, kimsenin gözünün yaşına bakmıyor. Bu sefer yönetmen değil, doktor kesiyor sahneyi, atıyor bütün meşhurları dışarı.

Birkaç aydır bu sakin şehirde çekilen komedi dizisinin bir sahnesi var anlaşılan sağlık ocağında. Öğle araları termalden çıkıp, şehrin tarihi konaklarına doğru yürürken, ara sokaklarda seyrediyorduk çekilen sahneleri. Birkaç gündür meraklı kalabalık idik, şimdi ise setin orta yerindeki davetsiz misafir.

Arada taze hasat fındıklarımızdan da ikram ediyorduk, çekim ekibine, annemin tabiriyle, menşurlara. Babam pek sever fındığı, haftada bir kaç gün, sofraya bezini ortaya serer, harman yaparken seçtiği iri fındıklardan koca bir tepsi kırar, kavurur, onları kuru üzümle karıştırır, hep birlikte yeriz. Evdeki dağınıklıktan pek hoşlanmayan annem, bu defa yeni bir isim takmış babama bakıyorum; “Fındıkkıran!”

Bu sabahta kuruyor teşkilatı babam. Masanın üzerinde kavrulmuş bir tepsi fındık, havuzdan dönüyoruz öğleye doğru, sıcak suyun sersemliği var üzerimizde. “Baba” diyorum, “uzanayım, biraz sonra kurarım sofrayı.” , “Tamam” diyor. Ne zaman, kime itiraz etmiş ki şimdi etsin, alıyor fındıkları çıkıyor balkona, sevgili fındıkkıran.

Balkondaki babamın fındık tıkrıtlarıyla kestirmek iyi geliyor bize de. Çok geçmeden hafif bir iniltiyle uyanıyorum. Bismillah, babam karnını, böğrünü tutuyor, sıcak bir şeyler yediriyoruz geçmiyor. Ayaklarına ılık su hazırlıyoruz, taze ihlamur demliyoruz...

Bakıyorum olacak gibi değil; “Baba” diyorum, “sağlık

ocağı birazdan kapanır, hadi seni bir gösterelim.” Hayattaki en zor iş babamı doktora götürmek, dilimde tüy bitiyor. Görüyorum ki ikna olacağı yok, çıkıyorum dışarı; “Burada soğukta bekliyorum.” diyorum, “Sen bilirsin.” Bakıyor benim keçiler onunkileri yarı yolda bırakır, gelip oturuyor arabanın yanı başına.

Burası küçük bir ilçe, hastanesi yok henüz, kent artığı bir sağlık ocağı var. Sonuçlara göz atan doktor, “Sedyeden kalkabilirsin.” deyince, çizgili gömleğini iliklemeye çalışan babamın çoraplarını çıkarıyorum çantamdan ve peçeteyle sildiğim ayaklarına giydirmeye çalışıyorum. Artık nasıl bir endişeyle baktıysam gözlerine, babam ellerimi sıkıca tutup, “Korkma diyor, ben iyiyim.” Ellerindeki nasırlar sanki ilaç gibi geliyor ruhuma. Hâlâ kollarındaki fındık dallarının çizdiği yaraları iyileşmemiş bakıyorum.

“Ambulansı çağırdım. İki dakikaya gelir.” diyor pratisyen. Etraftaki dekor, kameralar, ünlüler, az önceki komedyen...

Dün akşam seyrettiğimiz dizinin çekilen yeni bölümünün bir sahnesinde babamla bize de bir rol yazılmış gibi hissediyorum. Sanki bu kez, komedi drama çalmış durumda. Bize de en esaslı rol çizilmiş. Repliğimi söyleme zamanı: “Ambulansa gerek yok Doktor Bey.” diyorum, “Ben götürürüm babamı. Arabamız sağlık ocağının girişinde, dizi setinin araçlarından sebep sokamadık içeri.”, “Hayır” diyor top sakallı genç Doktor, “Hiçbir yere kıpırdıyamaz. Kalp krizi geçiriyor olabilir, burası küçük bir ilçe. Risk alamayız, yakındaki daha büyük hastaneye yolluyorum.” Apar topar koyuyorlar babamı sedyeye, yürümesine bile izin yok. Babam; “Ben iyiyim.” diyor sadece.

Hakikaten de iyi gözüküyor, bir de arada karnını, böğrünü ovalamasa. Setin içerisinden yavaşça ambulansa konurken gözlerimin içine bakıyor, “Biliyorum ardımdan geleceksin ama söz

ver bana alagaz sürmeyeceksin” diyor. “Söz” diyorum “baba, bizi merak etme.” Kapanan kapının aralığından son defa eyvalah ederken; “Söz mü?” diyor.

Burası bizim şehrin en küçük, en yüksek ve en tarihi ilçesi. Sonuna en virajlıyı da eklersek kadroyu tamamlayacak. Bir de geçtiğimiz yıllarda cittaslow (sakin şehir) unvanını almış. Zaten o sebepten üç sene önce babamı razı edip aldurdım buradaki devre mülkü kendilerine. Bir de suyu iyi diyorlar termalin. Fındık harmanı bittiğinde her sene buradalar artık, hem koca bir fındık sezonunun yorgunluğuna iyi geliyor hem romatizmalarına hem de eskimiş dünyalarına. Arada ben de geliyorum yanlarına, işten izin alabilirsem, kafamı dinliyorum. Yıllar sonra anamı, babamı teklemişim, onlara naz ediyorum.

Tarihi evlerin ortasından geçerken farklı bir zamandaymıyım hissine kapılıyorum. Evvel zamanın ortasına bir ambulans kondurulmuş ve hemen ardına ben. Doktorun az önce dedikleri dönüp duruyor kulaklarımda.

Babam! Kalp krizi!

Şimdiye dek o kadar çok işittim ki bu iki kelimeyi birilerinden. “Babam kriz geçirdi, babam enfarktüs geçirdi, babam atak geçirdi.” Ben de herkes kadar, hepimizin hazır olduğu kadar hazırım bunları duymaya. Ağzıma yakıştıramıyorum bir türlü, babam? Benim babam? Hani bana seçme hakkı verseler, milyon kere kızı olmaya evet diyeceğim babam. Yaslandığım dağ, sevgili fındıkkıran. Birkaç saate birileri soracak:

“Geçmiş olsun Melike, ne oldu gülüm?” , “Babam” diyeceğim öyle mi? “Kalp krizi geçirdi.” Bir anda babamın yıllarca içtiği sigaralar geçiyor gözümün önünden, bu defa benim kalp atışlarım hızlanıyor. Şehrin sükûnetine inat, nabzımda fırtınalar esiyor. Bu esnada sakin şehri birkaç yüz

metre geçiyoruz, ambulans çam ormanlarının arasında yüreğimi yara yara ilerliyor. Termal tesisin olduğu yerde çeviriyorum yolumu ister istemez, annemi almam gerek, o da geride meraktan kalp krizi geçirmesin, Allah muhafaza. Sapak, babamı benden koparıyormuş gibi geliyor. Kulaklarım ambulansın sesinde, direksiyon termal tarafında.

Biz ortaokulda iken, arkadaşlar bir oyun icat etmişlerdi, artık nereden buldularsa. Tebeşir sağ elinde, sağa doğru bir daire çizmeye çalışıyorsun tahtaya, ayaklarınla da sola doğru daire çizmeye çalışıyorsun. Ergen akli işte günlerce uğraşmışım da becerememişim. Peki, şimdi nasıl oldu da ayaklarım ambulansın peşindeyken, kollarım direksiyonu öbür istikamete çeviriyor?

Termalin girişinde güvenlik kontrolü, herkes işini yapmaya çalışıyor ama “Sırası mı kardeşim?” diyorum; “Babam!” Tombul güvenlik, yüzümde ne manalar arıyor bilmiyorum. “İki dakikaya buradayım.” diyorum. İnşallah tabii. Nenem derdi ki rahmetli, “Kızım hiçbir şeyi inşallah demeden yapacağım deme, Allah dilemezse yaprak ırganmazmış.” Arkasına inşaallah da ekliyorum hemen. Zira hiç sırası değil diyorum bulutun yarı kapattığı güneşe doğru bakarken. Birkaç saniyeye termalin kapısındaım, çöpün yanında yer bulabildim ancak. Annem arabaya hangi ara bindi, hangi ara kapıyı kapattı hızına yetişemiyorum, çöpteki kedilerin kaçışmasından anlıyorum, elinde tespihi, kemerini bile takmış. Bir anda onun sorma ihtimali olan bütün soruları cevaplıyorum. Sonra tıp tutuyorum, dikkatimi yola vermem lazım, şu meşhur dönemeçli yola. Bizim inşallah yerine ulaşmış, çıkıştaki güvenliğin arkamdan bakışından anlıyorum. Ambulans nasıl aşmıştır bu virajları? Babam ne durumda? Yakındaki ilçenin hastanesi nerede? Bu bayırlarda neden çekmez internet? Ayrıca çekse kaç para, annem navigasyona hastanenin adresini girebilir mi?

Virajları bitirdim, ilçeyi de gördüm de hastane nerede? En büyük binalardan biridir diye düşünüyorum, hâlâ ilçeyi yuvarıdan seyrederken. Allahtan harita okur gibi şehirleri okumayı becerebiliyorum. “Navigasyon Melike” diyor bana zaman zaman arkadaşlar. Mecbur kalmadıkça açmıyorum o kızın soğuk sesini. Tabelalar daha yakın yüreğime. Batı tarafında birkaç iri bina keşfediyorum. Demek ki girişten hemen sonra istikamet o taraf, sonra hastane tabelasını da görüyorum. Birkaç dakikaya en yüksek binanın önündeyim. Üzerinde KYK kız yurdu yazan binanın. “Çuvalladın Melike!” diyorum. “Her zaman kedi keş yemezmiş.” derdi rahmetli nenem. “Durup durup bugün de aklıma geliyorsun mekânı cennet olası.” hayrolsun inşallah diyorum.

Anı bir frenle kapıda gördüğüm iki kızın sohbetinin ortasına tüy dikiyorum. “Kanka, dersten sonra çarşıya gidelim mi?” diyor biri ötekine. “Çiğ köfte de yer miyiz?” demeye kalmadan, “Kızlar” diyorum aniden camı açarak. Ellerini ağzının tavanına götürüyor kâküllü olan. “Abla ödümü kopardın.” , “Hastane!” diyorum, “Acil gitmem lazım, hastane!” , “Hemen arka sokak” diyor, karakaşlı olan. “Hakkını helal et güzellik.” diyorum, kâküllüye. “Bir de babam, babama dua et, gencin duası makbulmüş.”

Az sonra acilin kapısındaım, asıl mesele park yeri. Filmlerdeki gibi dalıyorum içeriye, ilk gördüğüm personele ambulansla gelen hastayı soruyorum. Ekoya almışlar. Ben telaşla bakınırken, doktor babamın adını anons ediyor. “Hastayı araştırmaya sevk ediyorum. Kalp krizi ihtimali çok yüksek!” diyor. Virajı dönerken yanından geçtiğim kayalardan bir tanesi, gelip oturuyor böğrüm. Bu doktor da aynı şeyi dediye...

Biz insanoğlu ne kadar aciziz, çoğu zaman bir şey gelmi-

yor elimizden. Sanki böyle görülmeyen ipler var da elimizi kolumuzu bağlamışlar gibi. Tutacaksın, tutamıyorsun; koşacaksın, koşamıyorsun. Olmasından korktuğun ne varsa bir bakmışsın hepsi olmuş. Sonra biraz düzlüğe çıkar gibi oluyorsun sanki o ipler ellerini kollarını bırakmış da her bir şeylerim düzelmiş gibi oluyor. Derken bir musibet bir tosluyor, bir bakıyorsun meğer o da senin ellerinde değilmiş. Acizliğinle baş başa kalıyorsun. İşte tosladığın o kurşunî duvar senin önünde iki tane yol açıyor; ya isyan ediyorsun, ya da büküyorsun boynunu, her şeye rağmen yaşamaya devam ediyorsun. Bana sorarsanız kolay olan isyan edip kadere küsmek, zor olansa bütün acizliğine rağmen hayatı yaşamaya devam etmek.

Babam yeniden ambulansa konuyor, “Ben iyiyim!” derken. Anneme bakıyorum çıt yok. “Hadi anne!” diyorum, “Merkez araştırmaya.” Ambulans önde, biz arkada yeniden yollardayız. O ambulansın hemen ardından gitmeyi ne kadar istesem de sanki babam gelip oturuyor camın önüne, “Yavaş kızım!” diyecek. Araştırmanın önüne vardığımızda bizimkiler kapıya doluşmuşlar bakıyorum. Babama yeni filmler, yeni tahliller, uzman doktorlar ve duymak istemediğim o cümle; “Kalp krizi olabilir.”

“Ben iyiyim.” diyor. Babam sadece, yoğun bakıma girerken.

İkinci gün anjiyo yapacaklarını sonuca göre de büyük ihtimalle baypas olacağını söylüyorlar. Gün dediğin geçmezken, ömür dediğin koşuyor. Saatler bir dağın başına çökmüş kara bir bulut hızında ilerlerken, sanki başka bir âlem babamın kendisine ait olduğunu iddia ediyor. Tam üç gün yoğun bakımda kalıyor babam. Annemin yanında güçlü durmaya çalışıyorum. İnsan bazen öğreneceklerinden korkuyor da sabır dağına yaslanmaktan başka çaresi kalmıyor. Üçüncü günün sonunda anjiyo sonuçları geliyor.

Gaz sıkışması...

Bazen ciddi ciddi kalp krizine benzer emareler verebiliyormuş. Babam sıcak havuzdan çıkıp, serin balkonda kırıdığı fındıkların dozunu biraz fazla kaçırınca...

Kurban olduğum Allah kulunu sevindirmez mi? Sevindirir elbet. Babam yanı başımda termalin dönemeçli yolundayız şimdi. O yol hiç bu kadar güzel gelmemişti gözüme. Az sonra tarihi şehirdeyiz. Bizim lümpen komedyen ve silah arkadaşları, Kurşunlu Caminin sağ cenahındaki yorgancı dükkânında telaşlı, yeni bir sahne çekiyor.

Küçük bir meşe palamudu tıklıyor arabanın camına. Babamla gülüşüyoruz.

Bizim sevgili Fındıkkıranla.

GEÇMİŞ OLMASIN

İbrahim Şaşma

Saat 06.20. Her mesai gününde, bu vakitte çalar telefonum alarmı. Oldum olası sevmedim bu tonu. Dünyanın en sevimsiz müziği bu olsa gerek. Güzelim uykumu orta yerinden bölüveriyor. Birkaç dakika daha uyuyayım diyerek kandırıyorum kendimi. Yine kocaman bir gün bekliyor beni. Zor da olsa uyandırıyorum bizimkini. Ne çok isterdim benden önce kalkmasını, soframı hazırlayarak ve “Aman da benim koca bebeğim uyanmış.” diyerek beni uyandırmasını. Ama kırk yaşına geldim hâlâ koca bir bebek gibi uyandırılma hayalim gerçek olmadı. Çay yine ham. Gönülsüz pişirilen çayı en kaliteli filizle de demlesen yine ham olacak, yine ham olacak. Büyük lokmalarla ısırıyorum tandır ekmeğinden. Vakit birazdan tam olacak.

Şehrin orta mahallelerinden birisinde dikili bir apartmanın sakiniyim. Bu vakitte teker teker dökülür memur kısmı apartmandan. En çok Cafer Hoca ile karşılaşırsız merdivenlerde. Disiplinli ve otoriter birisi. Daraldığım zamanlar borç verdiği için mi seviyorum bu adamı bilmem. Zeki Amca mutlaka “Günaydın” diyecektir bana, mutlaka sırtımı sıvazlayarak hayırlı işler diyerek o klasik ama içten dileğini iletecektir. Altmış yaşında. Ben bu yaşta, “Vay dizlerim vay!” diyerek kolaya kaçarken o bisikletinden vazgeçmedi hiç. Akşamüstleri mutlaka bir damacana su olur bisikletinin arkasında. Sabah bana gülümsedi ya, sırtımı sıvazladı ya, o damacanayı o itiraz etse de zorla alıp kapısına kadar götürmek benim işim oldu hep. Kırık dökük arabamın ka-

pısına anahtarımı dayadığımda dudaklarım dua tadında kıpırdar hep. Bazen naza çekiyor bu araba kendisini. Ya aküsü biter ya da yakıtı. Ben ona güvenirken çoğu zaman kalakalıyorum bir başıma. Yürüyerek gidecek olsam yirmi dakika. Yirmi dakika işe geç gitmek demek kendini bir anda idarede bulmak demek. Türlü türlü bahaneler artık kabul görmüyor. Şükür ki bu emektar araba bugün de koymadı beni kapının önünde. Bir iki tekledi, tıkladı, har etti, hor etti sonunda buji emir buyurdu, piston dile geldi, yakıt bütü boynunu, çalıştı arabam. Yıllardır dinliyorum “Gesi Bağlarını.” Arabama her bindiğimde bu ezgiyle yol alırım. Aslında ne Gesi Bağlarını gördüm ben ne de o bağlarda arandım. Ama bu ezgide beni çeken bir şeyler var. Bana sancılarımı hatırlatıyor biraz. Kaybettiklerimi, gönderip de geri gelmeyenleri andırıyor. Yine aynı ezgiye kulak vererek iş yerime doğru ilerliyorum arabamla. Dört dönüm tarlamı sattım da aldım bu arabamı. İlk göz ağrım benim. İlk acemiliğim. İlk ustalığım. Modelli arabaların yanında biraz boynu eğik kalıyor, olsun o benim ya, ayağımı yerden kesiyor ya, yandığım demlerde beni uzaklara götürüyor ya, o yeter bana. Yine tıklım tıklım koridorlar. Yine adım atacak yer yok poliklinik önlerinde. Gözlerim acaba “İçlerinde tanıdık bir sima var mı?” diyerek hızlı bir şekilde tarıyor insan topluluklarını. Bir yandan da odama doğru yürüyorum. Yaklaşık on yıldır bu duvarlar beni tanır, ben de bu duvarların ne kadar dert yüklü olduğuna inanırım. Kimlerin derdine hüznüne şahit olmadılar ki. Hangi gözyaşların rutubetinde kalmadılar ki. Poliklinik önlerinden odama doğru ilerlerken gözlerine bakıyorum insanların. Gözler. Bir insanın aynasıdır. Derdi gözden okurum, marazı gözden, meramı gözden. Samimiyetine inanmam söylemlerin ve pek haz etmem o yüzden sözden. Bu minvalde yüzlerce göze gözlerimi değdirerek ilerliyorum. Bir çift gözde takılıp kalıyorum. Gördüğüm bütün gözler siliniyor bu gözü gördüğümde ve başka bir göz görmeye gerek kalmıyor. Yakla-

şık altmış yaşında vardı. Belki de altmış beş. Yüzünün büyük bir kısmını kaplamış ve kırdan aka dönmekte kararsız kalmış sakalları kaç gündür taranmamıştı böyle. Başında örme kahve-rengi bir bere vardı. Ayaklarında kara bir lastik. Üşüdüğü bel-liydi. Rengini atmış ve bedenine göre küçük kalmış montunun kendisini ısıtması için medet bekliyordu. “Belli ki hasta, belli ki bir derdi var. Elindeki o küçük poşetin içerisinde tahlilleri rapor ve filmleri olmalı.” diye düşündüm. Yalnız adamda beni çeken ama ne olduğunu bilmediğim bir efsun vardı. Üç dört saniyelik bir süre içerisinde yazdım adamı beynime. Masamdayım artık. Bir sürü evrak birikmiş yine. Olsun işimi gerçekten severek ya-pıyorum. Evraktan korkmadım hiç oldum olası. Evrak benden korksun korkulacaksa.

Başıma biraz ağrı saplanıyor, hep böyle olur ekrana fazla baktığımda. Çıkıp beş dakika bir hava almak istiyorum bahçede. Yine aynı koridordan geçiyorum. Sabahki yoğunluk biraz azal-mış. Koridordaki insan kütlesi erimiş. Aynı polikliniğin önün-de yine o adamı görüyorum. Sabah buradaydı bu adam, “Daha sıra gelmemiş mi kendisine?” diye düşünmeden edemiyorum. Adam öylece oturmuş bekliyordu. Oysa şimdiye kadar bu ada-mın sırasının gelmesi gerekirdi. Adımlarımın ritmini bozmadan ilerliyorum bahçeye doğru. Bahçedeki insanları izlemek hoş-u-ma gidiyor. İnsanların telaşesi hiç bitesi değil, koşturanlar, bir bankta oturup kara kara düşünenler, cenaze arabaları, siren ses-leri. Gözlerim yorulana dek izliyorum her gün aynı döngüyü. Bir süre sonra odama yöneliyorum yine. O adam hâlâ aynı yerde oturuyordu. Gözlerine baktım, bu kez iyi bir görüş açısı ile hem de. Sol gözüne kan oturmuş biraz. Mahcubiyet var bakışlarında. Yüzünde geçmiş yazdan kalma güneş yanığı, alnında net çiz-giler çarpıyor gözlerime. Ellerini göbeğinin üzerinde birbirine bağlamış, öylece duruyordu. Ne polikliniğe gireni, ne de polikli-

nikten çıkanı takip ediyordu. Ben olsam gözümü kapı üzerindeki ekrandan ayırmam, sıranın kendime gelmesini beklerdim. Hatta sırası gelip de girmeyen bir hastanın yerine girmek için çabalar-
dım. Nedense bu adam da böyle bir belirti de yoktu.

Mesaimin bitmesine beş dakika var. Yine iş çıkışı klasik koşturmamalarım başlayacak. Postaneye gidilecek, bankaya uğ-
ranılacak, çocuğun kırtasiye malzemeleri alınacak. Perşembe pazarına gidebilirsem meyve alırım var biraz. Koridorlar bo-
şalmış, temizlik elemanları paspas çekiyorlar boşalan alanda. O
yaşlı adama bakıyorum. Polikliniğin önünde kimse yok. İyi
diyorum içimden, işini görmüş gitmiş galiba. Bayağı da bekledi
garibim. Çarşı pazarda işlerimi bitirip evimin kapısına kadar ge-
tiriyorum yorgun bedenimi. Bu kış akşamlarını çok seviyorum.
Kömür sobasına atıp kömürü, üzerine bir de çaydanlık koydun
mu, bir de kadife mindere oturdun mu, keyif diye buna derler
benim lügatimde. Eksi on iki dereceymiş bu gece. Çeşmeler
donmasa bari.

Ertesi sabah yine aynı minvalde başlamıştı. Aynı apart-
man, aynı karşılaşmalar ve aynı ruh hâlettim. İş yerime vardı-
ğımda bir başka polikliniğin önünde aynı adamı aynı hâl ve ha-
reketlerle görünce bu işte bir iş var diye düşünmeye başladım.
Adam bu kez farklı bir polikliniğin önünde bekliyordu. Çok
mu hastaydı da poliklinik poliklinik geziyordu böyle. Kirli sarı
montunun yakasını kaldırmış, ellerini göğsünün üzerinde bağ-
ladığı kollarının altına saklamıştı. Kıyafetleri yine dün üzerinde
görmüş olduğum kıyafetleriydi. Gün içerisinde birkaç kez me-
rakıma yenik düşerek hastaların beklediği koridorlardan geçerek
yaşlı adamı gözlemledim. Ne muayene odasına giriyor, ne de
gireni çıkanı takip ediyordu. Belli bir süreden sonra bu adamın
psikolojik sorunları olduğunu düşünmeden de edemedim. An-
cak psikolojik sorun konusunda da net kararımı verememişim.

Son derece uyumlu gözükiyordu. Hâl ve hareketlerinde sıkıntı görmüyordum. Aklımı karıştıran tek şey poliklinik önünde bekliyor ancak mesai bitene dek herhangi bir muayene sürecine girmiyordu. Bu şekilde adam dikkatimi çekmişti. Pazartesi gününden Cuma gününe kadar hep gözüme çarptı durdu. Hafta sonu komşumuzun kızına enjeksiyon yaptırmak üzere hastane yoluna düşmüştüm. Kızın babasına eşlik etmek güzel olacaktı, hem de biraz hava alacaktım. Acil serviste enjeksiyon yapılan odanın önüne gelip o yaşlı ve esrarengiz adamı gördüğümde şaşkınlığım bir kat daha artmıştı. Adamı bu kez de poliklinikler kapalı olduğu için acil serviste bekleme salonunda görmüştüm. O raddeden sonra kendisinin evsiz olduğuna ve bu soğuk kış günlerinde sıcak bir ortam aradığına kanaat getirdim. Zira dışarısı durulacak gibi değildi. Soğuktu. Kuru bir ayaz vardı. Hiç çaktırmadan kendisini bir kez daha süzdüm. Acil servise müracaat eden ve sırasını bekleyen bir hasta edasında bankta oturuyordu. Bu yaşlı adam gördüğüm diğer düşkünlere benzemiyordu. Aciz oluşunu ortaya koymuyordu hiç. Gördüğüm kadarıyla ne kimseden bir şey istiyor, ne de duygu sömürsü yapıyordu. Benim anladığım adamın sadece sıcak bir yatağa ihtiyacı vardı. Benim anladığım bu adam üşüyordu. Durumun idrakine varır varmaz bir hâl olmuştu bana. Eve döndüğümde kömür sobasının yanına varamadım bir süre. Ellerimi sobanın sıcaklığına tutamadım. Vakit geç oldu, serildi yer yatağım, ama nedense ben yatamadım. Gözlerim ben istemeden kapanana dek onu düşündüm.

Belli aralıklarla takip ediyordum kendisini. Üzerindeki elbise aynı, başındaki örme bere aynı. Sakallarındaki kır ve kir aynı. Bazen avucunun içerisine sakladığı bir parça simidi utana sıkıla yediğine şahit oldum. Bazen gazete okumadığı hâlde elindeki gazeteyi okurmuş gibi yaptığını gördüm. Ama ne öyle ulu orta bankların üzerinde yattığını gördüm, ne de yoksullu-

ğunun ve kimsesizliğini hâl ve hareketleriyle açığa vurduğunu gördüm. Asalet böyle bir şey miydi? Durum bundan ibaretti. Mesai günleri sabahdan akşama kadar poliklinik önlerinde hasta gibi bekliyor, hafta sonları ve akşamları ise acil servisin bekleme alanını kendine mesken ediniyordu. Artık daha dikkatli bakıyordum adamın yüzüne. Alın çizgilerinde yaşanmışlıklarını arıyordum. Yüzündeki kırışıklardan hüznü topluyordum. Çok istiyordum yanına oturup bir şeyler sormayı. Bir öğle vakti yemeğe götürmeyi düşündüm hatta. Ama nedense yaklaşmadım adamın yanına. Bu asaletiyle onu rencide etmekten korktum. Pencere camından dışarı baktığımda o adam aklıma geliyordu. Mevsimlerden kara kıştı. Aylardan ocak. Yüreğimi iki baştan kuşatıyordu melekler ve ha bire soruyorlardı bana; “tamam sen ırsındın da bu adama ne olacak?” Başımı işlemeli yastığı koyduğum zaman eşimin yastıklara işlediği güllerin dikenleri batmaya başlamıştı bedenime. Kayıtsız kalamazdım kalmamalıydım var olma nedenime. Usulca yaklaştım yanına. Oturduğu bankın yanında bir kişilik yer olmasından cesaret almıştım belki de. Bir süre bakamadım gözlerine, yüzüne, bir süre kaldırmadım başımı. Telefonumu karıştırarak biraz zaman kazanmak istedim. Ne vakit sonra kaldırıabildim başımı odaklandığım zeminden. Ellerini göbeğinin üzerinde bağlamış öylece bekliyordu yine. Hafif ekşi bir koku mevcuttu üzerindeki elbiselerde. Bakımsızlıktan saç sakalına karışmıştı. Gözlerinin birisine kan oturmıştı. Tırnakları gözüme çarptı. Kirli, kirli olduğu kadar da çok uzamıştı. Elmacık kemikleri yüzünün zayıflığından ötürü daha bir belirgin hâle gelmişti. Sakal ve bıyıklarının uzaması nedeniyle dudakları nerdeyse görünürden kaybolmuştu. Dikkatli bir şekilde baktığımı fark etmiş olmalı ki, göz göze geldik kendisiyle. Bu birkaç saniyelik bakışma hayatımın en uzun anlarından birisi idi. Ne diyeceğimi bilemedim. Lâl kesildim adeta. Ama bu fırsatı kaçırmamalıydım. Bir şekilde bir diyalog kurmak zorundaydım.

Gülümsedim sadece. Her ne kadar içten bir gülümseme olmasa da gülümsedim. Mimiklerini göremesem de sakallarının kıpırdadığını hissettim

- Merhaba, diyebildim yutkunarak ve kısık bir ses tonuyla.

Son derece naif bir şekilde ve kibar bir tonla verdi cevabını, bu şekilde beklemiyordum açıkçası. Kabaca bir merhaba bekliyordum. Veya sadece bir baş eğme kaldırma. Gözlerimin içine bakarak;

- Merhaba efendim. Merhaba.

Sonrası çorap söküğü gibi geldi elbette kısa da sürse, bir sohbetin içerisinde buldum kendimi.

- Geçmiş olsun, neyiniz var?

- Çocuğun raporu var da onun için uğraşıyorum.

- Anladım, halledebildiniz mi peki?

- Öğleden sonraya kaldı işim.

- Nerede oturuyorsunuz

- Larende'de benim evim. Larende'de.

Üzülsem mi sevinsem mi bilmiyorum. Neredeyse on beş yirmi gündür hastanede gecesini gündüzünü geçiren adam bana neler söylüyordu. Keşke gerçek olsa söyledikleri. Keşke gerçek olsa da yastığımdaki diken dalları güle dönseler. Keşke gerçek olsalar. Bunun adı neydi böyle. Gurur mu? Asalet mi? Müsaade isteyerek kalktım yanından. “Müsaade sizin.” diyerek uğurladı beni oturduğu yerden. Dilime kelepçe vurulmuştu sanki bir kap sıcak yemek yiyelim diyemedim. Para teklif edecektim edemedim. Kimsesizliğini ve düşkünlüğünü belli etmeme gayreti karşısında bir şey yapamadım. Ben yine akşam yastığımdaki diken

dallarıyla uyumaya çalışacaktım. Bu adam başını burada nereye yastıyordu. Şu soğuk duvarlara mı? Şu bankın demirlerine mi. Kimin sesine kulak verecektim, adamın asaletine mi, yoksa dört yanımı çevreleyen meleklerin emirlerine mi. Koridorun köşesine gelince dönüp baktım adama. Hüznün ve yalnızlığın egemenliğini net olarak gördüm bu kez. Sustum sadece. Başımı önüme eğerekten yürüdüm odama doğru.

Bugün bulamadım yaşlı adamı. Ne polikliniklerin önünde ne de acil servisin bekleme odasında. Bahçede de olamaz bu ayazda. Görmediğim için sevinsem mi, üzülsem mi ona bile karar verememiştim. Kendi kendimi kandırmaya başladım. Evindedir. Çocukları ile beraberdir. Sosyal Hizmetler alıp götürmüştür belki de. Yine de emin olamadım. Güvenlik görevlisine sorsam ne diyecektim ki, nasıl tarif edecektim ki. Yine de sormakta fayda vardı. Görevliye adamı tarif ettim, bir aydan bu tarafa zoraki misafirimiz olan amcayı hemen tanıdı görevli.

- Ha o mu? Ya sorma gece rahatsızlanmış. Serum falan bağlandı adama. Müşahede odasındaydı en son.

Koşar adımlarla acil servise yönelmiştim. Hatta o telaşede bir hasta yakınına çarpmıştım. Birinci odada yok. İkinci müşahede de yok. Nerede bu adam derken üçüncü müşahede odasında köşedeki yatakta gördüm yaşlı adamı. Onu izlediğimden bihaber bir vaziyette idi. Gözlerine baktığımda hüzünden bir emare kalmamıştı. İki elleriyle yattığı yatağın kenarındaki korkulukları tutuyordu. Bu tutuş korkuyla tutunuş değil sahiplenme edasıyla bir tutuştu. Bir çocuk oyuncığını nasıl tutuyorsa, bir kız çocuğu nasıl basıyorsa bebeğini bağrına, aynen ona benziyordu bu da. Başını yastığa iyice gömmüş, öylece bakıyordu boşluğa. Benim de başımı yasladığım bir yastığım, üzerime çektiğim bir battaniye ve uzandığım bir yatağım var dercesine. Bedenimi kapı-

nın pervazına yaslayarak kollarımı göğsüme bağlayarak izledim adamı öylece. Bir yatağa böyle mi sevinilir adam. Bir yastığa bu kadar mı içten baş koyulur adam. Böyle mi. Gerçekten de öyleydi. Sordum, gece bekleme odasında aniden rahatsızlanmış, yere düşmüş. Bakımsızlıktan kan değerleri normal değerlerini kaybetmiş. Bir süre dâhiliye servisinde yatıracaklarmış. Bir süre takip edilecekmiş. İlk defa bir insanın hasta olmasına sevinmiştim. Ben bu adama “Geçmiş olsun!” diyemezdim ki. Geçmesin rahatsızlığın adam, geçmesin ki başın yaslı dursun temiz yastıklarda. Sen pencereden baka dur yağın kara, ekmek kırıntılarını pencere pervazına koymayı unutma. Sana geçmiş olmasın adam. Sana geçmiş olmasın. Bugün kaldırma başını yastığından, kaldırma ki yastığımda diken dalı kalmasın.

HATIRLA

Ece İrem Dinç

Bir yerlere şöyle yazılmış bir zamanlar;

“Genişlemekte olan uzayı başlangıcına doğru geri götüreceğ olursak eğer bütün evrenin tek bir noktada çöküşüne şahitlik etmemiz kaçınılmazdır.”

Ben ise şu cümleyi yeğlerdim;

“Her yeni günle beraber genişlemekte olan kalbimi başlangıcına doğru geri götüreceğ olursak eğer tüm benliğimin tek bir noktada çöküşüne şahitlik etmemiz kaçınılmazdır.”

O zaman belki sen de şöyle diyebilirdin;

“Aslında başlangıçlar yoktur, sonlar da öyle... Yaşam, evren veya insan... Hepsi de pek çok yoldan her an, her saniye yeniden doğurmaktadır kendini...”

Çünkü var olan her şey öyle ya da böyle zamanın akışıyla birlikte devasa bir kesrette parçalara bölünerek dağılır, içine doğduğumuz gezegenin aslının *birlik* olduğunu anımsatmaktır çöküşün sırrı. İşte, bu hikâye de o sırrın ifşası olarak köksüz bir göktaşı misali savrulup gidecektir sonsuzlukta. Ama hatırla diye... Daha çok hatırla diye... Yaşamın en cesur yanının hatırlamaktan ibaret olduğunu iyice kavrayabil diye... Ne ki ancak *hatırlamak* varsa yoktur *unutmak*... Ve *unutmak* yoksa kâbil değildir *kaybolmak*... Tüm hatırlayışlar ve geriye dönüşler, ya-

şanmış bir hayat demektir özünde. Yaşamın nabızı hatıralarda atmaktadır.

Şimdi anlatacağım; kendimi bütünüyle ben olana dek parçalamış bulunan uzak, çok uzak bir akşam vaktinin hatırasıdır. Ol sebepten, yaşamın kaçınılmaz ölümlülüğünü iyimserlikle umuda ve mutluluğa dönüştürmeyi öneren Epikuros¹'un şu sözleriyle başlar;

“Ne var ki kahramanların ölümü, şişmiş bir kurbağanın çatlamasına değil, bir güneşin batışına benzer.”²

Ve işte; her şeyin bitip her şeyin yeniden doğduğu o akşam vakti...

Aylardan; *nisan*.

Günlerden; *cumartesi*.

Havalardan; *bahar*.

Renklerden; *acem mavisi*.

Şairlerden; *Cemal Süreya*.

Şiirlerden; *“Sizin hiç babanız öldü mü?”*

Yanıtlardan, *“Benim bir kere öldü. Sonra lambanın biri söndü, kör oldum.”*

Yer; *Eskişehir Tıp Fakültesi Acil Servis Bölümü... Ya da insanı insana gösteren o devasa aynanın hakiki yurdu...*

¹Eduardo Galeano, “Aynalar”

²Demokritos ile Epikuros'un Doğa Felsefeleri

Çok olur sevdiğin birini kaybettiğinde gelip geçen insanların sana sordukları; “*Son anında nasıldı?*” diye. Oysa bu soru sorulduğunda ansızın farkına varırsın ki hakikatte o son an yoktur, senin hafıza mahzeninde. Yoktur çünkü; çok sevdiğin birini kaybettiğinde onun son anlarını hatırlamak yerine bu dehşetengiz zamana dair çok ama çok garip şeyler düşer aklına. Mesela, ben babamın gözlerini nasıl yumduğunu hiç hatırlamam; bu dünyadaki son sözleri neydi, ne mırıldanmıştı dişlerinin arasından, bir türlü anımsayamam. Fakat yanı başındaki sedyede yatan ihtiyar bir kadın vardı gaz sancısıyla kıvranan, demişti ki bir ara; “*Tepemdeki şu beyaz ışık gözlerimi acıtıyor; biraz kısılamaz mı acaba?*” Öte tarafında bir başka kadın yatıyordu sonra; aort anevrizma acısıyla inleyen babama, “*Ne bağırıp duruyorsun ölecekmiş gibi*” diye söylenmişti, yeryüzünün en yırtıcı ses tonuyla. Babamsa kadının bu sözlerinden çok utanmışçasına hemen ölüverdi oracıkta. İşte, babamın son anındaki yüz ifadesini hatırlayamam da onu azarlayan kadının sesini hiç unutmam mesela. O gün bu gündür, insanın kulaklarını kanatacak denli uzun, upuzun bir tebeşir gıcirtısı gibi yapışıp kaldı ruhuma. Benliğimin en mahrem parçası olup çıktı. Hâlbuki ben bellek odamdaki raflardan biri için bu kadının can-suyundan mahrum sesi yerine babamın herhangi bir ifadesini emanet almak isterdim o akşamdan, peşi sıra ömür bavuluma koyup her yere götürebileyim diye yanımda. Nitekim yaşamdan ve anlardan emanet aldıklarımızdı bizi biz yapan, bilirdim bunu. Zihnimizde ve kalbimizde taşıdıklarımız kadardık ancak. Öte taraftan, tüm hatıraların zihinden evvel kalbe girdiğini de ilk kez o akşam vakti öğrendim, meğer kalbe giren her şey ilk önce kardiyovasküler sistemin merkezinde depolanır, ardı sıra ruha

kazınırımı. Ne tuhaf...

Tabii bu hikâyede, yaşamın kaçınılmaz ölümlülüğünü iyimserlikle umuda ve mutluluğa dönüştürmeyi öneren asıl kişinin hatırası var bir de. Sanki başlangıcımın ilk adımımışıçasına hâlâ durup durur hatıralarımda. Babam gittikten sonra bir an, kısacık bir an içinde fark ettim onu. İlk arkasını dönüp ağır ağır yürüdü az ilerideki masaya doğru. Ardından, neden bilmem, yanı başındaki iskemleye değil de beyaz renkli memur masasının üstüne çıkıp oturdu. Başını avuçları arasına alıp gencecik yüzünü yere eğdi kalp cerrahı. Belki dakikalarca, ya da bana kalırsa bin şu kadar yüzyıl uzunluğunda, orada, o vaziyette oturup ayaklarını salladı, tarif edemeyeceğim bir hüznle. Akşamın başında konuşmuştuk bir ara, babam bizimleydi henüz. Mesleğimi sormuştu bana. Saçlarım darmadağın, yüzüm allak bullak, gözlerim kan kıızıl, “Yazar” diye tıslamıştım sıkıntıyla. Cerrah, bin şu kadar yüzyıl sonra masadan kalkıp da yanıma geldiğinde son nefesime dek unutamayacağım o cümleleri söyleyiverdi apansız, solgun yüzünden tüm yıldızları çalınmış bir gökyüzü ifadesi okunuyordu. Dedi ki;

“Bu akşamı muhakkak yazacaksın günün birinde. Yazmalısın da... Fakat bana sorarsan şöyle yaz; kahramanların ölümü, şişmiş bir kurbağanın çatlamasına değil, bir güneşin batışına benzer ki güneş; hesaplanamayacak kadar uzak bir zamanda dahi olsa mutlaka ama mutlaka bir yerlerde yeniden doğar. Zaten bütün babalar bir tür kahramandır kızlarına. Sadece kızları için bile olsa dönüp gelirler geri, diğer her şey gibi...”

O zaman anladım çöküş zannettiğim şeyin gerçekte bir nevi uyanış olduğunu. O zaman kavradım kelâmın ne denli kuv-

vetli olduğunu... O zaman ayırdına vardım, durdu bellediğim kürre-i arzın bir insan dirimiyle beraber yeniden dönmeye koyulduğunu... Yeryüzünün nasıl da sırlı bir mürekkepten hikâye olduğunu... Hepsini birer birer anlayıverdim cerrahın diliyle. Sıhhat için lazım gelen bir kutu ilaç, iki şişe serum, uzun ince bir iğne ucu, damarlarda gezinen bir avuç su ya da sadece kesip dikmekten ibaret olmayan kişiöğlunu. Söz de şifaymış bazen, kelâm da iyi etmeye muktedirmiş yaraları. Bir anda yerle bir olan bir an sonra der top edilebilirmiş böylelikle. Her şey insanda başlar, insanda bitermiş. En iyisi; şu sınırlı âlemin, sınırlı duvarları arasında kalpten kalbe yol bulabilmekmiş veya atlayıp geçmesini bilmekmiş çok karanlık, çok dikenli, çok hırpani bir duvarın üstünden; varabilmek uğruna yine yeniden yaşama. Buymuş hepsi. O kadarmış. Ama hiç de az değilmiş. Cerrah gibi ben de biliyorum artık.

Dedim ya; var olan her şey öyle ya da böyle zamanın akışıyla birlikte devasa bir kesrette parçalara bölünerek dağılır, içine doğduğumuz gezegenin aslının *birlik* olduğunu anımsatmaktır çöküşün sırrı. Bu hikâye de o sırrın ifşası olarak köksüz bir göktaş misali savrulup gidecektir şimdi sonsuzlukta. Hatırla diye... Daha çok hatırla diye... Yaşamın en cesur yanının hatırlamaktan ibaret olduğunu iyice kavrayabil diye... Ne ki ancak *hatırlamak* varsa yoktur *unutmak*... Ve *unutmak* yoksa kâbil değildir *kaybolmak*... Tüm hatırlayışlar ve geriye dönüşler, yaşanmış bir hayat demektir özünde. Yaşamın nabzı hatıralarda atmaktadır. Hatıralarsa yeryüzündeki tüm babalar misali günün birinde mutlaka dönüp gelirler geri, diğer her şey gibi... Hatırlamak iyileştirir bazen. Hatırlamak iyidir. Hatırladığın kadardır

gidenler, hatırladığın kadardır kalanlar. Zaten her şey sen hatırladıkça vardır.

Kendimi bütünüyle ben olana dek parçalamış bulunan uzak, çok uzak bir akşam vaktinin hatırasıdır bugün sana anlattığım. Kim bilir belki sen de ufacık bir an seçip emanet almak istersin bu hikâyeden. Olur ya, bir yarana dokunuverir sözlerim. Başlayan ve biten şeyleri anımsarsın ve yaşamın sonsuz döngüsünü... Genişlemekte olan uzayı başlangıcına doğru geri götürecektir olursak eğer, bütün evrenin tek bir noktada çöküşüne şahitlik etmemiz kaçınılmazdır, lâkin çöküşün olmadığı yerde yeni başlangıçların varlığından da söz edilemez. Kaldı ki tek bir çöküş vardır umudu yerle yeksan eden, o da “*İnsanca*” sözcüğünün kara mürekkebe bulandığı andır. İnsanca yapılan her müdahale, her dokunuş, beslenen her niyet mutlak suretle bir canın azabını dindirerek yaşam çemberini tamamlar.

Benim acil servis hikâyem de bir parça iç çekiş ve bir parça özlemle burada böylece karışsın sonsuzluğa. Bâki kalan insandan insana, gönülden gönüle uzanan yol olsun. Ve adını dahi bilmediğim o gencecik kalp cerrahı şayet bir yerlerde rast gelecek olursa kelâmıma, kendisine içten bir selam olsun yazdıklarım. Onu hatırladıkça o akşamın karanlığı daima hafifler içimde. Fakat en çok da onunla birlikte *insan* olmanın ne demek olduğunu hatırlarım. Yaratanın insanı insanla sınıadığına bir defa daha inanırım.

İnanmak ise başlı başına bir nedendir yaşamaya.

MURAT BEY'İN ÖLÜMÜ

Yusuf Arman

- Burada da Murat Bey var.

Devri veren arkadaş duraksayıp bana baktı. “Hikâyesini anlatmana gerek yok, en son ne olmuş?” dememi bekliyordu. Murat Bey gedikli hastalarımızdandı. Her acil servisin böyle hastaları olurdu. Gelince doktorundan, hemşiresinden, persone-line herkes birbirine o bakışı atardı. Yine o hasta gelmişti.

Murat Bey tıp dünyasında genç sayılan ellili yaşlarındaydı. Cumhuriyet Savcısıydı. Sert bir adamdı. Altı ay önce, rutin tahlillerde bozukluk çıkması üzerine araştırılmış ve kader evre- 4 hepatoselüler karsinom tanısı konmuştu. O zamandan beri en ufak şikâyetinde apar topar acile getirilirdi. Kendisi bu durumdan pek hoşnut değildi. Hayatı boyunca otoritenin kendisinde olmasına alışkın bir adam şimdi ne idüğü belirsiz bir hastalık ve ailesinin endişeleri tarafından yönetiliyordu. Ama ne kadar sert de olsa ailesini kıramadığı için durumdan hoşnutsuzluğunu sağlık çalışanlarından çıkarmaya çalışıyordu. En azından biz öyle hissediyorduk, çünkü herkese ters davranıyordu. En az yarım saat dil dökmeden tahlil için kan vermezdi. Eksik kan alındıysa yanmıştınız, “Daha yeni aldınız.” deyip mümkün değil ikinciye vermezdi. Muayeneyi kolay kolay kabul etmezdi, “gidin başımdan” derdi. Ağrı kesicileri, “Beni bağımlı yapmaya çalışıyorsunuz.” deyip reddederdi. Biz de onun bu nazını çekerdik, çünkü terminal bir hastaydı. Herkes sempati duyuyordu. Ailesi son derece kendisine bağlı, bize karşı

saygılı insanlardı. Eee, bir de koskoca devletin savcısı olunca, herkesin toleransı daha yüksek oluyordu. Tabii dayanamayıp tartışan da çoktu, çünkü iletişim kurması zor bir insandı ve bazen gerçekten çok rencide edici bir şekilde konuşuyordu. Ama beni severdi. Ben her zaman onunla, her hastayla olduğu gibi, kibarca konuşurdum. Çoğu hasta için bu bir şey ifade etmezdi, ama Murat Bey kibar ve saygılı adamı ayrı bir yere koyardı. Onda hep eski güzel zamanların yitip giden hoşluklarının izlerini görmüşümdür. Ben isteyince hemen muayene için sırtını açar, hemşireler gelip benden rica ettiğinde, bir iki cümlele kan vermeye ikna olurdu. “Diğer doktorlar tıp şehzadesi zannediyorlar kendilerini. Seni sevdik.” derdi bana hep. Hâlbuki en tecrübesiz doktor bendim. Diğerlerinin klinik bilgisi benden çok daha iyiydi. Ama acilin acelesiyle ona onun istediği gibi davranmayınca “Tıp Şehzadesi” oluyorlardı (Zaten hep dikkatimi çekmiştir, hastalarla doktorların tartışmaları genelde tıbbi hizmetin yetersizliğinden ziyade, aradaki ilişki ve tavırdan kaynaklanır.). Bense henüz o tempoya alışmadığımdan, her hastayla uzun süre ilgileniyor, kendilerini ve dediklerini de dikkate alıyordum. Böyle davranmam, işlerin yavaşlaması, kapıda hastaların yığılması, daha çok beklemeleri, diğer arkadaşlara daha çok yük binmesi demekti. Ama bunlar Murat Bey’i ilgilendirmiyordu. Onun gözünde iyi doktor bendim. Belki de biraz hoşuma gittiğinden, kendisinin bu yanılığını düzeltme ihtiyacı duymadım. Zaten denesem de pek bir şey ifade etmezdi. Murat Bey vardı ki kanılarda netti. Bir keresinde, sonlara doğru, Murat Bey’i yatış için servise devretmiştik. Nöbetim bittiğinde, ne durumda göreyim, “Hatırını sorayım.” diye yanına çıkmıştım. Hoş geldin beş gittin derken, o morbit ortamın verdiği gerginlikten sebeple uygunsuz sayılabilecek, güncel bir meseleyle ilgili kendimce bir şaka yapmıştım. “Ayıp ettim!” diye düşünürken Murat Bey’in gözlerinin parladığını

gördüm. O an anladım ki hasta olduğundan beri kimse kendisiyle boş muhabbet yapmıyordu. Aynı gün unutulmuş konular hakkında bile olsa fikrini sormuyordu. Biraz konuşturmaya çalıştım ki, baraj kapağı açılmış gibi oldu. Memleketin eksik bulduğu yönleri hakkında esip gürlüyor, sorumluları gösterip çözüm önerileri sunuyordu. Konuşmayı biraz diyaloga çevirmeye çalıştımsa kendini kaptırmıştı, bir anlığına da olsa eski heybetli günlerine dönmüştü. Anlattıklarından anlaşılıyordu ki Murat Bey, belki biraz eski kafalı, ama akıllı ve vicdanlı bir adamdı. O gün ilk defa, Murat Bey benim için sadece bir hasta olmaktan çıkmıştı. İyi bir adam genel olarak düzgün yaşanmış bir hayat vardı ortada ve kısa bir süre sonra sönecek olmasının ağırlığını ben de taşımaya başlamıştım. Ya da öyle sanıp, kendimi avutuyordum. Murat Bey'in öldüğü gün, ben de nöbetçiydim. Önceki gün acile getirmişlerdi. Durumu stabildi, serviste yer açılana kadar müşahedede yatıyordu. O gece, yine bütün İstanbul'un hasta olup hastaneye yağmur gibi yağdığı gecelerden biriydi. Pestilimiz çıkana kadar hasta bakmıştık, çıktıktan sonra da bakmaya devam etmiştik. Gecenin derinliklerinde nihayet hasta sayısı azalınca, iki saat dinlenip tekrar dönmek üzere nöbetçi odasına gitmiştim. Gözümü kapatalı herhâlde yarım saat olmamıştı ki dürtüldüğümü hissettim. Nöbette, derin uyku diye bir şey yoktur, uyandırılınca direkt aksiyona hazır uyanırsınız. Dolayısıyla beni uyandıranın sağlık çalışanı olmadığını, hasta yakını olduğunu görünce kan beynime sıçradı. Yine de kibarlığı elden bırakmadan derdini öğrenince, Murat Bey'in bir anda kötüleştiğini, daha önce yoğun bakım ve uzun süreli canlandırma istemeyen eşinin fikrini değiştirip yoğun bakım yeri bulunmasını istediğini, yoğun bakımda yer bulunamadığı için de ortalığı birbirine kattığını, beni sevdikleri için belki beni dinleyeceklerini, gelip onları sakinleştirmemi istedi. O an hâlâ tek düşündüğüm uykusuzluğum, yorgunluğum

ve hasta yakınının benim uyuduğum odaya izinsiz girmesiydi. Ne yapacağımı düşündüm. Şu an bu saatte, bu ortamda, bu hasta yakınıyla rasyonel bir konuşma yapamayacağım kararına vardım. Hastaya “Tamam geliyorum.” dedim, kendi kendime “Ne gideceğim, orda zaten tonla doktor var, manyak mı bunlar, bu nasıl saygısızlık.” diye düşündüm ve tekrar yattım. Fakat tabii ki uyuyamadım. Söylene söylene kalkıp gittiğimde Murat Bey ölmüştü. Yoğun bakım yeri bulunamamıştı (Hoş bulunsa da bir şey değişmeyecekti ya!). Eşinin bana bakışındaki öfke sanıyorum ki yazıyla ifade edilemez. Olanların sorumlusunun ben olmadığımı, nöbetin çok kötü geçtiğini söylemek geçti içimden, sonra da az önce eşini kaybetmiş birine kendini haklı çıkarmaya çalışmanın ne derece gereksiz ve aşağılık bir düşünce olduğu. Bana bir daha bakmadan Murat Bey’in naaşının peşinden gitti eşi, ben de nöbete döndüm.

Murat Bey hâlâ ara ara gelir aklıma. Onda beni bu kadar etkileyen, eskiden heybetli olduğu her hâlden belli olan bir adamın son dönemlerindeki zayıflığının keskin tezadı, insanoglunun faniliğinin çok çarpıcı bir örneği olması mıydı; yoksa ölümü esnasında kendi davranışlarımın etiğe uygun olup olmadığının hâlâ kendi içimde bir tartışma kaynağı olması mıydı, bilemiyorum. Her ne olursa olsun, sanıyorum Murat Bey ve ölümü, uzun süre hatırımdan çıkmayacak.

İYİ Kİ VARSINIZ

Buket Çetin

Yaşlı adam oturduğu koltukta birden bire öksürmeye başladı. Öksürükler kesilmeye başladı derken, onların yerini derinden gelen bir öğürtü almaya başladı. Yanı başında duran genç kadın babasına baktı. Bir yandan ne olup bittiğini anlamaya çalışıyor, bir yandan da oturduğu yerde bir oturup bir kalkıyordu. Birden bire gelen öksürük krizi geçti zannedince derin bir nefes aldı. Ardından başlayan öğürtü ise onu yerinden sıçrattı.

“Baba! Baba neyin var diye seslendi.” Yaşlı adam ise onu neredeyse duymuyor, öksürükle karışık durmadan öğürüyordu. Genç kadın,

“Gel seni banyoya götürüyüm, bir yüzünü yıka, geçer belki” dedi. Koluna girdiği yaşlı adam hâlen öğürüyordu. Adamı banyoya götürmesiyle adamın öğürtüler arasında kusmaya başlaması bir oldu. Genç kadın ne yapacağını şaşırılmış öylece bekliyordu. Adamın kusması bitince derin derin nefes almaya başladı. Genç kadın lavabonun musluğunu açarak adamın yüzünü yıkadı. Serin suyla ferahlayan adamın kapalı duran gözleri açılmış, soluk soluğa olan nefes alışverişleri düzelmişti.

Yaşlı adamın yüzünü kurulayan genç kadın, koluna girerek onu salona doğru götürdü. Bir yandan da,

“İyi misin? Ne oldu sana böyle?” diye soruyordu. Adam yorgun bir sesle,

“Bilmiyorum” dedi. Kızı ise sanki bilebilirmiş gibi tekrar

sordu;

“Yediğin bir şey mi dokundu?” Adam ise yediği şeyleri hatırlayamazdı. Alzheimer hastalığının orta evrelerine geldiğinden beri bırak yediği şeyleri, yakın akrabalarının isimlerini bile hatırlamıyordu.

Genç kadın ve yaşlı adam kol kola salona doğru giderken, kadının gözüne mutfak masasının üstünde duran, kapağı açılmış şurup şişesi takıldı. Babasını salona götürür götürmez koşar adım mutfağa gitti. Masanın üzerinde sonuna kadar içilmiş bir şurup şişesi ile yarısı boş olan hap tableti vardı. Oysa kadın sabah ikisinin de dolu olduğunu görmüştü. Birden aklına en kötü ama yaşanabilir olasılık geldi: Alzheimer olan babası bu ilaçların hepsini de içmiş olabilirdi. “Ya öyleyse!” diye eliyle saçlarını karıştırmaya başladı. “Eyvah!” diye kendi kendine konuşurken korkuyla açılmış gözleri etrafına çare arar gibi bakındı. Peki, bu ilaçları ne zaman içmişti?

Akşamları kendisi işten gelince bakıcı kadın evden ayrılırdı. Kendisi geldikten sonra mı içmişti, yoksa bakıcı kadın evdeyken mi içmişti bilemedi. Hızla hırkasının cebinde duran cep telefonuna sarıldı. Bakıcı kadının telefonunu bulur bulmaz aradı. Merakla çalan telefonda gelecek cevabı beklemeye başladı.

“Alo” sesini duyar duyamaz sordu,

“Ayten Hanım iyi akşamlar, rahatsız ediyorum, ama babam az önce kustu. Mutfak masasının üzerinde bitmiş bir şurup şişesiyle, yarısı içilmiş hap tabletini gördüm. Babamın onları içmesinden endişeleniyorum. Senin ilaçlardan haberin var mı?”

Ayten Hanım da endişelenmişti.

“Yok. Ama sabah onlar doluydu.”

“O hâlde gün içerisinde içmiş olmalı. Senin şüphelendi-

ğın bir an oldu mu?”

“Yok Sevgi Hanım, hiç fark etmedim.” diye gelen cevap, genç kadını daha da endişelendirdi. Eğer geç vakitlerde içtiyse kusunca hepsini çıkarmış olması umudundaydı; ama değilse ciddi bir zehirlenme tehlikesi yaşıyor olabilirdi. Ayten Hanım’a teşekkür ederek telefonu kapatırken hızla salona, babasının yanına gitti. Babası onu görür görmez;

“İyi değilim kızım, beni doktora götür.” dedi. Genç kadın bir an ne yapacağını bilemedi. İçinde kocaman bir korku alevlenmiş, ellerini sıkıyor, odanın içinde sağa sola doğru koşturup duruyordu. O koşturmaların arasında bir ambulans çağırmak aklına geldi. Sonra vazgeçti. Sağlık görevlileri gelip babasına bakıncaya kadar çok geç olabilirdi.

Hızla yatak odasına giderek elbise dolabını açtı. Üzerindekileri bir çırpıda değiştirdi. Babasının elinden tutup yattığı kanepeden kaldırmaya çalıştı. Adam sanki yattığı yerde taş gibi ağırlaşmıştı. Gözleri yarı aralı,

“İyi değilim kızım.” diyordu. Genç kadın gözünde biriken yaşları elleriyle silerek,

“Tamam babacığım, biraz yardım et bana, hadi hastaneye gidiyoruz.” dedi. Birden kollarına büyük bir güç gelmiş gibi yaşlı adamı yattığı yerden kaldırıverdi.

Yaşlı adam arabada yol boyunca öğürmeye, kusmaya devam etti. Genç kadının her öğürtüde kalbi yerinden fırlayacakmış gibi atıyor, babasına ya bir şey olursa diye korkudan tir tir titriyordu.

Sonunda hastanenin aciline geldiklerinde yaşlı adamı arabadan çıkardı. Acil girişinde kayıt yapan görevli neyi olduğunu sorduğunda, bir süredir sürekli kustuğunu, neden olduğunu

bilmediğini, hastanın aynı zamanda Alzheimer hastası olduğunu söyledi. Kayıt yapan görevli onları yoğun bakım odasına yönlendirdi. Boş olan yataklardan birine hastanın yatmasını söyledi.

Yoğun bakım odasına vardıklarında yaşlı adamı boş bir yatağa yatırdı. Bu sırada bir başka görevli gelerek yaşlı adamın elinden damar yolu açmak istedi. Eline bir şeyler yapıldığını anlayan adam kendine gelerek birden bağırmaya başladı:

“Sen kimsin? Elimi bırak!” diye görevliye bağırды. Aniden duyduğu sesle irkilen görevli ne olduğunu anlamaya çalışırken genç kadın bir yandan babasını sakinleştirmeye çalışıyor, bir yandan da görevliye babasının Alzheimer hastalığını anlatmaya çalışıyordu. En sonunda yaşlı adamı sakinleştirmeyi başararak damar yolunun açılmasını sağladılar. Görevli birazdan kan almak için bir başkasının geleceğini söyleyerek yanlarından ayrıldı.

Biraz kendine gelmiş olan yaşlı adam tekrar kızına sordu,

“Bu elimdeki ne?” Genç kadın açıklamaya çalıştı:

“Evdeyken hastalandın babacığım. Onun için buraya geldik. Damar yolu açtılar. Kanını alıp neyin var diye bakacaklar.”

Alzheimer hastalığı öyle sinir bozucu bir hastalıktı ki genç kadının yaptığı açıklamalar adam için yeterli olmuyor, durmadan unutuyor ve elinin üstündekileri fark ettikçe soruyordu,

“Buraya neden geldik?” Genç kadın ise her seferinde açıklamaya çalışıyordu. Adam bir süre sonra,

“Benim bir şeyim yok, beni buraya neden getirdin?” diye bağırmaya başladı. Etraftaki hastalar ve yakınları bağırıp duran adama ve yanında açıklama yapmaya çalışan genç kadına bakıyorlardı. Yaşlı adamın sesi gittikçe yükselirken genç kadının yaptığı açıklamalar bir işe yaramaz oldu. Yaşlı adam yattığı yer-

den hızla kalkıp,

“Benim bir şeyim yok.” deyip elindeki damar yolunu sökme-ye çalıştı. Genç kadın bir taraftan onu durdurmaya çalışırken bir taraftan da açıklama yapmaya devam ediyordu. Ancak adamı durdurması mümkün değildi. Elindeki damar yolunu kanlar içinde söken adam ortalığa atıverdi. Ardından da hızlı adımlarla hastanenin çıkışına doğru bağırarak yürüdü. Genç kadın ne yapacağını bilemez hâldeydi.

Hastanenin önüne çıktıklarında adam tekrar kusmaya başladı. Bir taraftan kusuyor, bir taraftan da kanlı eliyle yüzünü silmeye çalışıyordu. Kusması bitince yere oturdu. Bir kez daha:

“Ben iyi değilim, beni hastaneye götür.” dedi. Genç kadın artık ne yapacağını bilemiyordu. Koşarak hastaneden tekrar içeri girdi. Acil doktorunun yanına gidip ağlayarak yardım istedi.

“Lütfen bir şeyler yapın! Babam Alzheimer hastası, yoğun bakımda tutamıyorum. Buradan çıkmak istiyor, ama hasta ve sürekli kusuyor.” Doktor, odasına giren genç kadının ne söylediğini anlamaya çalıştı. Kadının sözleri biter bitmez yanında iki görevliyle hastanenin kapısına çıktı. Arkalarından da gözü yaşlı genç kadın geliyordu.

Acil kapısındaki yaşlı adamın baygınlığı geçmiş ve ayağa kalkmıştı. Üstü başı kan ve pislik içindeydi. Bir taraftan elindeki kanlara, bir taraftan da doktorun arkasındaki kızına bakıyordu. Yeniden bağırmaya başladı:

“Beni buraya neden getirdin? Ne işimiz var burada? Bana ne yapacaklar?” Genç kadın ne diyeceğini bilemezken acil doktoru yaşlı adamın yanına geldi. Adamın yüzüne şefkatle bakarak,

“Amca ben seni iyileştireceğim.” dedi. Yaşlı adam doktorun yüzüne bakarken doktor, bir kolunu amcanın omzuna doğru

atarak konuştu,

“Bana güvenmiyor musun? Bak hastasın, ben seni iyileştireceğim.” diye tekrar etti. Yaşlı adamın öfkeli ses tonunun yanında, doktorun sesi yumuşacık yükseliyordu. Sevgi, anlayış ve şefkat dolu eli, yaşlı adamın omzunu sıkarken yaşlı adam birden yumuşadı,

“Tabii güveniyorum.” dedi.

Doktor, “Hadi o zaman içeri girelim de seni iyileştireyim.” dedi. Yaşlı adam yarı gülümseyen, huzur dolu bir bakışla koluna giren doktorla içeriye girdi. Acil görevlileri hızla adama ilk müdahaleleri yaptılar.

Acil kapısında içeri giren babasına, görevlilere ve doktora minnetle bakan kadın, bakışlarını sokak lambalarına doğru çevirdi. Gülümseyerek gözündeki yaşları silerken,

“İyi ki varsınız!” dedi.

Yaşlı adam birkaç saat süren müdahalelerin ardından midesi yıkanmış ve yeni kan verilmiş olarak hastaneden çıkarken huzurlu görünüyordu. Genç kadın ise ondan daha da huzurluydu.

CANKURTARAN

Fehmi Salık

Ateşi harlanan bir tandırın içine düşmüş gibiydi. Alıp verdiği soluk, üstündeki battaniyenin ağzına rastlayan bölümüne çarpıp kaynayan bir çaydanlığın buharı gibi suratına yayılıyordu. Avuçları yapış yapış oluyor; ayaklarının altı karıncalanıyordu. Göz kapaklarını açamıyordu bir türlü. Tüm bedeni, ocağa atılmış bir kütük gibi yanıyor; bir kaşıntı, bu yangını iyice harlandırıyordu. El, bedendeki kaşıntının yerini her ne kadar bilse de, bu görevi yapacak el kalmamıştı artık. Kolları kupkuru birer ağaç dalı gibi iki yanına düşmüştü. Beynini bir el avuçlamış minicik minicik ediyor gibi geliyordu ona. Soluk kesen bir karabasan çökmüştü üstüne. Göğsü sıkışıyor; boğulur gibi oluyordu. Bir boşluktaymış gibi dönüyordu ha babam. Bu denli ağır bir yükün altında bile düşünebiliyordu yine de. Belleğiyle görüyor, belleğiyle dokunuyor, belleğiyle hareket ediyordu. Bir ara uçar gibi oldu. Karyolasıyla birlikte sanki havaya kaldırıyorlardı onu; öyle geldi ona. Gözlerini açmak için zorladı kendini ama başaramadı bir türlü. Karışık anlamsız sesler, uğultu biçiminde kulaklarına doldu. Uzun bir süre beşikteymiş gibi sallanmaya başladı. Sesler gittikçe çoğaldı. Neden sonra seslerin ayrımını yapabiliyordu artık. Bir kalabalığın, bir koşuşturmanın içinde bulunduğunun farkına hemen vardı. Sesler kesildi sonra. Sağ kolunda hançer yemiş gibi bir ağrı duymaya başladı. Kendini iyice zorlayıp sol elini ağrıyan yere götürmek için olanca gücüyle yekindi; tam da bu zaman işte gözleri açıldı; başucunda eşiyile birlikte, ak giysili iki bayan gördü. Eşinin elinde bir tomar peçete, alındaki

teri kurulamaya çalışıyordu. Ak giysili bayanlar sevgi dolu gözlerle bakıyorlardı ona. O an eşine dönüp sorar gibi baktı. O da bakışını anladı; merakımı gidermeye çalıştı tez elden:

“Acildesin. Gece çok rahatsız oldun; ateşin çıktı, sayıklamaya başladın. 112’yi aradık.”

“Sağ olsunlar, Hızır gibi yetiştiler. Cankurtaranla getirdik seni. Hani sen arabaların üstünde ters yazılan o sözcüğü sevmiyorsun ya; onun yerine her zaman senin kullandığın sözcüğü söylüyorum ben de.”

Gülümsemeye çalıştı yaşlı adam.

Bayanlar da güldü.

Biri diğerine bakarak konuştu:

“Demek hastamız öyle düşünüyor. Ben de aynı görüşteyim. O ters yazılan sözcüktense, “Cankurtaran” hem rahat söylemiyor; hem de yaptığı işe daha çok yaklaşıyor.”

Sözü, adamın eşi aldı:

“Doktor hanımla hemşire hanıma ne denli teşekkür etsek azdır yine de. Birer kardeş, birer evlat gibi davrandılar sana. Sen her zaman derdin ya “Layıkıyla yapılan her meslek kutsaldır; ama iki meslek var ki onların işlevi Tanrısallıktır. Bunlardan biri eğitim, diğeriye sağlıktır.” Ne kadar da doğruymuş dediğin. Bugün bu gerçeğe yakından tanık oluyoruz.”

Doktor olanı konuştu:

“Hastamız eğitimci” demek? Benim babam da öğretmendir. Ulusları geliştirecek, çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıracak tek yol eğitimidir. Eğitimin mimarı da öğretmendir. Çocuğun yetişmesinde, gelişmesinde, kişilik kazanmasında en büyük pay, öğretmenindir. Çocuk, bir topak hamurdur. Bu hamurun mayası,

her ne kadar ana/baba tarafından karılıyorsa da; bu hamur, öğretmen eliyle biçimleniyor...”

Yaşlı adamın gözleri, fal taşı gibi açıldı. Bedeninde bir rahatlama duyumsadı; ağrısı/sızısı kesildi o an. Doğrulabilse, doktor hanımın gözlerinden öpecekti. Gözlerini onun gözlerine dikti; bakışlarıyla teşekkür etti ona. Doktor da elini, terli alnında, ak saçlarında gezdirdi bu yaşlı adamın. Bu el, doktorun yaşında öğretmen olan kızının eli gibi geldi adama Doktor konuştu yine: “Boşuna ağarmamıştır bu saçlar.” dedi. “Kim bilir ne olaylara tanık olmuştur. Hiç meraklanma öğretmenim. Ne gerekiyorsa onu hemen yapacağız. Bir süre sonra rahata kavuşup o güzel anılarından bölümler aktaracaksın bize...”

Onlar ayrıldıktan sonra eşi konuştu adamın:

“Zaman zaman iştiriz: Şurada bir doktora saldırıldı; hastanenin birinde bir hemşire yaka paça dövüldü; 112 aracının yolu kesildi. Sağlık kurumlarına ve elamanlarına karşı bir şiddet furyasıdır sürüp gider. Oysa görüyoruz işte; bu insanların koşuşturması/çabası, insanları sağlıklarına kavuşturmak içindir sadece. Bayan bir doktor, senin terli alnında elini gezdirebiliyor. Bir hemşire, babasıymışsın gibi hiç tiksirmeden ayakkabını, çorabını çıkartabiliyor. Bu tutum ve tavır, yapılan görevin dışında, bir fedakârlıktır aynı zamanda. Peki, bu insanlara şimdi nasıl el kaldırılır, nasıl saldırılır?”

Eşinin söylediklerini, zorla da olsa, başıyla onaylamaya çalıştı yaşlı adam. O an davrandı ki konuşa; eşi, parmağıyla “sus” işareti yapıp engel olurdu bu davranışına. O da, gözlerini kapadı, kendi içine gömüldü o ara:

“Demek halkımız, kalkınmayı/gelişmişliği sağlayan, çağa yakışan o yararlı eğitimi, henüz tam olarak alamamış. Yaşamımıza hükmeden eğitim ve sağlık, demek bu halkın bilincine ye-

terince oturamamış. Gücümün yettiğinde çevreme anlattım hep: Özenle, istekle, hakkıyla yapılan her meslek önemli ve kutsaldır. Hamallığın da, pašalığın da bir ayrımı yoktur. Ancak iki meslek var ki bunların yapısı, sabır ve özveri taşlarıyla örülmüştür. Bu yapılar içinde “Dil/din, ırk/renk, varsıl/yoksul, kadın/erkek ayrımı, kesinlikle gözetilmez. Bu iki kurumun kapısı, büyük Mevlana’nın dediği gibi herkese açıktır...”

O, böyle dalgınlık içinde yüzerken eşinin, alnında gezen eliyle gözlerini yeniden açtı; bayanların arasına bir de ak giysili bir bey katılmıştı. Uzun boylu, ince yapılı bu kişi, terli ellerine sarılıp öpmek istedi bu yaşlı adamın. Adamla eşi, şaşırdı o an. Yeni gelen, bu şaşkınlığı giderdi hemen:

“H. Lisesi’nden öğrenciniz Hasan D. Bu hastanenin başhekimiyim. Şu andan itibaren doktor hanımdan sizi ben teslim alıyorum. Rahatsızlığınız, benim uzmanlık dalım içine giriyor...”

Yitiğini bulmuş bir çocuk gibi sevindi hasta adam.

Doktor öğrenci, bir evladın babaya bakışı gibi gözlerini, gözlerine dikti adamın:

“Sevgili öğretmenim, bizler sizlerin ürünüyüz. Üzerimdeki emeğinizi nasıl unutabilirim? O gün, ailevi nedenler yüzünden üniversite sınavlarına giremeyeceğimi size söylediğim zaman, beni aydınlatıcı o konuşmanız olmasaydı, bugün ben bu meslekte ve bu makamda kesinlikle yoktum. Eğer bugün okuma alışkanlığım ve meslekteki başarıım buncasına gelişmişse; bunu, hiç kuşkusuz size borçluyum. Sizin öğretmenliğiniz bir değişikti öğretmenim. Sizler ülkeyi aydınlatan birer ışık kaynağıydınız. Cehaleti ortadan kaldırmak için bilimin tohumunu serpiyordunuz ülke topraklarına...”

Öğrenci, burada sustu, duygulandı; gözlerinde biriken damlaları, adamın eşinin uzattığı peçeteyle kurulamaya çalıştı. Onun göz kuyruklarından sızan damlaları da eşi, silip kuruladı.

Hastaneden çıkış işlemi yapılırken o, başhekimin odasında iyileşmiş; ağrısından/sızısından kurtulmuş gibiydi.

Üç gün önce tıpkı bir ölü gibi, cankurtaranla acil servise taşındığı hastanenin kapısından, şu anda utku kazanmış, başı dimdik bir komutan gibi çıkıyordu...

YENİ KANARYA MEZARLIĞINA ÇİSELEYEN YAĞMUR

Çiğdem Karakuş Saper

Acil Polikliniği saat 09.30

-Sekreter Hanım, Acil’de Psikiyatristi bekleyen bir konsültasyon var, bilgilendirir misiniz?

-Hemen giriyorum hemşire hanım.

Psikiyatri Polikliniği saat 09.20

Güneş odama dolmuş, burnumda yeni çekilmiş kahve koku, odamın içine dolan J. C. Bach senfonileri. Duvarda asılı duran Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı diploması. Güzel bir gün olacak belli. Lise 1’de F. M. Dostoyevski’nin Suç ve Ceza eserini bitirdiğim günde psikiyatrist olmak istemiştim. Raskolnikov için “Acı; bir temizlenmenin, bir arınmanın kaynağıdır. İnsan acı çekerek, özellikle de başkaları için acı çekerek arınır, temizlenir. Çektiği acı ne kadar büyük olursa arınmada o kadar derin olur.” demiş, F. M. Dostoyevski. Bu sözler beni çok etkilemişti, üstelik henüz hayatın sırrını çözebilmiş de değildim. Hâlâ da değilim gerçi. İnsan denilen muammayı kim çözebilmiş ki bugüne kadar? İnsan ruhunun derinliklerine kim tam anlamıyla hakim olabilmiş? Yüzyıllar önce F. M. Dostoyevski bu romanları yazarken acaba Freud’un kendisi hakkındaki “Ruhun kâhini” diye bahsedeceğinden haberi var mıydı? İşte benim psikiyatrist olma isteğim Dostoyevski’den gelir. Ancak ilk klinik stajımda paranoit şizofren bir hastamı muayene eder-

ken bu mesleği seçtiğim için korkmadığımı söylemek yalan olur. Hatta bu işi yapamayacağımı düşünüp istifa bile etmeyi düşündüm. “Alışsın” dediler. Alıştım da. Şimdi söyleyebilirim ki iyi ki bırakmamışım. Beni bu meslekte en çok etkileyen, mesleğe en çok bağlanmamı sağlayan yine hastalarım oldu. Bir mucizeye tanık oluyordum her defasında. Her seferinde insanların birbirlerine hem bu kadar çok benzediğine hem de aslında hepsinin ne kadar farklı olduklarına şaşıyorum, her geçen gün ufkum daha da açılıyordu.

Gündelik yaşamımızda da bu böyledir ama karşımıza bir hasta geldiğinde ilk ve en önemli işimiz onu anlamak oluyor. Ne iyileştirmek, ne değiştirmek, ne de düzeltmek. Sadece oturup dinlemek ve onu anlamak. Hastaların yakınlarına anlamsız gelen davranışlarının aslında kendi içinde nasıl bir mantıkla ilerlediğini görmek ama bunun her insan için farklı bir yolculukta ilerlediğini görmek. İşimin en güzel yanı bu. Bir ev hanımının da, plazada genel müdür olan bir kadının da aslında ortak kaygılarının olduğunu görmek. Ancak her kaygının kendi içinde başka bir sonuca ulaştığını, kişiden kişiye değişen başka bir yolculuğunun olduğunu görmek. Dedim ya, benim işim mucizelerle.

Bazen birinin hayatına dokunursunuz, çok küçük bir hamledir; barakada yaşayan bir aileye bir haftalık erzak götürmüşsünüzdür, annenin sevinci, nemli gözlerinden okunuyordur. Bir çocuğa en sevdiği oyuncağı alıp karşısına geçip izlemiştinizdir. Bunlar bile insanı kendine müthiş hissettirecek detaylardır. Biz psikiyatristler intihar etmek üzere olan hastaları tedavi ediyoruz. Biraz amiyane bir tabir olacak ama gerçekten ipten adam alıyoruz. Bunu bir avukat yapsa milyonlarca lira ücret alıyor üzerine. Hekimlik hakikaten manevi olarak çok doyurucu bir meslek. Başkalarına zarar verecek, suç işleme potansiyeli yüksek hastaları kontrol altında tutuyoruz. Bunu kolluk kuvvetleri yapın-

ca üzerine bir de madalya takıyorlar. Geceleri aşk acısı çektiği için ağlamaktan uyuyamayan, hiçbir omuzda teselli bulamayan, gençlere rahat bir nefes aldırıyoruz ki bunu o kişinin maalesef annesi ve babası bile yapamıyor. Çünkü dedim ya, önemli olan “anlamak” ve sonrasında elbette tedavi etmek. Bir insanın kimseye açıklayamadığı ve aylardır içinde duyduğu sesleri gelip ilk açtığı kişi olmak. Kendisine bile itiraf edemediği düşünceleri size aktarmak. İnsanların bir yabancıya bu denli açık olmalarının sebebi, onları asla yargılamayacak olmamız ve aşırı tepki vermeyecek olmamız. Acaba gündelik hayatımızda bu kadar yüksek perdeden tepki vermezsek yakınlarımızı kendimizden bu kadar uzaklaştırmamış olur muyuz? Her şey benim istediğim gibi olsa şimdiye kadar tek bir canlı kalmazdı sanırım sokaklarda aç ve korumasız tek bir canlı kalmamıştı ya, neyse...

Ölümü düşünüyorum bazen. Bazen ne kadar abartıyoruz gündelik yaşam telaşesini, bütün hayatı. Ara sıra ölümü düşünmek aslında ne kadar sıradan olduğumuzu fark etmemize yarar. Kendi fanusumuza yukarıdan bakabilmeye. Şu an ölüyor olsam mesela, hâlâ şu karşı kafede birileri yemek ısmarlamaya devam ediyor olacaktı ve fark etmeyeceklerdi bile benim ölüyor oluşumu. Şu akvaryumdaki balığım bile bir an tereddüt etmeyecek, hepsi aynen ve tam da şimdiki gibi benim öldüğümü hiç umursamadan varlıklarını sürdüreceklerdi. Yok ama yok, bu kadar da önemsiz olamam ben bu hayatın içinde. Kendime bu kadar haksızlık edemem. Ama peki ya dokunduğum hayatlar öyle mi? Eşim, kızım, sevdiklerim. Hastalarım, geçmişteki hastalarım, gelecekte bu kapıyı çalıp içeriye girecek olan hastalarım. O hastalarımın yakınları (telefon çalar).

-Efendim? Acil'e mi? Konsültasyon mu var? Tamam geliyorum.

(Bu sırada kapıdan içeri eski bir hastası zorla girer ve Psikiyatristi öldürür)

3 Ekim 2018 Çarşamba

Dostoyevski idam mahkûmunun biri ölmeden bir saat önce, yüksek bir dağın tepesinde, ancak iki ayağının sığabileceği kadar daracık bir yerde yaşaması gerekse; çevresindeyse uçurumlar, okyanuslar, sonsuz karanlıklar, fırtınalar ve sonsuz bir yalnızlık olsa, yine de o bir avuç yerde ömrü boyunca, binlerce yıl, sonsuza dek yaşamayı, o anda ölmeye tercih edeceğini söylemiş. Tek ki yaşasın!

Boylu boyunca yerde uzanan benim bedenimdi ve ben ufacık bir acı duymuyordum. Önlüğüm hâlâ üzerimdeydi. Her şeyi biraz yukarıdan izliyordum ve hafıftım. Biraz zaman geçtikten sonra eşim ve kızım da geldiler yanıma. Onlara kendimi iyi hissettiğimi söylemek istedim ama beni duymadılar, hemen yukarıdaydım ama kızım uzanan bedenime bakıyordu. Eşim çok bitkin görünüyordu. Cansız bedenimi gördüğünde yüzünü duvara dönüp ağlarken omzuna bir kere dokundum ama o anki telaşeden hissetmedi.

Bunca yıllık hekimlik hayatımda o kadar çok insanın hayatına dokundum, o kadar çok ipten adam alıp tedavi ettim ki ben kendi çemberimi tamamlamış hissediyordum. Yaşama hakkımı elimden alan kişi de tedavi etmeye çalıştığım, onu bir şekilde anlamaya çalıştığım genç bir hastamdı.

Tabutum araçtan çıkarılıp musalla taşına kondu. Camii'nin bahçesine sığmayan insanlar göğüslerinin üzerinde benim fotoğrafımla yola taşı. Hemen en önde kızım ve eşim vardı. Kızımın yüzüne düşen gölge beni üzüyordu fakat biraz sonra, artık gökyüzünde olduğumu göstermenin sırası gelecekti. Cenaze namazım bittiği an hava kapandı ve gök gürlledi.

Tabutum camiden çıkarken de yağmur başladı. Yağmur olup benim için orada olan insanların üzerine yağdım ve mezarlığa kadar dinmedim. İnsanların omuzlarında giden bedenim artık benim değildi, ben artık yukarıdaydım ve kızım gökyüzüne baktığında bunu yeterince anlatabilmiştim. Tabutun kapağı açıldı ve kefene sarılmış bedenimi çukura indirmeye başladıkları an yağmur da dindi. Bulutlar dağıldı ve güneş açtı. Sırılsıklam olmuş insanlar açan güneşte ışıldarken benim, toprağın altına giren değil, bulutların arasında dolaşan özgür bir ruh olduğuma emin olmuşlardı.

KADER YAZ'IM

Rumeysa Önder

Klavyenin üzerindeki parmaklarım artık hareket etmiyordu. Yaklaşık dört saattir yarın basıma girecek kitabımın son bölümlerini bitirip, veda kısmını yazmaya başlayacağım anda duraksadım. Belki yorgunluktan belki de yazacağım hikâyenin ağırlığından.

Masamdan kalkıp soğumasın diye kaloriferin üzerine koyduğum mini termosumu aldım, kapağını açtığımda odaya dağılan kuşburnu kokusunu içime çektim, bir yandan da bardağa doldurmaya başladım. Bardağımı alıp masama geçtiğimde masamdaki çerçeveyi elime aldım. “Doğru söylüyordun babaanneciğim. Kader okunması zor; ama bir o kadar da eğlenceli bir kitapmış.”

Fotoğraftaki babaanneme her gün yaptığım gibi bir öpücük kondurdum. Kuşburnu çayımdan bir yudum alıp veda bölümünü yazmaya başladım.

“Sözlerin son bulduğu yerdeyiz belki. Uzun bir kış akşamında İzmir sokaklarında yağmurdan kaçan insanları cam kenarında izleyen yedi yaşındaki bir kız çocuğunun diliyle anlatırım kimi zaman, sonra o kızı büyütüp hemşire kimliğiyle devam edebilirim satırlarıma, sonunda da karşınıza Prof. Dr. Yaz E. kimliğimle çıkıp bitiririm mazi kalemimdeki mürekkerimi. Ben hikâyemi bitirirken, senin hikâyen şimdi başlıyordur belki de.”

Benden habersiz yazmaya dalmış parmaklarım, devam et-

mek için sanki sabırsızca tuşlara geri gidiyordu. Kuşburnundan bir yudum daha alıp parmaklarımı tuşlar üzerindeki özgürlüklerine bıraktım.

“Yıl 1976, mevsimlerden kış olan bir zamanda başladı benim hikâyem. Öğretmen bir anneyle, asker bir babanın çocuğu olmamla yazılmıştı belki de kader kitabım. Annem Kars’ta küçük bir köyde öğretmenlik yaparken, babamın il dışı görevden geldiğini bazı sabahlar başucuma bırakılan güllü lokumdan anlardım. Lokumu yanağımın iki tarafına bölüp koşarak babamla annemin yatağına zıplardım. Tatlı bulaşmış ağızımla da annemle babamı öperek uyandırırdım.”

Parmaklarımı yavaşça tuşlardan çektim. Dolan gözlerimi silip, masamdaki pembe gül lokumundan bir tane aldım, kuşburnundan da birkaç yudum alıp yazma işlemime geri döndüm.

“Hayatı akışına bırakan üç buçuk kişilik aileydik. Buçuk dediysem, o zamanki çocuk aklıyla doğmak bilmeyen bir kardeşim vardı. Günlerimiz böyle geçerdi uzun lafın kısası. Ama kader kitabı babaannemin deyimiyle olağanı sevmezdi. Bazen heyecan, bazen üzüntü, bazen de mutluluk serperdi satırlarına.

İki hafta boyunca başucuma gelmeyen gül lokumu işaret vermişti belki küçük dünyama; ama sabırla bekleyişimi sürdürdüm. Annemin beni üst komşumuz Mehtap teyzeye bıraktıktan sonra heyecanla merkezdeki telefon kulübesine gittiği gün, ardından da geldiğinde aceleyle ve gözyaşları içerisinde hazırlanmış anılar... Anlatamam. Soru sormak yerine tıpkı babamın dediği gibi uslu bir kız olup annemin hareketlerine uyum sağladım ve birkaç saate annemle otogara vardık. Annemin iç çekmelerine dayanamayıp saatlerdir süren sessizlik yeminimi bozdu. “Anne, dedemlere mi gideceğiz? Hem mutlu olman gerekmez mi? Neden ağlıyorsun?” diye sordum. Acıyla karışık gülümse-

meyle, karnının el verdiği kadarıyla eğilip, ellerini yanaklarına getirdi. “Babana gidiyoruz. Yaz.” dedi. Duyduğumda sevinç çığlığı attım. “Oley! Sürpriz mi yapacağız babam bana güllü lokum alır hem.”

Gözleri dolan anneme anlamaz bakışlar atıp yine sessiz olma yeminime sadık kaldım. Annemle birlikte otobüse binerken heyecanla babama yapacağımız sürprizi düşünüyordum. Otobüs hareket ederken de kafamı annemin dizine koyup uykuya teslim oldum.

Zorlukla gözlerimi açtığımda kendimi çığlıkların birbirine karıştığı büyük bir odada buldum. Etrafta beyaz önlüklü insanlar. Hiç kimsenin yüzünü tanımazken, annemi de hiçbir yerde göremedim. Kalkıp annemi aramayı düşündüğümde başımdaki ağrı ve elimdeki küçük iğneye benzeyen şeye bakıp çığlığı kopardım. Ağlamamın arasında annemi sayıklarken etrafıma toplanmış insanların sesini duymuyordum bile. Uğultunun dolduğu kulaklarıma, kararan gözlerim eşlik etti ve yine karanlık...

Gözlerimi açtığımda etrafımdaki beyaz önlüklü insanların hâlâ bana baktıklarını fark ettim. Dolan gözlerim, yaşlarını özgürlüğüne kavuşturmaya hazırlanırken içlerinden bir bayan öne atıldı. “Sakin ol tamam bak, ben hemşire Esmâ, burası da hastane acil servisi, biz seni tedavi ediyoruz. Ağlamadan söyle bakalım ismin neydi?”

Hıçkırıklarımın arasından zorlukla “Ya... Yaz” diyebildim ve ağlamaya başladım. Esmâ denilen abla tekrar konuşmaya başladı. “Yaz neden ağlıyorsun o zaman?”

Yine hıçkırıklarımın arasından “Annem nerede? Ben annemi istiyorum.” dedim. Bana üzüntüyle bakan insanları görmezden gelerek Esmâ ablâya döndüm. “Ne olur anneme götürün, beni merak eder şimdi.”

Esma abla zorlanmış bir tebessüm bahşetti. “Birazdan dedenler gelecekmiş, sen biraz dinlen tatlım.” dedi ve kalabalıkla birlikte gitti. Ayaklarımı karnıma, ellerimi yüzüme kapattım ve bana iki beden büyük yatağında nokta hükmüne geçtim. İç çekerek kaç saat ağladım bilemem; uykunun ellerinden babaannemin sesiyle sıyrıldım. Yaşlı gözlerle bana sarılırken, ben de ağlayarak ona karşılık verdim. “Babaanne bana annemi göstermiyorlar, ne olur sen beni ona götür.” dedim. Sarılmayı bırakıp gözlerimin içine baktı bir süre. “Hani sana son geldiğinde bir kitap var demiştin hatırladın mı?” dedi. Ellerimle gözlerimi silerken “evet” manasında kafamı salladım. “Kader kitabı bitenler arasına girdi kuzum annenle kardeşin.” Sözlerinin sonunda kısılan sesine gözyaşlarımla hıçkırıklarımla eşlik ettim. Bir süre kucağında ağladım, kader kitabı yazılmadan giden kardeşime ve kitabı çabuk biten anneme. Hıçkırıklarımdan arasından tıkanan nefesime inat, konuşmaya çalıştım. “Babam daha gelmedi mi? Ben babamı istiyorum.” Akan gözyaşları daha da arttı. O andan sonra konuşmadım. Çünkü küçük olan yaşma rağmen ailemin kader kitaplarının kapandığını ve hem öksüz hem de yetim kaldığımı anladım. Fırar eden gözyaşlarıma aldırmadım, sımsıkı babaanneme sarıldım.”

Çalışma masama durmadan damlayan gözyaşlarımdan dolayı parmaklarımı tuşlardan tekrar çektim. Veda bölümündeki en zor satırlardı benim için. Birkaç kez uzun uzun nefes alıp kuşburnu çayımı sonuna kadar bitirdim. Gözlerimi peçeteyle silip son kez uzun bir nefes aldım.

Kaç yıl geçti bilemem, o yıldan sonra yılları saymamaya söz verdim sanki. Babaannemi üniversite son sınıfta kaybedince, kararımı verip hikâyemin başladığı yere, Kars’a gitmeye karar verdim ve görev yerimi Kars Devlet Hastanesine istedim. Kars’taki beşinci yılımda da dedemi kaybedince, artık tek lima-

nım burası oldu. Kader denizindeki hayatım, sanki her defasında hikâyenin başladığı yere savruluyordu. Pusulasını kaybetmiş bir kaptan misali dümeni de akıntıya bırakmıştım artık. Tam yedi yıl geçirdiğim bu şehirden tayinimi istediğim zamanlar başlıyor benim Kader Yaz'ım.

Gece destek hemşiresi olarak servis servis ziyaret ettiğim Kars Devlet Hastanesinde son sabah ziyaretimi her zamanki gibi Acil Servise yaptım. Sabah 7.00, son notlarımı da alıp çıkacağım sırada doktor odasından, Suat Bey koşturarak yanımıza geldi. “Arkadaşlar bir otobüs devrilmiş, hastaların durumu ağırmış, hemen servisi hazırlayalım.” dedi. Acilde koşturma başlayınca elimdeki evrakları bir kenara koyup ben de bu hazırlığa katıldım. Aradan geçen on beş dakikadan sonra ambulansların sesi duyuldu. Sedyelerle servise alınan hastalar yataklarına yatırıldı.

Hemşire ve doktorların hepsi hastalara müdahale ediyordu. Ve ben... Yedi yıllık tecrübeli olan Yaz Hemşire, olduğum yerde donakaldım. Yürümesi için ayaklarıma komut versem de onlar, yerinde kalmakla yol buldular. Anılarımın canlandığı uğultudan, bir bayanın çığlıklarıyla kendimi alabildim. “Yardım edin, bebeğime bir şey oluyor, kanamam var!” Donakalan ayaklarımı zorlukla bayanın olduğu tarafa yönlendirdim. Doktor Suat Bey’in dedikleri, başta kulağımdaki uğultudan anlaşılmaya da yavaş yavaş dediklerini algılamaya başladım. “Yaz Hemşire hanım, bebek çıkıma gelmiş, oksijensiz kalabilir. Acilen doğumun gerçekleşmesi gerekli.” Kafamı sallamama rağmen, yardım edebileceğimden emin bile değildim; ama ne bunu anlatmaya gücüm ne de benim yerime doğuma yardım edecek birisi vardı.

Son bir ıkınmadan sonra doğan bebeğe baktım. Hızla bebeği havluya sararken, Suat Bey içerideki odalardan birinde yatan hastaya kalp masajı için gitti. Sardığım bebeği giydirme-

ye başlamamla yüzünün mor hâl alması, an içinde stetoskop ile dinlediğim minik kalbin sesinin azalması bir oldu. Gözlerimde kaybettiğim annem ve kardeşimin görüntüsü...

Bir yandan Suat Bey'i çağırırken diğer yandan da ellerimin arasındaki minik kalbi geri döndürmeye çalıştığımın farkına ancak diğer doktorumuz Emre Bey'in "Geldim Hemşire Hanım!" sözüyle varabildim.

Emre Bey'in yüzüne bakarken hâlâ küçük bebekte olan ellerimi çekemedim. Fısıltı hâlinde "O da ölmesin!" diyebildim. Durumun ehemmiyetini anlayan Emre Bey, bebeği yavaşça ellerimden aldı. Müdahaleye kalınan yerden devam ederken, gözlerimdeki buğuları sildiğimde ağladığımı fark ettim. Daha kaç dakika nefesimi tuttum bilemem, Emre Bey kolumdan tutarak "Oldu, başardık, isterseniz biraz oturun!" deyince gözlerim bu sefer sevinç gözyaşlarıyla doldu. "Hayır" anlamında kafamı sallayıp, kapıya doğru yöneldim. Arkadan sesler duyunca duraksayıp arkama döndüm. Gözleri kıpkırmızı olmuş, az önce doğumunu yaptırdığımız hanım "Hemşire hanım her şey için Allah razı olsun." dedi. Gülümsedim, güçsüz bir sesle "Sizden de" diyebildim. O da gülümsedi, son bir baş selamı verip evraklarımı aldım, servisten çıkıp kendimi dışarıya buz gibi soğuğa attım. Gözlerimi bulutlara çevirdim, yüzümü ıslatan gözyaşlarımı inatla silmedim. "BAŞARDIM!" Bu bağırış yıllardır içimde sakladığım duyguların bir yansımasıydı. Etrafta insanlar yoktu; ama olsa da durduramazdım kendimi. "ÖLMEDİLER ANNE! ONLAR YAŞIYOR; BAŞARDIM!" Ve bağırışımın sonuna doğru kısılan sesimle yanı başımdaki banka oturdum. Ellerimi yüzüme kapattım ve yılların hüznünü avuçlarıma döktüm.

Hikâyemi sonlandırdığım düşüncesiyle kaderimin dümenini devraldım ve rotamı bu nöbetten bir ay kadar sonra İzmir'e

çevirdim. Sokaklarında büyüdüğüm şehirde, anılarımı o kış gecelerinde yağın yağmur sularına karıştırmak istedim belki de. Tam 30 sene, anılarımı yağmur ve denize katarken ömrümü de Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliğine adadım. İlmimi uzun uzun öğrencilerimle paylaşıırken de en güzel tecrübemi anlatmadım; ama her kitabımın arkasındaki “Kars’taki Mutluluk” bu hikâyenin ipucuydu aslında ki vedamda öğrencim bu hikâyeyi paylaşmamı istemeseydi, hâlâ daha açıklayamazdım sizlere o mutluluğu. “Sevgili adaşım Yaz altı sene önce Kadın Hastalıkları Hemşireliği kongresinde anı unutmayacağım ve affına sığınarak bundan, satırlarımı okuyan güzel insanlara da bahsedeceğim.” O gün konuşmaya başladığım andan itibaren inmeyen eline bakıp sonunda sordum. “Başından beri meraklı bakışlarınızdan çok etkilendim. Bir şey mi soracaktınız hemşire hanım?” dedim. Hatta o gün doktorana başladığın ilk günden beri gördüğüm kararlı bakışlarınla bana baktın. “Evet hocam, her kitabın arkasındaki “Kars’taki Mutluluk” ne anlama geliyor diye soracaktım.” dedin. Ben de gülümseyerek “Bir ipucu, belki önemli bir şey hatırlatıyordur; ama bunu sizlerle paylaşamam.” dedim. Sen de gülümseyerek “22 Ocak 1998, mevsim kış, yer Kars Devlet Hastanesi, bir otobüs devrilmiş ve birçok yaralı var. Servisteki hemşire ve doktorlar hastalara ancak yetişebiliyorlar. O gün gebe bir bayan da kaza yapanların arasında ve kanaması var. Hızlıca doğum yaptırılıyor ve doktor hemen diğer hastasına yetişirken, bebeğin durumu kötüleşiyor. Sonra hemşire bebeğe ilk müdahaleyi yapıyor ardından başka bir doktor gelip bebeği hayata döndürüyorlar. Bilmiyorum satırlarınızdaki mutluluk ne; fakat benim için mutluluk annemin her gece aynı masalla büyüttüğü, o iki kurtarıcım: Yaz E. ve eşi Emre E.”

Artık satırlarımın sonuna geldiğimi anlayınca, son bölümleri e-postayla yayınevine gönderdim. Günün yorgunluğuyla

odamdan çıkıp “Arş. Gör. Yaz K.” yazan odaya girdim. Masada bir çanta ile not olduğunu görünce not kâğıdını elime aldım.

“Sayın Yaz Hocam, son bölümlerinizi yazdığınızdan dolayı sizi rahatsız etmek istemedim. Çantadaki kuşburnunu anem Kars’tan gönderdi. Seversiniz diye kendi elleriyle size toplamış.”

RAPOR ALMA HAKKI (!)

Ömer Özkan Özdemir

Rapor alma hakkı, yeni kuşak sağlık haklarından! Hekimler için en netameli konu. Tespiti hâlinde hekim, kanunlar nazarında suç işlemekte. Rapor, ceza kanunlarımıza göre resmi belge hükmünde. Hatır raporunun (!) tespiti hâlinde, gerçeğe aykırı belge düzenlemekten üç ay ile bir yıl arasında cezası vardır.

Bu konuda en talepkâr grup öğrenci ve öğretmenlerdir. Yapılan aslında kılıfına uydurma işi. Hekimin kullanılması diyebiliriz. Ne de olsa yasal sorumluluk hekimde. Kişi, rapor alarak işini halletmenin huzuru içinde vicdanen rahat.

Okul müdürlerinin en çok akıl verdiği konudur rapor meselesi. Öğrencinin devamsızlığı çoktur. Müdür; “Git doktordan rapor al, gel!” der. Ergen çocuk için o kadar doğaldır ki rapor talebi. Bir marketten çikolata almak, bir manavdan meyve almak kadar kolaydır. Öğretmen tatilde memleketine gitmiştir, uzatmak ister tatilini. Kurtarıcıdır doktor raporu. Yasal anlamda, hasta olmayan birine rapor düzenlemekle, derse girmeyen bir öğrenciyi girmiş gibi göstermek arasında hiçbir fark yoktur. İdari izin verebilecek bir müdür çok rahattır, maharetlidir sorumluluğu üzerinden atmakta. Çalışanına: “Git, rapor getir!” deyince normalleşir her şey...

Hekimler için rapor, kişinin sağlık durumu ile ilgili, hastanın çalışamayacağı, iş göremezlikle ilgili hekimin kanaatini

bildiren bir belgedir. Öyle talep üzerine, hatıra binaen verilen bir evrak değildir.

Doktor acil nöbetini yeni devralmış, kendi kendine söz vermişti. Kimseyle tartışmayacak, dalaşmayacak ve hadiseleri alttan alacaktı. Kapıdan esmer benizli, kilolu, iri yarı, sert bakışlı, çam yarması gibi otuz-otuz beş yaşlarında bir vatandaş hışımla içeri girdi. Belli ki ön bankodan bilgilenererek gelmişti. Daha şikâyetini anlatmadan konuya girdi. Belli ki hastalık dışı bir talebi vardı. Hekim, hastalık dışı sosyal taleple gelenleri kapıdan girer girmez fark edecek kadar mesleki tecrübeye sahipti.

- Hocam, Şırnak'ta çalışıyorum. Eşim rahatsız. On gün rapor almak istiyorum.

- Hasta olmayana rapor vermiyoruz. Rapor, tıbben sağlık problemi olanlar için verdiğimiz bir belge. Kusura bakmayın. Talebinizi karşılamayacağım.

- Hocam, hastahanenizin ve sizin polis ve askerlere karşı bir tavrı mı var?

- Ben sizin hangi meslekte olduğunuzu daha sormadım ki! Asker veya polis olduğunuzu nerden bilebilirim?

- Biz teröristlere karşı savaş veriyoruz. Siz, bize rapor vermiyorsunuz. Bir de Hipokrat yemini etmişsiniz!

O konuştukça doktorun beti benzi atmıştı. Bir şeyler söylemeye çalıştı. Yutkundu. Boğazına takıldı kelimeler. Bir türlü ses olup çıkamadı. Yine içine attı, “Ya sabır!” diyerek. “Talebi, kanunlara göre yasal olmayan bir talep. Adliyede, emniyette, tapuda, bankada hiçbir devlet kurumunda hiçbir vatandaş yasal olmayan bir şeyi bu kadar fütursuzca, şımarıkça, açıkça kimseden talep edemez. Üstelik yasal olmayan talebi yerine gelmeyince, karşısındaki çalışanı bu kadar suçlayıcı konuşamaz. Hekimsin;

kapıdan girer girmez vatandaşın hangi meslekten olduğunu bileceksin! Bahsi geçen mesleklere karşı tavırlı olacaksın! Bilerek talebini karşılamayacaksın!” Bilinçli bir şekilde konuyu saptırıyor, konudan alakasız çıkarımlarda bulunuyordu.

Doktor’un eli titriyor, geriliyor, sinirinden göğsü sıkışıyor, ayakta zor duruyor, hastaya cevap vermemek için kendisini zor tutuyordu. Cevap vermedi. Zihninden geçen düşünceleri avazı çıktığı kadar odanın ortasında bağırarak istiyordu. Ama hiç birini söylemedi. Söyleyemedi. Bu noktadan sonra değil tartışmak, cevap vermeyi bile zül sayıyordu. Sözü bittiği andı. Uzatsan, görevini yapan bir hekim olarak “Terörist” yaftasını kolayca yiyebilirdin. Tam bir çıkmaz sokaktı. Anlatmaya nereden başlasan labirentlerde dolaşırdın. Üstelik buna hiç de değmezdi. Hani “Karakolda biter.” denen türden bir tartışma olurdu. Üstelik yeni almıştı nöbeti. Yirmi dört saat de nöbet tutacaktı. Burası acil servisti. Ne zaman hangi acil hastanın geleceği belli olmazdı. Her an bir ambulans, sirenleriyle yanaşır, ölümcül bir hastayı bırakması gerekebilirdi.

Bir de üstüne yurtseverliği, ettiği Hipokrat yemini sorgulanmış, alakasız yerde yemini konuya dâhil edilmişti. “Yemin etmedin mi?” sözü, işi bitiriyordu. Her derde devaydı. Kimin ağzından duysa, o kişiye bir yumruk atası geliyordu! Hiçbir meslek grubunun yemini, yasa dışı bir talebe meze olamazdı. Bir askerin, bir polisin, bir hakim yeminini sorgulamak, insanların haddine mi düşmüştü? Sanki zorunluydular, her isteyen her dediğini yapmaya!

“Niye böyle yapıyorsunuz! İşiniz gücünüz vatandaşa zorluk çıkarmak. Eşim hasta. Altı üstü vereceğiniz bir rapor. Üstelik amirimin de haberi var. Bu doktorlar var ya, bu doktorlar... İnsanlar niye cinnet geçiriyor, dövüyor, sövüyor, belli

oluyor. Yapacaksınız adam gibi yapın işinizi!” diye söylenmeye devam ediyordu.

Daha nöbete başlayalı dört saat olmuştu. Acil tıklım tıklım hasta doluydu. İnsanlar öğle arası poliklinikler kapanır kapanmaz soluğu acilde alıyorlardı. Herkesin işi acildi. Bir an önce işi bitmeliydi. Bir anda acil kalabalıklaştı.

Mevsim gereği gribal enfeksiyonlar, boğaz enfeksiyonları iki-üç gündür hastane hastane dolaşanlar, serum taktırmak için gelenler... Yine doluşmuştu acile... Hepsinin ayrı ayrı şikâyetini dinlemek, öyküsünü almak. Hekimlik zaten öykü alma sanatı değil miydi? Sen ne kadar ayrıntılı öykü alırsan al, muayene edersen et; sonunda duyacağın o sihirli cümle bütün o ana kadar yaptığın uğraşları sıfırlıyordu.

“Doktor Bey, ben zaten üç gündür acile gidiyorum. İlaç da verdiler, almadım. Sen bana, içine bol ilaçlı güzel bir serum tak da kendime geleyim. İlaç filan da istemiyorum.”

Siren sesi duyuldu. Ambulans yakınlardaydı. Telefon acı acı çalmaya başladı. Sekreter hanım: “Mavi kod Doktor Bey. 112, hasta getiriyor.” diye seslendi.

Doktor, diğer hastaları bıraktı. “Resüstasyonu hazırlayalım! Solunum yok! Kalp sesleri derinden... Tansiyon çok zor alınıyor. Nabız var! Pupiller dilate. Anestezi ekibi başında. Entübe yerinde mi? Kontrol edelim. Damar yolu! Rutinler! Kan gazı! Monitore bağlayalım! Kardiyak masaja başlayalım! Atropin! Adrenalin... Fibrilasyon! Defibrilatör hazır! Çakalım! Arkadaşlar dikkat!..” Kırk beş dakika süren yeniden canlandırma işlemleri... Bir umut hastayı normal ritme getirmek... Yoğun bakıma taşıyabilmek... Ya da en zoru... Yakınlarına kimin ne tepki vereceğini bilmeden başınız sağ olsun demek...

Koridor kalabalık... Hasta yakınları...

- Hatice Hanım, “Muayene için bekleyen hastalara söyle, polikliniğe gidebilirler.”

- Poliklinikler açılmadı mı?

- Açıldı Doktor Bey?

- Hatice Hanım: “Arkadaşlar ayaktan hastalar. İsteyenler polikliniğe gidebilir! Orada uzman hekimler var.”

-Biz sıramızı aldık bekleriz Doktor Bey! Siz işinize bakın. Acele etmeyiz.

- Nasıl acil burası kardeşim! Acilde sıra mı olurmuş? Koysunlar şuraya iki üç doktor. Bizim de işimiz gücümüz var.

Sekreter telefonu doktora uzatır: “Başhekim Doktor Bey!”

Başhekim gayet kibar, beyefendi bir insan. “Kusura bakma abi.” diye söze başlar.

“Abi şu Şırnak’da görev yapan polis. Onun için aramayan kalmadı. Valisinden, milletvekiline, emniyet müdüründen, kaymakamına... Kimler aramadı ki! Belli ki tartışmışsınız. Anlaşılan ileri geri konuşmuş. Sorunlu biri. Sıkıntı çıkmasın. Uygun görürsen on gün rapor ver de gönderelim.”

Daha telefon görüşmesi yeni bitmiş, ahizesini yerine yeni koymuştu ki hipokrat yeminini hatırlatan, “Sizin askerlere, polislere karşı tavrınız mı var?” diyen, Şırnak’ta çalışan, teröristlere karşı savaşı, sert bakışlı, iri yarı polis, zafer kazanmış bir komutan edasıyla sırtarak kapıdan belirdi.

Doktor’un başından kaynar sular dökülmüş, gözleri çakmak çakmak olmuştu. O anda stetoskobu fırlatıp acilin ortasında avazı çıktığı kadar haykırmak istedi. Başhekime “Olur” bile diyememiş, “Tamam, bakarız.” diyebilmişti.

“Suç değil miydi ki resmi belge hükmünde olan “iş göremezlik raporunu’ hatıra binaen vermek hasta olmayan bir kişiyi, hastaymış gibi göstermek. Ayrıca kanunsuz emiri, sözlü olarak yerine getirmenin de kanunlarımızda cezası vardı. Kutsal devletin yüce kanunları öyle buyurmuyor muydu? Her önüne gelen siyasi: “Türkiye bir hukuk devletidir’ diye söze başlıyor muydu? Hukuk devletinden vazgeçtik, kanun devleti bari olsak... En azından onlara uysak, razıydık.” diye hızla akıyordu beynini kemiren düşünceler...

Bir yanda işini kaybetme riski... Gerçi emekliliğine az kalmıştı. Buradan kovsalar, yine başka hastanede iş bulurdu. Diğer tarafta mesleki onurunun yerle bir edilmesi, ayaklar altına alınması pahasına, tükürdüğünün yalanmasının istenmesi... Daha dört saat önce demişti: “Kusura bakma, veremem!” diye.

“Doktor ne zaman muayeneye başlayacaksınız? Yeter artık! Ne bu telefon görüşmesi?”

“Acilde sıra mı beklenirmiş?”

“Burası ne biçim acil?”

“Ölsek bile bakan yok!” diye homurtular...

Kapıda beliren o sert bakışlı polis, diğer hastaları da yararak “Ben buradayım.” dercesine kendisini tekrar göstermeye çalıştı. “Doktor Bey, rica etsem, bizim raporu ne zaman yazacaksınız? Hastalarınız bitinceye kadar beklerim burada.”

Az önce tartışan, doktoru dövmeyi, doktora sövmeyi hak ettiğini düşünen ileri geri konuşan sert adam gitmiş, kibar, sevecen görünümlü, anlayışlı bir insan gelmişti doktorun karşısına.

Tüm gücünü, enerjisini ve özgüvenini toplayan doktor: “YAZMAYACAĞIM” diye bağırdı. Bir anda rahatlamış kendine gelmiş, morali düzelmiş, iç huzuru artmıştı.

Sevecen görünümlü, kibar, anlayışlı polis tekrar eski davranış kalıbına bürünerek: “Bunun bedelini ağır ödeyeceksin! Seni araştırmak lazım. Sen doktor değilsin!.. Terörist misin? FETÖ’cü müsün nesin?..” diye tehditler savurup, hakaretler ederek hastaneyi terk etti.

KATİLİMİN KAHRAMANIYIM

Zelal Gültekin

Pencereden süzülerek giren ışık tüm odayı kaplamış beni güzel uykumdan uyandırmayı başarmıştı. İlk defa uyanmak benim için bu kadar zor olmuştu. Bir insanın rüyasında sevdiğini görmesi ne kadar da güzelmiş. Bunun tadını geç fark etmiş olmam üzücü olsa da bugün keyfimi hiçbir şey bozamazdı. Hâlâ rüyanın etkisinde olacağım ki ayaklarımın yere bastığını hissetmiyor, kuş gibi oradan oraya süzülüyordum. Kahvemi elime alıp balkona çıktım. Havada güzel bir koku vardı, aşk gibi, o gibi... Otobüs durağında bekleyen âşıklar çarpmıştı gözüme. Yüreğimin sesi doluverdi birden etrafıma. “Daha ne kadar bekleyeceksin?” diye sorguluyordu beni. Haklıydı. Neyi veya kimi bekliyordum ki sevdiğimi söylemek için. Kahvemin son yudumunu alırken kendime bir söz verdim. Bugün ne olursa olsun Berin’e onu sevdiğimi söyleyecektim. Sanki otuz beş yaşında değil de on yaşında bir çocuktum. Gömleğimin düğmelerini heyecandan yanlış düğmelemiştim. Neyse ki evden çıkmadan fark etmiş ve hemen düzeltmiştim. Yüzümdeki aptal gülüşü ne yaptım ne ettiysem bir türlü silemedim. Hastaneye vardığımda beni karşılayan güvenlik Mehmet abi yüzümdeki gülüşün sebebini sorup durdu. “Günaydınlar Vural hocam. Bugün pek bir neşeli görünüyorsunuz. Var mı özel bir sebebi?” Ona sebebini söyleyemezdim daha Berin’e bile söylememişken “Hava güzel!” deyip geçiştirdim. Bugün acildeki nöbetçi doktorlar ben ve Berin idi. Bu sevincimi ikiye katlıyordu. Görevi nöbetçi doktorlardan devralırken gerekli viziteleri yaptık. Bugün ortalık her zamankinden daha sakindi.

Berin her zamanki gibi güler yüzü ile işine başlamış, hastaları kontrol edip durumuna göre A, B veya C bölümüne aktarıyordu. Ben daha çok acilin ilk giriş kısmında yer alıp gelen hastaları muayene edip gerekli birimlerle iletişime geçiyordum. Ortalık sakin olduğuna göre kendime ve Berin'e bir kahve hazırlamak istedim. Mutfak olarak kullandığımız küçük alanda kahve makinesine suyu ve kahveyi koyup pişmesini bekledim. Bir an önce olmasını ve kahve bahanesiyle Berin'in yanına gitmeyi istiyordum. Benim aceleciliğimin aksine kahve yavaş yavaş pişiyordu. Yerimde duramıyordum. Nihayet kahve oldu. Özenle seçtiğim bardaklara kahveyi dökmüştüm ki içeriden sesler yükseldi. Acılar içinde kıvranan hastayı yatağa aldılar. İlk muayenesini yapmaya başlamıştım. On sekiz yaşında bir kız şiddetli karın ağrısı, kusma, yüksek ateş şikâyetleri mevcuttu. Acıdan cenin pozisyonunu almış kızın muayenesini doğru bir şekilde yapmak için yatakta sırt üstü pozisyon verdirip ayakları kendine doğru çekmesini istedim. Klasik bir regl ağrısı olduğunu düşünmüyordum. Direkt ağrı kesici vermek istemedim. Bu yüzden muayenesini doğru bir şekilde yapıp doğru teşhisi koymak istedim. Hastaya ağrıyı en çok hissettiği yeri söylemesini istedim.

Her iki karın alt tarafında ağrı olduğunu söylese de eli sağ tarafa dokunmuştu. Hasta aybaşı olduğundan ağrıyı azaltmak için sıcak su torbası kullandığını söylemişti. Görünüşte hastanın solunum sayısında bir artma ve solunum yaparken karnını daha az hareket ettirmeye çalışması karın zarı yangısının ilerlediğini düşündürdü. Bu sebeple karın muayenesine karnın daha gevşek olduğu sol taraftan başladım. Sol tarafın yumuşak olması ağrının sağ tarafta lokalize olduğunu gösteriyordu. Sağ alt kadrana elimi bastırıp kaldırdığımda hasta acı içinde kıvrandı. Hastanın teşhisini koymuştum. Akut apandisit. Mevcut tedavi sadece ameliyat olduğundan, hasta hazırlıkların yapılması için ameliyathaneye gönderildi.

Kahve! Mutfağa girdiğimde kahveler buz gibi olmuştu. Berin de etrafta görünmüyordu. Kahveden vazgeçip acilin son durumunu gözden geçirdim. Gelen birkaç hastayı da muayene edip tedavileri için gerekli ilaçları yazıp gerisini hemşirelere bıraktım. Taburcu olması gerekenlerin reçetelerini hazırlarken B bölümünden gelen Berin'i gördüm. Onu görünce yüzümde istemsizce bir tebessüm oluşuyordu. Nabız sayımın değişme sebebiydi. Acaba o da bana karşı böyle duygular hissediyor muydu? Aslında birkaç kez bana kaçamak bakışlar attığını görmüştüm. Neden bu kadar gerildik ki ikimiz de yaşımızı almış insanlardık. "Kolay gelsin Vural. Bugün ortalık sakın görünüyor. Diğer bölümdaki hastaların çoğunu taburcu ettim. Geriye kalanlarda birkaç saat içinde yatakların boşalmasıyla servislere alınacak. Ben de bu arada yanına uğrayıp bir kahve içer miyiz diye sormak istedim." Burnuma dolan kokusu beni alıp uzaklara götürüyordu. Dün rüyamda gördüğüm gibi cıvıl cıvıldı. Sesi ahenk dolu bir müzik gibi kulağımı şenlendiriyordu. Kafamı kaşıyarak, "Bu güzel teklifi asla reddedemem." deyip gülümsedim. Birlikte kafeteryaya geçip kahvelerimizi aldık ve arka bahçeye açılan balkona çıktık. Hava çoktan kararmış, gökyüzünü yıldızlar kaplamıştı. Bu manzaranın altında sevdiğim ile oturup kahve içmenin beni bu kadar mutlu etmesi normal miydi? İnsanların bu kadar küçük şeylerden mutlu olabileceğini unutmuştum. Berin ile arka belleğime sakladığım tüm duygular gün yüzüne çıkıyordu ve bu beni çok mutlu ediyordu. Bir süre sessizce oturduk. Berin gökyüzündeki yıldızları ben ise onu seyrediyordum. Sanırım ikimiz de manzaramızdan memnunduk. Bugün kendime verdiğim söz aklıma geldi. Ona sevdiğimi söyleyecektim. "Evet, şimdi tam zamanı. Hadi Vural göreyim seni." diye kendi kendime söyleniyordum. Berin birden bana dönüp "Bir şey mi söyledin?" dedi. Elim ayağım birbirine girdi. Kekeleyerek "Hayır" dedim. Yüzümü diğer tarafa döndürüp derin bir nefes aldım. İçimden

kendime aptal deyip durdum. Kendimi toparlayınca Berin’e döndüm. “Berin aslında sana söylemek istediğim bir şey var.” dedim. Yüzüne en tatlı gülüşünü yerleştirip “Seni dinliyorum.” dedi. Ah kalbim, haklısın bu gülüşe kimse dayanamaz. Derin bir nefes almış içimdeki sevgimi Berin’e söyleyecekken balkonun kapısı açıldı.

Gözlerimiz aynı anda kapıya dönmüştü. “Vural hocam ameliyathaneden bekleniyorsunuz acil.” dedi personel ve ardından açtığı kapıyı hızlıca kapattı. Gözlerim Berin’e kaydı. “Sorun değil. Ameliyattan sonra konuşuruz hem ben de acile dönsem iyi olur. Sen gelene kadar ben ilgilenirim gelen hastalarla merak etme.” dedi. Gülüşü gibi yüreği de güzeldi bu kadının. O acile dönerken ben de ameliyat için hazırlanmaya başlamıştım. İçim kıpır kıpırdı. Bir an önce ona sevdiğimi söyleyip ilk randevumuza çıkmayı istiyordum. Kokusu bana kır bahçelerini andırıyordu. Onu çok güzel bir kır bahçesine götürmeyi düşündüm. O manzarayı seyrederken ben de onu seyreder dururdum. Herhangi bir sorun olmazsa ameliyat yarım saate biterdi. “Dayan Vural. Sadece yarım saat daha bekle.” içimden sürekli bunu geçirip durdum. Evet ameliyat için hazırdım. Şimdi işe koyulma vakti.

Berin acile yeni gelmiş hastanın muayenesi yaparken birden doktor diye bağırان birinin sesini duydu. Hızlıca muayenesini tamamladığı hastaya yapılması gereken ilaçları hemşireye söyleyerek sesin geldiği tarafa doğru yöneldi. Bir hastanın başında toplanan hemşireler; durumunun kritik olduğunu, hastanın silahla yaralanmış olduğunu ve nabzının altmışın altına düştüğünü söyledi. Berin hastanın oksijenize edilmesini istedi. Hastayı hızlıca muayene ederken ameliyathanenin hazırlanmasını ve ameliyatı yapacak doktorlara haber verilmesini istedi. Hastadan nabız alınamadığını söyleyen hemşireye defibrilatörü hazırlamasını söyledi. Bu sırada makasla hastanın üzerindeki kıyafet-

leri kesti. Kurşunun girdiği yerlere tampon yaparak kanamayı azaltmıştı. Makine hazır olunca hastanın kalbinin çalışması için uyguladı. İlk deneme sonuç vermeyince tekrar yaptı. Bu sefer işe yaramıştı. Hızlıca ameliyathaneye alınmasını ve hasta için iki ünite A Rh+ kan hazırlanmasını söyledi. Hemşireler damar yolunu açmış hastaya serum takarken silahlı bir adam acile dalmıştı. Yükselen sesler birbirine karışmıştı. Bu sesler arasında Berin'in duyduğu silahın patlama sesiydi. Güvenliği vuran adam silahı bu sefer bizim tarafa yönlendirmişti. Bizden hastanın başından çekilmemizi istiyordu. Korkudan birkaç hemşire geri çekilmişti. Haklıydılar. Çünkü adam dediğini yapacak cinsteydi. “Ne istiyorsun, derdin ne senin be adam. Bırak o silahı. Bırak da işimizi yapalım. Bak hasta ölecek ameliyat olmazsa. Derdin ne? Bırak o silahı da sorunun neyse çözelim.” dedim ellerim hastanın göğsüne yakın kurşunun girdiği yere tampon yaparken. “Benim sizinle işim yok. Benim işin o iyileştirmeye çalıştığınız köpekle. Onun yaşamasına asla izin vermeyeceğim. Onun ölümünü kendi gözlerimle göreceğim şimdi çekilin o itin başından yoksa gözümü kırpmam sizi de vururum.” dedi. “Senin bu adamla derdin ne? Ne yaptı bu adam sana? Bak kardeşim bırak elindeki o silahı. İzin ver işimi yapayım. Lütfen!” sözlerimi silahtan çıkan ses kesmişti. “O it benim kardeşimi vurdu. Onun yaşamaya artık hakkı yok son kez uyarıyorum. Hemen çekilin yoksa bir dahaki kurşun kafanızın ortasına denk gelecek.” dedi. Yanındaki hemşire hastanın nabzının ve solunum sayısının düştüğünü fısıldadı. Durum kontrolden çıkmış ve tablo iyiye doğru gitmiyordu. Acil kod girilmişti. Şimdiye kadar polislerin gelmesi gerekiyordu. Elimin altında duran hastaya bakıp “Biraz daha dayanman lazım.” dedim. Karşımda duran adamın sabrı kalmamışa benziyordu. Daha ağzımı açmama fırsat kalmamışken bir patlama sesi ardından kopan çığlıklar ve koşuşan insanların ayak sesleri duyuldu. Elimin altında yatan hastaya isabet eden kurşun girdiği nokta-

dan olabildiğince kanı yüzüme fışkırtmıştı. Bedenim kaskatı kesilmiş, kıpırdıyamıyordum. Ve bir patlama sesi, ardından bir patlama sesi daha, acil bir cepheye dönmüştü. Silah seslerinden başka bir şey duyamıyordum.

Üzerimi değiştirmek için odaya girdiğimde anons edilen kodu duydum. Acilde işlerin pek yolunda olmadığı belliydi. Üzerimi değiştirmeden odadan çıkıp acile doğru koşmaya başladım. Nefes nefese acilin arka girişine gelmiştim. Toplaşan kalabalıktan garip garip sesler yükseliyordu. “Açılın” diye bağırdım. Beni durduran insanlara bağırıp ellerinin arasından kurtulmaya çalışıyordum. İçeriye silahlı bir adam geldiğini ve müdahale etmeye çalışan iki güvenliği de vurduğunu söylediler. Polisi beklememiz gerektiğini söylediler. “İçeride kimler var?” diye sordum. “Üç hemşire ve bir doktoru rehin almış. Kan davası gibi bir durum.” dediler. “Berin, Berin içeride. Çekilin önümden. Bırakın beni!” diye bağırıp çırpınıyordum. Çok tehlikeli deyip duruyorlardı. Sevdığım kadını nasıl bir başına orada bırakabilirdim ki. Beni tutan ellerden tam kurtulmuşken biri “Polis müdahale etmiş.” dedi ve açılan kapı ile içeriye daldım. Adımlarım koşarcasınaydı. Ortalık savaş alanına dönmüşe benziyordu. İçeriye kan kokusu sarmıştı. “Allah’ım Berin’e bir şey olmasın.” diye dua ediyordum. Daha ona sevdiğimi bile söyleyememiştim. Sedyede kanlar içinde yatan bir hasta, biraz ötede vurulmuş bir güvenlik. Sol tarafımda ise yerde yığılı şekilde duran sevdiğim kadın. Bir an dünya durdu sanki. Ne bir milim kıpırdıyabiliyordum ne de nefes alabiliyordum. Gözlerimden akan yaşlara engel olamadan eğilerek yerden sevdiğim kadını kucaklayıp “Sedye” diye bağırdım. Gelen sedyeye yatırıp Berin’in ilk muayenesini yaptım. Göğsünden vurulmuştu. Nabız veya solunum alınmıyordu. Gerekli müdahaleyi yapıp “Ameliyathaneye alın!” diye bağırdım. Bu sırada diğer vurulanlar sedyeye alınıp gerekli te-

davi için ameliyathaneye götürülüyorlardı. Berin'in kurtarmaya çalıştığı adama baktım yirmi beş yaşlarında bir gençti. Ne yazık ki çok kan kaybetmişti. Aldığı diğer kurşun ölümüne sebep olmuştu. Hastayı başında ilgilenen hemşireye bırakıp ameliyathaneye koştum. Aynı anda üç kişi ameliyata alınacaktı. Sevdiğim kadın, katili ve güvenlik Mehmet abi. Ameliyathaneye girdiğimde Berin'i hayata döndürmeye çalışıyorlardı. Yanlarına vardığımda durdular. Neden durduklarını sordum. "Artık çok geç." dediler ve diğer hastalara yönlendiler. "Olamaz" deyip tek başıma Berin'e müdahale etmeye başladım. Uğraşlarım boşunaydı. Bunu bende biliyordum ama kendime engel olamıyordum. "Vural sana burada ihtiyacımız var. Kendine gel sen bir doktorsun!" Sözcükler beynimde yankılandı. Doğru ben bir doktordum, ne olursa olsun işimi yapmak zorundaydım. Berin'i böylece sedyede bırakıp katilimin yanına gidip onu kurtarmak için elimden gelen tüm uğraşları sergiliyordum. Bir saat süren ameliyat sonucunda güvenlik Mehmet abiye ve katilimi kurtarmıştım.

O sadece Berin'i değil beni de öldürmüştü. Yarına olan umudumun, içimde yeşerttiğim güzelliklerimin de katiliydi ve ben o katilimin hayata tutunmasını sağlamak için var gücümle uğraşmış ve başarmıştım. Onun için ikinci bir şans olmuştu ama sevdiğim için, benim için ikinci bir şans olmamıştı. Bundan sonrasını diğer doktora ve hemşirelere bırakırken Berin'e doğru yöneldim. Sedyede öylece duruyordu. Yüzünde o çok sevdiğim gülüşü yerine donuk bir ifade ve kanlar vardı. Bir kaba su ve gazlı bezler koydum. Sedyenin başına oturup ağlaya ağlaya sevdiğimin yüzüne bulaşmış kanları temizledim. Yanıma yaklaşan herkesi uzaklaştırdım. "Bırakın beni, daha sevdiğimi bile söyleyemedim." dedim ve hıçkırığa hıçkırığa ağlayarak sevdiğimin yüzündeki, ellerindeki kanları temizledim. "Böyle hayal etmemiştim hiç. Sana sevdiğimi burada değil yıldızların altında

söyleyecektim. Seni seviyorum gülüşünü sevdiğim kadın. Bahar kokulum, seni seviyorum.”

“İlk randevumuzu kır bahçesinde hayal etmiştim oysaki mezarlıkta değil. Sen manzarayı izleyecektin bende seni. Üzgünüm sevdiğim çok üzgünüm. Biliyor musun seni vuran kişinin de bir karısı ve çocukları varmış. Onun ölmediğini duyunca sevindiler. Beni affet güzel gülüşlüm beni affet. Ne yazık ki KATİLİNİN KAHRAMANIYIM.”

SESSİZ ÇIĞLIĞIM

Tuana Bayraktar

Ayaklarım çıplak basıyorum yere. Gözlerim kapalı, ellerimin titreyişini hissetmiyorum bile. Yerdeki yağmur damlacıkları ayağımı ıslatıyor, ıslak toprak kokusu geliyor burnuma. Sıtmal kelimeler bağlamış boğazımı, sözler söz dinlemez olmuş. Çocukluğuma dönüyorum bir anda. Yüzleşmeye cesaret edemediğim çocukluğuma. Gözümün kıyısında birikmiş gözyaşım akmaya korkuyor. Kırgınlıklarım var geçmeyen, üzüntülerim var kırgınlıklarına dönüşen ve bunların hepsini bastıran öfkem... Rüyalarımı bile söyleyemeyen ben hayat hikâyemi anlatacağım size, her şeyi unutarak yaşayabilirdim ama ben anlatmayı seçtim çünkü bu ızdıraplı rahmin içinde daha fazla cenin pozisyonunda yatamazdım. Bir cuma sabahına da merhaba dedim yarı uyanmış şekilde, daha yeni silindiği belli olan leylak kokulu merdivenlerden indim. Her sabah zorla yediğim kahvaltımı bugün daha bir isteksiz yaptım. Dayımın hediye aldığı saatimi her zamanki gibi sol kol bileğimin biraz üstüne taktım. Şarkı söylüyordu anem pek bir anlam veremedim açıkçası biraz başım da ağrıyordu, “Biraz sessiz olur musun?” dedim sert bir şekilde anneme. Morali düştü hemen ama hiç bozuntuya vermeden “Günaydın benim tatlı prensesim.” dedi. Babam geldi her zamanki tıraş losyonundan ve insanı alıp götüren o mükellef parfümünden kokuyordu. İnsan masmavi gözlerinin içinde kaybolup giderdi resmen, annemin gözleri ise elaydı, iki tane de beni vardı gözlerinin içinde, onu da farklı yapan buydu işte. Bir öpücük konurdum kahramanımın yeni tıraş olmuş yanağına, annemin de

gönlünü almak istermişçesine gittim sokuldum koynuna, öptüm onu. Daha sonra kahvaltıya oturduk hep birlikte. Kıyafetlerimi giymek için yukarı çıktım. Annem ile babam zaten hazırды. Kahvaltıyı her gün düzenli olarak gelen Ayşe teyzeye bıraktık. Asansöre bindik mutlu çekirdek ailemle, buraya kadar her şey normal gözüküyordu, ta ki dışarı çıkana kadar. Gökyüzü sanki annesiz kalmış bir çocuğun masumiyeti kadar güzel, hüznü kadar yalnızdı, bir durgundu bugün nedense. Annemin çok sevdiği babamın değiştirmek için ısrar ettiği siyah arabamıza bindik. O gün radyoda annemin en sevdiği şarkı olan “Elfida” vardı. Takıntıdan olsa gerek annem hep çift sayı bırakırdı radyonun sesini ama bugün bir şey vardı üstünde, tek sayıda bıraktı çünkü. “Acaba ne oldu” diye düşünürken bir sarsıntıyla kendime geldim.

Annemin kadife sesiyle moralim yerine geldi. Gökyüzünü aradı gözlerim, bir kuş gibi hafiflemiştim Biraz daha ilerledikten sonra hemen hemen annemle aynı olan okulumuza gelmemize on dakika kalmıştı. Birden bir fren sesi duydum. Kafamı çevirdiğim gibi karşımda koca bir tır vardı. Tırı gördüğüm an beynim durdu. Kazadan çıkan ses kulaklarımı sağır ediyordu. O an kalbim cız etti. Kafamı, on saniye önce huzurlu bir şekilde dışarıyı seyrettiğim cama vurdu. Başımdan akan kanın yanağımda süzülüşünü hissettim, o sıcaklık vardı yanağımda. Annemin “Kızım!” deyişini duydum en son. Donakaldım sonra, çünkü meleşimin sesi yarıda kesildi. Haykırdım resmen, gözlerimden yaşlar boşalıyordu. Anladım orda bir şey olduğunu; elimi uzattım anneme, hissettim galiba son dokunuşum olduğunu sıkıca tuttum elini, “Sakın! Sakın gitme meleşim daha seninle yapacak çok şey, yaşayacak çok anımız var, yalvarırım bırakma beni daha doyamadım ki ben sana daha doya doya koklayamadım o kokunu, öpemedim yanaklarından sarılamadım sana, gel inat etme bırakma şu yavrunu.” dedim son kez anneme. Bunun bir veda olacağını nerden bilebilirdim ki...

Siren sesleri en yüksek seviyedeydi. Gözümü açtığımda annem yoktu yanımda, çok cılız hissediyordum. Anneme ne oldu bilmiyorum, nerede bilmiyorum, belki o da şu an beni düşünüyor, endişeleniyor ama bilmiyorum, hiçbir şey bilmiyorum tek bildiğim kötü şeyler olduğu. Gittiğimiz yolu şimdi geri dönüyorduk. Tek fark, farklı arabalarda olmamızdı. Kendi feryatlarımın sessizliğini makinenin çığlığı bozdu. Ambulansın içindeki ilk yardım ekiplerinin hepsi oturdukları yerden kalkıp başıma geldiler, hemen. Ne anlamı vardı ki onların gelmesinin? Meleğim yoktu yanımda, beni koruyup kollayan, kahramanım da yanımda yoktu. Ne yapardım ki böyle? Ufak bir çocuğun cırlırlığı vardı üstümde. İlk göz göze geldiğim ilk yardım görevlisine haykırdım resmen. Neredeydi meleğim, yaşam kaynağım? Nasıl yaşardım şimdi? Böyle düşünmemin sebebi karşımdaki kişinin gözlerindeki acı ve hüzündü. Öylesine acırmışçasına baktı ki bana anladım bir şey olduğunu, düşüncelerimin doğruluğu kesinleşti şimdi. Anladığım an akmasına izin vermeyip durdurmaya çalıştığım gözyaşları boşaldı, elimden sadece “Meleğim!” diye bağırarak geldi. Duygu fırtınasının içinde olduğum için sadece ağladım ama duygularım artık gözyaşlarıma da kelepçe vurmuştu. Bir daha asla annemin kokusunu duyamayacaktım, ipek saçlarını okşayamayacaktım, kadife sesini duyamayacaktım. Başımı göğsüne yaslayamayacağım aklıma gelince nefesim kesilir gibi oldu. Aslında gerçekten nefesim, yani annem gitmişti. Bir daha nasıl nefes alabilirdim? Aldığım her soluk kalbime bir hançer saplıyordu. Kalbim dakikalarca sızladı durdu. Artık benim için saniyeler dakikaya, dakikalar saate, saatler yıla dönmüştü. Annemin öldüğünü düşündüğüm her anım bana ızdırap çektiyordu ama bu seferki acım düştüğümde dizimde hissettiğim basit bir acı değildi. Çünkü o zaman annem yardımına koşardı, elimi tutar beni düştüğüm yerden kaldırırdı. Şimdi ise tutunacak dalım bile yok. Daha sonra karşımda bana acıyan göz-

lerle bakan ilk yardım görevlisi yanıma oturdu ve kandan daha yeni arınmış yanağıma bir buse kondurdu. Benim durumumun gayet iyi olduğunu söyledi ama bilmiyordu ki önemli olan ben değil annemdi. Duyacaklarımdan habersiz değildim. Aksine zaten önceden tahmin ettiğim şeylerdi. Ama yine de insan beş dakika düşündüğünde bile böylesine deliriyorsa bunca sene nasıl geçerdi ki? Ağzımdan sadece “Peki ya meleşim?” dedim. Öylece durup kaldı, sustu susmasına ama gözleri her şeyi anlatmaya yetti bana. Elimden gelen tek şey haykırmak haykırmak... Başka hiçbir şey değil, ne bir ses, ne bir sessizlik vardı ortamda. İşte o sessizliği benim çığlıklarım bozdu. Tek dediğim şey “Gitme kal yanımda, bırakma beni, bizi, anılarımızı ve daha nicelerini” demek oldu. Çünkü kendimi o kadar yorgun o kadar halsiz o kadar cılız hissediyordum ki... Düşüncelerimi dilime dökmek isterdim ama nefes bile alamıyorken nasıl duygularımı aktarabilirdim ki? Birden ambulansın yavaşladığını fark ettim. Anladım ki gelmiştik fakat üç kişi değil; bir ölü, iki yaralı olarak. Kalbime en çok dokunan “Benim annem öldü.” demekti. Nasıl derdim arkadaşlarıma “Annem öldü” diye... Kapının önünde hemen hemen bütün doktorlar toplanmıştı. Anladım, önceden haberleri varmış ki yanında malzemeleri var ve bizi bekliyorlar. Hemen beni indirdiler ambulanstan, hızlı adımlarla içeri soktular. Babam geldi, karşı tarafın sürücüsü geldi, ama meleşim gelmedi. Çünkü o gerçekten melek oldu, uçtu, gitti, bıraktı bizi. Ama ben biliyorum ki o beni bırakmaz; dinlediğim bir serenat-taki söz olur, konuşur benimle, rüzgâr olur değer tenime, gözyaşıma saklanır, acıma ortak olur, bazense bir kelebek olur konar başıma, okşar her gün özenle yaptığı saçlarımı, biliyorum annem beni bırakmaz. Anneler evlatlarını bırakır mı hiç? Hele bu benim annemse asla bırakmaz. Çünkü o beni karşılıksız sevdi, hiç yorulmadan okşadı saçlarımı, anlamasam da anlattı tekrar tekrar, bazen kızsak bile sevdi beni. Ama ben... Ben yapamadım.

“Gıtme kal meleğim.” diyemedim ya da “Seni çok seviyorum, iyi ki benim annemsin.” diyemedim. Son cümlelerini bile boğazına tıktım kadının. Ne kadar da şendi, mutluydu, huzurluydu ama ben bütün dobralığımla bütün bu güzellikleri hiçe sayarak duvar ördüm aramıza. En son ne zaman “Seni seviyorum.” dediğimi hatırlamıyorum bile. “Ah ya nasıl unuttum annem? Ölmeden son saniyelerinde... Kendimedir öfkem. Onca zaman varken nasıl yaptım bunu? Sadece son saniyelerimiz kullanarak mı? Ama böyle olmamalıydı. En başta meleğim uçup gitmemeliydi. Aniden doktorun sesiyle kendime geldim. “Annen, annen, ah anneni maalesef ki yolda kaybettik.” dedi. Çığlıklarım bütün hastaneyi çınlattı. Boğazımdaki sızıyı hissedene kadar bağıryordum, gözlerim kanlanana kadar ağlıyor, kaskatı olana kadar kendimi sıkıyordum. Ama nafile gelmedi geri meleğim. Gerçekten yaşadığım duygu fırtınasının içinde kaybolup bin parçaya bölünmekten, kendimi her seferinde dağınık bulmaktan, göz yaşlarımın boynumu ıslatmasından, aklımdan bir an bile olsa çıkmayan annemin yüzünü görüp acı çekmekten, daha annemin öldüğünü bile kabullenememekten, aklımın içinde hep konuşan sesi dinlemekten, sesi kulağımda çınlayan masum çocuğun çığlıklardan, her saniye o çığlıkların arasında yapayalnız kalmaktan çok yoruldum... Kendimi derin bir uykunun içinde buldum. Hayret! Nasıl uyuduysam? İlaç verdiler kesin. Rüyamda hiçbir şey görmedim, sadece kapkaranlık bir perde. Gözlerimi açtığımda hasta odasına alınmıştık. Kahramanımı, yani babamı yanımda görünce acım bir nebze olsun hafifledi. Fakat babamın masmavi gözlerinin yerine kan çanağına dönmüş, yılmış bir çift göz gelmişti. Benim uyandığımı görünce yorgunluktan mahvolmuş yüzünün yerini sıcak ama yorgun bir tebessüm aldı. Kahramanımın tek dediği şey “Özür dilerim gitti, kurtaramadım.” oldu. İşte o an yıkıldığımızı anladığım andı. Ama biz yıkıldığımız gibi kalkabilirdik de, yaptık zaten bunu. Hafta sonrasına gidiyorum.

Çünkü bir haftam hastanede ve aynı düşünceleri tekrarlamakla geçti. Birinci haftanın sonunda kalemi aldım elime, aklıma ne geliyorsa yazdım. Meleğime yazıp onun mezarına koyacaktım. Belki görür. Meleğime yazdığım ilk mektubum şöyleydi:

“Belki şarkının her sesinde, belki bir sahil sessizliğinde. Islak toprak kokulu yolda yalnız yürürken, bir yıldız gökte kayıp giderken, hep aklımdasın! Geçmiş değil meleğim her zaman olduğu gibi, yaşıyorum kaldığımız son heceden. Ben hep senin yanındayım. Gündüzümde, gecemdesin, kimseler söylemesin sen benim sözcüklerimsin. Meleğim demesin kimseler sana, anne diye bağırmasın arkandan, gözyaşın değmesin tenine, düşüncelerin aklını tırmalamasın, gülüşün incitmesin tenini, sessizlik yormasın seni, bağırımlarım kulağında çınlamasın, hele o feriyatlarım, özlemim, burkmasın kalbini, ruhum değmesin bedene, kıskanırım saniyeleri, soluduğun her nefesi, ama nafîle...”

İşte bu ilk yazdığım mektup. Bu mektup benim için çok önemli. Çünkü onca mektup yazdım anneme, koydum mezarının ucuna. Ama sadece bir tanesi alınmış, o da ilk mektubum. Eğer mektubumu okuduysa umarım kızmaz bana artık... Ah kalbim, ah sızım var geçmeyen, ağrılarım var dinmeyen hele o yorgunluğum... Yorgunluk ama fiziksel değil ruhsal yorgunluk bu, en ağır olanından. İşte böyle böyle avuttum kendimi, bu günlere geldim, ama hiç kolay olmadı özlemimi dindirmek. Hiç kolay olmadı annemi beyaz kefenin altında bırakmak. Yine aklıma geliyor, sakın unuttum sanmayın. Belki şimdi üşüyordur diye, belki şimdi kalbinde hissetmiştir diye ve daha niceleri... Şimdi ise doktor oldum, evet, yanlış duymadınız doktor. Tahmin edin hangi hastanede çalışıyorum. Evet, doğru tahmin! Annemin öldüğü hastanede. Bilerek bu hastaneyi seçtim. Çünkü annemin nefesi var burada, annemin kokusu var burada hiç geçmeyen ve geçmeyecek olan kokusu var. Bazen acildehyken anneme benze-

tiyorum birini. Ama zlmyorum, çünkü annemin beni grebi-
leceğini biliyorum, beni duyabileceğini biliyorum. Bu da bana
yetiyor. Annemin nefesini soluyorum her gün, her gün annemin
kokusunun sindiği fularıyla uyuyorum, rüyalarımda görüyorum.
İşte böyle avuttum kendimi, işte böyle dindirdim acımı. Ama
benden size ufak bir tavsiye; hiçbir şeyi içinizde tutmayın, sy-
leyin “Seni seviyorum.” demeyi bile içinizde tutmayın. Her sa-
niyenizin kıymetini bilin. Ben de şimdi içimde tutmak yerine
buradan en değerlilerime teşekkür etmek istiyorum. Bana her
şekilde yardımcı olan, ilham perim olan ve bana Türkçeyi sev-
diren ğretmenlerim: Sümeyra ve Elif ğretmenime ve benim
her zaman kahramanım olan ve hep öyle kalacak olan biricik
babama, her zaman beni destekleyen en değerlim dediğim ve
bu metni yazarken ilham kaynağım olan biricik nefesim; anne-
me teşekkür ederim. İyi ki benim hayatıma girdiniz umarım hiç
ıkmazsınız...

TEVAFUK BİR TESADÜF

Yunus Laçın

Dışarıda kışın artığı bir bahar vardı. Mart kapıdan baksa da kazma kürek yaktıracak soğuklar yerini leyleklerin dönüşüyle bahara teslim ediyordu. Yazı hatırlatan kış ortasındaki sıcaklıklar Aylin'in en sevdiği havalar arasındaydı. Bu havalar ona yetimhanedeki günlerini hatırlatıyordu. Yıllar geçse de ailesinin, kardeşinin ve kendisinin yaşadığı unutamadığı trajediler vardı yetimhane günlerinde.

Babası Sinan Bey, askerliğini yapmak için gittiği Şanlıurfa'da tanışmıştı annesi Hayat Hanım'la. Askerlik sonrası Sinan Bey ile annesi, Hayat Hanım'ı istemek için Şanlıurfa'ya gittiklerinde elleri boş dönmüşlerdi. Bunun üzerine Hayat Hanım, ailesinin razısı olmadan evden kaçıp Sinan Bey'le evlenmişti. Bundan dolayı ailesi tarafından affedilmemek üzere evlatlıktan reddedilmişti. Hayat Hanım, baba bedduası almıştı bir kere. Genç yaşta bakımsızlık, kimsesizlik ve kocasıyla olan geçimsizliklerinden dolayı verem olup ölmüştü. Aylin yedi yaşındaydı o vakit, kendinden iki yaş küçük olan kardeşi Fatih ile bu koca kentte babalarının insafına kalmışlardı. Annesinin ölümünün dışında aklında, anne babasının kavgaları ve annesinin yüzündeki şişlikler vardı. Babası Sinan Bey, işsizliğin ve berduşluğun vermiş olduğu stresle eviyle, annesiyle ve çocuklarıyla pek ilgilenmez, birçok gece eve uğramazdı. Birkaç defa annesi Hayat Hanım'ın ısrarıyla psikolojik tedavi görse de içki, kumar ve gece hayatı onun karakterine baskın gelmiş, huylu huyundan

vazgeçmemiştir. Hayat Hanım, kocasından duyduğu hakarete ve yediği dayaklara rağmen çocuklarının hatırı için susmuştur, sabretmiştir. Kocasının evin işesini temin etmediği için saçını süpürge ederek gündelikçi olarak ev temizliklerine gitmiştir. Kocasının annesi de evlendikleri yılın ertesi senesi vefat ettiğinden tutunacağı dal kalmamıştır İstanbul’da. Babalarının günlerce eve uğramadığı zamanlar Hayat Hanım, iki çocuğunu yanına alarak kapı kapı dolaşarak ev temizliği yaparak geçimlerini sağlamıştır. Temizliğe gittiği evlerin birinin sahibi olan Berfin Hanım, tedaviye rağmen çocuğu olmayan zengin bir işadamların karısıdır. Yıllarca evlat edinmek için yetimhaneleri dolaşmış ama kanının kaynadığı bir erkek çocuk bulamamıştır. Berfin Hanım, gündelikçisi Hayat Hanım’ın ince hastalığa yakalandığını öğrendiğinden evlat alma fikri yine gündemlerine düşmüştür. Evlatlık niyetini Hayat Hanım’a açtığında, Hayat Hanım, ilk önce bunu reddetmiş ama kocasının hovardalıkları ve sorumsuz yapısı sebebiyle kendinden sonra çocuklarının rezil olacağı endişesi ile bu teklife olumlu bakmıştır.

Berfin Hanım, çocuklardan en az birini kendisine evlatlık vermesi için Hayat Hanım’a para da teklif etmiştir. Hayat Hanım bu zor imtihana direnememiş ancak parayı da kabul etmemiştir. Çocuklarının müşkül duruma düşürülmemesini rica ederek ölmünden sonra onların Berfin Hanım’a evlatlık verilmesi ile ilgili noter huzurunda beyanda bulunmuştur. Berfin Hanım’a evlatlık verilmesi ile ilgili noter huzurunda beyanda bulunmuştur. Hayat Hanım, kocası Sinan Bey’in çocukları yetimhaneye bırakacağını ve ardına bakmadan çekip gideceğini adı gibi bildiğinden bu yolu tercih etmiştir. Hayat, Hayat Hanım’a fazla müsaade etmemiş iki ay sonra temizliğe gittiği başka bir evde çocuklarının yanı başında ruhunu teslim etmiştir.

Kocasının Sinan, Rusya’ya ihraç ürün taşıyan bir tır

firmasıyla anlaşmıştı ve hemen yola çıkması gerekiyordu. Kıyafetlerini almak ve karısına bilgi vermek için evine gitmişti. Sinan Bey eve geldiğinde komşularının ve belediyenin imkânları ile cenazesi kaldırılan ve defin işlemleri tamamlanan Hayat Hanım'ın ölümünün üzerinden üç gün geçmişti. Komşuları binbir sitemle olanları kendisine anlattılar ve çocuklara Aile Bakanlığının el koyduğunu, yetimhaneye yerleştirildiklerini belirttiler. Sinan Bey, Rusya'ya gitme fırsatını kaçıramazdı ve yaklaşık bir saat sonra yola çıkması gerekiyordu, ne de olsa çocuklar emin ellerdeydi.

Aylin, babasının küçük yaşta kendilerini kimsesizliğin ve yalnızlığın dehlizine atmasına çok içerledi. Fatih ise yaşı daha küçük olduğundan bazı şeylere akıl erdiremiyordu. Annesinin ölümünden yaklaşık bir ay sonra Berfin Hanım, yetimhanenin kapısında gözüktü. Kocasını sadece erkek çocuğu evlatlık alabileceğini, kız çocuğuna rızasının olmadığını Berfin Hanım'a belirtti. Berfin Hanım, Hayat Hanım'ın kendisine bıraktığı noter beyanı ile Fatih'i evlatlık aldı yetimhaneden. Fatih'in gidişiyle birlikte iyice yalnızlaşan Aylin, günlerce yorganının altında gizli gizli ağladı. Berfin Hanım, savcılık aracılığıyla evlatlık işlemlerine gizlilik tedbiri koydurdu ve yetimhane haricinde iletişim adreslerinin ve numaralarının kimseye verilmemesi hususunda savcılık kararları aldırttı. Günlerce Fatih'in ziyarete gelmesini bekleyen Aylin, yetimhane yönetiminden bunun mümkün olmadığını ve ailenin başka bir ile taşındıklarını öğrendi. Aylin, bu sefer de yetimhane müdiresinden babasına ulaşılmasını istedi. Müdür bu yaralı yavruya merhamet besleyerek babanın bulunması için polisin araştırma yapmasını sağladı. Daha hayattayken annesini, iki küçük çocuğunu terk eden ve bir kez olsun yetimhanenin kapısını çalmayan Sinan Bey'in, Rusya'da karıştığı bir uyuşturucu kaçakçılığında dur ihtarına uymadığı için polislerce ateş edilerek öldürüldüğü bilgisine ulaşılmıştı.

Babasına dair bir umudu kalmayan Aylin, Fatih'i düşünüp duruyor, bir an olsun aklından çıkarmıyordu. Yılların üzerine biriktirdiği yükün altında ezile büzüle okul hayatı geçerken bir gün kaderin kardeşini karşısına çıkaracağına dair inancını hiç kaybetmedi Aylin. Berfin Hanım'ın İstanbul'dan başka yere taşınmasıyla kardeşiyle bağları kopan Aylin, Fatih'e yıllar içerisinde gerçek ailesinin unutturulduğundan emindi. Devletin sağladığı eğitim imkânlarıyla üniversiteye giren Aylin, Acil Tıp Teknisyenliğini bitirip paramedik olarak İstanbul'a atandı. Ekonomik özgürlüğün vermiş olduğu rahatlıkla bir nebze de olsa ayaklarının üzerinde durmanın zevkini tattı. İçinde bir türlü dolduramadığı boşluktan kardeşi. Fatih'i merak ediyor, nerelerde, ne şartlarda yaşadığını düşünüp duruyordu. Fatih ile birlikte anneleriyle çekilmiş küçüklük fotoğraftan başka bir hatıratı yoktu elinde. Yıllarca yetimhanedeki dolabının kapağından hiç düşürmediği ve annesine, ailesine dair hatıralarını taze tutan bu fotoğraf onun tek tesellisiydi. Fatih'i bulmaya dair tek işaret ise annesi ve kendi gibi mavi gözlü oluşu ve göbeği üzerindeki kalp biçimindeki et beninin olmasıydı. Ama bu iz onu bulmak için milyonda bir tevafuk idi.

Acil serviste çalıştığı ambulansın sorumlu paramedigiydi. İşin vermiş olduğu yoğunlukla hayat akıp gidiyordu. Aylin, nice hayatları kurtarmak için ambulanslarda geçiriyor, kar demeden, çamur demeden yaralıları müdahale ediyordu. Kafasını dağıtacak ve onu geçmiştin acı hatıralarını unutturacak tek uğraşı işiydi artık. Cumartesi nöbeti geceye denk gelmişti Aylin'in. Acil vakalara gitmenin dışındaki vakitlerini acil serviste, kendilerine ayrılan dinlenme odasında, kitap okuyarak veya mescitte namaz kılarak, dua ederek geçiriyordu. Fatih ile bir gün mutlaka yollarının kesişmesine dair duasını hiç eksik etmiyordu dilinden. Duasını yeni toplamıştı ki telsizindeki acil çağrı ile görev yerine

dönüp ambulansa yerini aldı. Acil çağrıyla otobanda bir otomobilin aşırı hız nedeniyle kaza yaptığına dair mesaj gelmişti acil servise. Elleri tutuşturulan tebliğde aracın takla attığı, ölü ve yaralıların bulunduğu belirtilmişti. Ambulans, trafiği yara yara otobana doğru hızla yol aldı. Yarım saatlik bir akışın ardından olay yerine ulaşılar. Polis ve itfaiye ekipleri, olay yerinde emniyet şeritleriyle gereken tedbirleri almışlardı. ATT ekibi hemen konumunu alarak müdahale etmeye başladı. Arabanın arka koltuğunda sıkışan orta yaşlı bir kadın ağır yaralıydı. Ön koltukta oturan kocası emniyet kemeri takılı olmadığı için araçtan fırlamış ve feci bir şekilde can vermişti. Yirmi beş yaşlarındaki şoför ise ters dönen araç içerisinde emniyet kemeri sayesinde askıda kalmış, hava yastıkları sayesinde yaşama tutunmuştu.

Aylin, yaralıların durumunu gözden geçirdikten sonra: “Şoförün köprücük kemiği kırık, baygın olması dışında durumu iyi. Kadının durumu daha vahim, öncelikle kadını sıkıştığı yerden dikkatlice çıkarın.” diye itfaiye görevlilerine talimat verdi. Aracın sıkışan kapısı kesilerek görevlilerce yaralı kadın dikkatli bir şekilde çıkarıldı. Sağlık görevlileri kadını sedyeye yatırdıktan sonra apar topar hazır bekleyen ambulanslardan birine taşıdı. Aylin, hastanın felç olma ihtimali olduğunu, dikkatlice ameliyathaneye ulaştırılması gerektiğini söyledi, hazır bekleyen hemşire ve ambulans görevlilerine.

Yerde cansız yatan adamın cenazesi belediye yetkililerince cenaze aracına taşınırken itfaiye görevlilerinin yardımıyla baygın hâldeki şoför, emniyet kemeri kesilerek araçtan çıkarıldı. Aylin’in sorumlu olduğu ambulansa taşındı. Aylin, ilk müdahaleleri yaparak yaralıya boyunluk taktı ve kanayan omzuna sokuğuk tampon uygulamaya başladı. Yaralının kıyafetleri kan revan içindeydi ve yara yerini temizlemek ve ilk müdahaleyi yapmak için hasta kırırdatılmadan kıyafetlerinin çıkarılması gerekiyor-

du. Kıyafetler kesilerek çıkarıldı ve bir kenara atıldı Aylin kırık bölgeye müdahale etmek için gerekli sargı bezleri ile geri döndüğünde yaralının göbeği üzerindeki kalp şeklindeki bene gözleri takıldı. Üzerindeki şaşkınlığı bir süre atamayınca me-sai arkadaşı hemşire Merve: “Aylin, ne bekliyorsun? Her geçen saniye kan kaybediyor yaralı, rengin soldu birden, elin ayağın titriyor. Bir sorun mu var?” dedi.

Aylin: “Yok bir şey, biraz şekerim düştü galiba?” diyerek arkadaşlarını geçiştirdi. Aylin, bir yandan işini yapmaya çalışırken bir gözü de yaralının göbeği üzerindeki kalp şeklindeki bende idi. El çabukluğuyla işini yaptıktan sonra, yaralının yüz hatlarını, incelemeye başladı. Baygın hâlde yatan yaralının yüzünde annesinin yüz hatlarını anımsadı. “Fatih, annesine benzer, Aylin ise, babasına.” Küçükken çok duymuştu bu sözleri konu komşudan. Gözünü aralayarak göz rengine baktı, mavi olduğunu görünce şaşkınlığı daha da arttı.

Yavaş yavaş uyanmaya başlayan yaralının kendi kardeşi olduğuna dair bir şüphesi kalmamıştı. “Hayat tesadüflere bırakılmayacak kadar tevafuktur.” diye mırıldandığında ambulans içindeki hemşirelerin garip bakışlarla kendini süzdüklerini gördü. Yıllardır aradığı, özlediği kardeşi, sedyede yaralı bir şekilde yatıyordu. Bir dakika olsun yaralıdan ilgisini kesmemesi ve için için gözyaşı dökmesi hemşirelerin dikkatinden kaçmadığı gibi yaralı şoförün de dikkatini çekmişti. Yaralı şoför: “Durum çok mu kötü? Ne yaptım ben? Neden ağlıyorsun sen? Yoksa bana acıdığından mı? Annem, babam... İyi deyin lütfen, ne olur susmayın, neden kalkamıyorum ben?” diye kazanın vermiş olduğu şok ile birkaç kez de hemşirelere küfürler savurduktan sonra tekrar bayılı kaldı.

Hastaneye yaralıları ulaştırıldığında ilk iş olarak hastaların kimlik bilgilerinden tam olarak emin olmak için hasta kayıtlarını kontrol etti. Emniyet görevlileri araçtaki değerli eşyaların ve kimlik kartlarının kaybolmaması için önlem almıştı. Ayrıca kimlik bilgilerine tedbir konulmuş ve cep telefonlarındaki yakın akrabalar kaza ile ilgili bilgilendirilmişti. Bilgisayardaki kayıtlarda yaralı kadının isminin “Berfin Ateş” olduğunu görünce içinde artık bir kuşku kalmadı. Adını hiç unutmamıştı, araç içerisinde yüz ifadesi gözünün önüne geldi. Hatıralarındaki Berfin Hanım’ı daha iyi anımsamaya başladı. Yüzünün kırışıklığı ve saçının boyası dışında çok değişmediğini anımsadı. Dünyadaki tek aile bağı olan kardeşiyle bağlarını koparan kadın, şimdi kaderin takdiriyle karşısına çıkmıştı. Hasta giriş kayıtlarında kardeşinin isminin ise “Arda olarak” girildiğini gördü. Bu hamleyle Fatih’i geçmişinden ve ona hatırlattıklarından tamamen koparmak istediği aşikârdı.

Kardeşinin mutlak röntgenleri çekilip tahlilleri yapılırken önce Berfin Hanım’ın ne durumda olduğunu öğrenme üzere ameliyathaneye yöneldi. Berfin Hanım’ın omurilikten darbe aldığı, felç geçirdiğini ve konuşma yetisini kaybettiğini esfle öğrendi. Kardeşinin başına döndüğünde onun uyanmış olduğunu ve acil doktorlarınca omzunun bandajla sarıldığını gördü. Fatih’in canı acıyordu ve sürekli “Anne, baba...” diye söylenip ağlıyordu. Kendilerine bilgi verilen birkaç akrabaları, hastaneye akın edip yaralıların durumunu öğrenmek adına arbedeye sebep oluyorlardı.

Hastaneye gelen amcasına seslenen Fatih:

“Amca, bana bilgi vermiyorlar, annem ve babamın durumu nedir? Yerimden kalkıp onları görmek durumlarını öğrenmek istedim ama kıpırdayamıyorum. Amca, istemeden oldu,

lastik büyük bir gürültüyle patlayınca aracın kontrolünü kaybettim, gerisini hatırlamıyorum. Ne olur her şey iyi de, annem babam yaşıyor değil mi?” dedi. Amcası, ölüm haberini ağzını açıp da diyemedi, kelimeler boğazına düğümlendi, gözyaşları içinde hasta odasını terk etti. Acil doktoru yaralı yakınlarının üzerinden bu yükü alarak:

“Adın ne senin genç?” dedi. Arda:

“Benim adım Arda. Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencisiyim. Doktor Bey, ben iyiyim, omzumun ağrısından ziyade içim yanıyor. Ne olduğunu bilmek istiyorum” dedi. Doktor:

“Metin ol oğlum, hayat muhakkak ki bir imtihandır. Kaza da bela da bizler için bir sınavdır. Dünya bir gölgeliktir. Bir varmış bir yokmuş diyene kadar hayat geçiyor işte. Madem doktor olacaksın acılara dayanıklı olmalısın, ameliyat masasında yatan öz sevdiklerin de olsa, için pek olacak, elin titremeyecek. Oğlum, bir kazadır yaşandı. Baban hakkın rahmetine ulaştı. Başın sağ olsun. Annen ise hastanemizde bölüm doktorlarımızca ameliyatları yapılıyor. Müsterih ve metin ol” dedi.

Arda, hıçkırıklara boğulduğunda, onun acısına dayanamayan akrabalar bir bir gözlerini kaçırdılar. Sözün bittiği yerde onu nasıl teselli edeceklerini bilemediler. Aylin, kardeşinden gözlerini kaçırsa da ona sarılmak bu zor zamanda onu teselli etmeyi çok istiyordu. Aylin, hasta yakınlarına bir müddet hastanın kendi hâline bırakılmasını ve ağlamasının ona faydası olacağını, ağlayamadığı takdirde deşarj olamayacağını beyan ederek hasta yakınlarının kapı dışında beklemelerini sağladı. Oda hemşiresi aylardır birlikte çalıştığı arkadaşıydı ve odada kalmak istediğine dair ondan ricada bulundu.

Arda, gerek ambulansa gerekse hastane odasında bir dakika olsun elini bırakmayan Aylin’e: “Çok teşekkür ederim,

böyle bir zamanda beni yürekten anlayıp benimle ağladığınız için. Böyle zamanlarda bir dost elinin, bir anne şefkatinin, bir kardeş desteğinin yerini hiçbir şey dolduramaz. Benim babam öldü, annem meçhul ve sarılacağım bir kardeşim yok. Şu dışarda toplanan akrabalarım ise dirimizde yanımızda yokken ölümüze koşup gelenler. Bu zamanda bana bu desteği verdiğiniz için müteşekkirim.” dedikten sonra yapılan sakinleştiricilerin etkisiyle uyuyakaldı.

Ertesi gün, annesinin bilincinin açık olduğun ama konuşmadığını ve yürüyemediğini akrabalarından öğrendi. Annesinin odasına girdiğinde onu hareketsiz bir vaziyette, sabit bir noktaya boş boş bakarken görünce gözyaşlarını tutamadı. Annesinin yüzünü, ellerini öperek: “Özür dilerim anne, hepsi benim suçum, affet beni anne.” dedi. Berfin Hanım, konuşamıyordu ama başını “Hayır” anlamında iki yana çevirdi. Sonra gözlerinden yaşlar aktı. Özel izinle annesinin odasına girdi ve ona sarılması sağlığı açısından risk taşıyordu. Berfin Hanımı yıllarca bir yatağa bağlı kalabileceği doktor tarafından aile efradına bildirilmişti.

Arda, ertesi gün babasının cenazesi mezara koyulduktan sonra eş-dost dağılınca kabrin başında yalnız kalmak istediğini söyledi. Ambulansta ve hastanede hep yanında olan ve manevi desteğini eksik etmeyen Aylin’i de cenazede gördü. Adını dahi bilmediği bu paramediğe karşı tanımlayamadığı bir his vardı içinde. Akrabalar çekilince yüksek sesle:

“Baba, affet beni baba. Böyle olsun istemezdim, yapamadım, o arabanın kontrolünü kaybettim, hepsi benim suçum. Beni affet baba. Annem yatalak kaldı, konuşamıyor, yürüyemiyor, yarı canlı. Sen burada cansızsın, toprağın bağrındasın. Çok yalnızım baba, çok korkuyorum baba. Ben siz olmadan ne yaparım? kime sığınırım? Benim sizden başka bu dünyada kimim

var? Dirimizde yanımızda olmayan bu menfaatperest akrabalarımızın dışında bu zor günümüzde canımdan, kanımdan kimim var bu koca dünyada?” diye söylenirken sözünü arkasında diki-liveren Aylin kesti.

- Var kardeşim, senin canından bir can, kanından bir kan kardeşin var. Seni yıllardır arayan, özleyen, izini süren bir kardeşin var Fatih.

Yaşadığı şoklarla afallayan Arda:

- Özür dilerim, benim adım Arda, biriyle karıştırdınız galiba. Ama ne dediğinizi pek anlayamadım, malum iki gündür yaşadıklarımın şahidi sizsiniz. Beni yalnız bırakmadığınız ve ilginiz için teşekkür ederim. Bu ilginizin sebebi bahsettiğiniz şeyle mi ilgili?

- Evet, sen benim kardeşimsin. Adın Fatih. Ama bütün bunları sana ispatlamam için bana biraz müsaade etmelisin. Senin için zor olduğunu biliyorum ama artık senin acı çekmene gönlüm razı olmuyor. Yıllar önce babamız evimizi terk edip annemiz de vefat edince, öylece kalakaldık ortada seninle. Neyse ki devletimizin şefkati ve imkânları vardı. Yetimhaneye yerleştirildiğimizde ben yedi yaşındaydım ve sen beş yaşındaydın. Annemiz, evimizin geçimi için gündelikçi olarak çalışıyordu. Bugün annen ve baban olarak bildiğin kişiler, o günlerde evlerine temizliğe gittiğimiz insanlardı ve seni annemin de rızası ile evlatlık aldılar. Ve izlerini kaybettirdiler. Sana ulaşamayayım diye de savcılık kararıyla velayet bilgilerine gizlilik tedbiri koydurdular. Adını değiştirdiler. Sen küçük olduğun için birçok şeyi unuttun tabii ama ben o gün bu gündür seni arıyorum, duamda seni eksik etmiyordum. Bir gün kaderin seni karşıma çıkaracağına dair umudumu hiç kaybetmedim.

- Şaşkınlığımı bağışla ne olur. Söylediklerin çok ciddi

iddialar, benim bu zor günümde bunları duymak işimi daha da zorlaştırıyor. Kardeşin olduğumu nasıl anladın, bununla ilgili bir ispatın var mı?

- Olay yerine müdahaleye geldiğimizde karşılaştığımız mutat kazalardan biriydi kazanız. Ta ki sana müdahale edene kadar. Göbeğinin üzerindeki kalp şeklindeki et beni elimdeki en güçlü delilimdi seni bulmak için, ayrıca gözlerin de annemizin gözleri gibi mavi. Söylediklerimi Berfin Hanım'a teyit ettirebilirsin, daha da olmadı yetimhane kayıtlarına ulaşmak için savcılığa başvurabilirsin.

Aylin, cüzdanından anneleriyle birlikte çekildikleri tek fotoğrafı çıkararak;

- Bir de bu var, yıllar var ki bir gün yanımdan ayırmadım, yetimhanede bu fotoğrafa bakmadığım gün yoktu. Dün seni beninden, gözlerinden ve anneme anımsatan yüz hatlarından teşhis edince kardeşim olduğuna dair içimde hiçbir şüphe kalmadı. Olay anında ve sonrasında seni bir dakika olsun yalnız bırakmadım. Bak şimdi de yanıdayım. Kalk haydi, hayat devam ediyor ve hayat tevafuklarla dolu.

Hastaneye kadar bir kelime etmediler. Hastaneye vardıklarında annesinin durumunun kritik olduğunu ve bitkisel hayata bağlandığını öğrendiler. Babasının ve annesinin akrabaları bu zor gününde kendini bir başına bırakmışlardı. Onların yıllardır kendine neden mesafeli davrandıklarını Aylin'in anlattıklarıyla bağdaştırdı. Berfin Hanım'ın ne kadar bitkisel hayatta kalacağıyla ilgili tahmini bir şey söylenmezken Arda, gerçek akrabasının bu zor günde bir dakika olsun yanından ayrılmayan ve desteğini eksik etmeyen Aylin olduğuna kanaat getirmeye başladı. Aylin'e:

- Sana inanıyorum ama yine de bu anlattıklarını yetimha-

neden teyit etmek istiyorum. Ama bu, şu gerçeği değiştirmeyecek. Ben, annem, babam sandığım insanlarla acısıyla, tatlısıyla çok güzel yıllar yaşadım. Bana bir gün bile evlatlık olduğumu hissettirmeyen bu insanlar sonsuza kadar benim annem ve babam olarak kalacaklar hatıralarımda.

Aylin, yılların vermiş olduğu özlemle ve şimdi kardeşine böyle zor bir zamanda kavuşmuş olmanın karışık sevincini yaşıyordu. Arda ise kendisine “Fatih” diye seslenen kardeşinin desteğiyle iki gündür yaşadığı zorlukları aşmaya çalışıyordu. Dışarıda kış artığı bir bahar vardı. Yazdan kalma kış ortasındaki bu sıcaklık Aylin’in en sevdiği havalar arasındaydı. Bu havalar ona yetimhanedeki günlerini hatırlatsa da gerçekleri öğrenmek için kardeşinin elinden tutup yetimhanenin kapısına vardığında yıllardır yaşadığı onca zorluğun sonunda bahara çıkmanın mutlusunu yaşıyordu. Şükretmek için çok fazla sebep vardı ve Hayat Hanım ile başlayan hayatlarının seyri şimdi iki kardeşe vuslat olarak dönüyordu. Yetimhaneden bütün gerçekleri öğrenen Fatih’e yılların verdiği hasretle sarılıp hüngür hüngür ağlarken onun kulağına fısıldıyordu:

“Bütün tesadüfler bir tevafuka çıkar. Hayat, tevafuk bir tesadüftür.”

HER ŞEYE RAĞMEN

Fatma Çakmak

Yoğun bir acil nöbeti çıkışıydı yine. Hemen her nöbet sonrası olduğu gibi çıkış saatimi iki saat geçirmiştım. Bir koşturma eve geçtim. Çocuklar kapıyı açmamla üzerime atıldılar. Tabii ki yine her zaman olduğu gibi geç kaldığıma söyleniyorlardı. Ev savaş alanıydı. Bakıcımız, dolgun ücret almasına rağmen; “Yine geç kaldınız böyle de olmaz ki!” diye söylenerek çantasını alıp koşar adım çıktı. Çocuk da yaparım kariyer de demiştım ama bunalıyordum sanki. Ortalığı toparlamaya çalıştım Bir yandan ortalığı toparlıyor bir yandan da yemekleri ısıtmaya çalışıyordum...

Sekiz yıllık doktordum, doğuda hasta yoğunluğu çok olan bir hastanede üç buçuk yıl pratisyenlik yapmıştım. Günde dört yüz-beş yüz hasta bakıyorken karar vermiştim bu işin uzmanı olmam gerektiğine. İlk iki çocuğumu da bu süreçte dünyaya getirmiştim zaten. Bir hocamız demişti, “Acilciler delidir biraz.” diye. Acilci olduğumu iyice hissetmiştim bu sözden sonra. Ben de çok normal değildim. Eşime göre bana rahat batıyordu. Doğru idi belki de... Ama seviyordum ben koşturmayı. Öyle rahat rahat oturmak, birilerine bir faydam olmadan durmak çok da bana göre değildi. Duran bir kalbin ellerimin altında yeniden attığını hissetmek ya da acılar içinde kıvranırken bir insanın ağrı-larını dindirebilmek hayata bağlıyordu beni. Üçüncü çocuğuma gebe iken kırdım zincirlerimi ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavına (TUS) girdim. Biz de iş öyle diğer mesleklerde olduğu

gibi altı yıl okumakla bitmiyordu. Yaşıtlarımız kariyerinde zirve yaparken bir sürü çalışıp bir de TUS'u kazanmak gerekiyordu. TUS sonucum açıklandığında öğrencilik yıllarında istediğim birçok bölüme girebiliyordum ama artık kendimi acile ait hissediyordum. Asistanlık dönemimde üçüncü ve dördüncü çocuğum dünyaya geldi. Çok istediğim acil uzmanı olmama şimdi ise sadece sekiz ayım vardı. Ama acabalar sarmıştı bugün yüreğimi. Yapılacak meslek mi idi sahiden bizimki? Değer mi idi bu kadar zorlanmaya hatta hırpalanmaya?.. Ne kadar da gerilmiş ve üzülmüştüm bugünkü yaşadığım olaya. Hastanın kalbi durmuştu servisin orta yerinde. Yığılmıştı ortaya öylece. Koşturduk. Nabzının atmadığını anlayınca kalp masajına başlamıştım. Bir yandan da güvenliğini sağlamaya çalışıyordum ki bir hasta bağarmaya başlamıştı; “Ateşim var, kaç dakikadır bakmıyorsunuz bana!..” diye. “Görmüyor musun hasta ölüyor!” dediğimde. “Biz de mi ölelim?” diyerek öfke ile sağı solu tekmelemişti... Sinirlenmiştim hastanın duyarsızlığına... Sonra daha bir kaç ay önce fırlatılmamış mı idi doktor arkadaşımızın kafasına kaldırım taşı? Çok değil bir kaç yıl önce bıçaklanarak öldürülmemiş mi idi doktor abimiz? Kimse madalya takmıyordu bize. Boşa mı yoruluyorduk? Boşa mı üzülüyorduk? Değer mi idi acaba sahiden? Her gün işe giderken; “Acaba güzel bir gün geçirebilecek miyim, eve sağ salim dönebilecek miyim?” diye düşünmeye başlamıştım son zamanlarda.

Düşüncelere dalmışken bir acı ile kendime geldim. “Kahretsin elimi yaktım!” Hızlıca kurdum sofrayı. Yedirdim çocukları. Üçüncü çocuğum iştahsız bir çocuktı, diğerlerine göre daha zor yiyordu. Ancak ilgiyle, oyunla yedirebiliyordum. Onun yemeğini ayrıca koydum. Eşimi çağırdım, bana yardım etmesi için. Eşim kızımı kucağına aldı. Ben de türlü şebekliklerle yedirmeye başladım. Bir kaç kaşık yedirdim. Nedense yine acile gitti

kafam. Bir gün önce sarhoş bir hastanın mesai arkadaşına bıçak çektiği geldi aklıma. Bu şiddeti gerektirecek hiç bir sebep yoktu aslında ortada. Çok değil yarım saat önce ben devretmişim nöbeti. Belki de yerinde ben olacaktım. O erkekti, şükür ki bir şey olmadan koruyabilmişti kendini. Belki ben olsam onun yerinde, bugün çocuklarımı göremeyecektim derken; “Betül kızım kendine gel!..” “Fatmaaaaa!” İrkilerek kendime geldim. Manzara korkunçtu; kızım, kızım boğuluyordu. Yemek kaçtı boğazına sanırım. Eşim kızıma değişik şeyler yapıyordu panikle. Bana ver kızımı diyordum ama dinlemiyordu. Ters çevirdi bir ara. Kızımın iyice morardığını gördüm. Kızımı kucaklayarak bahçeye çıkarken; “Acil’e götürüyorum.” dedi. “Dur ve çocuğu ver lütfen, Acil doktoruyum ben.” diyerek kızımı ancak alabildim eşimden, bahçede. Anneliğimi bırakmışım şimdi. Doktorluğumu hiç tahmin edemeyeceğim bir şekilde kızım üzerinde göstermeli idim. Şimdi soğukkanlı olup aklı başında kalmalı idim. Kızım kucağımda pelte gibi yatıyordu ve mosmordu. Sandığımdan zordu. Solunumu yoktu... Ağlamak istiyordum ama hiç sırası değildi şimdi. Tek şansı vardı kızımın. Belki de biraz sonra her şey için çok geç olabilirdi. Elimi ağzının içine soktum, boğazındaki yemek parçalarını temizleyebildiğim kadar temizledim. Dil kökü geri kaçmıştı ve solunum yolunu tıkamıştı, elimle dışarı çektim. Solunum yolunu açacak pozisyonu verdim. Sonra bütün solunumu duran hastalara eğer yanımızda başka cihaz da yoksa yapılması gereken suni teneffüs olarak halk arasında adlandırdığımız kurtarıcı solunumu yaptım. Kızıma üç kere kurtarıcı soluk verdikten sonra kızım kasılmaya başladı. On saniye kadar sonra “Anne” dediğini duydum. Hayatımda duyduğum en mükemmel sest... Uykulu idi. Kafamı kaldırdım. Eşim dona kalmıştı, sadece beni izliyordu. Kızımı kucakladım, arabaya bindik. Arabada kızımı sürekli konuşturmaya çalışıyordum. Rabbime sonsuz şükrediyordum; iyi ki doktordum ve ne olursa olsun şu an ki

yaşadığım mutluluğu elimden geldiği kadar başkalarına da yaşatabiliyordum. Kızımın iyi olduğunu gördükten sonra anneliğimi yaşadım sonuna kadar. Hıçkırıklara boğulmuştum. Hastanede olanları anlattım. Bir kaç tetkik yaptık. Şükür ki yavrumu erken müdahale ile Rabbim bana bağışlamıştı. Kim bilir belki de çocuğuna müdahale ederken; “Yavrularını da Rabbim sana bağışlasın kızım.” diyen teyzenin duası idi kızımın yaşamasına vesile olan. Kim bilir belki de bu zamana kadar aldığım dualardı. Zaten bilerek seçmemiş mi idim bu mesleği? İyi ki doktor olmuştum.

Evet madalya takmıyordu kimse bana, evet iyi insanlar olduğu kadar kötü insanlar da vardı hayatta. Ama yürek işiydi bu. Ne parası için ne de başka bir sebeple yapılabilirdi. Sadece severek, yürekle yapılabilirdi bu iş. Biz başkalarının mutluluğu ile mutlu oluyorduk. Saatlerce süren yorgunluğumuzu, uykusuzluğumuzu minik bir çocuğun tebessümü ile unutabiliyorduk. Acıları dindirirken diniyordu çoğu zaman acılarımız. Hastalarımız için vaz geçiyorduk çoğu zaman kendimizden, ailemizden, evlatlarımızdan. Biz acil hekimiydik ya da sağlık çalışanları... Her şeye rağmen Rabbimizin izin verdiği kadar yaşamaya ve yaşatmaya devam edecektik...

NACAK

Ali Yücel Kara

Kapıyı açar açmaz hiçbir şey sormama fırsat vermeden iki kelime dökülüyor dudaklarından; “Arka odada!” Göz bebekleri iyice büyümüş. Bu iki büyük simsiyah küre ile boşlukta bir yerlere baktığı sırada, içimi üşüttüğüne emin olduğum ancak adını bir türlü koyamadığım duygulara bulandırdığı o iki sözcüğü titrek bir sesle yineliyor; “Arka odada!”

Üstünden emir almış bir asker gibi odaları gezmeye koyuluyorum. Ne dipsiz bir sessizlik bu... İçine girince zamanı adeta durduran bu girdapta boğulacak gibi oluyorum bir an. Botlarımla bastığım tahta döşemeler gıcırıyor ve kendi gerçekliğime uyanıyorum; “Yok bu odada bir şey.” Diğer odaya girer girmez votka ve kan kokusu, yarı açık perdeden içeri süzülen sabahın ilk ışıklarından daha önce davranıp çarpıyor yüzüme. Yatağın üzerinde korkuyla ve aceleyle yapıldığını söyleyen koca bir yün yumağı duruyor. Yorganlara sarılıp sarmalanmış bir insan bedenine ait olduğunu göreceğim birazdan. Duvardaki kan izlerine takılıyor gözlerim; beyaz badanalı duvarlar tuvale dönüşmüş ve kan bir fırçayla özenle serpiştirilmiş gibi. Yarıyı pıhtıya dönmüş öbek öbek kan birikintileriyle dolu yatağa çıkar çıkmaz kırmızıya bulanıyor lacivert üniforma paçalarım. Kat kat açtığım yorganlardan kurtardığım anda kırk beş yaşlarındaki erkeğin soluk yüzü, çıkardığı hırıltılarla seriliyor önüme. Hemen yanı başında keskin ağzı kurumuş kanlarla bezenmiş bir nacak. Elinde titreyen bedenine rağmen hâlâ sımsıkı tuttuğu usta işi bir sustalı. Sol kulağının üstü tamamen kopmuş. Rastgele aldığını düşündüğüm

birçok nacak darbesinin açtığı yarıklarla dolu saçlı derisi. Ensesinden yukarıya doğru gezinen parmaklarım arkada, kafatası kemiklerindeki kırıkları fark ediyor

“Boyunluk... Boyunluk iyi oturdu mu? Aspirasyona devam lütfen. Evet, sekresyonları güzelce... Biraz daha spanç ver, biraz daha... Her yerinde kanayan lezyonları var.” Bu türden laflar ediyorum, içeri ne zaman girdiğini fark edemediğim acil tıp teknisyenime. Spançları tüketince yatağın başında oyalı, rengârenk yazmalarla dolu camlı sandığa iliştiriyor gözlerim. Kaybedecek hiç vaktim yok; onları kullanmaya başlıyorum. Çeyizlik yazmalarına iğne oyası işlerken bir gün kendi elleriyle ağır şekilde yaraladığı kocasının kanamasını durdurmak için kullanılacakları hiç aklına gelmiş midir kadının? Neler düşünüyorum böyle! Hem kadıncağızın aklına nerden gelsin böyle şeyler. Böyle durumlarda aklım kısa süreliğine hep bu türden şeylerin istilasına uğrar. O anın öncesi ve sonrasına ilişkin sonu gelmez ihtimallerle ilgili bu düşünceler neden sonra kayboluverir.

(...)

Daha önce bir il merkezinde işlek bir yolun yanına kurulmuş büyükçe bir hastanenin acilinde de çalışmıştım. Trafik kazaları, kesici delici alet yaralanmaları, soba zehirlenmeleri, intihar girişimleri, entoksikasyonlar, kalp krizleri, inmeler, beyin kanamaları... Daha da sayılabilecek çeşitlikte ve çok sayıda vakam oldu acil serviste. Ama 112 hep daha sarsıcı oldu benim için. Biraz önce kendini ceviz ağacına asarak intihar eden adamın boynundaki urgan izi, düğün konvoyunda yaşanan kaza sonucu kanlar içinde kalmış gelinliğin rüzgârda savruluşu, şarmpole yuvarlanan otobüsten fırlayıp etrafa saçılmış yaralıların triyajı için elde fener sahayı tararken bir çukurda bulduğun o adam, soba dumanıyla zehirlenmiş nine ile torunun birbirlerine sıkı sıkı sarılmış soğuk bedenlerinin o sıcacık hâli... Bun-

lar ancak kulakları sağır eden sirenin eşliğinde ambulansla olay yerine varıldığında karşılaşılabilecek görüntüler. Acilde vakalar senin bulunduğu ortama gelir ama 112’de olayın cereyan ettiği mekândasındır. Dakikalar önce orada yaşanmış olan her neyse gelip suratına tüm gerçekliğiyle çarpar. Zihninin şahitlik ettiği vakaya ilişkin tüm ipuçlarını sen farkına varmadan toplar ve parçaları birleştirip tüm hikâyeyi yazar.

(...)

Taşıma sedyesine sabitleyip “Bir, iki, üç... Haydi.” deyip çıkarıyoruz odadan. Salondan dış kapıya doğru yönelirken köşeye sinmiş, içini çekip duran on yaşlarında bir kız çocuğunu fark ediyorum. Ağlamaktan kan çanağına dönmüş gözleri bu korkunç olayı seyretmiş olabilir mi? Böylesine ağır bir travmayı nasıl atlatabilecekti? Üstesinden gelebilecek miydi? Belki de babası ölecekti ve “Babanın katili annen.” diyeceklerdi ona. Mahallede yürürken ona yöneltilen o tuhaf bakışlara, arkasını dönünce yapılan fısıltılı konuşmalara nasıl katlanacaktı? Annesi hapse girince kim bakacaktı ona? Belki de İstanbul’daki teyzesi yanına aldıracaktı onu ama kızın kuzenleri onu hiç rahat bırakmayacaktı.

(...)

Apartmanın dar merdivenlerinden aşağı indirmeye çalışıyoruz yavaşça. Koridorda dairelerinden fırlamış meraklılara doğru; “Çocukları içeri alalım lütfen, izin verin geçelim. Çocuklar içeeeeriiii!” diye haykırıyorum. Sanki biraz da kendimi rahatlatmak için sesimi yükseltiyorum. Çok daralınca atılan bir çığlık gibi.

Aşağıda polis aracının etrafında toplanmış bir kalabalık var. Bizi görünce sedyeye doğru hareketleniyorlar. “Adam alkoliğin tekiydi ve her gece karısını döverdi, memur bey.”, “He benim üst komşum olur, sabaha doğru yine kavga gürültü bir

kıyamet koptu. Aha yine başladılar dedik, ses etmedik valla.” “En son seni öldürecek diyormuş adam ya Menşure teyze de duymuş.” , “Herif ona demiş ki seni doğrucam, biçare kadın da korkmuş yatak odasına nacak saklamış, saldırırsa onunla korkuturum deydi.” Sesler, homurtular, ahlar, vahlar, ağlamalar, sızlanmalar, kızgınlıklar, bağırıtlar, polis telsizleri, anonslar, vaka yerinden ayrılış yapıldılar, bilmem hangi eğitim araştırma hastanesine doğru yola çıkışlar, hastanın durumu stabil mi? Hepsi birbirine karışır. Tıpkı anlam verme çabası içinde kıvranıp duran kafamızdaki düşünceler gibi.

(...)

Sindirilmemiş vakaları sayfalara kusmanın rahatlatıcı etkisini keşfettiğimden beri nöbet araları hep yazıyorum artık. Çünkü hayatın elden bir sabun gibi apansız kayıp gidebilmesinin sıradanlığını bu kadar derin hissedebilmek ürpertiyor her zerremi. Gerçi bu da geçip gitti baksana. Komuta anons geçiyor ve biz başka bir vakaya gidiyoruz işte. Belki kalp krizinin daha geniş bir alana zarar vermesini önleyeceğiz ya da fibrile bir kalp atımını sinüs ritmine sokacağız. Atele aldığımız için ayaktaki kırık siniri zedelemeyecek. Trafik kazası sonrası bedenini uygun biçimde sabitlediğimiz için biri ömür boyu felç kalmaktan kurtulacak. Hipoglisemiye girip bilinci kapanmış başka birine dekstroza takıp açacağız belki de. Ya da bunların dışında şu an aklıma gelmeyen başka bir şey yapmaya gidiyoruz, bilemiyorum. Her ne olursa olsun bir şekilde birilerinin hayatlarına dokunmaya gidiyoruz. Onlar da bizim hayatlarımıza ve bizim iç dünyamıza dokunacak. Toplumun bu bir bakıma acı dolu ve bazen de kimse bakmaya dahi cesaret edemediği ya da görmezden geldiği karanlık yüzüne doğru yol alıyoruz. Tepe lambalarımız açık ve sirenimiz çalıyor.

ÜÇ GÜN

Ali Uygur Selçuk

Çarşamba

Telefonu çaldığında hâlâ yatağında yatmaktaydı. Dün gece geç saatlere kadar çalışmasının ödülünü bir baş ağrısı olarak almıştı. Yatmadan önce içtiği ağrı kesiciler işe yaramamış, bütün gece baş ağrısıyla mücadele etmişti. Uykuya daldığı o kısa anda tüm ağrılarından uzaklaşıp şeker pembesi bir uyku âlemine dalarlarken onu güzel düşlerinden uyandıran bir telefon çağrısı oldu. Henüz açamadığı gözleri nedeniyle telefonunu yoklayarak bulmaya çalıştı, yatağının yanı başındaki masadan. Telefonu buldu, istemsizce açtı. Karşısındaki robotik operatör sesini hemen tanımıştı. Barodan arıyorlardı. Görevlendirme vardı.

Levent yirmili yaşlarının sonunda bir avukattı. Dört yıldır bu mesleği yapıyordu. Kendi müvekkilleri haricinde Baronun yaptığı atamalarda da görev alıyordu. Bu telefon da o atamalardan birisinin çağrısıydı. Levent'i, evine uzak bir karakola çağırıyorlardı. Her zamanki gibi hızlıca hazırlandı. Mutfakta kendine bir tost hazırladı ve yola koyuldu. Kahvaltısını karakola doğru yol alırken yiyerek vakit kazanmayı amaçlıyordu.

Karakola vardığında görevli polisler onu şüphelinin bulunduğu odaya götürdüler. Levent kapıyı açtı ve şüphelinin karşısına oturdu. Şüpheli, ellili yaşlarında, saçları kırışmış, kirli sakallı, hafif kilolu bir adamdı. Odaya giren yabancı ilgisini dahi çekmedi. Levent'in kendini ona tanıtmaması dahi bu durumu değiştirmedi. Adamın gözleri sabit bir noktaya takılı kalmış gibi

yerde duran halıya bakıyordu sadece.

“Beyefendi benimle konuşmazsanız size yardımcı olamam.” dedi Levent. Sesi sakın ama bir o kadar da sertti. Ses tonundaki uyarıyı adamın fark etmesini istediye de adam istifini bozmadı. Adamın bu hali Levent’in sinirini bozmaya başlamıştı. Bir süre ikisi de sessizce odada oturmaya devam ettiler. Floresan ışığından gelen cızırtı dışında odada çıt çıkmıyordu. Levent tekrar konuşmaya niyetlendiyse de bunun fayda etmeyeceğini o an anlamıştı. Adamın kayıtsızlığına daha fazla dayanamadı ve çantasını alarak kapıya doğru yöneldi. O zamana dek nefes alıp vermesi dışında yaşadığına dair belirti vermeyen şüpheli, Levent’in odadan çıkmak için hareketlenmesiyle başını kaldırdı ve ağzından belli belirsiz sözcükler döküldü.

“Ben suçsuzum.”

Levent, adamın sessizliğini bozmasından memnun bir şekilde masaya tekrar yöneldi ve ona çeşitli sorular sordu. Ondan olayları anlatmasını istedi. Biraz önce güç bela konuşan adam tekrar bakışlarını halıya dikmiş ve yeniden sessizleşmişti. Levent buna dayanamadı ve hızlıca yerinden kalkarak hışımla odadan ayrıldı. Dışarıda beklemekte olan polis memuruna olan biteni sormak, adamdan öğrenemediği detayları ondan öğrenmek istiyordu. Polis, Levent’in sorularını komiserinin yanıtlayabileceğini söyledi. Bunun üzerine Levent komiserin odasına doğru yol aldı. Odaya vardığında komiser onu sevecenlikle karşıladı ve oturması için bir sandalye ayarladı. Levent hızlıca konuya girdi.

“Hiç konuşmuyor. Görevlendirmede de tam bilgi verilmedi. İşlediği iddia edilen suç tam olarak nedir?”

“Durum oldukça tatsız Avukat Bey. Cinsel istismar işlediği iddiasıyla buraya getirildi.”

Salı

Hastanenin acil servisinde yine yoğun bir gece yaşanmaktaydı. Doktorlar, hemşireler, intörnler, idari personel alışıktı. Doktorların bir koşuşturmanın içerisindeydi. Ayağına büyük bir çivi batan bir hastayı muayene etmeyi henüz bitirmiş Doktor Ali, acil servis kapısında çılgınlığı duyduğunda tek kullanımlık eldivenleri çöpe atmaya çalışıyordu.

Ali, otuz dokuz yaşındaydı. Görev yaptığı hastanede onuncu yılını doldurmak üzereydi. Hem astları hem üstleri hem de hastaları tarafından çok sevilen bir doktordu. Bu gece nöbetinin sonuna yaklaşırken kaç saattir ayakta olduğunu hatırlamıyordu. Çılgınlıkların geldiği yöne baktı. Bir kadın bağırarak ve ağlayarak kucağında küçük bir kız çocuğu taşıyordu. Görevliler kadının yanına gitti ve onu sakinleştirmeye çalıştılar. Kadın ne denirse denilsin sakinleşmiyordu. Ali bu durumu fark etti ve görevlilere kızın muayene odasına alınması için bir işarette bulundu.

Ali, sedyeye yatırılan kıza baktı. En fazla yedi yaşındaydı. Ona dokunduğu anda yüksek bir ateşi olduğunu fark etmişti. Annesi olduğunu düşündüğü kadının ağlamaları arasından bir tür nöbet geçirdiği bilgisini de almıştı. Ali gerekli ön kontrolleri yapmak üzere hazırlığını yaptı, yanındaki hemşirelere de bir takım talimatlar verdi. İlk o anda gözüne çarptı olağan dışılık. Küçük kızın kollarında çok sayıda morluk bulunmaktaydı.

Acil servise ilk getirildiğinde kendinde olmayan küçük kız, bir süre sonra sayıklayarak kendine gelmeye başladı. Ne söylediği anlaşılmıyordu. Gözlerini tamamen açtığında ilk olarak Ali'yi gördü ve yüzünde büyük bir korku ifadesi belirerek kafasını çevirmeye çalıştı. Ali, kızın bu tepkisi karşısında şaşırmıştı. Kız sanki çok korkunç bir manzaraya bakmak istemiyormuşçasına bakışlarını ondan kaçırmaya çalışıyordu nitekim. Ali,

kızın ateşini ölçmek için hamle yaptığında ise kız ağlamaya başladı. Ali'nin şaşkınlığı giderek artmıştı. Bu işlemi hemşirelere bıraktı ve odanın dışarısında bekleyen kızın annesiyle konuşmak için çıktı. Ali'yi gören anne meraklı ve hâlâ ağlamaklı bir şekilde onun yanına koştu.

“Doktor Bey kızım iyi mi? Yalvarırım bir şey söyleyin.”

“Kızınız iyi merak etmeyin. Serum verdik yavaş yavaş kendine gelmeye başladı.”

“Ne oldu kızıma Doktor Bey?”

“Henüz tahlil sonuçları gelmedi. Şu an ateşi düşmeye başladı. Tam olarak neyi olduğunu tahlil sonuçları geldiğinde öğreneceğiz.”

Ali, bu kısa konuşmanın ardından acil servis odasına geri döndü. Biraz önce ona bakışlarıyla zorluk çıkaran kızın hemşirelere karşı aynı şekilde davranmadığını fark etti ve kızın durumunun stabil olduğunu gözlemlediğinde ise hastaneden ayrılmak üzere kendi odasına doğru yol aldı.

Odasında üstünü değiştirmekle pek vakit harcamadı. Hastaneden ayrılmadan önce halletmesi gereken bir iki ufak evrak işini halletti. Işıkları kapatıp odadan çıkmak üzereyken telefonu çaldı. laboratuvarından az önce gelen kızın tahlil sonuçlarında herhangi bir anormallik olmadığı söyleniyordu.

Kızın yatmakta olduğu odaya tekrar gitti. Hemşireler onunla son bilgileri paylaştılar. Kız tamamen kendine gelmiş, ateşi ise epey düşmüştü. Ali, korkmaması için kızı yaklaştırdı ve uzaktan onu inceledi. Kız yattığı yerde huzursuz görünüyordu, ellerini karnına sıkıca bastırmış bir şekilde yatmaktaydı. Hemşireler kızın konuşmadığını, herhangi bir şikâyetinin olmadığını söylediler. Kollarındaki morluklara ilişkin de ne ondan ne

de annesinden bilgi alamamışlardı. Bir süre düşünen Ali, hemşirelere kızın genital bölgesini incelemeleri için talimat verdi.

Perşembe

“Kızın genital bölgesinde çok sayıda siğile rastlandı. Bu yaşlarda bir çocukta olması çok istisnai durumlar hariç cinsel istismarın göstergesi ne yazık ki. Kollarında bulunan morlukların bir kısmı yeni, bir kısmı ise daha eski bir zamana ait. Açık bir boğuşma belirtisi gösteriyor. Her iki konuda da ne annesi ne de kız bir şey söylemediler. Uzman pedagog ise kızla yaptığı görüşmede, vücut dilinden kızın istismara uğradığı şüphesi olduğunu doğruladı.”

Ali, Levent’in ofisinde çayını yudumlarken bu sözlerle anlatmıştı, dün muayene ettiği kızı.

“Anlıyorum Doktor Bey. Çok üzücü bir olay. Peki müvekkilimden şüphelenilecek ne gibi bir durum var?”

“Küçük kızı acil servise annesi getirdi. Müvekkiliniz ise yaklaşık iki saat sonra telaş içinde acil servise geldi ve kızı taburcu ettirmek için bize baskı uyguladı. Herhangi bir akrabalıkları yok, konuşmalardan anladığım kadarıyla komşuları. Ben zaten genital bölge muayenesinden sonra durumdan şüphelenip diğer doktor arkadaşlarla da durumu paylaşarak polise haber vermiştim. Neden ondan şüphelendiler veya neden onu gözaltına aldılar bu konuda bilgim yok.”

“Hastaneye gelme sebepleri ile istismar arasında bir bağlantı var mıydı peki?”

“Şu aşamada kesin bir şey söyleyemem. Kızın ateşi çok yüksekti, ancak yapılan tahlillerde buna sebep olabilecek herhangi bir sebep bulamadık. Ben kızın yaşadığı travma neticesinde nöbet geçirdiğini ve ateşi çıktığını düşünüyorum.”

“Sorularıma yanıt verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum. Ayrıca bu iğrenç olayı ortaya çıkardığınız için de bir vatandaş olarak teşekkür ediyorum Doktor Bey.”

“Lafı mı olur Avukat Bey, bu bizim görevimiz.”

İkisi samimice vedalaştı ve Ali ofisten ayrıldı. Olaya ilişkin dosyayla baş başa kalan Levent derin düşüncelere daldı. Meslek hayatında karşılaşmaktan en çok çekindiği konulardan biriydi cinsel istismar davaları. Yaşananlara profesyonelce yaklaşmak neredeyse mümkün değildi. İnsani duygular, mesleki profesyonelliğin her zaman önüne geçerdi. Raporları, ifadeleri tekrar okudu. Bir önceki gün görüştüğü şüpheliyi düşündü. Tek bir şey söylemişti ona: “Ben suçsuzum.”

İlginç bir tümceydi bu. Nitekim suçlu da olsa suçsuz da olsa herkes suçsuz olduğunu söylerdi. Bazen suçsuz olup suçlu olduğunu iddia edenler olurdu ama “Ben suçsuzum” cümlesi gerçek bir klişeydi.

Salı

Vedat yukarı kattan gelen çığlık seslerini duyduğunda odasında televizyon izlemekteydi. Hemen evden dışarı çıktı, merdivenlerden üst kata ulaşım seslerin geldiği kapıyı vurmaya başladı. Bir kadının bağırma ve ağlama sesi geliyordu. Kapıyı iri yarı bir adam açtı ve ters bir tavırla Vedat’a ne istediğini sordu. Sesleri merak ettiğini söylemesi üzerine adam Vedat’ı yumrukladı. İkisi kapının önünde kavga etmeye başladıklarında Vedat, bir kadının kucağında küçük bir kızla koşarak merdivenlerden indiğini gördü. Vedat, kendisinden daha güçlü olan adamın elinden kurtulmak için hamle yapıp adamı ittiğinde adam başını duvara vurarak yere yığıldı. Vedat korkudan ne yapacağını bilmez bir hâlde adama baktı sonra koşarak merdivenlerden uzaklaştı.

Çarşamba

Polislerin seri soruları karşısında afallamış Vedat ne yapacağını bilemiyordu. Kafası allak bullaktı, her yandan sesler geliyordu. Polislerin nelerden bahsettiğini bile anlamakta zorlanıyordu. Hastanede gözaltına alınıp karakola getirildiğinden bu yana ona söylenen tek bir şey bile anlam ifade etmemişti. Gözaltı odasında tutulurken tek düşünebildiği şey küçük kızın iyi olup olmadığıydı.

Perşembe

“Teşekkür ederim Avukat Bey.”

Levent, karşısında mahcup bir şekilde duran adamdan bu sözleri duymayı hiç beklememişti. İki gündür gözaltında olan Vedat, savcılık sorgusunun ardından serbest bırakılmıştı. Uzman pedagog eşliğinde küçük kızla görüşen savcı, kızın babası tarafından istismara uğradığını öğrenmiş, gözaltına alınan babanın el tırnak derisinin altından küçük kıza ait DNA parçaları çıkmıştı. Aklanmanın mutluluğu ile temiz havayı derince içine çekti Vedat ve avukatıyla vedalaştı. Bir süre yol boyunca ilerledi. Yol- da çiçek satan bir takım insanlar görüp büyük bir buket papatya aldı ve hastaneye doğru ilerledi.

Papatya buketini küçük kızın başucuna koyarken küçük kız ve annesi ona minnet dolu gözlerle bakıyordu. Vedat bu bakışlar karşısında mahcubiyet hissetti ve doğruca odadan ayrıldı. Kapıda, Doktor Ali ile karşılaştı. Vedat ona doğru yaklaşarak yine mahcup bir ifade ile konuştu:

“Kızın hayatını kurtardığınız için teşekkür ederim.”

“Asıl ben teşekkür ederim. O kızın hayatını sen kurtardın.”

HASTALIK HİKÂYE KİTAPLARI

1. Her Hastalık Bir Hikâyedir. Ed. Yakıncı C, Kavruk H. Logos Yayıncılık, 2012 İstanbul.
2. Her Hastalık Bir Hikâyedir-II. Ed. Yakıncı C, Kavruk H. İnönü Üniversitesi Yayınları, 2012 Malatya.
3. Her Hastalık Bir Hikâyedir-Anılar. Ed. Yakıncı C, Kavruk H. İnönü Üniversitesi Yayınları, 2012 Malatya.
4. Psikiyatrist Yorumuyla Can Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Cumhurcu BE. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2013 Ankara.
5. Hastalık Hikâyem-I. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Tüzgen S. Bezmiâlem Üniversitesi Yayınları, Irmak Ofset, 2013 İstanbul.
6. Hastalık Hikâyem-II. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Tüzgen S. Bezmiâlem Üniversitesi Yayınları, Irmak Ofset, 2013 İstanbul.
7. Hastalık Hikâyem-2014. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Tüzgen S. Bezmiâlem Üniversitesi Yayınları, Mega Basım Yayın, 2014 İstanbul.
8. Küçük Doğdum ama Hikâyem Büyük. Ed. Okumuş N, Yakıncı C. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2014 Ankara.
9. Sindirim Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Selimoğlu A, Kavruk H. Türk Çocuk Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Derneği Yayını, Yılmaz Matbaacılık, 2014 Malatya.
10. Türkiye Beyin Yılı Nöroloji Öyküleri. Ed. Koç F, Yakıncı C. Türk Nöroloji Derneği Yayınları, Matus Basımevi, 2014 Ankara.
11. Uzman Yorumuyla Hastalık Hikâyem-Geçmiş Olsun. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Belce A. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2015 Ankara.
12. Uzman Yorumuyla Hastalık Hikâyem-Şifa Olsun. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Belce A. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2015 Ankara.
13. Lokman Hekim Öyküler-Seyhan. Ed. Yakıncı C, Özcengiz D, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2015 Ankara.
14. Lokman Hekim Öyküler-Misis. Ed. Yakıncı C, Özcengiz D, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2015 Ankara.
15. Acilin Öyküsü. Ed. Yakıncı C, Cander B, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2015 Ankara.
16. Şiddete Beyaz İsyen. Ed. Yakıncı C, Kavruk H, Kızılay A. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2015 Ankara.
17. Çocuk Hekimi Gözüyle Hastalık Hikâyeleri. Ed. Yakıncı C, Hasanoğlu E. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2015 Ankara.
18. Acilin Öyküsü-2015. Ed. Yakıncı C, Cander B, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.

19. Lives Changed from Stem to Stern. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Çağırğan S. Çev. Pervan Ö. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
20. Acilin Öyküsü-2016. Ed. Yakıncı C, Cander B, Gül M. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
21. İbni Sina Öyküleri-Yüksek İhtisas. Ed. Yakıncı C, Paç M, Paç A, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
22. İbni Sina Öyküleri-2016. Ed. Yakıncı C, Paç M, Paç A, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
23. Hayata Tutunma Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Sarı Hİ, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
24. Hayata Tutunma Öyküleri 2016. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Çağırğan S. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
25. Sağlık ve İletişim Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Kızılay A, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
26. Sahibinden Diyabet Öyküleri. Ed. Yakıncı C, Şahin İ, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
27. Öykülerle Kök'ten Değişen Hayatlar. Ed. Yakıncı C, Altuntaş F, Sarı Hİ, Kavruk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
28. Kulaktan Kulağa Dilden Dile Öyküler. Ed. Yakıncı C, Selimoğlu E, Önerci M, Kavruk H. Türk Kulak, Burun, Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Derneği Yayınları, Akademisyen Tıp Kitapevi, 2016 Ankara.
29. Acilin Öyküsü-2017. Ed. Yakıncı C, Cander B, Oğuztürk H. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2017 Ankara.
30. Her Hastalık Bir Hikâyledir-2017. Ed. Yakıncı C, Kızılay A, Durmuş M. Akademisyen Tıp Kitapevi, 2017 Ankara.
31. Her Hastalık Bir Hikâyledir-Altın Kayısı. Ed. Yakıncı C, Kızılay A, Durmuş M. İnönü Üniversitesi Yayınları: 8, İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2017 Malatya.
32. Her Hastalık Bir Hikâyledir 2018. Ed. Yakıncı C, Kızılay A. İnönü Üniversitesi Yayınları: 19, İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2018 Malatya.
33. Hayata Tutunma Öyküleri 2019. Ed. Yakıncı C, Erkurt MA, Altuntaş F, Dal MS. İnönü Üniversitesi Yayınları: 46, İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2019 Malatya.
34. Acilin Öyküsü 2019. Ed. Cander B, Yakıncı C. İnönü Üniversitesi Yayınları: 52, İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2019 Malatya.

